

Spis treści

II *Komunikaty*

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Rada

2019/C 66 I/01	Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej	1
2019/C 66 I/02	Deklaracja polityczna określająca ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem	185

II

*(Komunikaty)*KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

UMOWA

**o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej
i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej**

(2019/C 66 I/01)

PREAMBUŁA

UNIA EUROPEJSKA I EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ

ORAZ

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

UWZGLĘDNIAJĄC, że w dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (zwane dalej „Zjednoczonym Królestwem”), w wyniku referendum przeprowadzonego w Zjednoczonym Królestwie i podjętej przez nie suwerennej decyzji o wystąpieniu z Unii Europejskiej, notyfikowało zamiar wystąpienia z Unii Europejskiej (zwanej dalej „Unią”) i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwanej dalej „Euratom”) zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który ma zastosowanie do Euratomu na mocy art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „Traktatem Euratom”),

PRAGNĄC określić warunki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i Euratomu przy uwzględnieniu ram ich przyszłych stosunków,

ODNOTOWUJĄC określone przez Radę Europejską wytyczne z dnia 29 kwietnia 2017 r. i 15 grudnia 2017 r. oraz z dnia 23 marca 2018 r., w świetle których Unia ma zawrzeć umowę określającą warunki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i Euratomu,

PRZYPOMINAJĄC, że zgodnie z art. 50 TUE w związku z art. 106a Traktatu Euratom oraz z zastrzeżeniem uzgodnień zawartych w niniejszej Umowie całość prawa Unii Europejskiej i Euratomu przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od daty wejścia w życie niniejszej Umowy,

PODKREŚLAJĄC, że celem niniejszej Umowy jest zapewnienie uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i Euratomu,

UZNAJĄC, że konieczne jest zapewnienie, na zasadzie wzajemności, ochrony obywatelom Unii i obywatelom Zjednoczonego Królestwa, a także członkom ich rodzin, w przypadku gdy przed datą określoną w niniejszej Umowie korzystali oni z prawa do swobodnego przemieszczania się, jak również zapewnienie, by ich prawa wynikające z niniejszej Umowy były egzekwowalne i oparte na zasadzie niedyskryminacji; uznając również, że należy chronić prawa wynikające z okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu,

ZDECYDOWANE zapewnić uporządkowane wystąpienie poprzez różnorakie dotyczące go postanowienia mające na celu zapobiegnięcie zakłóceniom i zapewnienie pewności prawa obywatelom i podmiotom gospodarczym, jak również organom sądowym i administracyjnym w Unii i Zjednoczonym Królestwie, nie wykluczając przy tym możliwości zastąpienia odpowiednich postanowień dotyczących wystąpienia przez umowę lub umowy dotyczące przyszłych stosunków,

UWZGLĘDNIAJĄC, że w interesie zarówno Unii, jak i Zjednoczonego Królestwa leży ustanowienie okresu przejściowego lub okresu wdrażania, w trakcie którego – niezależnie od wszelkich konsekwencji wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii jeżeli chodzi o udział Zjednoczonego Królestwa w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii, a w szczególności wygaśnięcie, z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy, mandatów wszystkich członków instytucji,

organów i jednostek organizacyjnych Unii mianowanych, powołanych lub wybranych w związku z członkostwem Zjednoczonego Królestwa w Unii – prawo Unii, w tym umowy międzynarodowe, powinno mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium, zasadniczo z takim samym skutkiem jak w odniesieniu do państw członkowskich, w celu uniknięcia zakłóceń w okresie, w którym negocjowane będą umowa lub umowy dotyczące przyszłych stosunków,

UZNAJĄC, że nawet jeżeli w okresie przejściowym prawo Unii będzie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium, szczególna sytuacja Zjednoczonego Królestwa jako państwa, które wystąpiło z Unii, oznacza, że dla Zjednoczonego Królestwa istotna będzie możliwość podejmowania działań mających na celu przygotowanie i zawarcie nowych umów międzynarodowych we własnym imieniu, w tym w dziedzinach należących do wyłącznej kompetencji Unii, pod warunkiem że umowy te nie wejdą w życie ani nie będą stosowane w tym okresie, chyba że Unia wyrazi na to zgodę,

PRZYPOMINAJĄC, że Unia i Zjednoczone Królestwo uzgodniły wywiązanie się ze wzajemnych zobowiązań podjętych w czasie, gdy Zjednoczone Królestwo było członkiem Unii, w drodze jednolitego porozumienia finansowego,

UWZGLĘDNIAJĄC, że w celu zagwarantowania prawidłowej wykładni i stosowania niniejszej Umowy oraz wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy konieczne są postanowienia zapewniające ogólne zarządzanie wykonywaniem Umowy, w szczególności wiążące zasady rozstrzygania sporów i egzekwowania jej postanowień przy pełnym poszanowaniu autonomii odpowiednich porządków prawnych Unii i Zjednoczonego Królestwa, a także statusu Zjednoczonego Królestwa jako państwa trzeciego,

UZNAJĄC, że w celu uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii konieczne jest również przyjęcie, w odrębnych protokołach do niniejszej Umowy, trwałych uzgodnień odnoszących się do szczególnej sytuacji Irlandii / Irlandii Północnej oraz stref suwerennych na Cyprze,

UZNAJĄC ponadto, że w celu uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii konieczne jest również przyjęcie, w odrębnym protokole do niniejszej Umowy, szczególnych uzgodnień dotyczących Gibraltaru, mających zastosowanie w szczególności w okresie przejściowym,

PODKREŚLAJĄC, że podstawę niniejszej Umowy stanowi ogólna równowaga korzyści, praw i obowiązków Unii i Zjednoczonego Królestwa,

ODNOTOWUJĄC, że równocześnie z niniejszą Umową Strony uzgodniły deklarację polityczną określającą ramy przyszłych stosunków pomiędzy Unią Europejską i Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,

UWZGLĘDNIAJĄC, że konieczne jest, aby zarówno Zjednoczone Królestwo, jak i Unia podjęły wszelkie niezbędne kroki w celu rozpoczęcia w najwcześniejszym możliwym terminie po dniu 29 marca 2019 r. formalnych negocjacji dotyczących jednej lub większej liczby umów regulujących ich przyszłe stosunki w celu zapewnienia, aby w zakresie, w jakim będzie to możliwe, stosowanie tych umów rozpoczęło się od daty zakończenia okresu przejściowego,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ PIERWSZA

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Artykuł 1

Cel

Niniejsza Umowa określa warunki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (zwanego dalej „Zjednoczonym Królestwem”) z Unii Europejskiej (zwanej dalej „Unią”) i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwanej dalej „Euratom”).

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

a) „prawo Unii” oznacza:

- (i) Traktat o Unii Europejskiej (TUE), Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwany dalej „Traktatem Euratom”), ze zmianami lub uzupełnieniami, a także traktaty o przystąpieniu oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, zwane dalej łącznie „Traktatami”;
- (ii) zasady ogólne prawa Unii;

- (iii) akty przyjęte przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii;
 - (iv) umowy międzynarodowe, których Unia jest stroną, oraz umowy międzynarodowe zawarte przez państwa członkowskie działające w imieniu Unii;
 - (v) umowy między państwami członkowskimi, które te państwa zawarły jako państwa członkowskie Unii;
 - (vi) akty przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie Europejskiej lub Radzie Unii Europejskiej (zwanej dalej „Radą”);
 - (vii) deklaracje złożone w ramach konferencji międzyrządowych, na których przyjęto Traktaty;
- b) „państwa członkowskie” oznaczają: Królestwo Belgii, Republikę Bułgarii, Republikę Czeską, Królestwo Danii, Republikę Federalną Niemiec, Republikę Estońską, Irlandię, Republikę Grecką, Królestwo Hiszpanii, Republikę Francuską, Republikę Chorwacji, Republikę Włoską, Republikę Cypryjską, Republikę Łotewską, Republikę Litewską, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Republikę Malty, Królestwo Niderlandów, Republikę Austrii, Rzeczpospolitą Polską, Republikę Portugalską, Rumunię, Republikę Słowenii, Republikę Słowacką, Republikę Finlandii oraz Królestwo Szwecji;
- c) „obywatel Unii” oznacza każdą osobę posiadającą obywatelstwo państwa członkowskiego;
- d) „obywatel Zjednoczonego Królestwa” oznacza obywatela Zjednoczonego Królestwa w rozumieniu nowej deklaracji Rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z dnia 31 grudnia 1982 r. w sprawie definicji terminu „obywatele” ⁽¹⁾ wraz z deklaracją nr 63 załączoną do Aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony ⁽²⁾;
- e) „okres przejściowy” oznacza okres przewidziany w art. 126;
- f) „dzień” oznacza dzień kalendarzowy, o ile niniejsza Umowa lub przepisy prawa Unii mające zastosowanie na mocy niniejszej Umowy nie stanowią inaczej.

Artykuł 3

Terytorialny zakres stosowania

1. O ile niniejsza Umowa lub prawo Unii mające zastosowanie na mocy niniejszej Umowy nie stanowią inaczej, każde odniesienie w niniejszej Umowie do Zjednoczonego Królestwa lub jego terytorium traktuje się jako odniesienie do:
- a) Zjednoczonego Królestwa;
 - b) Gibraltaru, w zakresie, w jakim prawo Unii miało do niego zastosowanie przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
 - c) Wysp Normandzkich i Wyspy Man, w zakresie, w jakim prawo Unii miało do nich zastosowanie przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
 - d) stref suwerennych Akrotiri i Dhekelia na Cyprze w zakresie niezbędnym do zapewnienia wdrożenia ustaleń zawartych w Protokole w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze, dołączonym do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej;
 - e) krajów i terytoriów zamorskich wymienionych w załączniku II do TFUE, mających szczególne stosunki ze Zjednoczonym Królestwem ⁽³⁾, w przypadku gdy postanowienia niniejszej Umowy odnoszą się do szczególnych ustaleń dotyczących stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią.
2. O ile niniejsza Umowa lub prawo Unii mające zastosowanie na mocy niniejszej Umowy nie stanowią inaczej, każde odniesienie w niniejszej Umowie do państw członkowskich lub ich terytoriów traktuje się jako obejmujące terytoria państw członkowskich, do których zastosowanie mają Traktaty, zgodnie z art. 355 TFUE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 23 z 28.1.1983, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 306 z 17.12.2007, s. 270.

⁽³⁾ Anguilla, Bermudy, Brytyjskie Terytorium Antarktyczne, Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Kajmany, Falklandy, Montserrat, Pitcairn, Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha, Georgia Południowa i Sandwich Południowy oraz Turks i Caicos.

Artykuł 4

Metody i zasady odnoszące się do skuteczności, wdrożenia i stosowania niniejszej Umowy

1. Postanowienia niniejszej Umowy i przepisy prawa Unii mające zastosowanie na mocy niniejszej Umowy wywołują takie same skutki prawne w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie, jakie wywołują w Unii i w jej państwach członkowskich.

Tym samym osoby prawne lub fizyczne mogą w szczególności powoływać się bezpośrednio na postanowienia zawarte lub przywołane w niniejszej Umowie, które spełniają warunki bezpośredniej skuteczności na mocy prawa Unii.

2. Zjednoczone Królestwo zapewnia przestrzeganie ust. 1, w tym w odniesieniu do wymaganych kompetencji jego organów sądowych i administracyjnych do odstępowania od stosowania niespójnych lub niezgodnych przepisów krajowych, na podstawie krajowego prawa pierwotnego.

3. Postanowienia niniejszej Umowy odnoszące się do prawa Unii lub do jego pojęć lub przepisów interpretuje się i stosuje zgodnie z metodami i ogólnymi zasadami prawa Unii.

4. Przy wdrażaniu i stosowaniu postanowień niniejszej Umowy, które odnoszą się do prawa Unii lub do jego pojęć lub przepisów, stosuje się wykładnię zgodną z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanym przed zakończeniem okresu przejściowego.

5. Dokonując wykładni niniejszej Umowy oraz stosując ją, organy sądowe i administracyjne Zjednoczonego Królestwa należyście uwzględniają odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydane po zakończeniu okresu przejściowego.

Artykuł 5

Dobra wiara

W duchu wzajemnego poszanowania i w dobrej wierze Unia i Zjednoczone Królestwo udzielają sobie wzajemnego wsparcia w wykonywaniu zadań wynikających z niniejszej Umowy.

Strony podejmują wszelkie stosowne środki, ogólne lub szczególne, w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy i powstrzymują się od wszelkich środków, które mogłyby zagrozić osiągnięciu celów niniejszej Umowy.

Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla stosowania prawa Unii na podstawie niniejszej Umowy, w szczególności zasady lojalnej współpracy.

Artykuł 6

Odniesienia do prawa Unii

1. Z wyjątkiem części czwartej i piątej, o ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, wszystkie odniesienia w niniejszej Umowie do prawa Unii traktuje się jako odniesienia do prawa Unii z uwzględnieniem zmian oraz przepisów zastępujących, mającego zastosowanie w ostatnim dniu okresu przejściowego.

2. W przypadku odniesień w niniejszej Umowie do aktów Unii lub ich przepisów, w stosownych przypadkach odniesienie takie traktuje się jako odniesienie do prawa Unii lub jego przepisów, które choć zostały zastąpione aktem, do którego zawarto odniesienie, nadal mają zastosowanie zgodnie z tym aktem.

3. Na użytek niniejszej Umowy odniesienia do przepisów prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszej Umowy traktuje się jako obejmujące też stosowne akty Unii uzupełniające lub wykonujące te przepisy.

Artykuł 7

Odniesienia do Unii i do państw członkowskich

1. Na użytek niniejszej Umowy wszystkie odniesienia do państw członkowskich i właściwych organów państw członkowskich w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszej Umowy traktuje się jako obejmujące Zjednoczone Królestwo i jego właściwe organy, z wyjątkiem przypadków, gdy dotyczą one:

a) mianowania, powołania lub wyboru członków instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii oraz uczestnictwa w podejmowaniu decyzji i udziału w posiedzeniach instytucji;

- b) uczestnictwa w podejmowaniu decyzji i w zarządzaniu organami i jednostkami organizacyjnymi Unii;
 - c) udziału w posiedzeniach komitetów, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁴⁾, grup ekspertów Komisji lub innych podobnych podmiotów, bądź udziału w posiedzeniach grup ekspertów lub podobnych podmiotów organów lub jednostek organizacyjnych Unii, o ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.
2. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, wszelkie odniesienia do Unii traktuje się jako obejmujące Euratom.

Artykuł 8

Dostęp do sieci, systemów informacyjnych i baz danych

O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, z upływem okresu przejściowego Zjednoczone Królestwo traci dostęp do sieci, systemów informacyjnych i baz danych utworzonych na podstawie prawa Unii. Zjednoczone Królestwo podejmuje właściwe środki dla zapewnienia, aby nie korzystać z dostępu do sieci, systemów informacyjnych ani baz danych, do dostępu do których nie jest już uprawnione.

CZĘŚĆ DRUGA

PRAWA OBYWATELSKIE

TYTUŁ I

Postanowienia ogólne

Artykuł 9

Definicje

Na użytek niniejszej części i bez uszczerbku dla tytułu III stosuje się następujące definicje:

- a) „członkowie rodziny” oznaczają następujące osoby, bez względu na obywatelstwo, objęte zakresem podmiotowym przewidzianym w art. 10 niniejszej Umowy:
 - (i) członków rodziny obywateli Unii lub członków rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE⁽⁵⁾;
 - (ii) osoby, inne niż te zdefiniowane w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE, których obecność jest konieczna dla obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa do tego, by ci obywatele Unii lub obywatele Zjednoczonego Królestwa nie zostali pozbawieni prawa pobytu przyznanego im na podstawie niniejszej części;
- b) „pracownicy przygraniczni” oznaczają obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy prowadzą działalność zarobkową zgodnie z art. 45 lub 49 TFUE w jednym lub większej liczbie państw, w których nie zamieszkują;
- c) „państwo przyjmujące” oznacza:
 - (i) w przypadku obywateli Unii i członków ich rodzin – Zjednoczone Królestwo, jeżeli korzystali oni tam z prawa pobytu zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu tam zamieszkują;
 - (ii) w przypadku obywateli Zjednoczonego Królestwa i członków ich rodzin – państwo członkowskie, w którym korzystali oni z prawa pobytu zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu w nim zamieszkują;
- d) „państwo miejsca pracy” oznacza:
 - (i) w przypadku obywateli Unii – Zjednoczone Królestwo, jeżeli prowadzili tam działalność zarobkową jako pracownicy graniczni przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu ją tam prowadzą;
 - (ii) w przypadku obywateli Zjednoczonego Królestwa – państwo członkowskie, w którym prowadzili działalność zarobkową jako pracownicy przygraniczni przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu ją w nim prowadzą;

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

- e) „piecza nad dzieckiem” oznacza pieczę nad dzieckiem w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003⁽⁶⁾, w tym pieczę nad dzieckiem nabytą na podstawie orzeczenia sądowego, z mocy prawa lub na podstawie porozumienia wywierającego skutki prawne.

Artykuł 10

Zakres podmiotowy

1. Bez uszczerbku dla tytułu III niniejsza część ma zastosowanie do następujących osób:
- a) obywateli Unii, którzy korzystali z prawa pobytu w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu w nim zamieszkują;
 - b) obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy korzystali z prawa pobytu w państwie członkowskim zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu w nim zamieszkują;
 - c) obywateli Unii, którzy korzystali z uprawnień pracowników przygranicznych w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu z nich korzystają;
 - d) obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy korzystali z uprawnień pracowników przygranicznych w co najmniej jednym państwie członkowskim zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu z nich korzystają;
 - e) członków rodzin osób, o których mowa w lit. a)–d), jeżeli spełniają jeden z następujących warunków:
 - (i) zamieszkivali w państwie przyjmującym zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu w nim zamieszkują;
 - (ii) byli bezpośrednio spokrewnieni z osobą, o której mowa w lit. a)–d), i zamieszkivali poza państwem przyjmującym przed zakończeniem okresu przejściowego, jeżeli spełniają warunki określone w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2004/38/WE w chwili ubiegania się o pobyt na podstawie niniejszej części w celu dołączenia do osoby, o której mowa w lit. a)–d) niniejszego ustępu;
 - (iii) są dziećmi osób lub przysposobionymi przez osoby, o których mowa w lit. a)–d), urodzonymi lub przysposobionymi po zakończeniu okresu przejściowego, w państwie przyjmującym lub poza jego terytorium, oraz spełniają warunki określone w art. 2 pkt 2 lit. c) dyrektywy 2004/38/WE w chwili ubiegania się o pobyt na podstawie niniejszej części w celu dołączenia do osoby, o której mowa w lit. a)–d) niniejszego ustępu, oraz spełniają jeden z następujących warunków:
 - oboje rodzice są osobami, o których mowa w lit. a)–d);
 - jedno z rodziców jest osobą, o której mowa w lit. a)–d), a drugie jest obywatelem państwa przyjmującego; lub
 - jedno z rodziców jest osobą, o której mowa w lit. a)–d), i sprawuje wyłączną lub wspólną pieczę nad dzieckiem, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa rodzinnego państwa członkowskiego lub Zjednoczonego Królestwa, w tym z mającymi zastosowanie przepisami prawa prywatnego międzynarodowego, zgodnie z którym piecza nad dzieckiem ustanowiona na mocy prawa państwa trzeciego jest uznawana w państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie, w szczególności uwzględniając dobro dziecka i bez uszczerbku dla normalnego funkcjonowania takich mających zastosowanie przepisów prawa prywatnego międzynarodowego⁽⁷⁾;
 - f) członków rodziny, którzy zamieszkivali w państwie przyjmującym zgodnie z art. 12 i 13, art. 16 ust. 2 oraz art. 17 i 18 dyrektywy 2004/38/WE przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu w nim zamieszkują.

2. Osoby objęte zakresem art. 3 ust. 2 lit. a) i b) dyrektywy 2004/38/WE, których pobyt ułatwiło państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 3 ust. 2 tej dyrektywy, zachowują prawo pobytu w państwie przyjmującym zgodnie z niniejszą częścią, jeżeli nadal zamieszkują w państwie przyjmującym po zakończeniu okresu przejściowego.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. L 338 z 23.12.2003, s. 1).

⁽⁷⁾ Pojęcie pieczy nad dzieckiem należy interpretować zgodnie z art. 2 pkt 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003. Obejmuje zatem pieczę nad dzieckiem nabytą na podstawie orzeczenia sądowego, z mocy prawa lub na podstawie porozumienia wywierającego skutki prawne.

3. Ust. 2 stosuje się również do osób objętych zakresem art. 3 ust. 2 lit. a) i b) dyrektywy 2004/38/WE, które wystąpiły o ułatwienie wjazdu i pobytu przed zakończeniem okresu przejściowego i których pobyt ułatwia państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym po zakończeniu okresu przejściowego.
4. Bez uszczerbku dla prawa pobytu, jakie zainteresowane osoby mogą same posiadać, państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym i zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2004/38/WE ułatwia wjazd i pobyt partnera, z którym osoba, o której mowa w ust. 1 lit. a)–d) niniejszego artykułu, pozostaje w stałym, należycie poświadczonym związku, w przypadku gdy partner ten zamieszkiwał poza państwem przyjmującym przed zakończeniem okresu przejściowego, pod warunkiem że związek ten miał stały charakter przed zakończeniem okresu przejściowego i nadal istnieje w chwili ubiegania się o pobyt przez partnera na podstawie niniejszej części.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, państwo przyjmujące dokonuje szczegółowej oceny osobistych okoliczności zainteresowanych osób i uzasadnia każdą odmowę wjazdu lub pobytu wobec tych osób.

Artykuł 11

Ciągłość pobytu

Na użytek art. 9 i 10 na ciągłość pobytu nie mają wpływu nieobecności, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Prawa stałego pobytu nabytego na podstawie dyrektywy 2004/38/WE przed zakończeniem okresu przejściowego nie uznaje się za utracone w wyniku nieobecności w państwie przyjmującym przez okres określony w art. 15 ust. 3.

Artykuł 12

Niedyskryminacja

W zakresie objętym niniejszą częścią i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych w niej zawartych, zakazuje się wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową w rozumieniu art. 18 akapit pierwszy TFUE w państwie przyjmującym i państwie miejsca pracy wobec osób, o których mowa w art. 10 niniejszej Umowy.

TYTUŁ II

Prawa i obowiązki

Rozdział 1

Prawa związane z pobytem, dokumenty pobytu

Artykuł 13

Prawo pobytu

1. Obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa mają prawo pobytu w państwie przyjmującym z uwzględnieniem ograniczeń i warunków określonych w art. 21, 45 lub 49 TFUE oraz art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 lit. a), b) lub c), art. 7 ust. 3, art. 14, art. 16 ust. 1 lub art. 17 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE.
2. Członkowie rodziny, którzy są obywatelami Unii lub obywatelami Zjednoczonego Królestwa, mają prawo pobytu w państwie przyjmującym zgodnie z art. 21 TFUE i art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 lit. d), art. 12 ust. 1 lub 3, art. 13 ust. 1, art. 14, art. 16 ust. 1 lub art. 17 ust. 3 i 4 dyrektywy 2004/38/WE, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków określonych w tych przepisach.
3. Członkowie rodziny, którzy nie są ani obywatelami Unii ani obywatelami Zjednoczonego Królestwa, mają prawo pobytu w państwie przyjmującym na podstawie art. 21 TFUE i zgodnie z art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 12 ust. 2 lub 3, art. 13 ust. 2, art. 14, art. 16 ust. 2, art. 17 ust. 3 lub 4 lub art. 18 dyrektywy 2004/38/WE, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków określonych w tych przepisach.
4. Państwo przyjmujące nie może nakładać ograniczeń ani warunków dotyczących otrzymania, zachowania lub utraty prawa pobytu na osoby, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, innych niż ograniczenia i warunki przewidziane w niniejszym tytule. Ograniczenia i warunki przewidziane w niniejszym tytule nie mogą być stosowane uznaniowo gdy nie działa to na korzyść zainteresowanej osoby.

Artykuł 14

Prawo do wyjazdu i wjazdu

1. Obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa, członkowie ich rodzin oraz inne osoby, zamieszkujący na terytorium państwa przyjmującego zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym tytule, mają prawo do wyjazdu z państwa przyjmującego i prawo do wjazdu do niego, zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2004/38/WE, z ważnym paszportem lub krajowym dokumentem tożsamości w przypadku obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz z ważnym paszportem w przypadku członków ich rodzin i innych osób, niebędących obywatelami Unii ani Zjednoczonego Królestwa.

Po upływie pięciu lat od zakończenia okresu przejściowego państwo przyjmujące może podjąć decyzję o zaprzestaniu akceptowania krajowych dokumentów tożsamości do celów wjazdu na jego terytorium lub wyjazdu z niego, jeżeli dokumenty te nie zawierają elektronicznego nośnika danych, który spełnia odpowiednie normy Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego dotyczące identyfikacji biometrycznej.

2. Od posiadaczy ważnego dokumentu wydanego zgodnie z art. 18 lub 26 nie wymaga się posiadania wizy wyjazdowej, wizy wjazdowej ani równoważnych formalności.

3. W przypadku gdy państwo przyjmujące wymaga od członków rodziny, którzy dołączają do obywatela Unii lub obywatela Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu okresu przejściowego, posiadania wizy wjazdowej, państwo przyjmujące zapewnia takim osobom wszelkie ułatwienia w uzyskaniu niezbędnych wiz. Wizy takie są wydawane nieodpłatnie, tak szybko jak to jest możliwe, oraz przy zastosowaniu procedury przyspieszonej.

Artykuł 15

Prawo stałego pobytu

1. Obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin, którzy legalnie zamieszkivali w państwie przyjmującym zgodnie z prawem Unii przez nieprzerwany okres 5 lat lub przez okres określony w art. 17 dyrektywy 2004/38/WE, mają prawo stałego pobytu w państwie przyjmującym na warunkach przewidzianych w art. 16, 17 i 18 dyrektywy 2004/38/WE. Okresy legalnego pobytu lub pracy zgodnie z prawem Unii, przypadające na czas przed zakończeniem okresu przejściowego i po nim, wlicza się do wymaganego okresu uprawniającego do nabycia prawa stałego pobytu.

2. Ciągłość pobytu dla potrzeb nabycia prawa stałego pobytu określa się zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 21 dyrektywy 2004/38/WE.

3. Utrata nabytego prawa stałego pobytu może nastąpić jedynie w wyniku nieobecności w państwie przyjmującym przez okres przekraczający 5 kolejnych lat.

Artykuł 16

Łączenie okresów

Obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin, którzy przed zakończeniem okresu przejściowego legalnie zamieszkivali w państwie przyjmującym zgodnie z warunkami określonymi w art. 7 dyrektywy 2004/38/WE przez okres krótszy niż 5 lat, mają prawo do nabycia prawa stałego pobytu na warunkach określonych w art. 15 niniejszej Umowy po osiągnięciu wymaganego okresu pobytu. Okresy legalnego pobytu lub pracy zgodnie z prawem Unii, przypadające na czas przed zakończeniem okresu przejściowego i po nim, wlicza się do wymaganego okresu uprawniającego do nabycia prawa stałego pobytu.

Artykuł 17

Status i zmiany statusu

1. Na prawo obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin do powoływania się bezpośrednio na postanowienia zawarte w niniejszej części nie wpływa zmiana statusu, na przykład zmiany między statusami studenta, pracownika, osoby pracującej na własny rachunek czy biernej zawodowo. Osoby, które w dniu zakończenia okresu przejściowego korzystają z prawa pobytu jako członkowie rodziny obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, nie mogą stać się osobami, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. a)–d).

2. Prawa przewidziane w niniejszym tytule, przysługujące członkom rodziny pozostającym na utrzymaniu obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, zostają zachowane nawet wówczas, gdy osoby te przestają być osobami pozostającymi na utrzymaniu.

Artykuł 18

Wydawanie dokumentów pobytu

1. Państwo przyjmujące może nałożyć na obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, członków ich rodzin oraz inne osoby, które zamieszkują na jego terytorium zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym tytule, obowiązek wystąpienia z wnioskiem o nowy status pobytu nadający prawa na podstawie niniejszego tytułu oraz o wydanie dokumentu, który może mieć formę elektroniczną, poświadczającego taki status.

Ubieganie się o taki status pobytu podlega następującym warunkom:

- a) celem takiego postępowania jest sprawdzenie, czy wnioskodawca jest uprawniony do prawa pobytu przewidzianego w niniejszym tytule. W przypadku stwierdzenia, że tak jest, wnioskodawca ma prawo uzyskania statusu pobytu i dokumentu poświadczającego ten status;
- b) termin składania wniosków przez osoby zamieszkujące w państwie przyjmującym przed zakończeniem okresu przejściowego nie może być krótszy niż 6 miesięcy od daty zakończenia okresu przejściowego.

Termin składania wniosków przez osoby, które mają prawo do rozpoczęcia pobytu w państwie przyjmującym po zakończeniu okresu przejściowego zgodnie z niniejszym tytułem, wynosi 3 miesiące od ich przybycia do tego państwa przyjmującego lub przypada na datę upływu terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Zaświadczenie o złożeniu wniosku o status pobytu wydaje się niezwłocznie;

- c) termin składania wniosków, o którym mowa w lit. b), przedłuża się automatycznie o rok, jeżeli Unia powiadomiła Zjednoczone Królestwo lub Zjednoczone Królestwo powiadomiło Unię, że problemy techniczne uniemożliwiają państwu przyjmującemu zarejestrowanie wniosku albo wydanie zaświadczenia o złożeniu wniosku, o którym mowa w lit. b). Państwo przyjmujące publikuje to powiadomienie i w odpowiednim czasie udostępnia zainteresowanym osobom właściwe informacje publiczne;
- d) w przypadku niezachowania przez zainteresowane osoby terminu złożenia wniosku, o którym mowa w lit. b), właściwe organy oceniają wszystkie okoliczności i przyczyny niezachowania terminu i w przypadku uzasadnionych powodów jego niezachowania umożliwiają tym osobom złożenie wniosku w rozsądnym późniejszym terminie;
- e) państwo przyjmujące zapewnia, aby postępowania administracyjne dotyczące wniosków przebiegały bez zakłóceń i były przejrzyste i proste oraz aby unikano niepotrzebnych obciążeń administracyjnych;
- f) formularze wniosków muszą być krótkie, proste, przyjazne dla użytkownika i dostosowane do kontekstu niniejszej Umowy; wnioski składane przez rodziny w tym samym czasie rozpatruje się łącznie;
- g) dokumenty poświadczające status pobytu wydaje się nieodpłatnie lub za opłatą nieprzekraczającą wysokości opłat pobieranych od obywateli państwa przyjmującego za wydanie podobnych dokumentów;
- h) osoby, które przed zakończeniem okresu przejściowego posiadały ważny dokument stałego pobytu wydany na podstawie art. 19 lub 20 dyrektywy 2004/38/WE lub ważny krajowy dokument imigracyjny nadający prawo stałego pobytu w państwie przyjmującym, mają prawo do wymiany tego dokumentu w terminie, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu, na nowy dokument pobytu, na wniosek i po sprawdzeniu ich tożsamości, kontroli karalności i kontroli bezpieczeństwa zgodnie z lit. p) niniejszego ustępu oraz potwierdzeniu ciągłości pobytu; takie nowe dokumenty pobytu wydaje się nieodpłatnie;
- i) weryfikacja tożsamości wnioskodawców odbywa się na podstawie ważnego paszportu lub krajowego dokumentu tożsamości w przypadku obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz na podstawie ważnego paszportu w przypadku członków ich rodzin i innych osób, które nie są obywatelami Unii ani Zjednoczonego Królestwa; przyjęcie takich dokumentów tożsamości nie jest uzależnione od jakichkolwiek innych kryteriów poza ważnością dokumentu. Jeżeli właściwe organy państwa przyjmującego zatrzymują dokument tożsamości w czasie rozpatrywania wniosku, państwo przyjmujące niezwłocznie zwraca ten dokument na wniosek osoby zainteresowanej, przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku;
- j) dokumenty potwierdzające inne niż dokumenty tożsamości, takie jak dokumenty dotyczące stanu cywilnego, można przedkładać w postaci kopii. Oryginały dokumentów potwierdzających mogą być wymagane tylko w szczególnych przypadkach, w których istnieją uzasadnione wątpliwości co do autentyczności przedłożonych dokumentów potwierdzających;
- k) oprócz dokumentów tożsamości, o których mowa w lit. i) niniejszego ustępu, państwo przyjmujące może jedynie wymagać od obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa przedłożenia następujących dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 8 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE:
 - (i) jeżeli zamieszkują w państwie przyjmującym zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/38/WE jako pracownicy lub osoby pracujące na własny rachunek – potwierdzenia zatrudnienia od pracodawcy lub zaświadczenia o zatrudnieniu, bądź dowodu, że pracują na własny rachunek;

- (ii) jeżeli zamieszkują w państwie przyjmującym zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2004/38/WE jako osoby biernie zawodowo – dowodu, że posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków ich rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej państwa przyjmującego w okresie pobytu, oraz są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym w państwie przyjmującym; lub
- (iii) jeżeli zamieszkują w państwie przyjmującym zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2004/38/WE jako uczniowie lub studenci – dowodu, że są zapisani do instytucji akredytowanej lub finansowanej przez państwo przyjmujące na podstawie przepisów prawnych lub praktyki administracyjnej tego państwa, dowodu, że są objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym, oraz oświadczenia lub innego równoważnego środka, że posiadają wystarczające zasoby dla siebie i członków rodziny, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej państwa przyjmującego w okresie ich pobytu. Państwo przyjmujące nie może wymagać, aby oświadczenie to zawierało określoną kwotę zasobów.

W odniesieniu do warunków posiadania wystarczających zasobów zastosowanie ma art. 8 ust. 4 dyrektywy 2004/38/WE;

- l) oprócz dokumentów tożsamości, o których mowa w ppkt (i) niniejszego ustępu, państwo przyjmujące może jedynie wymagać od członków rodziny objętych art. 10 ust. 1 lit. e) pkt (i) lub art. 10 ust. 2 lub 3 niniejszej Umowy, którzy zamieszkują w państwie przyjmującym zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. d) lub art. 7 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE, przedłożenia następujących dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 8 ust. 5 lub art. 10 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE:

- (i) dokumentu poświadczającego istnienie więzi rodzinnych lub zarejestrowanego związku;
- (ii) zaświadczenia o rejestracji, a w przypadku braku systemu rejestracji – innego dokumentu potwierdzającego, że obywatel Unii lub obywatel Zjednoczonego Królestwa, z którym zamieszkują, faktycznie zamieszkuje w państwie przyjmującym;
- (iii) w przypadku zstępnych poniżej 21 roku życia lub pozostających na utrzymaniu oraz w przypadku wstępnych pozostających na utrzymaniu, a także w przypadku gdy osoby takie są zstępnymi lub wstępnymi współmałżonka lub zarejestrowanego partnera – dowodu w postaci dokumentu, że spełnione są warunki określone w art. 2 ust. 2 lit. c) lub d) dyrektywy 2004/38/WE;
- (iv) w przypadku osób, o których mowa w art. 10 ust. 2 lub 3 niniejszej Umowy – dokumentu wydanego przez odpowiedni organ w państwie przyjmującym zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

W odniesieniu do warunku posiadania wystarczających zasobów dla członków rodziny, którzy sami są obywatelami Unii lub obywatelami Zjednoczonego Królestwa, zastosowanie ma art. 8 ust. 4 dyrektywy 2004/38/WE;

- m) oprócz dokumentów tożsamości, o których mowa w lit. i) niniejszego ustępu, państwo przyjmujące może jedynie wymagać od członków rodziny objętych art. 10 ust. 1 lit. e) pkt (ii) lub art. 10 ust. 4 niniejszej Umowy przedłożenia następujących dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 8 ust. 5 lub art. 10 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE:

- (i) dokumentu poświadczającego istnienie więzi rodzinnych lub zarejestrowanego związku;
- (ii) zaświadczenia o rejestracji, a w przypadku braku systemu rejestracji – innego dokumentu potwierdzającego pobyt w państwie przyjmującym obywatela Unii lub obywatela Zjednoczonego Królestwa, do którego dołączają w państwie przyjmującym;
- (iii) w przypadku współmałżonków lub zarejestrowanych partnerów – dokumentu potwierdzającego istnienie więzi rodzinnej lub zarejestrowanego związku partnerskiego przed zakończeniem okresu przejściowego;
- (iv) w przypadku zstępnych poniżej 21 roku życia lub pozostających na utrzymaniu oraz w przypadku wstępnych pozostających na utrzymaniu, a także w przypadku gdy osoby takie są zstępnymi lub wstępnymi współmałżonka lub zarejestrowanego partnera – dowodu w postaci dokumentu, że osoby te były spokrewnione z obywatelem Unii lub obywatelem Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego oraz że spełniają warunki określone w art. 2 ust. 2 lit. c) lub d) dyrektywy 2004/38/WE odnoszące się do wieku lub pozostawania na utrzymaniu;
- (v) w przypadku osób, o których mowa w art. 10 ust. 4 niniejszej Umowy – dowodu istnienia stałego związku z obywatelem Unii lub obywatelem Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego oraz trwania tego związku po zakończeniu okresu przejściowego;

- n) w przypadkach innych niż określone w lit. k), l) i m) państwo przyjmujące nie wymaga od wnioskodawców przedłożenia dokumentów potwierdzających innych niż takie, których wymaganie jest absolutnie niezbędne i proporcjonalne w celu wykazania, że spełnione są warunki dotyczące prawa pobytu na podstawie niniejszego tytułu;
- o) właściwe organy państwa przyjmującego pomagają wnioskodawcom wykazać, że spełniają wymagane warunki, oraz zapobiec błędom lub brakom w ich wnioskach; zapewniają one wnioskodawcom możliwość przedłożenia dodatkowych dowodów oraz skorygowania wszelkich niedociągnięć, błędów lub braków;

- p) kontrole karalności i bezpieczeństwa dotyczące wnioskodawców można przeprowadzać systematycznie wyłącznie w celu sprawdzenia, czy mogą mieć zastosowanie ograniczenia określone w art. 20 niniejszej Umowy. W tym celu od wnioskodawców można wymagać złożenia oświadczenia w sprawie wyroków skazujących za przestępstwo, odnotowanych w rejestrze karnym zgodnie z prawem państwa skazującego, w czasie składania wniosku. Państwo przyjmujące może, jeżeli uzna to za konieczne, zastosować procedurę określoną w art. 27 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE w odniesieniu do kierowanych do innych państw zapytań o informacje na temat wcześniejszych przypadków notowań w rejestrach karnych;
- q) nowy dokument pobytu zawiera oświadczenie, że został wydany zgodnie z niniejszą Umową;
- r) od decyzji o odmowie nadania statusu pobytu wnioskodawcy przysługuje w państwie przyjmującym środek odwoławczy przed sądem, a w stosownych przypadkach przed organem administracyjnym. Procedury odwoławcze umożliwiają zbadanie zgodności z prawem decyzji oraz stanu faktycznego i okoliczności, na których opiera się kwestionowana decyzja. Takie procedury odwoławcze zapewniają, aby decyzja nie była nieproporcjonalna.
2. W okresie, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, oraz podczas jego ewentualnego przedłużenia o rok na podstawie lit. c) tego ustępu wszystkie prawa przewidziane w niniejszej części uznaje się za mające zastosowanie do obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, członków ich rodzin oraz innych osób zamieszkujących w państwie przyjmującym zgodnie z warunkami i ograniczeniami określonymi w art. 20.
3. Do chwili podjęcia przez właściwe organy ostatecznej decyzji w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz do chwili wydania orzeczenia sądowego kończącego postępowanie w sprawie środka odwoławczego od odmownego rozpatrzenia takiego wniosku przez właściwy organ administracyjny wszystkie prawa przewidziane w niniejszej części uznaje się za mające zastosowanie do wnioskodawcy, w tym art. 21 dotyczący zabezpieczeń proceduralnych i prawa do odwołania, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 20 ust. 4.
4. W przypadku gdy państwo przyjmujące zdecyduje, że nie będzie nakładać na obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, członków ich rodzin oraz innych osób, zamieszkujących na terytorium państwa przyjmującego zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym tytule, obowiązku wystąpienia z wnioskiem o nowy status pobytu, o którym mowa w ust. 1, jako warunku legalnego pobytu, osoby kwalifikujące się do prawa pobytu na podstawie niniejszego tytułu mają prawo do otrzymania zgodnie z warunkami określonymi w dyrektywie 2004/38/WE dokumentu pobytu, który może mieć formę elektroniczną, zawierającego oświadczenie, że został wydany zgodnie z niniejszą Umową.

Artykuł 19

Wydawanie dokumentów pobytu w okresie przejściowym

1. W okresie przejściowym państwo przyjmujące może umożliwić dobrowolne składanie wniosków o status pobytu lub dokument pobytu, o których mowa w art. 18 ust. 1 i 4, od daty wejścia w życie niniejszej Umowy.
2. Decyzje o pozytywnym lub odmownym rozpatrzeniu takich wniosków podejmuje się zgodnie z art. 18 ust. 1 i 4. Decyzje na podstawie art. 18 ust. 1 stają się skuteczne dopiero po zakończeniu okresu przejściowego.
3. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku na podstawie art. 18 ust. 1 przed zakończeniem okresu przejściowego państwo przyjmujące nie może uchylić decyzji nadającej status pobytu przed zakończeniem okresu przejściowego z przyczyn innych niż określone w rozdziale VI i art. 35 dyrektywy 2004/38/WE.
4. W przypadku odmownego rozpatrzenia wniosku przed zakończeniem okresu przejściowego, wnioskodawca może ponownie złożyć wniosek w dowolnej chwili przed upływem terminu określonego w art. 18 ust. 1 lit. b).
5. Bez uszczerbku dla ust. 4 procedury odwoławcze na podstawie art. 18 ust. 1 lit. r) są dostępne od dnia wydania decyzji o odmownym rozpatrzeniu wniosku, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 20

Ograniczenia prawa pobytu i wjazdu

1. Zachowanie obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, członków ich rodzin oraz innych osób, korzystających z praw na podstawie niniejszego tytułu, w przypadku gdy zachowanie to miało miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego, rozpatruje się zgodnie z rozdziałem VI dyrektywy 2004/38/WE.

2. Zachowanie obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, członków ich rodzin oraz innych osób, korzystających z praw na podstawie niniejszego tytułu, w przypadku gdy zachowanie to miało miejsce po zakończeniu okresu przejściowego, może stanowić przyczynę ograniczenia prawa pobytu przez państwo przyjmujące lub prawa do wjazdu przez państwo miejsca pracy zgodnie z prawodawstwem krajowym.

3. Państwo przyjmujące lub państwo miejsca pracy może przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania dowolnego prawa przyznanego niniejszym tytułem w przypadku nadużycia tych praw lub oszustwa, zgodnie z art. 35 dyrektywy 2004/38/WE. Środki te podlegają zabezpieczeniom proceduralnym przewidzianym w art. 21 niniejszej Umowy.

4. Państwo przyjmujące lub państwo miejsca pracy może wydalic ze swojego terytorium wnioskodawców, którzy złożyli wnioski wprowadzające organ w błąd lub stanowiące nadużycie, na warunkach określonych w dyrektywie 2004/38/WE, w szczególności w art. 31 i 35, nawet przed wydaniem orzeczenia sądowego kończącego postępowanie w sprawie środka odwoławczego od decyzji o odmownym rozpatrzeniu takiego wniosku.

Artykuł 21

Zabezpieczenia proceduralne i prawo do odwołania

Zabezpieczenia proceduralne określone w art. 15 i rozdziale VI dyrektywy 2004/38/WE mają zastosowanie w odniesieniu do wszelkich decyzji państwa przyjmującego ograniczających prawa pobytu osób, o których mowa w art. 10 niniejszej Umowy.

Artykuł 22

Prawa pokrewne

Zgodnie z art. 23 dyrektywy 2004/38/WE, bez względu na przynależność państwową, członkowie rodziny obywatela Unii lub obywatela Zjednoczonego Królestwa, którzy posiadają prawo pobytu lub prawo stałego pobytu w państwie przyjmującym lub w państwie miejsca pracy, są uprawnieni do podjęcia tam pracy lub do wykonywania pracy na własny rachunek.

Artykuł 23

Równe traktowanie

1. Zgodnie z art. 24 dyrektywy 2004/38/WE, z zastrzeżeniem postanowień szczególnych zawartych w niniejszym tytule i tytułach I i IV niniejszej części, wszyscy obywatele Unii lub obywatele Zjednoczonego Królestwa zamieszkujący na podstawie niniejszej Umowy na terytorium państwa przyjmującego są traktowani na równi z obywatelami tego państwa w zakresie objętym niniejszą częścią. Korzystanie z tego prawa obejmuje członków rodziny obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, posiadających prawo pobytu lub prawo stałego pobytu.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwo przyjmujące nie jest zobowiązane do przyznania uprawnienia do pomocy społecznej w ciągu okresów pobytu na podstawie art. 6 lub art. 14 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2004/38/WE, ani nie jest zobowiązane – przed nabyciem przez daną osobę prawa stałego pobytu zgodnie z art. 15 niniejszej Umowy – do udzielania pomocy dla pokrycia kosztów utrzymania w czasie studiów, włącznie z kształceniem zawodowym, w postaci stypendiów lub pożyczek studenckich, dla osób niebędących pracownikami, osobami pracującymi na własny rachunek, osobami, które zachowują ten status, lub członkami ich rodzin.

Rozdział 2

Prawa pracowników i osób pracujących na własny rachunek

Artykuł 24

Prawa pracowników

1. Z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w art. 45 ust. 3 i 4 TFUE pracownicy w państwie przyjmującym oraz pracownicy przygraniczni w państwie lub państwach miejsca pracy korzystają z praw zagwarantowanych w art. 45 TFUE oraz praw nadanych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011⁽⁸⁾. Prawa te obejmują:

- prawo do niedyskryminacyjnego traktowania, bez względu na przynależność państwową, w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy;
- prawo do podjęcia i wykonywania pracy zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do obywateli państwa przyjmującego lub państwa miejsca pracy;

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1).

- c) prawo do pomocy udzielanej przez urzędy pracy państwa przyjmującego lub państwa miejsca pracy swoim obywatelom;
- d) prawo do równego traktowania pod względem warunków zatrudnienia i pracy, w szczególności warunków wynagrodzenia, zwolnienia oraz, w przypadku utraty pracy, powrotu do pracy lub ponownego zatrudnienia;
- e) prawo do przywilejów socjalnych i podatkowych;
- f) prawa zbiorowe;
- g) prawa i korzyści przyznawane pracownikom krajowym w sprawach mieszkaniowych;
- h) prawo dostępu dla ich dzieci do powszechnego systemu kształcenia, nauki zawodu oraz szkolenia zawodowego na takich samych warunkach jakie obowiązują obywateli państwa przyjmującego lub państwa miejsca pracy, jeżeli dzieci te mieszkają na terytorium państwa, w którym pracuje dany pracownik.

2. W przypadku gdy zstępny pracownika, który nie zamieszkuje już w państwie przyjmującym, kontynuuje naukę w tym państwie, osoba sprawująca faktyczną pieczę nad tym zstępnym ma prawo pobytu w tym państwie do momentu osiągnięcia przez zstępnego pełnoletniości, a jeżeli zstępny nadal potrzebuje obecności i opieki osoby sprawującej nad nim faktyczną pieczę do kontynuowania i zakończenia edukacji – także po osiągnięciu przez zstępnego pełnoletniości.

3. Zatrudnieni pracownicy przygraniczni korzystają z prawa do wjazdu do państwa miejsca pracy i wyjazdu z jego terytorium zgodnie z art. 14 niniejszej Umowy oraz zachowują prawa, z których korzystali tam jako pracownicy, pod warunkiem że znajdują się w jednej z sytuacji określonych w art. 7 ust. 3 lit. a), b), c) i d) dyrektywy 2004/38/WE, nawet jeżeli nie przenoszą swojego miejsca pobytu do państwa miejsca pracy.

Artykuł 25

Prawa osób pracujących na własny rachunek

1. Z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 51 i 52 TFUE osoby pracujące na własny rachunek w państwie przyjmującym oraz pracownicy przygraniczni pracujący na własny rachunek w państwie lub państwach miejsca pracy korzystają z praw zagwarantowanych w art. 49 i 55 TFUE. Prawa te obejmują:

- a) prawo do podejmowania i wykonywania działalności na własny rachunek, jak również do zakładania przedsiębiorstw i zarządzania nimi, na warunkach określonych przez państwo przyjmujące dla własnych obywateli, zgodnie z art. 49 TFUE;
- b) prawa określone w art. 24 ust. 1 lit. c)–h) niniejszej Umowy.

2. Art. 24 ust. 2 ma zastosowanie do zstępnych osób pracujących na własny rachunek.

3. Art. 24 ust. 3 ma zastosowanie do pracowników przygranicznych pracujących na własny rachunek.

Artykuł 26

Wydawanie dokumentu potwierdzającego prawa pracowników przygranicznych

Państwo miejsca pracy może nałożyć na obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa, posiadających prawa jako pracownicy przygraniczni na podstawie niniejszego tytułu, obowiązek wystąpienia o wydanie dokumentu potwierdzającego, że takie prawa posiadają na podstawie niniejszego tytułu. W takim przypadku obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa mają prawo do uzyskania takiego dokumentu.

Rozdział 3

Kwalifikacje zawodowe

Artykuł 27

Uznane kwalifikacje zawodowe

1. Uznanie, przed zakończeniem okresu przejściowego, kwalifikacji zawodowych zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/36/WE^(*) obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin przez państwo przyjmujące lub państwo miejsca pracy zachowuje ważność

^(*) Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

w takim państwie; dotyczy to również prawa do wykonywania zawodu na takich samych warunkach jak obywatele takiego państwa, jeżeli takie uznanie kwalifikacji zawodowych nastąpiło na podstawie dowolnego z następujących postanowień:

- a) tytuł III dyrektywy 2005/36/WE w odniesieniu do uznawania kwalifikacji zawodowych w kontekście swobody przedsiębiorczości, niezależnie od tego, czy to uznanie nastąpiło się w ramach ogólnego systemu uznawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, systemu uznawania doświadczenia zawodowego czy systemu uznawania na podstawie koordynacji minimalnych wymogów w zakresie kształcenia;
- b) art. 10 ust. 1 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/5/WE⁽¹⁰⁾ w odniesieniu do dopuszczenia do zawodu prawnika w państwie przyjmującym lub państwie miejsca pracy;
- c) art. 14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE⁽¹¹⁾ w odniesieniu do zatwierdzania biegłych rewidentów z innego państwa członkowskiego;
- d) dyrektywa Rady 74/556/EWG⁽¹²⁾ w odniesieniu do przyjęcia dowodów posiadania wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia lub prowadzenia działalności osób pracujących na własny rachunek oraz pośredników zajmujących się handlem i dystrybucją produktów toksycznych lub działalności dotyczącej profesjonalnego wykorzystania produktów toksycznych.

2. Uznawanie kwalifikacji zawodowych na użytek ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu obejmuje:

- a) uznawanie kwalifikacji zawodowych na podstawie art. 3 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE;
- b) decyzje przyznające częściowy dostęp do działalności zawodowej zgodnie z art. 4f dyrektywy 2005/36/WE;
- c) uznawanie kwalifikacji zawodowych na potrzeby stałego prowadzenia działalności zawodowej na podstawie art. 4d dyrektywy 2005/36/WE.

Artykuł 28

Toczące się postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych

Art. 4, art. 4d w odniesieniu do uznawania kwalifikacji zawodowych do celów stałego prowadzenia działalności zawodowej, art. 4f i tytuł III dyrektywy 2005/36/WE, art. 10 ust. 1, 3 i 4 dyrektywy 98/5/WE, art. 14 dyrektywy 2006/43/WE i dyrektywa 74/556/EWG mają zastosowanie w odniesieniu do rozpatrywania przez właściwy organ państwa przyjmującego lub państwa miejsca pracy wniosków o uznanie kwalifikacji zawodowych złożonych przed zakończeniem okresu przejściowego przez obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, a także w odniesieniu do decyzji w sprawie takich wniosków.

Art. 4a, 4b i 4e dyrektywy 2005/36/WE mają także zastosowanie w zakresie dotyczącym zakończenia postępowań w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych na potrzeby prowadzenia działalności zawodowej na podstawie art. 4d tej dyrektywy.

Artykuł 29

Współpraca administracyjna w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych

1. Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie współpracują w kwestiach dotyczących wniosków oczekujących na rozpatrzenie, o których mowa w art. 28, aby ułatwić stosowanie art. 28. Współpraca ta może obejmować wymianę informacji, w tym informacji na temat postępowań dyscyplinarnych lub zastosowanych sankcji karnych lub wszelkich innych poważnych i szczególnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności objętych zakresem dyrektyw, o których mowa w art. 28.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa 98/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. mająca na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w państwie członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 77 z 14.3.1998, s. 36).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

⁽¹²⁾ Dyrektywa Rady 74/556/EWG z dnia 4 czerwca 1974 r. ustanawiająca szczegółowe przepisy dotyczące środków przejściowych odnoszących się do handlu i dystrybucji produktów toksycznych i działalności w tym zakresie, związanych z profesjonalnym wykorzystaniem tych produktów, z działalnością pośredników włącznie (Dz.U. L 307 z 18.11.1974, s. 1).

2. W drodze odstępstwa od art. 8, przez okres nieprzekraczający 9 miesięcy od zakończenia okresu przejściowego Zjednoczone Królestwo jest uprawnione do korzystania z systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do wniosków, o których mowa w art. 28, o ile informacje te dotyczą postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych na podstawie art. 4d dyrektywy 2005/36/WE na potrzeby stałego prowadzenia działalności zawodowej.

TYTUŁ III

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

Artykuł 30

Zakres podmiotowy

1. Niniejszy tytuł ma zastosowanie do następujących osób:

- a) obywateli Unii podlegających ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- b) obywateli Zjednoczonego Królestwa podlegających ustawodawstwu państwa członkowskiego w dniu zakończenia okresu przejściowego, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- c) obywateli Unii zamieszkujących w Zjednoczonym Królestwie i podlegających ustawodawstwu państwa członkowskiego w dniu zakończenia okresu przejściowego, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- d) obywateli Zjednoczonego Królestwa zamieszkujących w państwie członkowskim i podlegających ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- e) osób, które nie są objęte lit. a)–d), ale są:
 - (i) obywatelami Unii, którzy w dniu zakończenia okresu przejściowego są pracownikami lub prowadzą działalność jako osoby pracujące na własny rachunek w Zjednoczonym Królestwie i którzy na podstawie tytułu II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽¹³⁾ podlegają ustawodawstwu państwa członkowskiego, lub są członkami ich rodzin bądź osobami pozostałymi przy życiu po ich śmierci; lub
 - (ii) obywatelami Zjednoczonego Królestwa, którzy w dniu zakończenia okresu przejściowego są pracownikami lub prowadzą działalność jako osoby pracujące na własny rachunek w Zjednoczonym Królestwie i którzy na podstawie tytułu II rozporządzenia (WE) nr 883/2004 podlegają ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa, lub są członkami ich rodzin bądź osobami pozostałymi przy życiu po ich śmierci;
- f) bezpaństwowców i uchodźców zamieszkujących w państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie, którzy znajdują się w jednej z sytuacji opisanych w lit. a)–e), a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- g) obywateli państw trzecich oraz członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, którzy znajdują się w jednej z sytuacji opisanych w lit. a)–e), pod warunkiem że spełniają wymogi przewidziane w rozporządzeniu Rady (WE) nr 859/2003 ⁽¹⁴⁾.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są objęte zakresem niniejszego tytułu, pod warunkiem że nieprzerwanie znajdują się w jednej z sytuacji opisanych w tym ustępie, dotyczących jednocześnie państwa członkowskiego i Zjednoczonego Królestwa.

3. Niniejszy tytuł stosuje się również do osób, które nie są lub przestały być objęte ust. 1 lit. a)–e) niniejszego artykułu, lecz są objęte art. 10 niniejszej Umowy, a także do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, są objęte zakresem niniejszego tytułu, pod warunkiem że w dalszym ciągu mają prawo pobytu w państwie przyjmującym zgodnie z art. 13 niniejszej Umowy lub prawo do pracy w państwie miejsca zatrudnienia zgodnie z art. 24 lub 25 niniejszej Umowy.

5. W przypadku gdy niniejszy artykuł odnosi się do członków rodzin i osób pozostałych przy życiu, takie osoby są objęte zakresem niniejszego tytułu tylko w zakresie, w jakim wywodzą swoje prawa i obowiązki na mocy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 z tytułu bycia członkiem rodziny lub osobą pozostałą przy życiu.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1).

Artykuł 31

Zasady koordynacji zabezpieczenia społecznego

1. Do osób objętych niniejszym tytułem zastosowanie mają zasady i cele określone w art. 48 TFUE, rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽¹⁵⁾.

Unia i Zjednoczone Królestwo należycie uwzględniają decyzje i zalecenia Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego działającej przy Komisji Europejskiej i ustanowionej rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 (zwanej dalej „Komisją Administracyjną”), wymienione w części I załącznika I do niniejszej Umowy.

2. W drodze odstępstwa od art. 9 niniejszej Umowy na użytek niniejszego tytułu zastosowanie mają definicje zawarte w art. 1 rozporządzenia (WE) 883/2004.

3. W odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy spełniają warunki przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 859/2003, oraz członków ich rodzin lub osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, objętych zakresem niniejszego tytułu, odniesienia do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 w niniejszym tytule traktuje się jako odniesienia do – odpowiednio – rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 ⁽¹⁶⁾ i rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 ⁽¹⁷⁾. Odniesienia do poszczególnych przepisów rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 traktuje się jako odniesienia do odpowiadających im przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72.

Artykuł 32

Sytuacje szczególne

1. W następujących sytuacjach, w zakresie określonym w niniejszym artykule, zastosowanie mają następujące postanowienia, o ile dotyczą osób, które nie są lub przestały być objęte art. 30:

a) następujące osoby są objęte zakresem niniejszego tytułu na potrzeby uwzględniania i sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania, w tym praw i obowiązków wynikających z tych okresów zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 883/2004:

(i) obywatele Unii, a także bezpaństwowcy i uchodźcy zamieszkujący w państwie członkowskim oraz obywatele państw trzecich spełniający warunki rozporządzenia (WE) nr 859/2003, którzy podlegali ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, a także członkowie ich rodzin i osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci;

(ii) obywatele Zjednoczonego Królestwa, a także bezpaństwowcy i uchodźcy zamieszkujący w Zjednoczonym Królestwie oraz obywatele państw trzecich spełniający warunki rozporządzenia (WE) nr 859/2003, którzy podlegali ustawodawstwu państwa członkowskiego przed zakończeniem okresu przejściowego, a także członkowie ich rodzin i osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci;

na potrzeby sumowania okresów uwzględnia się zgodnie z rozporządzeniem (WE) 883/2004 okresy przypadające zarówno przed zakończeniem okresu przejściowego, jak i po jego zakończeniu;

b) zasady określone w art. 20 i 27 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 mają w dalszym ciągu zastosowanie do osób, które przed zakończeniem okresu przejściowego wystąpiły o zezwolenie na planowane leczenie na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004, aż do zakończenia leczenia. Odpowiednie procedury zwrotu kosztów mają zastosowanie również po zakończeniu leczenia. Takie osoby i towarzyszące im osoby korzystają z prawa do wjazdu do państwa, w którym odbywa się leczenie, i wyjazdu z niego zgodnie z art. 14 stosowanym odpowiednio;

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 149 z 5.7.1971, s. 2).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 74 z 27.3.1972, s. 1).

- c) zasady określone w art. 19 i 27 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 mają w dalszym ciągu zastosowanie do osób, które są objęte rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 i w dniu zakończenia okresu przejściowego przebywają w państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie, aż do zakończenia pobytu. Odpowiednie procedury zwrotu kosztów mają zastosowanie również po zakończeniu pobytu lub leczenia;
- d) zasady określone w art. 67, 68 i 69 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 mają zastosowanie – dopóki spełnione są warunki – do przyznawania świadczeń rodzinnych, do których w dniu zakończenia okresu przejściowego uprawnione są następujące osoby:
- (i) obywatele Unii, bezpieczeństwa i uchodźcy zamieszkujący w państwie członkowskim oraz obywatele państw trzecich spełniający warunki rozporządzenia (WE) nr 859/2003 i zamieszkujący w państwie członkowskim, którzy podlegają ustawodawstwu państwa członkowskiego i mają członków rodziny zamieszkujących w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego;
 - (ii) obywatele Zjednoczonego Królestwa, bezpieczeństwa i uchodźcy zamieszkujący w Zjednoczonym Królestwie oraz obywatele państw trzecich spełniający warunki rozporządzenia (WE) nr 859/2003 i zamieszkujący w Zjednoczonym Królestwie, którzy podlegają ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa i mają członków rodziny zamieszkujących w państwie członkowskim w dniu zakończenia okresu przejściowego;
- e) w sytuacjach określonych w lit. d) ppkt (i) oraz (ii) niniejszego ustępu do osób, które jako członkowie rodziny w dniu zakończenia okresu przejściowego posiadają na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 prawa, takie jak pochodne prawa do świadczeń rzeczowych z tytułu choroby, zastosowanie ma to rozporządzenie oraz odpowiednie przepisy rozporządzenia (WE) nr 987/2009 dopóty, dopóki spełnione są przewidziane w nich warunki.
2. Przepisy tytułu III rozdział 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 dotyczące świadczeń z tytułu choroby mają zastosowanie do osób otrzymujących świadczenia na podstawie ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu.

Niniejszy ustęp stosuje się odpowiednio w odniesieniu do świadczeń rodzinnych na podstawie art. 67, 68 i 69 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Artykuł 33

Obywatele Islandii, Liechtensteinu, Norwegii i Szwajcarii

1. Postanowienia niniejszego tytułu mające zastosowanie do obywateli Unii stosuje się do obywateli Islandii, Księstwa Liechtensteinu, Królestwa Norwegii i Konfederacji Szwajcarskiej, pod warunkiem że:
- a) Islandia, Księstwo Liechtensteinu, Królestwo Norwegii i Konfederacja Szwajcarska, w stosownych przypadkach, zawarły i stosują odpowiednie umowy ze Zjednoczonym Królestwem, które mają zastosowanie do obywateli Unii; oraz
 - b) Islandia, Księstwo Liechtensteinu, Królestwo Norwegii i Konfederacja Szwajcarska, stosownie do przypadku, zawarły i stosują odpowiednie umowy z Unią, które mają zastosowanie do obywateli Zjednoczonego Królestwa.
2. Po powiadomieniu przez Zjednoczone Królestwo i Unię o dacie wejścia w życie umów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 164 (zwany dalej „Wspólnym Komitetem”) wyznacza datę, od której postanowienia niniejszego tytułu mają zastosowanie odpowiednio do obywateli Islandii, Księstwa Liechtensteinu, Królestwa Norwegii i Konfederacji Szwajcarskiej.

Artykuł 34

Współpraca administracyjna

1. W drodze odstępstwa od art. 7 i art. 128 ust. 1, od daty wejścia w życie niniejszej Umowy Zjednoczone Królestwo ma status obserwatora w Komisji Administracyjnej. Jeżeli punkty porządku obrad odnoszące się do niniejszego tytułu dotyczą Zjednoczonego Królestwa, może ono wysłać przedstawiciela, aby uczestniczył w charakterze doradczym w posiedzeniach Komisji Administracyjnej i w posiedzeniach organów, o których mowa w art. 73 i 74 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, na których to posiedzeniach omawiane są te kwestie.
2. W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo uczestniczy w systemie elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego (EESSI) i ponosi związane z tym koszty.

Artykuł 35

Zwrot, odzyskiwanie należności i wyrównywanie należności

Przepisy rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 dotyczące zwrotów, odzyskiwania należności i wyrównywania należności w dalszym ciągu mają zastosowanie w związku ze zdarzeniami, o ile dotyczą one osób nieobjętych art. 30, które to zdarzenia:

- a) miały miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) mają miejsce po zakończeniu okresu przejściowego i dotyczą osób, które były objęte art. 30 lub 32, gdy takie zdarzenie wystąpiło.

Artykuł 36

Rozwój prawa i dostosowania aktów Unii

1. W przypadku zmiany lub zastąpienia rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 po zakończeniu okresu przejściowego odniesienia do tych rozporządzeń w niniejszej Umowie traktuje się jako odnoszące się do tych rozporządzeń z uwzględnieniem ich zmian lub do aktów, które je zastąpiły, zgodnie z aktami wymienionymi w części II załącznika I do niniejszej Umowy.

Wspólny Komitet dokonuje przeglądu części II załącznika I do niniejszej Umowy i dostosowuje ją do wszelkich aktów zmieniających lub zastępujących rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 niezwłocznie po przyjęciu tych aktów przez Unię. W tym celu niezwłocznie po ich przyjęciu Unia informuje Zjednoczone Królestwo w ramach Wspólnego Komitetu o wszelkich aktach zmieniających lub zastępujących te rozporządzenia.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 akapit drugi Wspólny Komitet dokonuje oceny skutków aktu zmieniającego lub zastępującego rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009, jeżeli akt ten:

- a) zmienia lub zastępuje przepisy dotyczące kwestii objętych art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004; lub
- b) stanowi, że jest eksportowane świadczenie pieniężne, które nie było eksportowane na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w dniu zakończenia okresu przejściowego, lub stanowi że nie jest eksportowane świadczenie pieniężne, które było eksportowane w dniu zakończenia okresu przejściowego; lub
- c) stanowi, że świadczenie pieniężne jest eksportowane przez nieograniczony okres, w przypadku gdy to świadczenie pieniężne było eksportowane tylko przez ograniczony okres na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w dniu zakończenia okresu przejściowego, lub stanowi, że świadczenie pieniężne jest eksportowane tylko przez ograniczony okres, w przypadku gdy to świadczenie pieniężne było eksportowane przez nieograniczony okres na podstawie tego rozporządzenia w dniu zakończenia okresu przejściowego.

Dokonując oceny, Wspólny Komitet uwzględni w dobrej wierze skalę zmian, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, a także znaczenie dalszego prawidłowego stosowania rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 w relacjach między Unią a Zjednoczonym Królestwem oraz ważną rolę istnienia państwa właściwego w odniesieniu do osób objętych rozporządzeniem (WE) nr 883/2004.

Część II załącznika I do niniejszej Umowy nie zostanie dostosowana do aktu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, jeżeli taką decyzję podejmie Wspólny Komitet w terminie 6 miesięcy od otrzymania informacji przekazanej przez Unię na podstawie ust. 1.

Na użytek niniejszego ustępu:

- a) „eksportowane” oznacza, że świadczenie jest wypłacane na podstawie rozporządzenia (WE) 883/2004 osobie lub w odniesieniu do osoby, która zamieszkuje w państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli instytucja właściwa w zakresie zapewniania tego świadczenia nie znajduje się w danym państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie; „nieeksportowane” jest interpretowane odpowiednio; oraz
- b) „eksportowane przez nieograniczony okres” oznacza świadczenie, które jest eksportowane, dopóki spełnione są warunki uprawniające do tego świadczenia.

3. Na użytek niniejszej Umowy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 odczytuje się z uwzględnieniem dostosowań wymienionych w części III załącznika I do niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo informuje Unię w ramach Wspólnego Komitetu o wszelkich zmianach w przepisach krajowych, mających znaczenie dla części III załącznika I do niniejszej Umowy, niezwłocznie po ich przyjęciu.

4. Na użytek niniejszej Umowy decyzje i zalecenia Komisji Administracyjnej traktuje się jako obejmujące decyzje i zalecenia wymienione w części I załącznika I. Wspólny Komitet wprowadza zmiany do części I załącznika I, aby uwzględnić wszelkie nowe decyzje lub zalecenia przyjęte przez Komisję Administracyjną. W tym celu, niezwłocznie po przyjęciu decyzji i zaleceń przez Komisję Administracyjną, Unia informuje o tym Zjednoczone Królestwo w ramach Wspólnego Komitetu. Zmiany takie są wprowadzane przez Wspólny Komitet na wniosek Unii lub Zjednoczonego Królestwa.

TYTUŁ IV

Inne postanowienia

Artykuł 37

Jawność

Państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo upowszechniają informacje o prawach i obowiązkach osób objętych niniejszą częścią, w szczególności poprzez kampanie informacyjne prowadzone w stosownych przypadkach za pośrednictwem mediów krajowych i lokalnych oraz innych środków przekazu.

Artykuł 38

Korzystniejsze postanowienia

1. Niniejsza część nie ma wpływu na przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne w państwie przyjmującym lub państwie miejsca pracy, które byłyby bardziej korzystne dla osób zainteresowanych. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do tytułu III.
2. Art. 12 i art. 23 ust. 1 pozostają bez uszczerbku dla uzgodnień w ramach wspólnej strefy podróżowania między Zjednoczonym Królestwem a Irlandią w odniesieniu do korzystniejszego traktowania, które może wynikać z tych uzgodnień dla osób zainteresowanych.

Artykuł 39

Ochrona na całe życie

Osoby objęte niniejszą częścią korzystają z praw przewidzianych w odpowiednich tytułach niniejszej części przez całe swoje życie, chyba że przestaną spełniać warunki określone w tych tytułach.

CZĘŚĆ TRZECIA

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WYSTĄPIENIA

TYTUŁ I

Towary wprowadzone do obrotu

Artykuł 40

Definicje

Na użytek niniejszego tytułu stosuje się następujące definicje:

- a) „udostępnianie na rynku” oznacza wszelkie dostawy towarów na rynek w celu ich dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej, za opłatą lub nieodpłatnie;
- b) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie towaru na rynku w Unii lub w Zjednoczonym Królestwie;
- c) „dostawa towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania” oznacza, że istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, po zakończeniu etapu produkcji, jest przedmiotem pisemnej lub ustnej umowy między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi dotyczącej przeniesienia własności, dowolnych innych praw rzeczowych lub posiadania w odniesieniu do tego towaru, bądź towar ten jest przedmiotem oferty złożonej osobie prawnej lub fizycznej lub osobom prawnym lub fizycznym w celu zawarcia takiej umowy;
- d) „oddanie do użytku” oznacza pierwsze wykorzystanie towaru w Unii lub Zjednoczonym Królestwie przez użytkownika końcowego zgodnie z przeznaczeniem tego towaru bądź, w przypadku wyposażenia statków, umieszczenie towaru na statku;
- e) „nadzór rynku” oznacza działania podejmowane i środki wprowadzane przez organy nadzoru rynku w celu zapewnienia, aby towary spełniały obowiązujące wymogi oraz aby nie zagrażały one zdrowiu, bezpieczeństwu ani żadnemu innemu aspektowi ochrony interesu publicznego;

- f) „organ nadzoru rynku” oznacza organ państwa członkowskiego lub Zjednoczonego Królestwa właściwy ds. nadzoru rynku na podlegającym mu terytorium;
- g) „warunki wprowadzania towarów do obrotu” oznaczają wymogi dotyczące cech towaru takich jak poziom jakości, wydajności, bezpieczeństwa lub wymiary, włącznie z wymaganiami mającymi zastosowanie do towaru w zakresie jego składu lub terminologii, symboli, badań i metod badania, opakowania, oznakowania i etykietowania oraz procedur oceny zgodności stosowanych w odniesieniu do takich towarów; pojęcie to obejmuje również wymogi dotyczące metod i procesów produkcji, jeżeli mają one wpływ na cechy produktu;
- h) „jednostka oceniająca zgodność” oznacza jednostkę, która wykonuje czynności z zakresu oceny zgodności z wymogami, w tym wzorcowanie, badanie, certyfikację i kontrolę;
- i) „jednostka notyfikowana” oznacza jednostkę oceniającą zgodność, uprawnioną do wykonywania zadań w zakresie oceny zgodności w charakterze strony trzeciej na mocy przepisów Unii ujednolicających warunki wprowadzania towarów do obrotu;
- j) „produkty zwierzęce” oznaczają produkty pochodzenia zwierzęcego, produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i produkty pochodne, jak określono odpowiednio w art. 4 pkt 29, 30 i 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 ⁽¹⁸⁾, paszę pochodzenia zwierzęcego oraz żywność i paszę zawierające produkty pochodzenia zwierzęcego.

Artykuł 41

Ciągłość przepływu towarów wprowadzonych do obrotu

1. Dowolny towar, który został legalnie wprowadzony do obrotu w Unii lub w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego może:
 - a) być nadal udostępniany na rynku Unii lub Zjednoczonego Królestwa oraz być przedmiotem obrotu między tymi dwoma rynkami, zanim dotrze do użytkownika końcowego;
 - b) być oddany do użytku w Unii lub w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli tak przewidują mające zastosowanie przepisy prawa Unii.
2. W odniesieniu do towarów, o których mowa w ust. 1, zastosowanie mają wymogi określone w art. 34 i 35 TFUE oraz odpowiednie przepisy prawa Unii regulujące wprowadzanie towarów do obrotu, w tym warunki wprowadzania towarów do obrotu, mające zastosowanie do danych towarów.
3. Ust. 1 ma zastosowanie do wszystkich istniejących i możliwych do indywidualnego zidentyfikowania towarów w rozumieniu tytułu II części trzeciej TFUE, z wyjątkiem przepływających towarów między rynkiem Unii i rynkiem Zjednoczonego Królestwa lub w odwrotnym kierunku:
 - a) żywych zwierząt i materiałów biologicznych;
 - b) produktów zwierzęcych.
4. W odniesieniu do przemieszczania żywych zwierząt lub materiałów biologicznych między państwem członkowskim i Zjednoczonym Królestwem lub w odwrotnym kierunku zastosowanie mają przepisy prawa Unii wymienione w załączniku II, o ile data wywiezienia przypada przed zakończeniem okresu przejściowego.
5. Niniejszy artykuł nie wpływa na możliwość wprowadzenia przez Zjednoczone Królestwo, państwo członkowskie lub Unię środków w celu zakazu lub ograniczenia udostępniania na swoim rynku towaru, o którym mowa w ust. 1, bądź kategorii takich towarów, jeżeli i w zakresie, w jakim jest to dozwolone przez prawo Unii.
6. Postanowienia niniejszego tytułu pozostają bez uszczerbku dla mających zastosowanie przepisów dotyczących warunków sprzedaży, własności intelektualnej, procedur celnych, ceł i podatków.

Artykuł 42

Potwierdzenie wprowadzenia do obrotu

W przypadku gdy podmiot gospodarczy powołuje się na art. 41 ust. 1 w odniesieniu do konkretnego towaru, na podmiocie tym spoczywa ciężar wykazania, na podstawie wszelkich odpowiednich dokumentów, że towar został wprowadzony do obrotu w Unii lub Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

Artykuł 43

Nadzór rynku

1. Organy nadzoru rynku państw członkowskich i organy nadzoru rynku Zjednoczonego Królestwa niezwłocznie przekazują sobie wszelkie odpowiednie informacje zgromadzone w związku z towarami, o których mowa w art. 41 ust. 1, w ramach swojej działalności w zakresie nadzoru rynku. W szczególności przekazują sobie nawzajem i Komisji Europejskiej wszelkie informacje dotyczące takich towarów stanowiących poważne zagrożenie, jak również wszelkich środków wprowadzonych w odniesieniu do towarów niespełniających ustalonych wymogów, w tym odpowiednie informacje zaczerpnięte z sieci, systemów informacyjnych i baz danych ustanowionych na mocy prawa Unii lub prawa Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do tych towarów.

2. Państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo niezwłocznie przekazują wszelkie wnioski organów nadzoru rynku odpowiednio ze Zjednoczonego Królestwa lub państwa członkowskiego jednostce oceniającej zgodność na ich terytorium, jeżeli takie wnioski dotyczą oceny zgodności przeprowadzonej przez tę jednostkę występującą w charakterze jednostki notyfikowanej przed zakończeniem okresu przejściowego. Państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo zapewniają, aby takie wnioski były niezwłocznie rozpatrywane przez jednostkę oceniającą zgodność.

Artykuł 44

Przekazywanie akt i dokumentów dotyczących postępowań w toku

Zjednoczone Królestwo niezwłocznie przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego wyznaczonemu zgodnie z procedurami przewidzianymi w mającym zastosowanie prawie Unii wszelkie odpowiednie akta lub dokumenty dotyczące postępowań w zakresie ocen, zatwierdzeń i pozwoleń będących w toku w dniu poprzedzającym datę wejścia w życie niniejszej Umowy i prowadzonych przez właściwy organ Zjednoczonego Królestwa zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012⁽¹⁹⁾, (WE) nr 1107/2009⁽²⁰⁾ i dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/83/WE⁽²¹⁾ i 2001/82/WE⁽²²⁾.

Artykuł 45

Udostępnianie informacji dotyczących zakończonych postępowań w sprawie wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych

1. Zjednoczone Królestwo niezwłocznie udostępnia – na uzasadniony wniosek państwa członkowskiego lub Europejskiej Agencji Leków – dokumentację związaną z wnioskiem o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu produktów leczniczych, w odniesieniu do których właściwy organ Zjednoczonego Królestwa wydał pozwolenie przed zakończeniem okresu przejściowego, jeżeli dokumentacja taka jest niezbędna do oceny wniosku o dopuszczenie do obrotu zgodnie z art. 10 i 10a dyrektywy 2001/83/WE lub art. 13 i 13a dyrektywy 2001/82/WE.

2. Państwo członkowskie niezwłocznie udostępnia – na uzasadniony wniosek Zjednoczonego Królestwa – dokumentację związaną z wnioskiem o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu produktów leczniczych, w odniesieniu do których właściwy organ tego państwa członkowskiego wydał pozwolenie przed zakończeniem okresu przejściowego, jeżeli dokumentacja taka jest niezbędna do oceny wniosku o dopuszczenie do obrotu w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z wymogami prawnymi Zjednoczonego Królestwa w zakresie, w jakim te wymogi prawne powielają okoliczności określone w art. 10 i 10a dyrektywy 2001/83/WE lub art. 13 i 13a dyrektywy 2001/82/WE.

Artykuł 46

Udostępnianie informacji przechowywanych przez jednostki notyfikowane ustanowione w Zjednoczonym Królestwie lub w państwie członkowskim

1. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby informacje przechowywane przez jednostkę oceniającą zgodność z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do jej działalności jako jednostka notyfikowana na mocy prawa Unii przed zakończeniem okresu przejściowego były niezwłocznie udostępniane na wniosek posiadacza certyfikatu jednostce notyfikowanej z siedzibą w państwie członkowskim wskazanej przez posiadacza certyfikatu.

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽²¹⁾ Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67).

⁽²²⁾ Dyrektywa 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1).

2. Państwo członkowskie zapewnia, aby informacje przechowywane przez jednostkę notyfikowaną z siedzibą w państwie członkowskim w odniesieniu do jej działalności przed zakończeniem okresu przejściowego były niezwłocznie udostępniane na wniosek posiadacza certyfikatu jednostce oceniającej zgodność z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie wskazanej przez posiadacza certyfikatu.

TYTUŁ II

Procedury celne w toku

Artykuł 47

Unijny status towarów

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013⁽²³⁾ ma zastosowanie do towarów unijnych, o których mowa w art. 5 pkt 23 tego rozporządzenia, jeżeli takie towary są przemieszczane z obszaru celnego Zjednoczonego Królestwa na obszar celny Unii bądź w odwrotnym kierunku, o ile takie przemieszczenie rozpoczęło się przed zakończeniem okresu przejściowego, a zakończyło się po jego upływie. Przemieszczanie towarów, które rozpoczęło się przed zakończeniem okresu przejściowego, a kończy się po jego upływie, traktuje się jako przemieszczenie wewnątrzunijne pod względem wymogów dotyczących zezwoleń na wywóz i przywóz określonych w prawie Unii.

2. Na użytek ust. 1 domniemanie unijnego statusu celnego towarów, o którym mowa w art. 153 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, nie ma zastosowania. W odniesieniu do każdego przemieszczenia osoba zainteresowana jest zobowiązana wykazać status celny tych towarów jako towarów unijnych, oraz że przemieszczenie, o którym mowa w ust. 1, rozpoczęło się przed zakończeniem okresu przejściowego, za pomocą któregośkolwiek ze środków, o których mowa w art. 199 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447⁽²⁴⁾. Dowodem rozpoczęcia przemieszczenia jest dokument przewozowy obejmujący dane towary.

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do towarów unijnych przewożonych transportem lotniczym, które zostały załadowane lub przeładowane w porcie lotniczym znajdującym się na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa w celu przesyłania na obszar celny Unii bądź zostały załadowane lub przeładowane w porcie lotniczym znajdującym się na obszarze celnym Unii w celu przesyłania na obszar celnego Zjednoczonego Królestwa, jeżeli takie towary są przewożone na podstawie jednolitego dokumentu przewozowego wydanego w dowolnym z przedmiotowych obszarów celnych, o ile przemieszczenie drogą lotniczą rozpoczęło się przed zakończeniem okresu przejściowego, a zakończyło się po jego upływie.

4. Ust. 2 nie ma zastosowania do towarów unijnych przewożonych transportem morskim między portami znajdującymi się na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa i portami znajdującymi się na obszarze celnym Unii przez regularną linię żegludową, o której mowa w art. 120 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446⁽²⁵⁾, pod warunkiem że:

- a) podróż obejmująca porty znajdujące się na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa i porty znajdujące się na obszarze celnym Unii rozpoczęła się przed zakończeniem okresu przejściowego, a zakończyła się po jego upływie; oraz
- b) statek należący do regularnej linii żegludowej zawinął do jednego portu lub większej liczby portów znajdujących się na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa bądź na obszarze celnym Unii przed zakończeniem okresu przejściowego.

5. Jeżeli w trakcie podróży, o której mowa w ust. 4 lit. a), statek należący do regularnej linii żegludowej zawinie do jednego portu lub większej liczby portów znajdujących się na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu okresu przejściowego:

- a) w przypadku towarów załadowanych przed zakończeniem okresu przejściowego i wyładowanych w tych portach, status celny towarów unijnych nie ulega zmianie;
- b) w przypadku towarów załadowanych w portach, do których statek zawinął po zakończeniu okresu przejściowego, status celny towarów unijnych nie ulega zmianie, o ile zostanie to wykazane zgodnie z ust. 2.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

Artykuł 48

Przywózowa deklaracja skrócona i deklaracja poprzedzająca wyprowadzenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ma zastosowanie do przywózowych deklaracji skróconych złożonych w urzędzie celnym pierwszego wprowadzenia zgodnie z rozdziałem I tytułu IV tego rozporządzenia przed zakończeniem okresu przejściowego; deklaracje te wywołują takie same skutki prawne na obszarze celnym Unii i na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu okresu przejściowego.
2. Rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ma zastosowanie do deklaracji poprzedzających wyprowadzenie złożonych zgodnie z rozdziałem I tytułu VIII tego rozporządzenia przed zakończeniem okresu przejściowego oraz, w stosownych przypadkach, gdy towary zostały zwolnione zgodnie z art. 194 tego rozporządzenia przed zakończeniem okresu przejściowego. Deklaracje te wywołują takie same skutki prawne na obszarze celnym Unii i na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu okresu przejściowego.

Artykuł 49

Zakończenie procedur czasowego składowania lub procedur celnych

1. Rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ma zastosowanie do towarów nieunijnych, które były czasowo składowane w rozumieniu art. 5 pkt 17 tego rozporządzenia w dniu zakończenia okresu przejściowego, i do towarów, które były objęte którąkolwiek z procedur celnych, o których mowa w art. 5 pkt 16 tego rozporządzenia, na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego, dopóki nie zostanie zakończone takie czasowe składowanie, nie zostanie zamknięta jedna ze specjalnych procedur celnych, towary nie zostaną dopuszczone do obrotu, lub dopóki towary nie zostaną wyprowadzone z terytorium, pod warunkiem, że takie zdarzenie będzie miało miejsce po zakończeniu okresu przejściowego, lecz nie później niż przed upływem odpowiedniego terminu, o którym mowa w załączniku III.

Art. 148 ust. 5 lit. b) i c) oraz art. 219 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 nie mają jednak zastosowania do przemieszczania towarów między obszarem celnym Zjednoczonego Królestwa i obszarem celnym Unii, jeżeli przemieszczanie to kończy się po zakończeniu okresu przejściowego.

2. Rozporządzenie (UE) nr 952/2013, decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom ⁽²⁶⁾, rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 608/2014 ⁽²⁷⁾ oraz rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 ⁽²⁸⁾ mają zastosowanie do wszelkich długów celnych powstałych po zakończeniu okresu przejściowego od chwili zakończenia czasowego składowania lub zamknięcia, o których mowa w ust. 1.

3. Sekcja 1 rozdziału 1 tytułu II rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447 ma zastosowanie do wniosków o skorzystanie z kontyngentów taryfowych, które zostały przyjęte przez organy celne na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa i w przypadku których organy celne na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa dostarczyły wymagane dokumenty potwierdzające zgodnie z art. 50 tego rozporządzenia przed zakończeniem okresu przejściowego, oraz ma zastosowanie do anulowania wniosków i zwrotów niewykorzystanych przyznaných ilości objętych takimi wnioskami.

Artykuł 50

Dostęp do odpowiednich sieci, systemów informacyjnych i baz danych

W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo ma dostęp, w zakresie absolutnie niezbędnym do wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym tytule, do sieci, systemów informacyjnych i baz danych wymienionych w załączniku IV. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem takiego dostępu. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca każdego roku do zakończenia okresu, o którym mowa w załączniku IV. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

⁽²⁶⁾ Decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 608/2014 z dnia 26 maja 2014 r. określające środki wykonawcze dotyczące systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 29).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie metod i procedury udostępniania tradycyjnych zasobów własnych, zasobów własnych opartych na VAT i zasobów własnych opartych na DNB oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 39).

TYTUŁ III

Toczące się sprawy związane z podatkiem od wartości dodanej i akcyzą

Artykuł 51

Podatek od wartości dodanej (VAT)

1. Dyrektywa Rady 2006/112/WE ⁽²⁹⁾ ma zastosowanie do towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium Zjednoczonego Królestwa na terytorium państwa członkowskiego i w odwrotnym kierunku, pod warunkiem że wysyłka lub transport rozpoczęły się przed zakończeniem okresu przejściowego i zakończyły się po jego upływie.
2. Dyrektywa 2006/112/WE w dalszym ciągu obowiązuje przez okres 5 lat od zakończenia okresu przejściowego w odniesieniu do praw i obowiązków podatników w zakresie transakcji z elementem transgranicznym, między Zjednoczonym Królestwem i państwem członkowskim, dokonanych przed zakończeniem okresu przejściowego i w odniesieniu do transakcji, o których mowa w ust. 1.
3. W drodze odstępstwa od ust. 2 i od art. 15 dyrektywy Rady 2008/9/WE ⁽³⁰⁾ wnioski o zwrot, które dotyczą VAT zapłaconego w państwie członkowskim przez podatnika z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie, bądź VAT zapłaconego w Zjednoczonym Królestwie przez podatnika z siedzibą w państwie członkowskim, składa się zgodnie z warunkami określonymi w tej dyrektywie najpóźniej dnia 31 marca 2021 r.
4. W drodze odstępstwa od ust. 2 i art. 61 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 ⁽³¹⁾ korekty deklaracji VAT złożonych zgodnie z art. 364 lub art. 369f dyrektywy 2006/112/WE w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do usług świadczonych w państwach członkowskich konsumpcji przed zakończeniem okresu przejściowego albo w państwie członkowskim w odniesieniu do usług świadczonych w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego, składa się najpóźniej dnia 31 grudnia 2021 r.

Artykuł 52

Wyroby akcyzowe

Dyrektywa Rady 2008/118/WE ⁽³²⁾ ma zastosowanie do przemieszczania wyrobów akcyzowych w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy oraz do przemieszczania wyrobów akcyzowych po ich dopuszczeniu do konsumpcji z terytorium Zjednoczonego Królestwa do terytorium państwa członkowskiego, bądź w odwrotnym kierunku, pod warunkiem że przemieszczenie rozpoczęło się przed zakończeniem okresu przejściowego i zakończyło się po jego upływie.

Artykuł 53

Dostęp do odpowiednich sieci, systemów informacyjnych i baz danych

W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo ma dostęp, w zakresie absolutnie niezbędnym do wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym tytule, do sieci, systemów informacyjnych i baz danych wymienionych w załączniku IV. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem takiego dostępu. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca każdego roku do zakończenia okresu, o którym mowa w załączniku IV. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

⁽²⁹⁾ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

⁽³⁰⁾ Dyrektywa Rady 2008/9/WE z dnia 12 lutego 2008 r. określająca szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 23).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 77 z 23.3.2011, s. 1).

⁽³²⁾ Dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 12).

TYTUŁ IV

Własność intelektualna

Artykuł 54

Ciągłość ochrony zarejestrowanych lub przyznanych praw w Zjednoczonym Królestwie

1. Uprawniony do któregokolwiek z następujących praw własności intelektualnej, które zostały zarejestrowane lub przyznane przed zakończeniem okresu przejściowego, staje się – bez konieczności ponownego rozpatrzenia – uprawnionym do porównywalnego zarejestrowanego i egzekwowalnego prawa własności intelektualnej w Zjednoczonym Królestwie na mocy prawa Zjednoczonego Królestwa:

- a) uprawniony do znaku towarowego Unii Europejskiej zarejestrowanego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 ⁽³³⁾ staje się uprawnionym do znaku towarowego w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do tego samego oznaczenia i tych samych towarów lub usług;
- b) uprawniony do wzoru wspólnotowego zarejestrowanego i, w stosownych przypadkach, opublikowanego w następstwie odroczenia publikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 6/2002 ⁽³⁴⁾ staje się uprawnionym do zarejestrowanego wzoru w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do tego samego wzoru;
- c) posiadacz wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2100/94 ⁽³⁵⁾ staje się posiadaczem prawa do ochrony odmian roślin w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do tych samych odmian roślin.

2. Jeżeli oznaczenie geograficzne, nazwa pochodzenia lub gwarantowana tradycyjna specjalność w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 ⁽³⁶⁾, oznaczenie geograficzne, nazwa pochodzenia lub określenie tradycyjne wina w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽³⁷⁾, oznaczenie geograficzne w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 ⁽³⁸⁾ lub oznaczenie geograficzne w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 ⁽³⁹⁾ są chronione w Unii ostatniego dnia okresu przejściowego na podstawie tych rozporządzeń, osobom uprawnionym do korzystania z oznaczenia geograficznego, nazwy pochodzenia, gwarantowanej tradycyjnej specjalności lub określenia tradycyjnego w przypadku wina przysługuje prawo, od zakończenia okresu przejściowego – bez konieczności ponownego rozpatrzenia – do korzystania w Zjednoczonym Królestwie z oznaczenia geograficznego, nazwy pochodzenia, gwarantowanej tradycyjnej specjalności lub określenia tradycyjnego w przypadku wina, którym nadaje się co najmniej taki sam poziom ochrony na podstawie prawa Zjednoczonego Królestwa jak poziom zapewniany na podstawie następujących przepisów prawa Unii:

- a) art. 4 ust. 1 lit. i), j) i k) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 ⁽⁴⁰⁾; oraz
- b) w odniesieniu do oznaczenia geograficznego, nazwy pochodzenia, gwarantowanej tradycyjnej specjalności lub określenia tradycyjnego w przypadku wina – art. 13, art. 14 ust. 1, art. 24, art. 36 ust. 3, art. 38 i 44 oraz art. 45 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1151/2012; art. 90 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽⁴¹⁾; art. 100 ust. 3, art. 102 ust. 1, art. 103 i 113 i art. 157 ust. 1 lit. c) ppkt (x) rozporządzenia (UE)

⁽³³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. L 154 z 16.6.2017, s. 1).

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. L 3 z 5.1.2002, s. 1).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 16).

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 14).

⁽⁴⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. L 336 z 23.12.2015, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

nr 1308/2013; art. 62 ust. 3 i 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 607/2009 ⁽⁴²⁾; art. 15 ust. 3 akapit pierwszy, art. 16 i art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 110/2008 oraz, w zakresie dotyczącym zgodności z tymi przepisami tego rozporządzenia, art. 24 ust. 1 tego rozporządzenia; lub art. 19 ust. 1 i art. 20 rozporządzenia (UE) nr 251/2014.

Jeżeli oznaczenie geograficzne, nazwa pochodzenia, gwarantowana tradycyjna specjalność lub określenie tradycyjne w przypadku wina, o których mowa w akapicie pierwszym, przestają być chronione w Unii po zakończeniu okresu przejściowego, akapit pierwszy nie ma zastosowania w odniesieniu do tego oznaczenia geograficznego, tej nazwy pochodzenia, tej gwarantowanej tradycyjnej specjalności lub tego określenia tradycyjnego w przypadku wina.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli ochrona w Unii wynika z umów międzynarodowych, których stroną jest Unia.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie, o ile i dopóki umowa określona w art. 184, która zastąpi niniejszy ustęp, nie wejdzie w życie lub nie zacznie być stosowana.

3. Niezależnie od ust. 1, jeżeli prawo własności intelektualnej, o którym mowa w tym ustępie, zostanie unieważnione lub zostanie stwierdzone jego wygaśnięcie, bądź, w przypadku wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, zostanie unieważnione lub uchylone, w Unii w wyniku postępowania administracyjnego lub sądowego, które było w toku w ostatnim dniu okresu przejściowego, odpowiadające mu prawo w Zjednoczonym Królestwie również zostaje unieważnione lub zostaje stwierdzone jego wygaśnięcie, bądź zostaje unieważnione lub uchylone. Unieważnienie, wygaśnięcie lub uchylenie staje się skuteczne w Zjednoczonym Królestwie w tej samej dacie jak w Unii.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego Zjednoczone Królestwo nie jest zobowiązane do unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia odpowiedniego prawa w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli podstawa unieważnienia lub wygaśnięcia znaku towarowego Unii Europejskiej bądź zarejestrowanego wzoru wspólnotowego nie ma zastosowania w Zjednoczonym Królestwie.

4. Za datę pierwszego przedłużenia prawa do znaku towarowego lub zarejestrowanego wzoru, które powstaje w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z ust. 1 lit. a) lub b), uznaje się datę przedłużenia odpowiedniego prawa własności intelektualnej zarejestrowanego zgodnie z prawem Unii.

5. W odniesieniu do znaków towarowych w Zjednoczonym Królestwie, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, obowiązują następujące zasady:

- a) w odniesieniu do znaku towarowego obowiązuje ta sama data zgłoszenia lub data pierwszeństwa jak w przypadku znaku towarowego Unii Europejskiej i, w stosownych przypadkach, starszeństwo znaku towarowego Zjednoczonego Królestwa zastrzeżone na mocy art. 39 lub 40 rozporządzenia (UE) 2017/1001;
- b) nie stwierdza się wygaśnięcia znaku towarowego ze względu na to, iż odpowiedni znak towarowy Unii Europejskiej nie był rzeczywiście używany na terytorium Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego;
- c) właściciel znaku towarowego Unii Europejskiej, który zyskał renomę w Unii, jest uprawniony do wykonywania w Zjednoczonym Królestwie praw równoważnych prawom przewidzianym w art. 9 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) 2017/1001 i art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy (UE) 2015/2436 w odniesieniu do odpowiedniego znaku towarowego na podstawie renomy uzyskanej w Unii do zakończenia okresu przejściowego, a po tym okresie ciągłość renomy tego znaku towarowego opiera się na używaniu tego znaku w Zjednoczonym Królestwie.

6. W odniesieniu do praw do zarejestrowanych wzorów i praw do ochrony odmian roślin w Zjednoczonym Królestwie, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c), obowiązują następujące zasady:

- a) okres ochrony na mocy prawa Zjednoczonego Królestwa jest co najmniej równy pozostałemu okresowi ochrony na mocy prawa Unii odpowiedniego zarejestrowanego wzoru wspólnotowego lub wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin;
- b) datą zgłoszenia lub datą pierwszeństwa jest data zgłoszenia lub data pierwszeństwa odpowiedniego zarejestrowanego wzoru wspólnotowego lub wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin.

Artykuł 55

Procedura rejestracji

1. Zarejestrowanie, przyznanie lub objęcie ochroną praw na podstawie art. 54 ust. 1 i 2 niniejszej Umowy jest dokonywane nieodpłatnie przez odpowiednie podmioty w Zjednoczonym Królestwie, przy wykorzystaniu danych dostępnych w rejestrach Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin i Komisji Europejskiej. Na użytek niniejszego artykułu załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 uznaje się za rejestr.

⁽⁴²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 607/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. ustanawiające niektóre szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, określeń tradycyjnych, etykietowania i prezentacji niektórych produktów sektora wina (Dz.U. L 193 z 24.7.2009, s. 60).

2. Na użytek ust. 1 uprawnieni z praw własności intelektualnej, o których mowa w art. 54 ust. 1, oraz osoby, które są uprawnione do korzystania z oznaczenia geograficznego, nazwy pochodzenia, gwarantowanej tradycyjnej specjalności lub określenia tradycyjnego w przypadku wina, o których mowa w art. 54 ust. 2, nie są zobowiązani do składania wniosku ani do podejmowania działań na podstawie szczególnej procedury administracyjnej. Uprawnieni z praw własności intelektualnej, o których mowa w art. 54 ust. 1, nie są zobowiązani do posiadania adresu do korespondencji w Zjednoczonym Królestwie przez okres 3 lat po zakończeniu okresu przejściowego.

3. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin i Komisja Europejska udzielają odpowiednim podmiotom w Zjednoczonym Królestwie informacji koniecznych do zarejestrowania, przyznania lub objęcia ochroną prawa w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z art. 54 ust. 1 lub 2.

4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla opłat za przedłużenie, które mogą obowiązywać w chwili przedłużenia prawa, oraz przysługującej uprawnionym możliwości zrzeczenia się praw własności intelektualnej w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z odpowiednią procedurą na podstawie prawa Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 56

Ciągłość ochrony w Zjednoczonym Królestwie rejestracji międzynarodowych wskazujących Unię

Zjednoczone Królestwo wprowadza środki w celu zapewnienia, aby osoby fizyczne lub prawne, które uzyskały ochronę przed zakończeniem okresu przejściowego w odniesieniu do znaków towarowych objętych rejestracją międzynarodową lub wzorów, w odniesieniu do których wskazano Unię zgodnie z systemem madryckim dotyczącym międzynarodowej rejestracji znaków bądź zgodnie z systemem haskim dotyczącym międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych, korzystały w Zjednoczonym Królestwie z ochrony swoich znaków towarowych lub wzorów przemysłowych w odniesieniu do tych międzynarodowych rejestracji.

Artykuł 57

Ciągłość ochrony niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych w Zjednoczonym Królestwie

Właściciel prawa do niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, które powstało przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 6/2002, staje się, w odniesieniu do tego niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, *ipso iure* właścicielem egzekwowalnego prawa własności intelektualnej w Zjednoczonym Królestwie, na mocy przepisów Zjednoczonego Królestwa, z którego wynika taki sam poziom ochrony, jak przewidziany w rozporządzeniu (WE) nr 6/2002. Prawo to jest chronione na mocy przepisów Zjednoczonego Królestwa co najmniej przez pozostały okres ochrony odpowiedniego niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego na podstawie art. 11 ust. 1 tego rozporządzenia.

Artykuł 58

Ciągłość ochrony baz danych

1. Uprawniony do bazy danych w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 96/9/WE⁽⁴³⁾, jeżeli jego prawo powstało przed zakończeniem okresu przejściowego, zachowuje, w odniesieniu do tej bazy danych, egzekwowalne prawo własności intelektualnej w Zjednoczonym Królestwie, na mocy przepisów Zjednoczonego Królestwa, z którego wynika taki sam poziom ochrony, jak przewidziany w dyrektywie 96/9/WE, pod warunkiem że uprawniony nadal spełnia wymogi określone w art. 11 tej dyrektywy. Prawo to jest chronione na mocy przepisów Zjednoczonego Królestwa co najmniej przez pozostały okres ochrony na podstawie art. 10 dyrektywy 96/9/WE.

2. Uznaje się, że następujące osoby i przedsiębiorstwa spełniają wymogi art. 11 dyrektywy 96/9/WE:

- a) obywatele Zjednoczonego Królestwa;
- b) osoby fizyczne ze zwykłym miejscem pobytu w Zjednoczonym Królestwie;
- c) przedsiębiorstwa z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie, pod warunkiem, że jeżeli posiadają w Zjednoczonym Królestwie wyłącznie swoją siedzibę statutową, ich działalność musi być rzeczywiście w sposób stały powiązana z gospodarką Zjednoczonego Królestwa lub państwa członkowskiego.

⁽⁴³⁾ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20).

*Artykuł 59***Prawo pierwszeństwa w odniesieniu do wniosków oczekujących na rozpatrzenie dotyczących znaków towarowych Unii Europejskiej, wzorów wspólnotowych i wspólnotowych praw do ochrony odmian roślin**

1. Jeżeli dana osoba dokonała zgłoszenia znaku towarowego Unii Europejskiej lub wzoru wspólnotowego zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i w odniesieniu do tego zgłoszenia stwierdzono datę wpływu, osobie tej przysługuje – w zakresie tego samego znaku towarowego w odniesieniu do towarów lub usług, które są identyczne z towarami i usługami, dla których złożono zgłoszenie w Unii, lub które wchodzą w zakres takich towarów lub usług, bądź w odniesieniu do tego samego wzoru – prawo do dokonania zgłoszenia w Zjednoczonym Królestwie w ciągu 9 miesięcy od zakończenia okresu przejściowego. Uznaje się, że zgłoszenie dokonane na podstawie niniejszego artykułu ma taką samą datę wpływu i datę pierwszeństwa jak odpowiadające mu zgłoszenie w Unii i, w stosownych przypadkach, starszeństwo znaku towarowego Zjednoczonego Królestwa zastrzeżone na mocy art. 39 lub 40 rozporządzenia (UE) 2017/1001.

2. Jeżeli dana osoba dokonała zgłoszenia wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego, osobie tej przysługuje, do celów dokonania zgłoszenia tego samego prawa do ochrony odmian roślin w Zjednoczonym Królestwie, doraźne prawo pierwszeństwa w Zjednoczonym Królestwie przez okres 6 miesięcy od zakończenia okresu przejściowego. Prawo pierwszeństwa powoduje, iż za datę zgłoszenia prawa do ochrony odmian roślin w Zjednoczonym Królestwie na potrzeby ustalenia odrębności, nowości i tytułu do tego prawa uznaje się datę pierwszeństwa zgłoszenia wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin.

*Artykuł 60***Oczekujące na rozpatrzenie wnioski o wydanie dodatkowego świadectwa ochronnego w Zjednoczonym Królestwie**

1. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1610/96⁽⁴⁴⁾ i (WE) nr 469/2009⁽⁴⁵⁾, mają odpowiednio zastosowanie do wniosków o wydanie dodatkowego świadectwa ochronnego dla środków ochrony roślin i dla produktów leczniczych, jak również do wniosków o przedłużenie ważności takich świadectw, jeżeli takie wnioski były przekazane organowi w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego w przypadkach, gdy postępowanie administracyjne w sprawie przyznania przedmiotowego świadectwa lub przedłużenia jego ważności było w toku w dniu zakończenia okresu przejściowego.

2. Każde świadectwo wydane na podstawie ust. 1 zapewnia taki sam poziom ochrony, jak przewidziany w rozporządzeniu (WE) nr 1610/96 lub rozporządzeniu (WE) nr 469/2009.

*Artykuł 61***Wyczerpanie praw**

Prawa własności intelektualnej, które zostały wyczerpane zarówno w Unii, jak i w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego na warunkach określonych w prawie Unii, pozostają wyczerpane zarówno w Unii, jak i w Zjednoczonym Królestwie.

*TYTUŁ V***Trwająca współpraca policyjna i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych***Artykuł 62***Postępowania w toku w ramach współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych**

1. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo zastosowanie mają następujące akty zgodnie z poniższym:

- a) Konwencja, ustanowiona przez Radę zgodnie z artykułem 34 Traktatu o Unii Europejskiej, o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej⁽⁴⁶⁾ oraz Protokół ustanowiony przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej⁽⁴⁷⁾ mają zastosowanie w odniesieniu do wniosków o pomoc prawną na podstawie odpowiedniego aktu, które wpłyną do organu centralnego lub organu sądowego przed zakończeniem okresu przejściowego;

⁽⁴⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1610/96 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r. dotyczące stworzenia dodatkowego świadectwa ochronnego dla środków ochrony roślin (Dz.U. L 198 z 8.8.1996, s. 30).

⁽⁴⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczące dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych (Dz.U. L 152 z 16.6.2009, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. C 197 z 12.7.2000, s. 3.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. C 326 z 21.11.2001, s. 2.

- b) decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW ⁽⁴⁸⁾ ma zastosowanie do europejskich nakazów aresztowania, jeżeli osoba, której wniosek dotyczy, została aresztowana przed zakończeniem okresu przejściowego w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania, niezależnie od rozstrzygnięcia wykonującego nakaz organu sądowego, czy osoba, której wniosek dotyczy, ma pozostać zatrzymana czy też może być zwolniona tymczasowo;
- c) decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW ⁽⁴⁹⁾ ma zastosowanie w odniesieniu do postanowień o zabezpieczeniu, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu centralnego lub organu sądowego, do którego właściwości należy wykonanie, bądź do organu sądowego w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania lub wykonania postanowienia o zabezpieczeniu, lecz który z urzędu przekazuje postanowienie o zabezpieczeniu właściwemu organowi sądowemu w celu wykonania;
- d) decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW ⁽⁵⁰⁾ ma zastosowanie w odniesieniu do orzeczeń, które przed zakończeniem okresu przejściowego wpłynęły do organu centralnego lub właściwego organu w państwie wykonującym, bądź do organu sądowego w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania lub wykonania orzeczenia, lecz który z urzędu przekazuje orzeczenie do organu właściwego w celu wykonania;
- e) decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW ⁽⁵¹⁾ ma zastosowanie do nakazów konfiskaty, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu centralnego lub właściwego organu w państwie wykonującym, bądź do organu w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania lub wykonania nakazu konfiskaty, lecz który z urzędu przekazuje nakaz konfiskaty organowi właściwemu w celu jego wykonania;
- f) decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW ⁽⁵²⁾ ma zastosowanie:
- (i) w odniesieniu do wyroków, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do właściwego organu w państwie wykonania, bądź do organu sądowego w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania lub wykonania wyroku, lecz który z urzędu przekazuje wyrok organowi właściwemu w celu jego wykonania;
 - (ii) na użytek art. 4 ust. 6 lub art. 5 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW, jeżeli ta decyzja ramowa ma zastosowanie na podstawie lit. b) niniejszego ustępu;
- g) decyzja ramowa Rady 2008/675/WSiSW ⁽⁵³⁾ ma zastosowanie do nowych postępowań karnych w rozumieniu art. 3 tej decyzji ramowej, które zostały wszczęte przed zakończeniem okresu przejściowego;
- h) decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW ⁽⁵⁴⁾ ma zastosowanie do wniosków o udzielenie informacji o wyrokach skazujących, które to wnioski wpłynęły do organu centralnego przed zakończeniem okresu przejściowego; po zakończeniu okresu przejściowego odpowiedzi na takie wnioski nie będą jednak przekazywane za pośrednictwem europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych ustanowionego na podstawie decyzji Rady 2009/316/WSiSW ⁽⁵⁵⁾;
- i) decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW ⁽⁵⁶⁾ ma zastosowanie do decyzji w sprawie środków nadzoru, które to decyzje wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu centralnego lub właściwego organu w państwie wykonującym, bądź do organu w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania decyzji, lecz który z urzędu przekazuje decyzję organowi właściwemu w celu jej wykonania;
- j) art. 10 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE ⁽⁵⁷⁾ ma zastosowanie do wniosków o udzielenie informacji, które to wnioski wpłynęły do organu centralnego przed zakończeniem okresu przejściowego; po zakończeniu okresu przejściowego odpowiedzi na takie wnioski nie będą jednak przekazywane za pośrednictwem europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych ustanowionego na podstawie decyzji 2009/316/WSiSW;

⁽⁴⁸⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, s. 1).

⁽⁴⁹⁾ Decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych (Dz.U. L 196 z 2.8.2003, s. 45).

⁽⁵⁰⁾ Decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym (Dz.U. L 76 z 22.3.2005, s. 16).

⁽⁵¹⁾ Decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z dnia 6 października 2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty (Dz.U. L 328, 24.11.2006, p. 59).

⁽⁵²⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 27).

⁽⁵³⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/675/WSiSW z dnia 24 lipca 2008 r. w sprawie uwzględniania w nowym postępowaniu karnym wyroków skazujących zapadłych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 220 z 15.8.2008, s. 32).

⁽⁵⁴⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23).

⁽⁵⁵⁾ Decyzja Rady 2009/316/WSiSW z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS), zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2009/315/WSiSW (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 33).

⁽⁵⁶⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania (Dz.U. L 294 z 11.11.2009, s. 20).

⁽⁵⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1).

- k) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE⁽⁵⁸⁾ ma zastosowanie do europejskich nakazów ochrony, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu centralnego lub właściwego organu w państwie wykonującym, bądź do organu w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania europejskiego nakazu ochrony, lecz który z urzędu przekazuje nakaz organowi właściwemu w celu jego wykonania;
- l) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE⁽⁵⁹⁾ ma zastosowanie do europejskich nakazów dochodzeniowych, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu centralnego lub organu wykonującego, bądź do organu w państwie wykonującym, który nie jest właściwy do uznania lub wykonania europejskiego nakazu ochrony, lecz który z urzędu przekazuje nakaz organowi właściwemu w celu jego wykonania.

2. Właściwe organy Zjednoczonego Królestwa mogą nadal uczestniczyć we wspólnych zespołach dochodzeniowo-śledczych, w których uczestniczyły przed zakończeniem okresu przejściowego, jeżeli zespoły te zostały utworzone zgodnie z art. 13 Konwencji, ustanowionej przez Radę zgodnie z artykułem 34 Traktatu o Unii Europejskiej, o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej albo zgodnie z decyzją ramową Rady 2002/465/WSiSW⁽⁶⁰⁾.

W drodze odstępstwa od art. 8 niniejszej Umowy Zjednoczone Królestwo jest uprawnione do korzystania, przez nie dłużej niż rok po zakończeniu okresu przejściowego, z aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA) w zakresie absolutnie niezbędnym do celów wymiany informacji w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem Zjednoczonemu Królestwu korzystania z aplikacji SIENA. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca 2021 r. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

3. Na wniosek Zjednoczonego Królestwa Eurojust może, z zastrzeżeniem zgodności z art. 26a ust. 7 lit. a) i art. 27 decyzji Rady 2002/187/WSiSW⁽⁶¹⁾, przekazywać informacje, w tym dane osobowe, pochodzące z jego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami, jeżeli te informacje są niezbędne do zakończenia toczących się postępowań, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c), e) oraz l) niniejszego artykułu, lub działań wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Właściwe organy Zjednoczonego Królestwa mogą, na wniosek, przekazywać Eurojustowi informacje, które posiadają, jeżeli te informacje są niezbędne do zakończenia toczących się postępowań, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c), e) i l) niniejszego artykułu, lub działań wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Jeżeli stosowanie niniejszego ustępu pociągnie za sobą nadzwyczajne wydatki, Wspólny Komitet określa, w jaki sposób te wydatki zostaną potraktowane.

Artykuł 63

Postępowania w toku w ramach współpracy organów ścigania, współpraca policyjna i wymiana informacji

1. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo zastosowanie mają następujące akty zgodnie z poniższym:
- a) art. 39 i 40 konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. (zwanej dalej „konwencją wykonawczą do układu z Schengen”)⁽⁶²⁾, w związku z art. 42 i 43 tej konwencji mają zastosowanie do:
- (i) wniosków złożonych na podstawie art. 39 konwencji wykonawczej do układu z Schengen, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do centralnego organu odpowiedzialnego na terytorium Umawiającej się Strony za międzynarodową współpracę policyjną bądź do właściwych organów Strony, do której zwrócono się z wnioskiem, lub do organów policyjnych, do których zwrócono się z wnioskiem, lecz które nie są uprawnione do rozpatrzenia wniosku i przekazują go właściwym organom;

⁽⁵⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. U. L 338 z 21.12.2011, s. 2).

⁽⁵⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz. U. L 130 z 1.5.2014, s. 1).

⁽⁶⁰⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/465/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz. U. L 162 z 20.6.2002, s. 1).

⁽⁶¹⁾ Decyzja Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (Dz. U. L 63 z 6.3.2002, s. 1).

⁽⁶²⁾ Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. U. L 239 z 22.9.2000, s. 19).

- (ii) wniosków o udzielenie pomocy złożonych na podstawie art. 40 ust. 1 konwencji wykonawczej z Schengen, które wpłyną przed zakończeniem okresu przejściowego do organu wyznaczonego przez Umawiającą się Stronę;
 - (iii) obserwacji transgranicznej, która jest prowadzona bez uprzedniego upoważnienia zgodnie z art. 40 ust. 2 konwencji wykonawczej do układu z Schengen, jeżeli taka obserwacja rozpoczęła się przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) Konwencja sporządzona na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie pomocy wzajemnej i współpracy między administracjami celnymi ⁽⁶³⁾ ma zastosowanie do:
- (i) wniosków o udzielenie informacji, które to wnioski wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (ii) wniosków o nadzór, które wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (iii) wniosków o prowadzenie dochodzeń, które to wnioski wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (iv) wniosków o notyfikację, które wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (v) wniosków o zezwolenie na nadzór transgraniczny lub powierzenie obserwacji funkcjonariuszom z państwa członkowskiego, na którego terytorium jest ona przeprowadzana, które to wnioski wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do organu wyznaczonego przez państwo członkowskie, do którego kierowany jest wniosek, uprawnionego do udzielenia wnioskowanego zezwolenia lub do przekazania wniosku;
 - (vi) obserwacji transgranicznej, która jest prowadzona bez uprzedniego zezwolenia zgodnie z art. 40 ust. 2 konwencji wykonawczej do układu z Schengen, jeżeli taka obserwacja rozpoczęła się przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (vii) wniosków o przeprowadzenie dostawy kontrolowanej, które wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (viii) wniosków o zezwolenie na przeprowadzenie dochodzeń niejawnych, które wpłynęły do organu, do którego kierowany jest wniosek, przed zakończeniem okresu przejściowego;
 - (ix) wspólnych zespołów ds. dochodzeń specjalnych, utworzonych na podstawie art. 24 tej konwencji przed zakończeniem okresu przejściowego;
- c) decyzja Rady 2000/642/WSiSW ⁽⁶⁴⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłyną przed zakończeniem okresu przejściowego do jednostki wywiadu finansowego, do której skierowano wniosek;
- d) decyzja ramowa Rady 2006/960/WSiSW ⁽⁶⁵⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłyną przed zakończeniem okresu przejściowego do właściwego organu ścigania, do którego skierowano wniosek;
- e) decyzja Rady 2007/533/WSiSW ⁽⁶⁶⁾ ma zastosowanie w odniesieniu do wymiany informacji uzupełniających, jeżeli przed zakończeniem okresu przejściowego system potwierdzi istnienie wpisu w Systemie Informacyjnym Schengen, pod warunkiem, że przepisy tej decyzji mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w ostatnim dniu okresu przejściowego. W drodze odstępstwa od art. 8 niniejszej Umowy Zjednoczone Królestwo jest uprawnione do korzystania, przez nie dłużej niż 3 miesiące po zakończeniu okresu przejściowego, z infrastruktury łączności, o której mowa w art. 8 ust. 1 decyzji 2007/533/WSiSW, w zakresie absolutnie niezbędnym w celu wymiany takich informacji uzupełniających. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem Zjednoczonemu Królestwu korzystania z infrastruktury łączności. Unia informuje

⁽⁶³⁾ Dz.U. C 24 z 23.1.1998, s. 2.

⁽⁶⁴⁾ Decyzja Rady 2000/642/WSiSW z dnia 17 października 2000 r. dotycząca uzgodnień w sprawie współpracy pomiędzy jednostkami wywiadu finansowego państw członkowskich w odniesieniu do wymiany informacji (Dz.U. L 271 z 24.10.2000, s. 4).

⁽⁶⁵⁾ Decyzja ramowa Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 89).

⁽⁶⁶⁾ Decyzja Rady 2007/533/WSiSW z dnia 12 czerwca 2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 205 z 7.8.2007, s. 63).

Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca 2021 r. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

- f) decyzja Rady 2007/845/WSiSW⁽⁶⁷⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłyną przed zakończeniem okresu przejściowego do biura ds. odzyskiwania mienia;
- g) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681⁽⁶⁸⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do jednostki do spraw informacji o pasażerach zgodnie z art. 9 i 10 tej dyrektywy.

2. W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo jest uprawnione do korzystania, przez nie dłużej niż rok po zakończeniu okresu przejściowego, z aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA) w zakresie absolutnie niezbędnym do zakończenia toczących się postępowań, o których mowa w ust. 1 lit. c), d), f) i g) niniejszego artykułu. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem Zjednoczonemu Królestwu korzystania z aplikacji SIENA. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca 2021 r. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

Artykuł 64

Potwierdzenie odbioru lub aresztowania

1. Właściwy organ wydający lub organ składający wniosek może zwrócić się o potwierdzenie wpływu orzeczenia sądowego lub wniosku, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. a), c)–e), art. 62 ust. 1 lit. f) ppkt (i) i art. 62 ust. 1 lit. h)–l) oraz art. 63 ust. 1 lit. a) ppkt (i) oraz (ii), art. 63 ust. 1 lit. b) ppkt (i)–(v) i (vii), (viii) i (ix) oraz art. 63 ust. 1 lit. c), d), f) i g) w ciągu 10 dni po zakończeniu okresu przejściowego, jeżeli organ ten ma wątpliwości, czy takie orzeczenie sądowe lub taki wniosek wpłynęły do organu wykonawczego lub organu wezwanego przed zakończeniem okresu przejściowego.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. b), jeżeli właściwy organ sądowy wydający orzeczenie ma wątpliwości, czy osoba, której dotyczy wniosek, została aresztowana zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW przed zakończeniem okresu przejściowego, może zwrócić się do właściwego organu sądowego wykonującego orzeczenie o potwierdzenie aresztowania w ciągu 10 dni po zakończeniu okresu przejściowego.

3. O ile nie zostało już przekazane potwierdzenie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Unii, organ wykonawczy lub organ, do którego złożono wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, udziela odpowiedzi na żądanie potwierdzenia odbioru lub aresztowania w ciągu 10 dni od otrzymania takiego żądania.

Artykuł 65

Inne akty Unii mające zastosowanie

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE⁽⁶⁹⁾ i dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE⁽⁷⁰⁾ mają zastosowanie do postępowania, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lit. b) niniejszej Umowy.

⁽⁶⁷⁾ Decyzja Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca współpracy między biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 103).

⁽⁶⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132).

⁽⁶⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.U. L 280 z 26.10.2010, s. 1).

⁽⁷⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. L 142 z 1.6.2012, s. 1).

TYTUŁ VI

Trwająca współpraca sądowa w sprawach cywilnych i handlowych

Artykuł 66

Prawo właściwe w odniesieniu do stosunków umownych i pozaumownych

W Zjednoczonym Królestwie następujące akty mają zastosowanie w następujący sposób:

- a) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 ⁽⁷¹⁾ ma zastosowanie do umów zawartych przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 864/2007 ⁽⁷²⁾ ma zastosowanie do zdarzeń powodujących szkodę, które miały miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego.

Artykuł 67

Jurysdykcja, uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych oraz współpraca w tym zakresie między organami centralnymi

1. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo, w odniesieniu do postępowań sądowych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz w odniesieniu do postępowań lub spraw pozostających w związku z takim postępowaniem sądowym zgodnie z art. 29, 30 i 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 ⁽⁷³⁾, art. 19 rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 lub art. 12 i 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 ⁽⁷⁴⁾ zastosowanie mają następujące akty lub przepisy:

- a) przepisy dotyczące jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu (UE) nr 1215/2012;
- b) przepisy dotyczące jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu (UE) 2017/1001, rozporządzeniu (WE) nr 6/2002, rozporządzeniu (WE) nr 2100/94, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁷⁵⁾ oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 96/71/WE ⁽⁷⁶⁾;
- c) przepisy dotyczące jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 2201/2003;
- d) przepisy dotyczące jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 4/2009.

2. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo, w odniesieniu do uznawania i wykonywania wyroków, orzeczeń, dokumentów urzędowych, ugód sądowych i umów, zastosowanie mają następujące akty i przepisy:

- a) rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 ma zastosowanie do uznawania i wykonywania wyroków wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz w odniesieniu do dokumentów urzędowych, oficjalnie sporządzonych lub zarejestrowanych, jak również do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) przepisy rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 dotyczące uznawania i wykonywania mają zastosowanie do wyroków wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz w odniesieniu do dokumentów oficjalnie sporządzonych lub zarejestrowanych jako dokumenty urzędowe przed zakończeniem okresu przejściowego, oraz do umów zawartych przed zakończeniem okresu przejściowego;
- c) przepisy rozporządzenia (WE) nr 4/2009 dotyczące uznawania i wykonywania mają zastosowanie do orzeczeń wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz w odniesieniu do ugód sądowych, zatwierdzonych lub zawartych przed zakończeniem okresu przejściowego, oraz dokumentów urzędowych sporządzonych przed zakończeniem okresu przejściowego;

⁽⁷¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

⁽⁷²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 40).

⁽⁷³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

⁽⁷⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. L 7 z 10.1.2009, s. 1).

⁽⁷⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁷⁶⁾ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

- d) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 805/2004 ⁽⁷⁷⁾ ma zastosowanie do wyroków wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych przed zakończeniem okresu przejściowego oraz dokumentów urzędowych sporządzonych przed zakończeniem okresu przejściowego, o ile zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego zostało nadane przed zakończeniem okresu przejściowego.
3. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo zastosowanie mają następujące przepisy zgodnie z poniższym:
- a) rozdział IV rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 ma zastosowanie do pozwów i wniosków, które wpłynęły do organu centralnego lub innego właściwego organu państwa wezwanego przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) rozdział VII rozporządzenia (WE) nr 4/2009 ma zastosowanie do wniosków o uznanie lub wykonanie, o których mowa w ust. 2 lit. c) niniejszego artykułu, oraz wniosków, które wpłynęły do organu centralnego wezwanego państwa przed zakończeniem okresu przejściowego;
- c) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 ⁽⁷⁸⁾ ma zastosowanie do postępowań upadłościowych oraz czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 tego rozporządzenia, o ile postępowanie główne wszczęto przed zakończeniem okresu przejściowego;
- d) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1896/2006 ⁽⁷⁹⁾ ma zastosowanie do europejskich nakazów zapłaty, o wydanie których złożono wniosek przed zakończeniem okresu przejściowego; jeżeli w następstwie takiego wniosku postępowanie zostanie przekazane zgodnie z art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia, postępowanie uznaje się za wszczęte przed zakończeniem okresu przejściowego;
- e) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 861/2007 ⁽⁸⁰⁾ ma zastosowanie do postępowań w sprawie drobnych roszczeń, w przypadku których złożono wniosek przed zakończeniem okresu przejściowego;
- f) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 ⁽⁸¹⁾ ma zastosowanie do zaświadczeń wydanych przed zakończeniem okresu przejściowego.

Artykuł 68

Postępowania w toku w ramach współpracy wymiarów sprawiedliwości

W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo zastosowanie mają następujące akty zgodnie z poniższym:

- a) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1393/2007 ⁽⁸²⁾ ma zastosowanie do dokumentów sądowych i pozasądowych, które wpłynęły do jednego z następujących podmiotów w ramach ich doręczenia przed zakończeniem okresu przejściowego:
- (i) jednostki przyjmującej;
 - (ii) organu centralnego państwa, w którym ma nastąpić doręczenie; lub
 - (iii) przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego, urzędników pocztowych lub sądowych, urzędników lub innych właściwych osób w państwie, do którego dokument jest adresowany, jak określono w art. 13, 14 i 15 tego rozporządzenia;
- b) rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 ⁽⁸³⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego do jednego z następujących podmiotów:
- (i) sądu wezwanego;
 - (ii) jednostki centralnej państwa, w którym ma zostać przeprowadzony dowód, którego dotyczy wniosek; lub
 - (iii) jednostki centralnej lub właściwego organu, o których mowa w art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia;

⁽⁷⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 15).

⁽⁷⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 19).

⁽⁷⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L 399 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁸⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 861/2007 z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 1).

⁽⁸¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych (Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 4).

⁽⁸²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (doręczanie dokumentów) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 79).

⁽⁸³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 1).

- c) decyzja Rady 2001/470/WE ⁽⁸⁴⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłynęły przed zakończeniem okresu przejściowego; punkt kontaktowy składający wniosek może zwrócić się o potwierdzenie odbioru w ciągu 7 dni od zakończenia okresu przejściowego, jeżeli ma wątpliwości, czy wniosek wpłynął przed zakończeniem okresu przejściowego.

Artykuł 69

Inne przepisy mające zastosowanie

1. W Zjednoczonym Królestwie, jak również w państwach członkowskich w sytuacjach obejmujących Zjednoczone Królestwo zastosowanie mają następujące akty zgodnie z poniższym:
 - a) dyrektywa Rady 2003/8/WE ⁽⁸⁵⁾ ma zastosowanie do wniosków o pomoc prawną, które wpłynęły do organu otrzymującego przed zakończeniem okresu przejściowego. Organ składający wniosek może zwrócić się o potwierdzenie odbioru w ciągu 7 dni od zakończenia okresu przejściowego, jeżeli ma wątpliwości, czy wniosek wpłynął przed tą datą;
 - b) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE ⁽⁸⁶⁾ ma zastosowanie, jeżeli przed zakończeniem okresu przejściowego:
 - (i) strony postanowią skorzystać z mediacji po zaistnieniu sporu;
 - (ii) sąd postanowił o przeprowadzeniu mediacji; lub
 - (iii) sąd zachęcał strony do skorzystania z mediacji;
 - c) dyrektywa Rady 2004/80/WE ⁽⁸⁷⁾ ma zastosowanie do wniosków, które wpłynęły do organu orzekającego przed zakończeniem okresu przejściowego.
2. Art. 67 ust. 1 lit. a) i art. 67 ust. 2 lit. a) niniejszej Umowy mają również zastosowanie do przepisów rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 obowiązujących na mocy Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych ⁽⁸⁸⁾.
3. Art. 68 lit. a) niniejszej Umowy ma również zastosowanie do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 obowiązujących na mocy Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych ⁽⁸⁹⁾.

TYTUŁ VII

Dane i informacje przetworzone lub uzyskane przed zakończeniem okresu przejściowego lub na podstawie niniejszej umowy

Artykuł 70

Definicja

Na użytek niniejszego tytułu „prawo Unii dotyczące ochrony danych osobowych” oznacza:

- a) rozporządzenie (UE) 2016/679, z wyjątkiem jego rozdziału VII;
- b) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 ⁽⁹⁰⁾;
- c) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE ⁽⁹¹⁾;
- d) wszelkie inne przepisy prawa Unii dotyczące ochrony danych osobowych.

⁽⁸⁴⁾ Decyzja Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. L 174 z 27.6.2001, s. 25).

⁽⁸⁵⁾ Dyrektywa Rady 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze (Dz. U. L 26 z 31.1.2003, s. 41).

⁽⁸⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. L 136 z 24.5.2008, s. 3).

⁽⁸⁷⁾ Dyrektywa Rady 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnosząca się do kompensaty dla ofiar przestępstw (Dz. U. L 261 z 6.8.2004, s. 15).

⁽⁸⁸⁾ Dz. U. L 299 z 16.11.2005, s. 62.

⁽⁸⁹⁾ Dz. U. L 300 z 17.11.2005, s. 55.

⁽⁹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (Dz. U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽⁹¹⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

*Artykuł 71***Ochrona danych osobowych**

1. Prawo Unii dotyczące ochrony danych osobowych ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych osób, których dane dotyczą, spoza Zjednoczonego Królestwa, jeżeli dane osobowe:

- a) były przetwarzane zgodnie z prawem Unii w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) są przetwarzane w Zjednoczonym Królestwie po zakończeniu okresu przejściowego na podstawie niniejszej Umowy.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania w zakresie, w jakim przetwarzanie danych osobowych, o którym mowa w tym ustępie, jest objęte odpowiednim poziomem ochrony określonym w mających zastosowanie decyzjach przyjętych na podstawie art. 45 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/679 lub art. 36 ust. 3 dyrektywy (UE) 2016/680.

3. W zakresie, w jakim decyzja, o której mowa w ust. 2, przestała mieć zastosowanie, Zjednoczone Królestwo zapewnia poziom ochrony danych osobowych, który jest zasadniczo równoważny poziomowi ochrony na mocy prawa Unii dotyczącego ochrony danych osobowych, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych osób, których dane dotyczą, określonych w ust. 1.

*Artykuł 72***Postępowanie z danymi i informacjami z zachowaniem poufności oraz ograniczone ich wykorzystywanie w Zjednoczonym Królestwie**

Bez uszczerbku dla art. 71, oprócz prawa Unii dotyczącego ochrony danych osobowych, przepisy prawa Unii dotyczące poufnego traktowania, ograniczonego wykorzystania, ograniczonego przechowywania oraz wymogu usunięcia danych i informacji mają zastosowanie w odniesieniu do danych i informacji uzyskanych przez organy lub podmioty rządowe Zjednoczonego Królestwa lub w Zjednoczonym Królestwie lub podmioty zamawiające zdefiniowane w art. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE⁽⁹²⁾, Zjednoczonego Królestwa lub w Zjednoczonym Królestwie:

- a) przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) na podstawie niniejszej Umowy.

*Artykuł 73***Postępowanie z danymi i informacjami uzyskanymi od Zjednoczonego Królestwa**

Unia nie postępuje z danymi i informacjami uzyskanymi od Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, lub uzyskanymi po zakończeniu okresu przejściowego na podstawie niniejszej Umowy, w sposób inny niż z danymi i informacjami uzyskanymi od państwa członkowskiego wyłącznie z powodu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.

*Artykuł 74***Bezpieczeństwo informacji**

1. Przepisy prawa Unii dotyczące ochrony informacji niejawnych UE i informacji niejawnych Euratomu mają zastosowanie w odniesieniu do informacji niejawnych uzyskanych przez Zjednoczone Królestwo przed zakończeniem okresu przejściowego albo na podstawie niniejszej Umowy lub uzyskanych od Zjednoczonego Królestwa przez Unię lub państwo członkowskie przed zakończeniem okresu przejściowego lub na podstawie niniejszej Umowy.

2. Wynikające z prawa Unii zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa przemysłowego mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, w przypadku gdy procedura przetargowa, postępowanie o udzielenie zamówienia lub postępowanie o przyznanie dotacji, które dotyczą umowy niejawnej, niejawnej umowy o podwykonawstwo lub niejawnej umowy o udzielenie dotacji, zostały wszczęte przed zakończeniem okresu przejściowego.

3. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby produkty kryptograficzne wykorzystujące niejawne algorytmy kryptograficzne opracowane pod kierownictwem organu ds. zatwierdzania produktów kryptograficznych państwa członkowskiego lub Zjednoczonego Królestwa oraz ocenione i zatwierdzone przez taki organ, które to produkty miały status zatwierdzonych przez UE w dniu zakończenia okresu przejściowego i są obecne w Zjednoczonym Królestwie, nie zostały przeniesione do państwa trzeciego.

4. Wszelkie wymogi, ograniczenia i warunki określone w unijnym zatwierdzeniu produktów kryptograficznych mają zastosowanie do tych produktów.

⁽⁹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

TYTUŁ VIII

Toczące się postępowania o udzielenie zamówień publicznych i podobne postępowania

Artykuł 75

Definicja

Na użytek niniejszego tytułu „odpowiednie zasady” oznaczają ogólne zasady prawa Unii mające zastosowanie do udzielania zamówień publicznych, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/81/WE⁽⁹³⁾, 2014/23/UE⁽⁹⁴⁾, 2014/24/UE⁽⁹⁵⁾ i 2014/25/UE⁽⁹⁶⁾, rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2195/2002⁽⁹⁷⁾ i (WE) nr 1370/2007⁽⁹⁸⁾, art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92⁽⁹⁹⁾, art. 11 i 12 dyrektywy Rady 96/67/WE⁽¹⁰⁰⁾, art. 16, 17 i 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008⁽¹⁰¹⁾, art. 6 i 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352⁽¹⁰²⁾ oraz wszelkie inne przepisy szczególne prawa Unii regulujące postępowania o udzielenie zamówień publicznych.

Artykuł 76

Zasady mające zastosowanie do postępowań w toku

1. Odpowiednie zasady stosuje się:

- a) bez uszczerbku dla lit. b), w odniesieniu do postępowań wszczętych przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające z państw członkowskich lub Zjednoczonego Królestwa na podstawie tych zasad przed zakończeniem okresu przejściowego i niezakończonych w ostatnim dniu okresu przejściowego, w tym postępowań obejmujących dynamiczne systemy zakupów, jak również postępowań, w przypadku których zaproszenie do ubiegania się o zamówienie przyjmuje postać wstępnego ogłoszenia informacyjnego lub okresowego ogłoszenia informacyjnego lub ogłoszenia dotyczącego istnienia systemu kwalifikowania; oraz
- b) w odniesieniu do postępowań, o których mowa w art. 29 ust. 2, 3 i 4 dyrektywy 2009/81/WE, art. 33 ust. 2–5 dyrektywy 2014/24/UE i art. 51 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE, które dotyczą realizacji następujących umów ramowych zawartych przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające z państw członkowskich lub Zjednoczonego Królestwa, w tym udzielania zamówień publicznych w oparciu o takie umowy ramowe:
 - (i) umowy ramowe zawarte przed zakończeniem okresu przejściowego, które według stanu na ostatni dzień okresu przejściowego nie wygasły ani nie były wypowiedziane; lub
 - (ii) umowy ramowe zawarte po zakończeniu okresu przejściowego w wyniku postępowania objętego lit. a) niniejszego ustępu.

2. Bez uszczerbku dla stosowania wszelkich ograniczeń zgodnie z prawem Unii, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające przestrzegają zasady niedyskryminacji w odniesieniu do oferentów lub, w stosownych przypadkach, osób, które są w inny sposób uprawnione do składania wniosków, z państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa, w odniesieniu do postępowań, o których mowa w ust. 1.

⁽⁹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76).

⁽⁹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽⁹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽⁹⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1).

⁽⁹⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1).

⁽⁹⁹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczące stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie państw członkowskich (kabotaż morski) (Dz.U. L 364 z 12.12.1992, s. 7).

⁽¹⁰⁰⁾ Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. L 272 z 25.10.1996, s. 36).

⁽¹⁰¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3).

⁽¹⁰²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiające ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów (Dz.U. L 57 z 3.3.2017, s. 1).

3. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za wszczęte, gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub jakiegokolwiek inne zaproszenie do składania wniosków zostały dokonane zgodnie z odpowiednimi zasadami. Jeżeli odpowiednie zasady dopuszczają stosowanie procedur, które nie wymagają zaproszenia do ubiegania się o zamówienie ani innych zaproszeń do składania wniosków, uznaje się, że takie postępowanie zostało wszczęte, gdy instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający skontaktowały się z podmiotami gospodarczymi w sprawie do tego konkretnego postępowania.

4. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za zakończone:

- a) w dniu publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zgodnie z odpowiednimi zasadami lub, jeżeli takie zasady nie przewidują obowiązku publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, w dniu zawarcia stosownej umowy; lub
- b) w dniu powiadomienia oferentów lub, zależnie od przypadku, osób, które w inny sposób są uprawnione do składania wniosków, o przyczynach, dla których nie udzielono zamówienia, jeżeli instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający postanowiły nie udzielać zamówienia.

5. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na przepisy Unii lub Zjednoczonego Królestwa dotyczące ceł, przemieszczania towarów, świadczenia usług, uznawania kwalifikacji zawodowych ani własności intelektualnej.

Artykuł 77

Procedury odwoławcze

Dyrektywy Rady 89/665/EWG⁽¹⁰³⁾ i 92/13/EWG⁽¹⁰⁴⁾ mają zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, o których mowa w art. 76 niniejszej Umowy, objętych zakresem tych dyrektyw.

Artykuł 78

Współpraca

W drodze odstępstwa od art. 8 niniejszej Umowy, art. 61 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE ma zastosowanie przez okres nieprzekraczający 9 miesięcy od zakończenia okresu przejściowego w odniesieniu do postępowań na podstawie tej dyrektywy, które zostały wszczęte przez instytucje zamawiające ze Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego i nie były zakończone w ostatnim dniu okresu przejściowego.

TYTUŁ IX

Kwestie dotyczące Euratomu

Artykuł 79

Definicje

Na użytek niniejszego tytułu stosuje się następujące definicje:

- a) „Wspólnota” oznacza Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
- b) „środki bezpieczeństwa” oznaczają działania podejmowane w celu weryfikacji, czy materiał jądrowy i sprzęt nie są wykorzystywane niezgodnie z ich przeznaczeniem zadeklarowanym przez użytkowników, oraz działania podejmowane w celu weryfikacji, czy dotrzymywane są międzynarodowe zobowiązania prawne, zgodnie z którymi materiał jądrowy i sprzęt mają być wykorzystywane w celach pokojowych;
- c) „specjalne materiały rozszczepialne” oznaczają specjalne materiały rozszczepialne w rozumieniu art. 197 pkt 1 Traktatu Euratom;
- d) „rudy” oznaczają rudy w rozumieniu art. 197 pkt 4 Traktatu Euratom;
- e) „materiały wyjściowe” oznaczają materiały wyjściowe w rozumieniu art. 197 ust. 3 Traktatu Euratom;
- f) „materiał jądrowy” oznacza rudy, materiały wyjściowe i specjalne materiały rozszczepialne;
- g) „wypalone paliwo jądrowe” i „odpady promieniotwórcze” oznaczają wypalone paliwo jądrowe i odpady promieniotwórcze w rozumieniu art. 3 ust. 7 i 11 dyrektywy Rady 2011/70/Euratom⁽¹⁰⁵⁾.

⁽¹⁰³⁾ Dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 33).

⁽¹⁰⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz.U. L 76 z 23.3.1992, s. 14).

⁽¹⁰⁵⁾ Dyrektywa Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48).

*Artykuł 80***Ustanie odpowiedzialności Wspólnoty za sprawy dotyczące Zjednoczonego Królestwa**

1. Zjednoczone Królestwo ponosi wyłączną odpowiedzialność za zapewnienie, aby obchodzenie się z wszelkimi rudami, materiałami wyjściowymi i specjalnymi materiałami rozszczepialnymi objętymi Traktatem Euratom, które znajdują się na terytorium Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego były wykorzystywane zgodnie z odpowiednimi mającymi zastosowanie traktatami i konwencjami międzynarodowymi, w tym między innymi traktatami i konwencjami międzynarodowymi w sprawie bezpieczeństwa jądrowego, środków bezpieczeństwa, nierozprzestrzeniania i ochrony fizycznej materiałów jądrowych oraz traktatami i konwencjami międzynarodowymi w sprawie bezpieczeństwa gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa gospodarowania odpadami promieniotwórczymi.
2. Zjednoczone Królestwo ponosi wyłączną odpowiedzialność za zapewnienie wypełniania zobowiązań międzynarodowych wynikających z członkostwa w Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej lub będących skutkiem Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej bądź wszelkich innych odpowiednich traktatów lub konwencji międzynarodowych, których stroną jest Zjednoczone Królestwo.

*Artykuł 81***Środki bezpieczeństwa**

Zjednoczone Królestwo wprowadza system środków bezpieczeństwa. Ten system środków bezpieczeństwa obejmuje mechanizm gwarantujący taką samą skuteczność i taki sam zakres, jak mechanizm wdrożony przez Wspólnotę na terytorium Zjednoczonego Królestwa zgodnie z Umową między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej o wdrażaniu środków bezpieczeństwa w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w związku z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej [INFCIRC/263], ze zmianami.

*Artykuł 82***Zobowiązania szczególne wynikające z umów międzynarodowych**

Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby wszelkie zobowiązania szczególne wynikające z umów zawartych przez Wspólnotę z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi w odniesieniu do wszelkiego sprzętu jądrowego, materiału jądrowego lub innych produktów jądrowych znajdujących się na terytorium Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego zostały wypełnione, lub w inny sposób wskazuje odpowiednie uzgodnienia w porozumieniu z zainteresowanym państwem trzecim lub zainteresowaną organizacją międzynarodową.

*Artykuł 83***Własność oraz prawo eksploatacji i wykorzystywania specjalnych materiałów rozszczepialnych w Zjednoczonym Królestwie**

1. Specjalne materiały rozszczepialne znajdujące się na terytorium Zjednoczonego Królestwa, w odniesieniu do których do zakończenia okresu przejściowego stosowano art. 86 Traktatu Euratom, przestają być własnością Wspólnoty z datą zakończenia okresu przejściowego.
2. Specjalne materiały rozszczepialne, o których mowa w ust. 1, stają się własnością osób lub przedsiębiorstw posiadających nieograniczone prawo eksploatacji i wykorzystywania tych materiałów w dniu zakończenia okresu przejściowego zgodnie z art. 87 Traktatu Euratom.
3. Jeżeli prawo eksploatacji i wykorzystywania specjalnych materiałów rozszczepialnych, o których mowa w ust. 2 (zwanych dalej „przedmiotowymi materiałami”), przysługuje danemu państwu członkowskiemu lub osobom bądź przedsiębiorstwom z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego, aby chronić integralność wspólnej polityki zaopatrzeniowej, ustanowionej na podstawie rozdziału 6 tytułu II Traktatu Euratom, oraz wspólnego rynku atomowego, ustanowionego na podstawie rozdziału 9 tego tytułu, w tym w odniesieniu do poziomu środków bezpieczeństwa mającego zastosowanie wobec przedmiotowych materiałów, zastosowanie mają następujące postanowienia:
 - a) uwzględniając art. 5 niniejszej Umowy, Wspólnota ma prawo zażądać, aby przedmiotowe materiały zostały złożone w depozycie Agencji, ustanowionej na podstawie art. 52 ust. 2 lit. b) Traktatu Euratom, bądź w innych składach, które są lub mogą być nadzorowane przez Komisję Europejską;
 - b) Wspólnota ma prawo do zawierania umów o dostawę przedmiotowych materiałów z wszelkimi osobami lub przedsiębiorstwami z siedzibą na terytorium Zjednoczonego Królestwa lub państwa trzeciego, zgodnie z art. 52 ust. 2 Traktatu Euratom;

- c) w odniesieniu do przedmiotowych materiałów stosuje się art. 20 rozporządzenia Komisji (Euratom) nr 302/2005 ⁽¹⁰⁶⁾, z wyjątkiem ust. 1 lit. b) i c);
 - d) zezwolenie na wywóz przedmiotowych materiałów do państwa trzeciego jest udzielane zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 ⁽¹⁰⁷⁾ przez właściwe organy państwa członkowskiego, w którym osoba lub przedsiębiorstwo uprawnione do eksploatacji i wykorzystywania ma siedzibę;
 - e) w odniesieniu do przedmiotowych materiałów Wspólnota ma prawo do wykonywania wszelkich innych uprawnień wynikających, zgodnie z Traktatem Euratom, z własności na podstawie art. 86 tego traktatu.
4. Państwa członkowskie, osoby lub przedsiębiorstwa, które mają nieograniczone prawo do eksploatacji i wykorzystywania specjalnych materiałów rozszczepialnych znajdujących się na terytorium Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego, zachowują to prawo.

Artykuł 84

Sprzęt i pozostałe mienie związane z zapewnieniem środków bezpieczeństwa

1. Sprzęt i inne mienie należące do Wspólnoty mające związek z zapewnieniem środków bezpieczeństwa na podstawie Traktatu Euratom, znajdujące się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego, jak określono w załączniku V, stają się własnością Zjednoczonego Królestwa. Zjednoczone Królestwo zwróci Unii kwotę odpowiadającą wartości tego sprzętu i innego mienia, która zostanie obliczona na podstawie wartości przypisanej temu sprzętowi i innemu mieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na 2020 r.
2. Zjednoczone Królestwo przejmuje wszystkie prawa, zobowiązania i obowiązki Wspólnoty związane ze sprzętem i pozostałym mieniem, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 85

Wypalone paliwo jądrowe i odpady promieniotwórcze

Art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2011/70/Euratom ma zastosowanie do ostatecznej odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa za wypalone paliwo jądrowe i odpady promieniotwórcze powstałe w Zjednoczonym Królestwie, które znajdują się na terytorium państwa członkowskiego w dniu zakończenia okresu przejściowego.

TYTUŁ X

Unijne postępowania sądowe i administracyjne

Rozdział 1

Postępowania sądowe

Artykuł 86

Sprawy zawisłe przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej

1. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pozostaje właściwy we wszelkich postępowaniach wszczętych przez Zjednoczone Królestwo lub przeciwko Zjednoczonemu Królestwu przed zakończeniem okresu przejściowego. Ta właściwość jest zachowana w odniesieniu do wszystkich etapów postępowania, w tym postępowań odwoławczych przed Trybunałem i postępowań przed Sądem, jeżeli sprawa została skierowana do ponownego rozpoznania przez Sąd.
2. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pozostaje właściwy do wydawania orzeczeń w trybie prejudycjalnym na wnioski sądów Zjednoczonego Królestwa złożone przed zakończeniem okresu przejściowego.
3. Na użytek niniejszego rozdziału uznaje się, że postępowania zostały wszczęte przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zostały złożone w dniu wpisania do rejestru dokumentu wszczynającego postępowanie przez Sekretariat Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu, odpowiednio do przypadku.

Artykuł 87

Nowe sprawy przed Trybunałem Sprawiedliwości

1. Jeżeli Komisja Europejska uzna, że Zjednoczone Królestwo nie wypełniło obowiązku wynikającego z Traktatów lub części czwartej niniejszej Umowy przed zakończeniem okresu przejściowego, Komisja Europejska może, w ciągu 4 lat po zakończeniu okresu przejściowego, wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z wymogami określonymi w art. 258 TFUE lub art. 108 ust. 2 akapit drugi TFUE, w zależności od przypadku. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy w takich sprawach.

⁽¹⁰⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (Euratom) nr 302/2005 z dnia 8 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zabezpieczeń przyjętych przez Euratom (Dz.U. L 54 z 28.2.2005, s. 1).

⁽¹⁰⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1).

2. Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie zastosuje się do decyzji, o której mowa w art. 95 ust. 1 niniejszej Umowy, skierowanej do osoby fizycznej lub prawnej mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, lub nie zapewni skutku prawnego takiej decyzji w porządku prawnym Zjednoczonego Królestwa, Komisja Europejska może, w ciągu 4 lat od daty przyjęcia danej decyzji, wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z wymogami określonymi w art. 258 TFUE lub art. 108 ust. 2 akapit drugi TFUE, w zależności od przypadku. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy w takich sprawach.

3. Podejmując decyzję o zastosowaniu niniejszego artykułu do danej sprawy, Komisja Europejska stosuje takie same zasady w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa jak w odniesieniu do państwa członkowskiego.

Artykuł 88

Przepisy proceduralne

Przepisy prawa Unii regulujące postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej mają zastosowanie do postępowań i wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o których mowa w niniejszym tytule.

Artykuł 89

Moc wiążąca i wykonalność wyroków i postanowień

1. Wyroki i postanowienia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydane przed zakończeniem okresu przejściowego, jak również wyroki i postanowienia wydane po zakończeniu okresu przejściowego w postępowaniach, o których mowa w art. 86 i 87, mają w całości moc wiążącą w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie.

2. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdzi w wyroku, o którym mowa w ust. 1, że Zjednoczone Królestwo nie wypełniło obowiązku wynikającego z Traktatów lub z niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo podejmuje odpowiednie środki, aby zastosować się do tego wyroku.

3. Art. 280 i 299 TFUE mają zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie do wykonywania wyroków i postanowień Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 90

Prawo do interwencji i uczestnictwa w postępowaniu

Dopóki nie zostaną wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyroki i postanowienia kończące postępowanie w sprawie we wszystkich postępowaniach i w odniesieniu do wszystkich wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o których mowa w art. 86, Zjednoczone Królestwo może wstąpić w charakterze interwenienta do sprawy w taki sam sposób jak państwo członkowskie lub, w przypadku spraw wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 267 TFUE, uczestniczyć w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w taki sam sposób jak państwo członkowskie. W tym okresie sekretarz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej powiadamia Zjednoczone Królestwo, w tym samym czasie i w ten sam sposób jak państwa członkowskie, o wszelkich sprawach skierowanych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez sąd państwa członkowskiego w celu uzyskania orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Zjednoczone Królestwo może również wstąpić w charakterze interwenienta do sprawy lub uczestniczyć w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej na tych samych zasadach co państwo członkowskie:

- a) w odniesieniu do spraw, które dotyczą niewypełnienia obowiązków wynikających z Traktatów, jeżeli Zjednoczone Królestwo podlegało tym samym obowiązkom przed zakończeniem okresu przejściowego, i jeżeli takie sprawy zostały wniesione do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 258 TFUE przed zakończeniem okresu, o którym mowa w art. 87 ust. 1, lub, w zależności od przypadku, do wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 87 ust. 1, po zakończeniu tego okresu, ostatniego wyroku lub ostatniego postanowienia kończącego postępowanie w sprawie;
- b) w odniesieniu do spraw, które dotyczą aktów prawnych lub przepisów prawa Unii, które miały zastosowanie przed zakończeniem okresu przejściowego do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie, i które zostały wniesione do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 267 TFUE przed zakończeniem okresu, o którym mowa w art. 87 ust. 1, lub, w zależności od przypadku, do wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 87 ust. 1, po zakończeniu tego okresu, ostatniego wyroku lub ostatniego postanowienia kończącego postępowanie w sprawie; oraz
- c) w odniesieniu do spraw, o których mowa w art. 95 ust. 3.

Artykuł 91

Zastępstwo procesowe przed Trybunałem

1. Bez uszczerbku dla art. 88, jeżeli, przed zakończeniem okresu przejściowego, prawnik uprawniony do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa reprezentował stronę bądź ją wspierał w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub w odniesieniu do wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożonych przed zakończeniem okresu przejściowego, prawnik ten może w dalszym ciągu reprezentować tę stronę lub ją wspierać w takich postępowaniach lub w odniesieniu do takich wniosków. Uprawnienie to przysługuje na wszystkich etapach postępowania, w tym na etapie postępowania odwoławczego przed Trybunałem Sprawiedliwości i postępowania przed Sądem po ponownym skierowaniu sprawy do Sądu.

2. Bez uszczerbku dla art. 88 prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa mogą reprezentować stronę lub ją wspierać w postępowaniach przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, określonych w art. 87 i art. 95 ust. 3. Prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa mogą reprezentować Zjednoczone Królestwo lub je wspierać w postępowaniach objętych art. 90, w odniesieniu do których Zjednoczone Królestwo zdecydowało się wstąpić w charakterze interwenienta do sprawy lub uczestniczyć.

3. Przy reprezentowaniu strony bądź wspieraniu jej w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa są pod każdym względem traktowani tak samo jak prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami państw członkowskich, którzy reprezentują stronę bądź ją wspierają w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Rozdział 2

Postępowania administracyjne

Artykuł 92

Toczące się postępowania administracyjne

1. Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii pozostają właściwe w odniesieniu do postępowań administracyjnych wszczętych przed zakończeniem okresu przejściowego dotyczących:

- a) przestrzegania prawa Unii przez Zjednoczone Królestwo lub przez osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie; lub
- b) przestrzegania prawa Unii w odniesieniu do konkurencji w Zjednoczonym Królestwie.

2. Bez uszczerbku dla ust. 3, na użytek niniejszego rozdziału postępowanie administracyjne uznaje się za wszczęte w chwili jego formalnego zarejestrowania przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną Unii.

3. Na użytek niniejszego rozdziału:

- a) postępowanie administracyjne dotyczące pomocy państwa regulowane rozporządzeniem Rady (UE) 2015/1589 ⁽¹⁰⁸⁾ uznaje się za wszczęte w chwili, gdy postępowaniu nadano numer sprawy;
- b) postępowania dotyczące stosowania art. 101 lub 102 TFUE prowadzone przez Komisję Europejską na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 ⁽¹⁰⁹⁾ uznaje się za wszczęte w chwili, gdy Komisja Europejska postanowi o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 ⁽¹¹⁰⁾;
- c) postępowania w związku z kontrolą koncentracji przedsiębiorstw regulowaną rozporządzeniem Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹¹¹⁾ uznaje się za wszczęte w chwili gdy:
 - (i) koncentracja o wymiarze unijnym została zgłoszona Komisji Europejskiej zgodnie z art. 1, 3 i 4 rozporządzenia (WE) nr 139/2004;
 - (ii) upłynął termin 15 dni roboczych, o którym mowa w art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 139/2004, a państwa członkowskie uprawnione do badania koncentracji zgodnie ze swoim krajowym prawem dotyczącym konkurencji nie wyraziły sprzeciwu wobec wniosku o odesłanie sprawy do Komisji Europejskiej; lub
 - (iii) Komisja Europejska przyjęła decyzję lub uznaje się, że przyjęła decyzję o zbadaniu koncentracji zgodnie z art. 22 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 139/2004;

⁽¹⁰⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

⁽¹⁰⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

⁽¹¹⁰⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszące się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. 81 i 82 Traktatu WE (Dz.U. L 123 z 27.4.2004, s. 18).

⁽¹¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

d) dochodzenie Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych w sprawie rzekomego naruszenia wymienionego w załączniku III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 ⁽¹¹²⁾ lub w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽¹¹³⁾ uznaje się za wszczęte w chwili, gdy Urząd wyznaczył niezależnego urzędnika dochodzeniowego zgodnie z art. 23e ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 lub art. 64 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

4. W ciągu 3 miesięcy po zakończeniu okresu przejściowego Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu wykaz wszystkich toczących się indywidualnych postępowań administracyjnych, które są objęte zakresem ust. 1. W drodze odstępstwa od zdania pierwszego w przypadku toczących się indywidualnych postępowań administracyjnych prowadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych lub Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu wykaz takich toczących się postępowań administracyjnych w ciągu miesiąca po zakończeniu okresu przejściowego.

5. W postępowaniach administracyjnych dotyczących pomocy państwa regulowanych rozporządzeniem (UE) 2015/1589, Komisja Europejska jest związana w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa stosownym orzecznictwem i najlepszymi praktykami, tak jakby Zjednoczone Królestwo nadal było państwem członkowskim. W szczególności Komisja Europejska przyjmuje, w rozsądnym terminie, jedną z następujących decyzji:

- a) decyzję stwierdzającą, że środek nie stanowi pomocy na podstawie art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2015/1589;
- b) decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń na podstawie art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2015/1589;
- c) decyzję o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia na podstawie art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2015/1589.

Artykuł 93

Nowe postępowania w sprawie pomocy państwa i postępowania prowadzone przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych

1. W odniesieniu do pomocy przyznanej przed zakończeniem okresu przejściowego, przez okres 4 lat po zakończeniu okresu przejściowego Komisja Europejska jest właściwa do wszczynania nowych postępowań administracyjnych dotyczących pomocy państwa regulowanych rozporządzeniem (UE) 2015/1589 w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa.

Po zakończeniu tego czteroletniego okresu Komisja Europejska zachowuje właściwość w odniesieniu do postępowań wszczętych przed zakończeniem tego okresu.

Art. 92 ust. 5 niniejszej Umowy stosuje się odpowiednio.

Komisja Europejska informuje Zjednoczone Królestwo o wszelkich nowych postępowaniach administracyjnych dotyczących pomocy państwa, wszczętych na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu, w ciągu 3 miesięcy od ich wszczęcia.

2. Bez uszczerbku dla art. 136 i 138 niniejszej Umowy, przez 4 lata po zakończeniu okresu przejściowego Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest właściwy do wszczynania nowych dochodzeń regulowanych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹¹⁴⁾ w odniesieniu do:

- a) stanu faktycznego, który istniał przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) wszelkiego długu celnego powstałego po zakończeniu okresu przejściowego w wyniku zamknięcia procedur, o których mowa w art. 49 ust. 1 niniejszej Umowy.

Po zakończeniu tego czteroletniego okresu OLAF zachowuje właściwość w odniesieniu do postępowań wszczętych przed zakończeniem tego okresu.

OLAF informuje Zjednoczone Królestwo o wszelkich nowych dochodzeniach wszczętych na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu, w ciągu 3 miesięcy od ich wszczęcia.

⁽¹¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz. U. L 302 z 17.11.2009, s. 1).

⁽¹¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

⁽¹¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

*Artykuł 94***Przepisy proceduralne**

1. Do postępowań, o których mowa w art. 92, 93 i 96, zastosowanie mają przepisy prawa Unii regulujące różne rodzaje postępowań administracyjnych objętych zakresem niniejszego rozdziału.
2. Przy reprezentowaniu strony bądź wspieraniu jej w postępowaniach administracyjnych, o których mowa w art. 92 i 93, prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa są pod każdym względem traktowani tak samo jak prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami państw członkowskich, którzy reprezentują stronę bądź ją wspierają w takich postępowaniach administracyjnych.
3. Art. 128 ust. 5 ma w niezbędnym zakresie zastosowanie do wszelkich postępowań, o których mowa w art. 92 i 93, po zakończeniu okresu przejściowego.

*Artykuł 95***Moc wiążąca i wykonalność decyzji**

1. Decyzje przyjęte przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii przed zakończeniem okresu przejściowego lub przyjęte w toku postępowań, o których mowa w art. 92 i 93, po zakończeniu okresu przejściowego, i skierowane do Zjednoczonego Królestwa lub do osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie są wiążące w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie.
2. O ile Komisja Europejska i wyznaczony krajowy organ ochrony konkurencji Zjednoczonego Królestwa nie uzgodnią inaczej, Komisja Europejska nadal będzie właściwa w sprawach monitorowania i egzekwowania podjętych zobowiązań lub nałożonych środków naprawczych w Zjednoczonym Królestwie lub w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa w związku z dowolnym postępowaniem dotyczącym stosowania art. 101 lub 102 TFUE prowadzonym przez Komisję Europejską na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1/2003 lub postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską na podstawie rozporządzenia (WE) nr 139/2004 w związku z kontrolą koncentracji przedsiębiorstw. Komisja Europejska i wyznaczony krajowy organ ochrony konkurencji Zjednoczonego Królestwa mogą uzgodnić powierzenie przez Komisję Europejską monitorowania i egzekwowania takich zobowiązań lub środków w Zjednoczonym Królestwie wyznaczonemu krajowemu organowi ochrony konkurencji Zjednoczonego Królestwa.
3. Zgodność z prawem decyzji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, bada wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 263 TFUE.
4. W Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do wykonania decyzji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nakładających zobowiązania pieniężne na osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, zastosowanie ma art. 299 TFUE.

*Artykuł 96***Inne postępowania w toku i obowiązki w zakresie sprawozdawczości**

1. Badania techniczne prowadzone przez urzędy badające ze Zjednoczonego Królestwa we współpracy ze Wspólnotowym Urzędem Ochrony Odmian Roślin na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2100/94, które były w toku w dniu poprzedzającym datę wejścia w życie niniejszej Umowy, są kontynuowane i kończone zgodnie z tym rozporządzeniem.
2. W odniesieniu do gazów cieplarnianych emitowanych w ostatnim roku okresu przejściowego do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie zastosowanie mają art. 12 ust. 2a i 3 oraz art. 14, 15 i 16 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁵⁾.
3. W odniesieniu do sprawozdawczości danych za ostatni rok okresu przejściowego do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie zastosowanie mają art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 ⁽¹⁶⁾ i art. 26 i 27 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006 (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 195).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz.U. L 286 z 31.10.2009, s. 1).

4. W odniesieniu do monitorowania odpowiednich emisji dwutlenku węgla z pojazdów w ostatnim roku okresu przejściowego oraz do sprawozdawczości w tym zakresie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie zastosowanie mają art. 8 ust. 1, 2, 3 i 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 443/2009 ⁽¹¹⁸⁾ i załącznik II do tego rozporządzenia oraz art. 8 ust. 1, 2, 3, 8 i 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2011 ⁽¹¹⁹⁾ i załącznik II do tego rozporządzenia, jak również art. 2–5, 7 i 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1014/2010 i art. 3–6 i 8 i art. 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 293/2012 ⁽¹²⁰⁾.

5. W odniesieniu do gazów cieplarnianych emitowanych w 2019 r. i 2020 r. do Zjednoczonego Królestwa zastosowanie mają art. 5, 7, 9 i 10, art. 11 ust. 3, art. 17 ust. 1 lit. a) i d) i art. 19, 22, i 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 ⁽¹²¹⁾ oraz art. 3, 7 i 11 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE ⁽¹²²⁾, natomiast do daty zamknięcia drugiego okresu rozliczeniowego w ramach protokołu z Kioto do Zjednoczonego Królestwa zastosowanie ma art. 5 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 ⁽¹²³⁾.

6. W drodze odstępstwa od art. 8 niniejszej Umowy:

a) w zakresie niezbędnym do zapewnienia zgodności z ust. 2, 4 i 5 niniejszego artykułu Zjednoczone Królestwo i podmioty ze Zjednoczonego Królestwa mają dostęp do:

- (i) rejestru Unii i rejestru Protokołu z Kioto ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 389/2013, prowadzonego przez Zjednoczone Królestwo; oraz
- (ii) centralnego repozytorium danych Europejskiej Agencji Środowiska przewidzianego w rozporządzeniu (UE) nr 1014/2010, rozporządzeniu wykonawczym (UE) nr 293/2012 i rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 749/2014 ⁽¹²⁴⁾;

b) w zakresie niezbędnym do zapewnienia zgodności z ust. 3 niniejszego artykułu przedsiębiorstwa w Zjednoczonym Królestwie mają dostęp do:

- (i) narzędzia sprawozdawczego w formacie określonym w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1191/2014 ⁽¹²⁵⁾ do celów zarządzania fluorowanymi gazami cieplarnianymi i sprawozdawczości w tym zakresie; oraz
- (ii) repozytorium danych biznesowych stosowanego do celów sprawozdawczości przez przedsiębiorstwa na podstawie art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Na wniosek Zjednoczonego Królestwa, przez okres kończący się rok po zakończeniu okresu przejściowego Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu informacje niezbędne do:

- a) wypełnienia jego obowiązków w zakresie sprawozdawczości na podstawie art. 7 Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową; oraz
- b) zastosowania sankcji zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 517/2014 i art. 29 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

⁽¹¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 443/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. określające normy emisji dla nowych samochodów osobowych w ramach zintegrowanego podejścia Wspólnoty na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z lekkich pojazdów dostawczych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 1).

⁽¹¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2011 z dnia 11 maja 2011 r. określające normy emisji dla nowych lekkich samochodów dostawczych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z lekkich pojazdów dostawczych (Dz.U. L 145 z 31.5.2011, s. 1).

⁽¹²⁰⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 293/2012 z dnia 3 kwietnia 2012 r. w sprawie monitorowania i sprawozdawczości danych dotyczących rejestracji nowych lekkich samochodów dostawczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2011 (Dz.U. L 98 z 4.4.2012, s. 1).

⁽¹²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

⁽¹²²⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136).

⁽¹²³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiające rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylające rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz.U. L 122 z 3.5.2013, s. 1).

⁽¹²⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 749/2014 z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie struktury, formatu, procesu przekazywania i przeglądu informacji zgłaszanych przez państwa członkowskie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 203 z 11.7.2014, s. 23).

⁽¹²⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1191/2014 z dnia 30 października 2014 r. określające format i sposób składania sprawozdania, o którym mowa w art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz.U. L 318 z 5.11.2014, s. 5).

Artykuł 97

Reprezentacja w postępowaniach w toku przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej

Jeżeli przed zakończeniem okresu przejściowego osoba, która jest uprawniona do reprezentowania osoby fizycznej lub prawnej przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej zgodnie z prawem Unii, reprezentowała stronę przed tym urzędem, może ona w dalszym ciągu ją reprezentować w tym postępowaniu. Uprawnienie to przysługuje na wszystkich etapach postępowania przed tym urzędem.

Reprezentując stronę przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej w postępowaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, taki pełnomocnik jest pod każdym względem traktowany jak zawodowy pełnomocnik uprawniony do reprezentowania osoby fizycznej lub prawnej przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej zgodnie z prawem Unii.

TYTUŁ XI

Procedury współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi i zjednoczonym królestwem

Artykuł 98

Współpraca administracyjna w sprawach celnych

1. Postępowania w ramach współpracy administracyjnej między państwem członkowskim i Zjednoczonym Królestwem określone w załączniku VI, które zostały wszczęte zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego, zostają zakończone przez to państwo członkowskie i Zjednoczone Królestwo zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii.

2. Postępowania w ramach współpracy administracyjnej między państwem członkowskim i Zjednoczonym Królestwem określone w załączniku VI, które zostały wszczęte w ciągu 3 lat po zakończeniu okresu przejściowego, lecz które dotyczą stanu faktycznego zaistniałego przed zakończeniem okresu przejściowego, zostają zakończone przez to państwo członkowskie i Zjednoczone Królestwo zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii.

Artykuł 99

Współpraca administracyjna w kwestiach związanych z podatkami pośrednimi

1. Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010⁽¹²⁶⁾ ma zastosowanie przez okres 4 lat po zakończeniu okresu przejściowego w odniesieniu do współpracy między właściwymi organami odpowiedzialnymi za stosowanie przepisów dotyczących VAT w państwach członkowskich i w Zjednoczonym Królestwie w związku z transakcjami zawartymi przed zakończeniem okresu przejściowego oraz w związku z transakcjami objętymi art. 51 ust. 1 niniejszej Umowy.

2. Rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012⁽¹²⁷⁾ ma zastosowanie przez okres 4 lat po zakończeniu okresu przejściowego w odniesieniu do współpracy między właściwymi organami odpowiedzialnymi za stosowanie przepisów dotyczących akcyzy w państwach członkowskich i w Zjednoczonym Królestwie w związku z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych, które nastąpiło przed zakończeniem okresu przejściowego, oraz w związku z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych objętym art. 52 niniejszej Umowy.

3. W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo ma dostęp, w zakresie absolutnie niezbędnym do wykonywania swoich praw i wypełniania obowiązków określonych w niniejszym artykule, do sieci, systemów informacyjnych i baz danych wymienionych w załączniku IV. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem takiego dostępu. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca każdego roku do zakończenia okresu, o którym mowa w załączniku IV. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

⁽¹²⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1).

⁽¹²⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012 z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych oraz uchyleńia rozporządzenia (WE) nr 2073/2004 (Dz.U. L 121 z 8.5.2012, s. 1).

Artykuł 100

Wzajemna pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń

1. Dyrektywa Rady 2010/24/UE⁽¹²⁸⁾ ma zastosowanie między państwami członkowskimi a Zjednoczonym Królestwem przez okres 5 lat po zakończeniu okresu przejściowego w odniesieniu do wierzytelności dotyczących należności, które stały się wymagalne przed zakończeniem okresu przejściowego, wierzytelności dotyczących transakcji dokonanych przed zakończeniem okresu przejściowego, które stały się wymagalne po jego zakończeniu, oraz wierzytelności dotyczących transakcji objętych art. 51 ust. 1 niniejszej Umowy lub przemieszczania wyrobów akcyzowych objętego art. 52 niniejszej Umowy.

2. W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo ma dostęp, w zakresie absolutnie niezbędnym do wykonywania swoich praw i wypełniania obowiązków określonych w niniejszym artykule, do sieci, systemów informacyjnych i baz danych wymienionych w załączniku IV. Zjednoczone Królestwo zwraca Unii koszty rzeczywiście poniesione przez Unię w związku z umożliwieniem takiego dostępu. Unia informuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tych kosztów do dnia 31 marca każdego roku do zakończenia okresu, o którym mowa w załączniku IV. W przypadku gdy zgłoszona wysokość rzeczywiście poniesionych kosztów znacznie odbiega od kwoty określonej na podstawie najlepszego szacunku, o której Zjednoczone Królestwo zostało poinformowane przez Unię przed podpisaniem niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo niezwłocznie zwraca Unii kwotę określoną na podstawie najlepszego szacunku, a Wspólny Komitet ustala, w jaki sposób potraktowana zostanie różnica między rzeczywiście poniesionymi kosztami a najlepszym szacunkiem.

TYTUŁ XII

Przywileje i immunitety

Artykuł 101

Definicje

1. Na użytek niniejszego tytułu przez „członków instytucji” rozumie się przewodniczącego Rady Europejskiej, członków Komisji Europejskiej, sędziów, rzeczników generalnych, sekretarzy i sprawozdawców pomocniczych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, członków Trybunału Obrachunkowego, członków organów Europejskiego Banku Centralnego, członków organów Europejskiego Banku Inwestycyjnego, jak również pozostałe osoby traktowane tak, jak osoby należące do dowolnej z tych kategorii osób na podstawie prawa Unii na użytek Protokołu (nr 7) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej (zwanego dalej „Protokołem w sprawie przywilejów i immunitetów”), niezależnie od ich obywatelstwa. Pojęcie „członkowie instytucji” nie obejmuje członków Parlamentu Europejskiego.

2. Rozporządzenie Rady (Euratom, EWWIS, EWG) nr 549/69⁽¹²⁹⁾ ma zastosowanie w celu określenia kategorii urzędników i innych pracowników objętych art. od 110 do 113 niniejszej Umowy.

Rozdział 1

Mienie, fundusze, aktywa i operacje Unii

Artykuł 102

Nietykalność

Art. 1 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do lokali, budynków, mienia i aktywów Unii w Zjednoczonym Królestwie wykorzystywanych przez Unię przed zakończeniem okresu przejściowego do chwili, gdy przestaną one być w użytku służbowym, bądź zostaną usunięte ze Zjednoczonego Królestwa. Unia powiadamia Zjednoczone Królestwo, gdy jej lokale, budynki, mienie lub aktywa przestaną być w takim użytku, bądź zostaną usunięte ze Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 103

Archiwa

Art. 2 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do wszystkich archiwów Unii znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego do chwili, gdy zostaną one usunięte ze Zjednoczonego Królestwa. Unia powiadamia Zjednoczone Królestwo o usunięciu dowolnego ze swoich archiwów ze Zjednoczonego Królestwa.

⁽¹²⁸⁾ Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1).

⁽¹²⁹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, EWWIS, EWG) nr 549/69 z dnia 25 marca 1969 r. określające kategorie urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich, do których mają zastosowanie przepisy artykułu 12, artykułu 13 ustęp 2 i artykułu 14 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot (Dz.U. L 74 z 27.3.1969, s. 1).

Artykuł 104**Podatki**

Art. 3 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do aktywów, przychodów i innego mienia Unii znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego do chwili, gdy przestaną one być w użytku służbowym bądź zostaną usunięte ze Zjednoczonego Królestwa.

Rozdział 2**Komunikacja****Artykuł 105****Komunikacja**

Art. 5 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do komunikacji służbowej, korespondencji służbowej i przekazywania dokumentów dotyczących działań Unii na podstawie niniejszej Umowy.

Rozdział 3**Członkowie Parlamentu Europejskiego****Artykuł 106****Immunitet członków Parlamentu Europejskiego**

Art. 8 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do opinii wyrażonych lub stanowiska zajętego w głosowaniu przed zakończeniem okresu przejściowego przez członków Parlamentu Europejskiego, w tym byłych członków, niezależnie od ich obywatelstwa, w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych.

Artykuł 107**Zabezpieczenie społeczne**

Byli członkowie Parlamentu Europejskiego, niezależnie od ich obywatelstwa, którzy pobierają emeryturę z tytułu sprawowania funkcji członka Parlamentu Europejskiego, jak również osoby uprawnione do rent rodzinnych po byłych członkach, niezależnie od ich obywatelstwa, są zwolnieni z obowiązkowej przynależności i płacenia składek do krajowych systemów zabezpieczenia społecznego w Zjednoczonym Królestwie, na takich samych warunkach, jakie obowiązywały ostatniego dnia okresu przejściowego, o ile byli członkowie Parlamentu Europejskiego byli członkami Parlamentu Europejskiego przed zakończeniem okresu przejściowego.

Artykuł 108**Unikanie podwójnego opodatkowania rent i emerytur oraz odprawy przejściowej**

Art. 12, 13 i 14 decyzji Parlamentu Europejskiego 2005/684/WE, Euratom ⁽¹³⁰⁾ mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do rent, emerytur i odpraw przejściowych wypłacanych byłym członkom Parlamentu Europejskiego, niezależnie od ich obywatelstwa, a art. 17 tej decyzji ma zastosowanie do osób uprawnionych do rent rodzinnych po byłych członkach, niezależnie od ich obywatelstwa, w zakresie, w jakim uprawnienie do renty, emerytury lub odprawy przejściowej zostało nabyte przed zakończeniem okresu przejściowego.

Rozdział 4**Przedstawiciele państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa biorący udział w pracach instytucji Unii****Artykuł 109****Przywileje, immunitety i udogodnienia**

1. Art. 10 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do przedstawicieli państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa, którzy biorą udział w pracach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, ich doradców i ekspertów technicznych oraz członków organów doradczych Unii, niezależnie od ich obywatelstwa, jeżeli chodzi o ich udział w takich pracach:

- a) które miały miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) które mają miejsce po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy.

⁽¹³⁰⁾ Decyzja 2005/684/WE, Euratom Parlamentu Europejskiego z dnia 28 września 2005 r. w sprawie przyjęcia statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 262 z 7.10.2005, s. 1).

2. Art. 10 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Unii w odniesieniu do przedstawicieli Zjednoczonego Królestwa, którzy biorą udział w pracach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, ich doradców i ekspertów technicznych, jeżeli chodzi o ich udział w takich pracach:

- a) które miały miejsce przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) które mają miejsce po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy.

Rozdział 5

członkowie instytucji, urzędnicy i inni pracownicy

Artykuł 110

Przywileje i immunitety

1. Art. 11 lit. a) Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do podjętych czynności służbowych, obejmujących również wypowiedzi ustne i pisemne, przez członków instytucji, urzędników i innych pracowników Unii, w tym byłych członków, byłych urzędników i byłych innych pracowników, bez względu na ich obywatelstwo:

- a) przed zakończeniem okresu przejściowego;
- b) po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy.

2. Art. 3 akapit pierwszy, drugi i trzeci Protokołu (nr 3) w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do sędziów Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i rzeczników generalnych do chwili, gdy decyzje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej we wszystkich postępowaniach oraz w sprawie wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o których mowa w art. 86 i 87 niniejszej Umowy, staną się ostateczne, oraz ma zastosowanie po tej chwili, w tym w odniesieniu do byłych sędziów i byłych rzeczników generalnych, jeżeli chodzi o wszystkie ich działania w ramach czynności służbowych, obejmujące również ich wypowiedzi ustne i pisemne, podjęte przed zakończeniem okresu przejściowego, bądź w odniesieniu do postępowania, o których mowa w art. 86 i 87.

3. Art. 11 lit. b)–e) Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do urzędników i innych pracowników Unii bez względu na ich obywatelstwo, jak również w odniesieniu do ich współmałżonków oraz członków rodziny pozostających na ich utrzymaniu, niezależnie od ich obywatelstwa, jeżeli ci urzędnicy lub inni pracownicy rozpoczęli służbę w Unii przed zakończeniem okresu przejściowego, dopóki te osoby nie zakończą relokacji do Unii.

Artykuł 111

Podatki

Art. 12 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do członków instytucji, urzędników i innych pracowników Unii bez względu na ich obywatelstwo, w tym byłych członków, byłych urzędników i byłych innych pracowników, jeśli ci członkowie, urzędnicy i inni pracownicy rozpoczęli pracę w służbach Unii przed zakończeniem okresu przejściowego, pod warunkiem że osoby te podlegają obowiązkowi zapłaty podatku na rzecz Unii od dochodów, wynagrodzeń, dodatków i emerytur wypłacanych im przez Unię.

Artykuł 112

Miejsce zamieszkania dla celów podatkowych

1. Art. 13 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do członków instytucji, urzędników i innych pracowników Unii bez względu na ich obywatelstwo, którzy rozpoczęli pracę w służbach Unii przed zakończeniem okresu przejściowego, jak również – bez względu na obywatelstwo – do ich małżonków, w zakresie, w jakim nie wykonują oni działalności zawodowej, oraz do dzieci pozostających na utrzymaniu i pod opieką takich członków, urzędników lub innych pracowników.

2. Ust. 1 ma zastosowanie tylko do osób, które osiedliły się w danym państwie członkowskim wyłącznie z tytułu wykonywania swoich obowiązków na rzecz Unii i które w chwili rozpoczęcia pracy w służbach Unii miały miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Zjednoczonym Królestwie, oraz w odniesieniu do osób, które osiedliły się w Zjednoczonym Królestwie wyłącznie z tytułu wykonywania swoich obowiązków na rzecz Unii i które w momencie rozpoczęcia pracy w służbach Unii miały miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w państwie członkowskim.

Artykuł 113

Składki na ubezpieczenie społeczne

Członkowie instytucji, urzędnicy i inni pracownicy Unii bez względu na ich obywatelstwo, w tym byli członkowie instytucji, byli urzędnicy i byli inni pracownicy, którzy rozpoczęli pracę w służbach Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i którzy zamieszkują na terenie Zjednoczonego Królestwa, jak również – bez względu na obywatelstwo – ich małżonkowie, w zakresie w jakim nie wykonują oni działalności zawodowej, oraz dzieci pozostające na utrzymaniu i pod opieką takich członków, urzędników i innych pracowników są zwolnieni z obowiązkowego przystąpienia do i opłacania składek w ramach systemów zabezpieczenia społecznego w Zjednoczonym Królestwie, na tych samych warunkach, jakie obowiązywały w ostatnim dniu okresu przejściowego, pod warunkiem że osoby te są objęte systemem zabezpieczenia społecznego Unii.

Artykuł 114

Przeniesienie praw do świadczeń emerytalnych

W odniesieniu do urzędników i innych pracowników Unii bez względu na ich obywatelstwo, w tym byłych urzędników i byłych innych pracowników, którzy rozpoczęli pracę w służbach Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i którzy zamierzają przenieść prawa do świadczeń emerytalnych z lub do Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 11 ust. 1, 2 lub 3 i art. 12 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej⁽¹³¹⁾ lub art. 39, 109 lub 135 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, obowiązki Zjednoczonego Królestwa są takie same jak obowiązki istniejące przed końcem okresu przejściowego.

Artykuł 115

Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia

Art. 28a, 96 i 136 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej mają zastosowanie do innych pracowników Unii bez względu na ich obywatelstwo, w tym byłych innych pracowników, którzy wnosili składki do unijnego systemu na wypadek bezrobocia przed końcem okresu przejściowego, jeżeli po zakończeniu okresu przejściowego zamieszkują oni w Zjednoczonym Królestwie i są zarejestrowani w organie właściwym w kwestiach bezrobocia w Zjednoczonym Królestwie.

Rozdział 6

Inne postanowienia

Artykuł 116

Uchylenie immunitetów i współpraca

1. Art. 17 i 18 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów mają zastosowanie do przywilejów, immunitetów i udogodnień przyznanych na mocy niniejszego tytułu.
2. Podejmując decyzję dotyczącą uchylenia immunitetu na wniosek władz Zjednoczonego Królestwa na mocy art. 17 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów, Unia rozważa taki wniosek w taki sam sposób, jak wnioski od władz państw członkowskich w porównywalnych sytuacjach.
3. Na wniosek władz Zjednoczonego Królestwa Unia informuje je o statusie każdej osoby, w przypadku której status ten ma znaczenie dla jej uprawnienia do korzystania z przywileju lub immunitetu na mocy niniejszego tytułu.

Artykuł 117

Europejski Bank Centralny

1. Niniejszy tytuł ma zastosowanie do Europejskiego Banku Centralnego (EBC), członków jego organów, jego pracowników i przedstawicieli krajowych banków centralnych w Europejskim Systemie Banków Centralnych (ESBC) uczestniczących w działaniach EBC.
2. Art. 22 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do EBC, członków jego organów, jego pracowników, przedstawicieli krajowych banków centralnych w ESBC uczestniczących w działaniach EBC, jak również do wszelkiego mienia, wszelkich aktywów i operacji, jakie EBC posiada, jakimi zarządza lub jakie prowadzi w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z Protokołem (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

⁽¹³¹⁾ Regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej określony w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiającym regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot oraz ustanawiającym specjalne środki stosowane tymczasowo wobec urzędników Komisji (Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1)

3. Ust. 2 ma zastosowanie do:
- mienia i aktywów EBC znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego; oraz
 - operacji EBC prowadzonych w Zjednoczonym Królestwie lub z partnerami ze Zjednoczonego Królestwa oraz związanych z nimi działań pomocniczych, które były prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego lub które rozpoczęto po zakończeniu okresu przejściowego jako część działań wspierających operacje prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego, do czasu ich ostatecznego terminu zapadalności, zbycia lub zakończenia.

Artykuł 118

Europejski Bank Inwestycyjny

1. Niniejszy tytuł ma zastosowanie do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), członków jego organów, jego pracowników i przedstawicieli państw członkowskich uczestniczących w jego działaniach, jak również do wszelkich spółek zależnych oraz wszelkich innych podmiotów utworzonych przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności do Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego.

2. Art. 21 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów ma zastosowanie do EBI, członków jego organów, jego pracowników i przedstawicieli państw członkowskich uczestniczących w jego działaniach, jak również do wszelkich spółek zależnych oraz wszelkich innych podmiotów utworzonych przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności do Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego.

3. Ust. 2 ma zastosowanie do:
- mienia i aktywów należących do EBI lub do wszelkich spółek zależnych lub wszelkich innych podmiotów utworzonych przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności do Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego; oraz
 - operacji pożyczania, finansowania, udzielania gwarancji, inwestowania, operacji skarbowych i pomocy technicznej – prowadzonych przez EBI i wszelkie jego spółki zależne i inne podmioty utworzone przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności przez Europejski Fundusz Inwestycyjny, w Zjednoczonym Królestwie lub z partnerami ze Zjednoczonego Królestwa – oraz związanych z nimi działań pomocniczych, które były prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego lub które rozpoczęto po zakończeniu okresu przejściowego jako część działań wspierających operacje prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego, do czasu ich ostatecznego terminu zapadalności, zbycia lub zakończenia.

Artykuł 119

Umowy z państwem przyjmującym

Umowa w sprawie siedziby między Zjednoczonym Królestwem a Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego z dnia 8 maja 2012 r., wymiana listów w sprawie stosowania w Zjednoczonym Królestwie Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich do Europejskiej Agencji ds. Oceny Produktów Leczniczych z dnia 24 czerwca 1996 r. oraz Umowa o przyjęciu centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo z dnia 17 lipca 2013 r. mają zastosowanie, odpowiednio, do Urzędu Nadzoru Bankowego, Europejskiej Agencji Leków i centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo do czasu ukończenia procesu ich relokacji do państwa członkowskiego. Data zgłoszenia przez Unię daty ukończenia procesu relokacji stanowi datę wypowiedzenia tych umów zawartych z państwem przyjmującym.

TYTUŁ XIII

Inne kwestie dotyczące funkcjonowania instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii

Artykuł 120

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej

Art. 339 TFUE i inne przepisy prawa Unii nakładające na niektóre osoby fizyczne oraz instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej mają zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie do wszelkich informacji objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej uzyskanych przed zakończeniem okresu przejściowego lub po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo nie narusza takich obowiązków osób fizycznych oraz instytucji, organów i jednostek organizacyjnych i zapewnia ich przestrzeganie na swoim terytorium.

Artykuł 121

Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej

Art. 19 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i inne przepisy prawa Unii nakładające na niektóre osoby fizyczne obowiązek zachowania tajemnicy służbowej mają zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie do wszelkich informacji uzyskanych przed zakończeniem okresu przejściowego lub po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo nie narusza takich obowiązków osób fizycznych i zapewnia ich przestrzeganie na swoim terytorium.

Artykuł 122

Dostęp do dokumentów

1. Na użytek przepisów prawa Unii dotyczących dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, wszystkie odniesienia do państw członkowskich i ich władz traktuje się jako obejmujące Zjednoczone Królestwo i jego władze w odniesieniu do dokumentów sporządzonych lub otrzymanych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii:

- a) przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy.

2. Art. 5 i art. 9 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001⁽¹³²⁾ oraz art. 5 decyzji Europejskiego Banku Centralnego EBC/2004/3⁽¹³³⁾ stosuje się w Zjednoczonym Królestwie do wszystkich dokumentów objętych zakresem stosowania tych przepisów, otrzymanych przez Zjednoczone Królestwo:

- a) przed zakończeniem okresu przejściowego; lub
- b) po zakończeniu okresu przejściowego w związku z działaniami Unii na podstawie niniejszej Umowy.

Artykuł 123

Europejski Bank Centralny

1. Art. 9.1, art. 17, art. 35.1, art. 35.2 i art. 35.4 Protokołu (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego mają zastosowanie do EBC, członków jego organów, jego pracowników, przedstawicieli krajowych banków centralnych w ESBC uczestniczących w działaniach EBC, jak również do wszelkiego mienia, wszelkich aktywów i operacji, jakie EBC posiada, jakimi zarządza lub jakie prowadzi w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z tym Protokołem. EBC jest zwolniony z obowiązku rejestracji w Zjednoczonym Królestwie oraz z obowiązku uzyskania od Zjednoczonego Królestwa jakichkolwiek licencji, zezwoleń lub innych zatwierdzeń lub pozwoleń w celu prowadzenia swoich operacji.

2. Ust. 1 ma zastosowanie do:

- a) mienia i aktywów EBC znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego; oraz
- b) operacji EBC prowadzonych w Zjednoczonym Królestwie lub z partnerami ze Zjednoczonego Królestwa oraz związanych z nimi działań pomocniczych, które były prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego lub które rozpoczęto po zakończeniu okresu przejściowego jako część działań wspierających operacje prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego, do czasu ich ostatecznego terminu zapadalności, zbycia lub zakończenia.

Artykuł 124

Europejski Bank Inwestycyjny

1. Art. 13, art. 20 ust. 2, art. 23 ust. 1, art. 23 ust. 4 i art. 26 oraz art. 27 akapit pierwszy Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego mają zastosowanie do EBI, członków jego organów, jego pracowników i przedstawicieli państw członkowskich uczestniczących w jego działaniach, jak również do wszelkich spółek zależnych oraz wszelkich innych podmiotów utworzonych przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 tego Protokołu, w szczególności do Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego. EBI i Europejski Fundusz Inwestycyjny są zwolnione z obowiązku rejestracji w Zjednoczonym Królestwie oraz z obowiązku uzyskania

⁽¹³²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽¹³³⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 4 marca 2004 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Europejskiego Banku Centralnego (EBC/2004/3) (2004/258/WE) (Dz.U. L 80 z 18.3.2004, s. 42).

od Zjednoczonego Królestwa jakichkolwiek licencji, zezwoleń lub innych zatwierdzeń lub pozwoleń w celu prowadzenia swoich operacji. Waluta Zjednoczonego Królestwa pozostaje w pełni zbywalna i wymienialna, z zastrzeżeniem art. 23 ust. 2 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego w odniesieniu do wymienialności waluty Zjednoczonego Królestwa na walutę państwa nienależącego do Unii, na potrzeby takich operacji.

2. Ust. 1 ma zastosowanie do:

- a) mienia i aktywów należących do EBI lub do wszelkich spółek zależnych lub wszelkich innych podmiotów utworzonych przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, które to mienie lub aktywa znajdują się w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego; oraz
- b) operacji pożyczania, finansowania, udzielania gwarancji, inwestowania, operacji skarbowych i pomocy technicznej – prowadzonych przez EBI i wszelkie jego spółki zależne i inne podmioty utworzone przez EBI przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 28 ust. 1 Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w szczególności przez Europejski Fundusz Inwestycyjny, w Zjednoczonym Królestwie lub z partnerami ze Zjednoczonego Królestwa – oraz związanych z nimi działań pomocniczych, które były prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego lub które rozpoczęto po zakończeniu okresu przejściowego jako część działań wspierających operacje prowadzone w dniu zakończenia okresu przejściowego, do czasu ich ostatecznego terminu zapadalności, zbycia lub zakończenia.

Artykuł 125

Szkoły europejskie

1. Zjednoczone Królestwo jest związane Konwencją określającą Statut Szkół Europejskich⁽¹³⁴⁾, jak również przyjętym przez Radę Najwyższą Szkół Europejskich regulaminem w sprawie akredytowanych szkół europejskich do końca roku szkolnego trwającego w dniu zakończenia okresu przejściowego.

2. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby uczniom, którzy uzyskali maturę europejską przed dniem 31 sierpnia 2021 r., oraz uczniom, którzy przed dniem 31 sierpnia 2021 r. są w trakcie cyklu kształcenia średniego w szkole europejskiej i uzyskają maturę europejską po tej dacie, przysługiwały prawa wynikające z art. 5 ust. 2 Konwencji określającej Statut Szkół Europejskich.

CZĘŚĆ CZWARTA

OKRES PRZEJŚCIOWY

Artykuł 126

Okres przejściowy

Obowiązuje okres przejściowy lub okres wdrażania, który rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy i kończy się w dniu 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 127

Zakres okresu przejściowego

1. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, w okresie przejściowym prawo Unii ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium.

Następujące postanowienia Traktatów oraz aktów przyjętych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii nie mają jednak zastosowania do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium w okresie przejściowym:

- a) postanowienia Traktatów i aktów, które zgodnie z Protokołem (nr 15) w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Protokołem (nr 19) w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej oraz Protokołem (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości lub zgodnie z postanowieniami Traktatów dotyczącymi wzmocnionej współpracy nie były wiążące dla Zjednoczonego Królestwa ani na jego terytorium przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, jak również akty zmieniające takie akty;
- b) art. 11 ust. 4 TUE, art. 20 ust. 2 lit. b), art. 22 i art. 24 akapit pierwszy TFUE, art. 39 i 40 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz akty przyjęte na podstawie tych postanowień.

⁽¹³⁴⁾ Dz.U. L 212 z 17.8.1994, s. 3.

2. W przypadku osiągnięcia przez Unię i Zjednoczone Królestwo porozumienia w sprawie umowy dotyczącej ich przyszłych stosunków w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, której stosowanie rozpocznie się w trakcie okresu przejściowego, tytuł V rozdział 2 TUE oraz akty przyjęte na podstawie tych postanowień przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od daty rozpoczęcia stosowania takiej umowy.

3. W okresie przejściowym prawo Unii mające zastosowanie zgodnie z ust. 1 wywołuje takie same skutki prawne w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie, jakie wywołuje w Unii i w jej państwach członkowskich, oraz jest stosowane zgodnie z tymi samymi metodami i ogólnymi zasadami, jak te mające zastosowanie w Unii.

4. Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy we wzmocnionej współpracy:

- a) w odniesieniu do której decyzję upoważniającą przyjęto po dacie wejścia w życie niniejszej Umowy; lub
- b) w ramach której nie przyjęto żadnych aktów przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

5. W okresie przejściowym art. 5 Protokołu (nr 19) w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej oraz art. 4a Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stosuje się odpowiednio do środków, które zmieniają lub zastępują obowiązujące środki przyjęte zgodnie z częścią trzecią tytułem V TFUE lub też opierają się na nich, którymi Zjednoczone Królestwo jest związane przed wejściem w życie niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo nie ma jednak prawa zgłosić zamiaru udziału w stosowaniu nowych środków zgodnie z częścią trzecią tytuł V TFUE, poza środkami, o których mowa w art. 4a Protokołu nr 21.

Aby wesprzeć dalszą współpracę między Unią i Zjednoczonym Królestwem, na warunkach określonych w odpowiednich środkach w odniesieniu do współpracy z państwami trzecimi, Unia może zaprosić Zjednoczone Królestwo do współpracy w zakresie nowych środków przyjętych zgodnie z częścią III tytuł V TFUE.

6. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, w okresie przejściowym wszelkie odniesienia do państw członkowskich w prawie Unii mającym zastosowanie zgodnie z ust. 1, w tym wdrażanym i stosowanym przez państwa członkowskie, rozumie się jako odniesienia obejmujące również Zjednoczone Królestwo.

7. W drodze odstępstwa od ust. 6:

- a) na użytek art. 42 ust. 6 i art. 46 TUE oraz Protokołu (nr 10) sprawie stałej współpracy strukturalnej ustanowionej na mocy artykułu 42 TUE, wszelkie odniesienia do państw członkowskich rozumie się jako odniesienia nieobejmujące Zjednoczonego Królestwa. Nie wyklucza to możliwości zaproszenia Zjednoczonego Królestwa, w wyjątkowych przypadkach, do udziału jako państwo trzecie w pojedynczych projektach na warunkach określonych w decyzji Rady (WPZiB) 2017/2315 ⁽¹³⁵⁾, lub w innych formach współpracy w zakresie i na warunkach określonych w przyszłych aktach Unii przyjętych na podstawie art. 42 ust. 6 i art. 46 TUE;
- b) jeżeli akty Unii przewidują udział państw członkowskich, obywateli państw członkowskich lub też osób fizycznych lub prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim w wymianie informacji, postępowaniu lub programie, których wdrażanie jest kontynuowane po zakończeniu okresu przejściowego lub które rozpoczynają się po tej dacie, oraz jeśli taki udział wiązałby się z dostępem do informacji szczególnie chronionych związanych z bezpieczeństwem, o których wiedzę mogą posiadać jedynie państwa członkowskie, obywatele państw członkowskich lub osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim, w takich wyjątkowych okolicznościach odniesienia do państw członkowskich w takich aktach Unii rozumie się jako odniesienia nieobejmujące Zjednoczonego Królestwa. Unia powiadamia Zjednoczone Królestwo o stosowaniu niniejszego odstępstwa;
- c) dla potrzeb zatrudniania urzędników i innych pracowników instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii wszelkie odniesienia do państw członkowskich w art. 27 i art. 28 lit. a) regulaminu pracowniczego i w art. 1 załącznika X do tego regulaminu oraz w art. 12, 82 i 128 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej lub w odpowiednich przepisach innych uregulowań dotyczących pracowników mających zastosowanie do tych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych rozumie się jako odniesienia nieobejmujące Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 128

Rozwiązania instytucjonalne

1. Art. 7 ma zastosowanie w okresie przejściowym niezależnie od art. 127.

⁽¹³⁵⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2017/2315 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich (Dz.U. L 331 z 14.12.2017, s. 57).

2. Na użytek Traktatów w okresie przejściowym parlamentu Zjednoczonego Królestwa nie uznaje się za parlament narodowy państwa członkowskiego, oprócz w odniesieniu do art. 1 Protokołu (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej oraz, w przypadku publicznie dostępnych wniosków, art. 2 tego protokołu.

3. W okresie przejściowym postanowienia Traktatów, które przyznają uprawnienia instytucjonalne państwom członkowskim, umożliwiając im przedkładanie instytucjom wniosków, inicjatyw lub zapytań, rozumie się jako nieobejmujące Zjednoczonego Królestwa ⁽¹³⁶⁾.

4. Na potrzeby udziału w rozwiązaniach instytucjonalnych określonych w art. 282 i 283 TFUE oraz w Protokole (nr 4) w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, z wyjątkiem art. 21 ust. 2 tego Protokołu, w okresie przejściowym Banku Anglii nie uznaje się za krajowy bank centralny państwa członkowskiego.

5. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu i od art. 7, w okresie przejściowym przedstawiciele lub eksperci Zjednoczonego Królestwa lub eksperci wyznaczeni przez Zjednoczone Królestwo mogą wyjątkowo, na zaproszenie, brać udział w posiedzeniach lub częściach posiedzeń komitetów, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, posiedzeniach lub częściach posiedzeń grup ekspertów Komisji, posiedzeniach lub częściach posiedzeń innych podobnych podmiotów oraz posiedzeniach lub częściach posiedzeń organów i jednostek organizacyjnych, jeśli biorą w nich udział przedstawiciele lub eksperci państw członkowskich lub eksperci wyznaczeni przez państwa członkowskie, pod warunkiem że spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) dyskusje dotyczą pojedynczych aktów skierowanych w okresie przejściowym do osób fizycznych lub prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie;
- b) udział Zjednoczonego Królestwa jest konieczny i leży w interesie Unii, szczególnie w celu skutecznego wdrożenia prawa Unii w okresie przejściowym.

Podczas takich spotkań lub części spotkań przedstawiciele lub eksperci ze Zjednoczonego Królestwa lub eksperci wyznaczeni przez Zjednoczone Królestwo nie mają prawa głosu, a ich obecność jest ograniczona do tych punktów porządku dnia, które spełniają warunki określone w lit. a) lub b).

6. W okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie pełni roli wiodącego organu w zakresie oceny ryzyka, badań, zatwierdzeń lub homologacji na poziomie Unii lub na poziomie państw członkowskich działających wspólnie, jak określono w aktach i przepisach wyszczególnionych w załączniku VII.

7. W okresie przejściowym Unia konsultuje się ze Zjednoczonym Królestwem w sprawie projektów aktów Unii, które określają konkretne organy, procedury lub dokumenty państw członkowskich lub odnoszą się do nich bezpośrednio, w celu zapewnienia właściwego wdrożenia i stosowania takich aktów przez Zjednoczone Królestwo i na jego terytorium.

Artykuł 129

Szczególne ustalenia dotyczące działań zewnętrznych Unii

1. Bez uszczerbku dla art. 127 ust. 2 w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo jest związane zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych zawartych przez Unię, przez państwa członkowskie działające w jej imieniu lub przez Unię i państwa członkowskie działające wspólnie, jak określono w art. 2 lit. a) pkt (iv) (*).

2. W okresie przejściowym przedstawiciele Zjednoczonego Królestwa nie biorą udziału w pracach jakichkolwiek organów ustanowionych na mocy umów międzynarodowych zawartych przez Unię, przez państwa członkowskie działające w jej imieniu lub przez Unię i państwa członkowskie działające wspólnie, chyba że:

- a) Zjednoczone Królestwo bierze w nich udział na podstawie własnego uprawnienia; lub
- b) Unia wyjątkowo zaprasza Zjednoczone Królestwo, jako część delegacji Unii, do udziału w posiedzeniach lub częściach posiedzeń takich organów, jeżeli Unia uznaje, że obecność Zjednoczonego Królestwa jest konieczna i leży w interesie Unii, w szczególności dla skutecznego wprowadzenia w życie tych umów w okresie przejściowym; taka obecność jest dopuszczalna tylko wówczas, gdy mające zastosowanie umowy zezwalają na obecność państw członkowskich.

⁽¹³⁶⁾ Powinno to dotyczyć przede wszystkim art. 7, 30, art. 42 ust. 4, art. 48 ust. 2–6 i art. 49 TUE oraz art. 25, art. 76 lit. b), art. 82 ust. 3, art. 83 ust. 3, art. 86 ust. 1, art. 87 ust. 3, art. 135, art. 218 ust. 8, art. 223 ust. 1, art. 262, 311 i 341 TFUE.

(*) Unia powiadomi pozostałe strony tych umów, że w okresie przejściowym na potrzeby tych umów Zjednoczone Królestwo ma być traktowane jak państwo członkowskie UE.

3. Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo powstrzymuje się od wszelkich działań lub inicjatyw, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, szczególnie w ramach wszelkich organizacji międzynarodowych, agencji, konferencji lub forów, których Zjednoczone Królestwo jest stroną na podstawie własnego uprawnienia.
4. Niezależnie od ust. 3 w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo może negocjować, podpisywać i ratyfikować umowy międzynarodowe w imieniu własnym w obszarach należących do wyłącznej kompetencji Unii, pod warunkiem że takie umowy nie wejdą w życie ani nie będą stosowane w okresie przejściowym, chyba że Unia wyrazi na to zgodę.
5. Bez uszczerbku dla art. 127 ust. 2 istnieje możliwość przeprowadzenia konsultacji ze Zjednoczonym Królestwem w odniesieniu od indywidualnego przypadku, jeżeli zachodzi potrzeba koordynacji.
6. Po przyjęciu przez Radę decyzji objętej zakresem tytułu V rozdział 2 TUE Zjednoczone Królestwo może złożyć na ręce Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa formalne oświadczenie, że z istotnych względów polityki krajowej, w takich wyjątkowych przypadkach nie będzie stosowało tej decyzji. W duchu wzajemnej solidarności Zjednoczone Królestwo powstrzymuje się od wszelkich działań, które mogłyby być sprzeczne z działaniami Unii podejmowanymi na podstawie tej decyzji lub mogłyby je utrudnić, a państwa członkowskie szanują stanowisko Zjednoczonego Królestwa.
7. W okresie przejściowym dowódcy operacji cywilnych, szefowie misji, dowódcy operacji oraz dowódcy sił dla misji lub operacji prowadzonych na podstawie art. 42, 43 i 44 TUE nie mogą pochodzić ze Zjednoczonego Królestwa, siedziby operacyjne takich misji lub operacji, nie mogą być położone w Zjednoczonym Królestwie, które nie może też być państwem ramowym dla grup bojowych Unii. W okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie zapewnia kierownictwa jakichkolwiek działań operacyjnych prowadzonych na mocy art. 28 TUE.

Artykuł 130

Szczególne ustalenia dotyczące uprawnień do połowów

1. Przy ustalaniu uprawnień do połowów na podstawie art. 43 ust. 3 TFUE na dowolny okres przypadający w trakcie okresu przejściowego, przeprowadzane są konsultacje ze Zjednoczonym Królestwem w odniesieniu do uprawnień do połowów dotyczących Zjednoczonego Królestwa, w tym w kontekście przygotowań do właściwych konsultacji oraz negocjacji międzynarodowych.
2. Na użytek ust. 1 Unia daje Zjednoczonemu Królestwu możliwość przedstawiania uwag na temat corocznego komunikatu Komisji Europejskiej dotyczącego uprawnień do połowów, opinii naukowych od odpowiednich organów naukowych oraz wniosków Komisji Europejskiej dotyczących uprawnień do połowów na dowolny okres przypadający w trakcie okresu przejściowego.
3. Niezależnie od art. 129 ust. 2 lit. b), w celu umożliwienia Zjednoczonemu Królestwu przygotowania swego przyszłego członkostwa w odpowiednich forach międzynarodowych, Unia może wyjątkowo zaprosić Zjednoczone Królestwo, jako część delegacji Unii, do udziału w konsultacjach i negocjacjach międzynarodowych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim jest to dozwolone dla państw członkowskich i jaki umożliwia dane forum.
4. Bez uszczerbku dla art. 122 ust. 1, utrzymuje się oparty na zasadzie względnej stabilności przydział uprawnień do połowów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 131

Nadzór i egzekwowanie

W okresie przejściowym w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa oraz do osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii przysługują kompetencje powierzone im w prawie Unii. W szczególności Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy w przypadkach przewidzianych w Traktatach.

Akapit pierwszy ma również zastosowanie w okresie przejściowym w odniesieniu do wykładni i stosowania niniejszej Umowy.

Artykuł 132

Przedłużenie okresu przejściowego

1. Niezależnie od art. 126, Wspólny Komitet może, przed dniem 1 lipca 2020 r., przyjąć jedną decyzję przedłużającą okres przejściowy o maksymalnie rok lub 2 lata. (*)

(*) W przypadku przedłużenia Unia poinformuje o nim pozostałe strony umów międzynarodowych.

2. W przypadku przyjęcia przez Wspólny Komitet decyzji na mocy ust. 1, stosuje się następujące postanowienia:
- a) w drodze odstępstwa od art. 127 ust. 6, na potrzeby wdrażania programów i działań Unii, na które przeznaczono środki zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi stosowanymi od 2021 r., Zjednoczone Królestwo uznaje się za państwo trzecie;
 - b) w drodze odstępstwa od art. 127 ust. 1 i bez uszczerbku dla części piątej niniejszej Umowy mające zastosowanie prawo Unii dotyczące zasobów własnych Unii w odniesieniu do lat budżetowych objętych przedłużeniem okresu przejściowego nie ma zastosowania do Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r.;
 - c) w drodze odstępstwa od art. 127 ust. 1 niniejszej Umowy, art. 107, 108 i 109 TFUE nie mają zastosowania do środków stosowanych przez organy Zjednoczonego Królestwa, w tym do środków dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, wspierających produkcję rolną i handel produktami rolnymi w Zjednoczonym Królestwie, do rocznego poziomu wsparcia, który nie przekracza łącznej kwoty wydatków poniesionych w Zjednoczonym Królestwie w ramach wspólnej polityki rolnej w 2019 r., pod warunkiem że minimalny odsetek tego wsparcia objętego wyłączeniem jest zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. Taki minimalny odsetek wsparcia ustala się na podstawie ostatniego dostępnego odsetka łącznych wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej w Unii, który był zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. W przypadku gdy okres przejściowy zostaje przedłużony o okres, który nie jest wielokrotnością 12 miesięcy, maksymalny roczny poziom wsparcia objętego wyłączeniem zmniejsza się proporcjonalnie w roku, w którym przedłużony okres przejściowy nie liczy 12 miesięcy;
 - d) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do końca okresu przejściowego Zjednoczone Królestwo wnosi wkład do budżetu Unii określony zgodnie z ust. 3;
 - e) z zastrzeżeniem ust. 3 lit. d) nie ma to wpływu na część piątą niniejszej Umowy.
3. Decyzja Wspólnego Komitetu przyjęta na mocy ust. 1:
- a) określa odpowiednią wysokość wkładu Zjednoczonego Królestwa do budżetu Unii na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do końca okresu przejściowego, biorąc pod uwagę status Zjednoczonego Królestwa w tym okresie, a także warunki wniesienia tego wkładu;
 - b) określa maksymalny poziom wsparcia objętego wyłączeniem, a także minimalny odsetek tego wsparcia zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa, o którym mowa w ust. 2 lit. c);
 - c) określa wszelkie inne środki konieczne do wdrożenia ust. 2;
 - d) przystosowuje daty lub okresy, o których mowa w art. 51, 62, 63, 84, 96, 125, 141, 156, 157 i w załącznikach IV i V w celu odzwierciedlenia przedłużenia okresu przejściowego.

CZĘŚĆ PIĄTA

POSTANOWIENIA FINANSOWE

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia ogólne

Artykuł 133

Waluta w stosunkach między Unią i Zjednoczonym Królestwem

Bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa Unii dotyczącego zasobów własnych Unii, wszelkie kwoty, zobowiązania, obliczenia, rozliczenia i płatności, o których mowa w niniejszej części, są sporządzane i wykonywane w euro.

Artykuł 134

Ułatwienia dla audytorów w odniesieniu do postanowień finansowych

Zjednoczone Królestwo przekazuje Unii informacje o podmiotach, którym powierzyło kontrolę wdrożenia postanowień finansowych objętych niniejszą częścią.

Na wniosek Zjednoczonego Królestwa Unia przekazuje takim podmiotom wszelkie informacje, o jakie w sposób uzasadniony mogą się one zwracać, dotyczące praw i obowiązków Zjednoczonego Królestwa na podstawie niniejszej części oraz udziela im odpowiedniej pomocy w celu umożliwienia im wykonania zadań. Przekazując informacje i udzielając pomocy na podstawie niniejszego artykułu, Unia działa zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii, w szczególności z przepisami Unii w zakresie ochrony danych.

Organy Zjednoczonego Królestwa i organy Unii mogą dokonać odpowiednich uzgodnień administracyjnych w celu ułatwienia stosowania pierwszego i drugiego akapitu.

Rozdział 2

Wkład Zjednoczonego Królestwa do budżetu unii i jego udział w budżecie Unii

Artykuł 135

Wkład Zjednoczonego Królestwa do budżetów Unii w latach 2019 i 2020 i jego udział w wykonaniu tych budżetów

1. Zgodnie z częścią czwartą w latach 2019 i 2020 Zjednoczone Królestwo wnosi wkład do budżetów Unii i bierze udział w ich wykonaniu.
2. W drodze odstępstwa od części czwartej, zmiany w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽¹³⁷⁾ lub w decyzji 2014/335/UE, Euratom przyjęte w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa, o ile zmiany te mają wpływ na zobowiązania finansowe Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 136

Przepisy mające zastosowanie po dniu 31 grudnia 2020 r. w odniesieniu do zasobów własnych

1. Mające zastosowanie prawo Unii dotyczące zasobów własnych Unii w odniesieniu do lat budżetowych do 2020 r. nadal ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r., w tym w przypadku konieczności udostępnienia, korekty lub dostosowania zasobów własnych po tej dacie.
2. Bez uszczerbku dla art. 135 ust. 2, prawo Unii, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmuje w szczególności następujące akty i przepisy, włącznie z ich zmianami, bez względu na datę przyjęcia, wejścia w życie lub rozpoczęcia stosowania takich zmian:
 - a) decyzję 2014/335/UE, Euratom;
 - b) rozporządzenie (UE, Euratom) nr 609/2014, w szczególności jego art. 12 w odniesieniu do odsetek od kwot udostępnionych z opóźnieniem oraz art. 11 w odniesieniu do stosowania klauzuli opt-out;
 - c) rozporządzenie (UE, Euratom) nr 608/2014, a w szczególności jego art. 1 w odniesieniu do obliczania salda oraz jego art. 2–8 w odniesieniu do środków wykonawczych w systemie zasobów własnych;
 - d) rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1553/89 ⁽¹³⁸⁾;
 - e) rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1287/2003 ⁽¹³⁹⁾;
 - f) decyzję wykonawczą Komisji (UE, Euratom) 2018/195 ⁽¹⁴⁰⁾;
 - g) decyzję wykonawczą Komisji (UE, Euratom) 2018/194 ⁽¹⁴¹⁾;
 - h) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁴²⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”);
 - i) art. 287 TFUE dotyczący roli Trybunału Obrachunkowego oraz inne przepisy dotyczące tej instytucji;

⁽¹³⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

⁽¹³⁸⁾ Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1553/89 z dnia 29 maja 1989 r. w sprawie ostatecznych jednolitych warunków poboru środków własnych pochodzących z podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 155 z 7.6.1989, s. 9).

⁽¹³⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1287/2003 z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie harmonizacji dochodu narodowego brutto w cenach rynkowych (rozporządzenie DNB) (Dz.U. L 181 z 19.7.2003, s. 1).

⁽¹⁴⁰⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE, Euratom) 2018/195 z dnia 8 lutego 2018 r. ustanawiająca formularze zgłaszania nadużyć i nieprawidłowości mających wpływ na należności z tytułu tradycyjnych zasobów własnych oraz formularze sprawozdań z kontroli w odniesieniu do tradycyjnych zasobów własnych zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) nr 608/2014 (Dz.U. L 36 z 9.2.2018, s. 33).

⁽¹⁴¹⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE, Euratom) 2018/194 z dnia 8 lutego 2018 r. ustanawiająca wzory sprawozdań dotyczących rachunków należności z tytułu zasobów własnych oraz formularz zgłaszania wartości nieodzyskiwalnych odpowiadających należnościom z tytułu zasobów własnych zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 (Dz.U. L 36 z 9.2.2018, s. 20).

⁽¹⁴²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- j) art. 325 TFUE dotyczący zwalczania nadużyć finansowych oraz powiązane akty, w szczególności rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁴³⁾ i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁴⁴⁾;
- k) budżety roczne na lata budżetowe do 2020 r. lub, w przypadku nieprzyjęcia budżetu rocznego, zasady mające zastosowanie zgodnie z art. 315 TFUE.
3. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2, następujące zasady stosuje się do Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r.:
- a) wszelkie kwoty wynikające, w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, z dostosowań zasobów własnych wprowadzonych do budżetu i z dostosowań związanych z nadwyżką lub deficytem, w związku z finansowaniem budżetów Unii do 2020 r. zgodnie z prawem Unii, o którym mowa w ust. 1 i 2, są należne od lub na rzecz Zjednoczonego Królestwa;
- b) jeżeli, zgodnie z obowiązującym prawem Unii dotyczącym zasobów własnych Unii, dzień, w którym mają być udostępnione zasoby własne, przypada po dniu 28 lutego 2021 r., płatności dokonuje się w najwcześniejszym dniu, o którym mowa w art. 148 ust. 1, następującym po dniu, w którym zasoby własne mają być udostępnione;
- c) na potrzeby zapłaty przez Zjednoczone Królestwo tradycyjnych zasobów własnych po dniu 28 lutego 2021 r. kwotę należności ustaloną zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014 po odliczeniu kosztów poboru zgodnie z art. 2 ust. 3 i art. 10 ust. 3 decyzji 2014/335/UE, Euratom pomniejsza się o udział Zjednoczonego Królestwa w tej kwocie;
- d) w drodze odstępstwa od art. 7 niniejszej Umowy przedstawiciele lub eksperci Zjednoczonego Królestwa lub eksperci wyznaczeni przez Zjednoczone Królestwo mogą wyjątkowo, na zaproszenie i bez prawa głosu, brać udział w posiedzeniach komitetów ustanowionych na mocy mającego zastosowanie prawa Unii, o którym mowa w art. 1 i 2 niniejszego artykułu, takich jak spotkania Komitetu Doradczego ds. Zasobów Własnych ustanowionego w art. 7 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 608/2014 lub Komitetu DNB ustanowionego w art. 4 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1287/2003, w zakresie w jakim prace tych komitetów dotyczą lat budżetowych do 2020 r.;
- e) wszelkie korekty lub dostosowania do zasobów własnych opartych na VAT i dochodzie narodowym brutto przeprowadza się wyłącznie, jeśli decyzje dotyczące odpowiednich środków na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1 i 2, zostały przyjęte nie później niż w dniu 31 grudnia 2028 r.;
- f) do dnia 31 grudnia 2025 r. odrębny rachunek dla tradycyjnych zasobów własnych, o którym mowa w art. 6 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014 podlega całkowitemu zamknięciu. Udział w kwotach, które w dniu 31 grudnia 2025 r. wciąż znajdują się na tym rachunku i które nie są uzależnione od wyników kontroli przeprowadzonej przez Komisję Europejską, ogłoszonych przed tą datą zgodnie z przepisami dotyczącymi zasobów własnych, udostępnia się budżetowi Unii przed dniem 20 lutego 2026 r. w wysokości odpowiadającej udziałowi kwot udostępnionych Unii w kwotach zgłoszonych przez Zjednoczone Królestwo Komisji Europejskiej w ramach procedury określonej w art. 13 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014 w okresie między 1 stycznia 2014 r. a 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 137

Udział Zjednoczonego Królestwa we wdrażaniu programów i działań Unii w latach 2019 i 2020

1. Zgodnie z częścią czwartą programy i działania Unii, na które przeznaczono środki zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020 (WRF 2014–2020) lub poprzednią perspektywą finansową, są wdrażane w latach 2019 i 2020 w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa na podstawie mającego zastosowanie prawa Unii.

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013⁽¹⁴⁵⁾ w brzmieniu obowiązującym w 2020 r. nie stosuje się do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do roku składania wniosków 2020. Art. 13 tego rozporządzenia stosuje się jednak do systemu płatności bezpośrednich Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do roku składania wniosków 2020, pod warunkiem, że taki system odpowiada systemowi określonymu w rozporządzeniu (UE) nr 1307/2013, w brzmieniu obowiązującym w 2020 r.

⁽¹⁴³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁴⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁴⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

2. W drodze odstępstwa od postanowień części czwartej Zjednoczone Królestwo i projekty prowadzone na jego obszarze kwalifikują się wyłącznie do operacji finansowych prowadzonych w ramach instrumentów finansowych zarządzanych pośrednio lub bezpośrednio zgodnie z tytułem X rozporządzenia finansowego lub do operacji finansowych gwarantowanych przez budżet Unii w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017⁽¹⁴⁶⁾ oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601⁽¹⁴⁷⁾, pod warunkiem że te operacje finansowe zostały zatwierdzone przez podmioty i organy, w tym EBI i Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI), lub przez osoby, którym powierzono wdrożenie części tych działań, przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, nawet jeśli podpisanie tych operacji finansowych nastąpiło po tym dniu. W odniesieniu do operacji finansowych zatwierdzonych po dacie wejścia w życie niniejszej Umowy, podmioty z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie traktuje się jak podmioty mające siedzibę poza Unią.

Artykuł 138

Prawo Unii mające zastosowanie po dniu 31 grudnia 2020 r. do udziału Zjednoczonego Królestwa w realizacji programów i działań Unii, na które przeznaczono środki zgodnie z WRF 2014–2020 lub poprzednią perspektywą finansową

1. W odniesieniu do realizacji programów i działań Unii, na które przeznaczono środki zgodnie z WRF 2014–2020 lub poprzednią perspektywą finansową, mające zastosowanie prawo Unii, w tym przepisy dotyczące korekt finansowych i rozliczania rachunków, nadal ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r. aż do zamknięcia tych programów i działań Unii.

2. Mające zastosowanie prawo Unii, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności następujące przepisy, włącznie z wszelkimi zmianami do nich, bez względu na datę przyjęcia, wejścia w życie lub rozpoczęcia stosowania zmian:

- a) rozporządzenie finansowe;
- b) akty podstawowe w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia finansowego, ustanawiające programy lub działania Unii, o których mowa w uwagach do budżetu dotyczących tytułów, rozdziałów, artykułów lub pozycji, w ramach których przeznaczono środki;
- c) art. 299 TFUE dotyczący egzekucji zobowiązań pieniężnych;
- d) art. 287 TFUE dotyczący roli Trybunału Obrachunkowego oraz inne przepisy dotyczące tej instytucji;
- e) art. 325 TFUE dotyczący zwalczania nadużyć finansowych oraz powiązane akty, w szczególności rozporządzenie (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2988/95.

3. W drodze odstępstwa od art. 7 przedstawiciele lub eksperci Zjednoczonego Królestwa lub eksperci wyznaczeni przez Zjednoczone Królestwo mogą wyjątkowo, na zaproszenie i bez prawa głosu, brać udział w posiedzeniach komitetów wspierających Komisję Europejską w realizacji programów ustanowionych prawem Unii, o którym mowa w ust. 1, lub ustanowionych przez Komisję Europejską w odniesieniu do wdrażania tego prawa, a także w zarządzaniu tymi programami, w zakresie w jakim prace tych komitetów dotyczą lat budżetowych do 2020 r.

4. W drodze odstępstwa od art. 8 Zjednoczone Królestwo ma dostęp, w zakresie absolutnie niezbędnym do realizacji programów i działań, o których mowa w ust. 2 lit. b), do sieci, systemów informacyjnych i baz danych utworzonych zgodnie z odpowiednimi aktami podstawowymi lub na podstawie powiązanych przepisów wykonawczych opartych na tych aktach podstawowych.

5. Na wniosek komitetu ds. postanowień finansowych, o którym mowa w art. 165 ust. 1 lit. f), Wspólny Komitet może przyjąć, zgodnie z zasadami określonymi w art. 166, środki techniczne w celu ułatwienia zamknięcia programów i działań Unii, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub w celu zwolnienia Zjednoczonego Królestwa ze zobowiązań do podejmowania działań w trakcie zamykania lub po zamknięciu tych programów i działań, które nie są odpowiednie dla byłego państwa członkowskiego, pod warunkiem że takie środki techniczne są zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami i że nie przynoszą one Zjednoczonemu Królestwu ani beneficjentom ze Zjednoczonego Królestwa korzyści w porównaniu z państwami członkowskimi lub państwami trzecimi uczestniczącymi w tych samych programach i działaniach finansowanych z budżetu Unii.

⁽¹⁴⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

⁽¹⁴⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR (Dz.U. L 249 z 27.9.2017, s. 1).

Artykuł 139

Udział Zjednoczonego Królestwa

Udział Zjednoczonego Królestwa, o którym mowa w art. 136 ust. 3 lit. a) i c) oraz w art. 140–147, stanowi odsetek obliczony jako stosunek zasobów własnych udostępnionych przez Zjednoczone Królestwo w latach 2014–2020 do zasobów własnych udostępnionych w tym okresie przez wszystkie państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo, dostosowany o kwotę zgłoszoną państwom członkowskim przed dniem 1 lutego 2022 r. zgodnie z art. 10b ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014.

Artykuł 140

Zobowiązania pozostające do realizacji

1. Jeśli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii za swój udział w zobowiązaniach budżetowych w odniesieniu do budżetu Unii i budżetów zdecentralizowanych agencji Unii pozostający do spłaty w dniu 31 grudnia 2020 r. oraz za swój udział w zobowiązaniach podjętych w 2021 r. dotyczących przeniesienia środków na zobowiązania z budżetu na 2020 r.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do następujących zobowiązań pozostających do spłaty w dniu 31 grudnia 2020 r.:

- a) zobowiązań dotyczących programów i organów, do których zastosowanie ma art. 11 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014 w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa;
- b) zobowiązań finansowanych z dochodów przeznaczonych na określony cel w budżecie Unii.

W odniesieniu do zdecentralizowanych agencji Unii kwotę ich zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym, uwzględnia się jedynie proporcjonalnie do udziału wkładów z budżetu Unii w ich ogólnych przychodach w okresie 2014–2020.

2. Unia obliczy kwotę zobowiązań, o których mowa w ust. 1, na dzień 31 grudnia 2020 r. Do dnia 31 marca 2021 r. Unia poinformuje Zjednoczone Królestwo o wysokości tej kwoty, dołączając wykaz zawierający klucz referencyjny każdego zobowiązania, powiązane linie budżetowe oraz kwotę dla każdej powiązanej linii budżetowej.

3. W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w ust. 1, do dnia 31 marca każdego roku, poczynając od 2022 r., Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu:

- a) informacje na temat kwoty zobowiązań pozostających do spłaty na dzień 31 grudnia poprzedniego roku oraz na temat płatności i umorzeń dokonanych w poprzednim roku, wraz z zaktualizowanym wykazem, o którym mowa w ust. 2;
- b) szacunki spodziewanych płatności w roku bieżącym w oparciu o poziom środków na płatności w budżecie;
- c) szacunki spodziewanego wkładu Zjednoczonego Królestwa do płatności, o których mowa w lit. b); oraz
- d) inne informacje, takie jak prognoza średnioterminowa dotycząca płatności.

4. Roczna kwota do zapłaty jest obliczana jako udział Zjednoczonego Królestwa w szacunkach, o których mowa w ust. 3 lit. b), dostosowana o różnicę między płatnościami dokonаныmi przez Zjednoczone Królestwo w poprzednim roku a udziałem Zjednoczonego Królestwa w płatnościach dokonanych przez Unię w poprzednim roku odnośnie do zobowiązań pozostających do spłaty, o których mowa w ust. 1, pomniejszona o kwotę korekt finansowych netto odnoszących się do programów i działań finansowanych z wieloletnich ram finansowych 2014–2020 lub poprzednich perspektyw finansowych oraz pomniejszona o wpływy z wszelkich postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dotyczących niedostępiania przez państwo członkowskie zasobów własnych odnoszących się do lat budżetowych do roku 2020, pod warunkiem że kwoty te wpłynęły do budżetu w poprzednim roku i są ostateczne. Rocznej kwoty do zapłaty przez Zjednoczone Królestwo nie dostosowuje się w danym roku.

W 2021 r. roczną kwotę do zapłaty przez Zjednoczone Królestwo pomniejsza się o udział Zjednoczonego Królestwa w finansowaniu budżetu na 2020 r. w stosunku do kwoty środków na płatności przeniesionej z 2020 r. na 2021 r. zgodnie z art. 12 i 13 rozporządzenia finansowego oraz o udział Zjednoczonego Królestwa w całkowitej kwocie tradycyjnych zasobów własnych udostępnionych Unii w styczniu i lutym 2021 r., w odniesieniu do których w listopadzie i grudniu 2020 r. ustalono należności Unii zgodnie z art. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014. Unia zwraca również Zjednoczonemu Królestwu jego udział w całkowitej kwocie tradycyjnych zasobów własnych udostępnionych przez państwa członkowskie po dniu 31 grudnia 2020 r. dla towarów dopuszczonych do swobodnego obrotu w odniesieniu do zakończenia lub zamknięcia procedur czasowego składowania lub procedur celnych, o których mowa w art. 49 ust. 2, rozpoczętych przed tym dniem lub w tym dniu.

5. Na wniosek Zjednoczonego Królestwa złożony najwcześniej po dniu 31 grudnia 2028 r. Unia sporządza szacunki kwot pozostałych do zapłaty przez Zjednoczone Królestwo na mocy niniejszego artykułu, na podstawie zasady uwzględniającej kwotę zobowiązań pozostających do spłaty na koniec roku, oraz szacunki wszelkich umorzeń takich zobowiązań pozostających do spłaty, wszelkich korekt finansowych i wszelkich wpływów z postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego po końcu roku. Po potwierdzeniu przez Zjednoczone Królestwo przyjęcia wniosku przedłożonego komitetowi ds. postanowień finansowych, o którym mowa w art. 165 ust. 1 lit. f), oraz Wspólnemu Komitetowi, Zjednoczone Królestwo wpłaca oszacowaną kwotę, dostosowaną zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu, w odniesieniu do płatności dokonanych przez Zjednoczone Królestwo w poprzednim roku. Po wpłaceniu kwot, o których mowa w niniejszym ustępie, pozostałe zobowiązania Zjednoczonego Królestwa lub Unii na podstawie niniejszego artykułu wygasają.

Artykuł 141

Grzywny ustalone przed dniem 31 grudnia 2020 r. lub w tym dniu

1. W odniesieniu do grzywny ustalonej przez Unię przed dniem 31 grudnia 2020 r. lub w tym dniu, która stała się ostateczna i która nie stanowi dochodów przeznaczonych na określony cel, Unia zwraca Zjednoczonemu Królestwu jego udział w kwocie grzywny pobranej przez Unię, chyba że kwota ta została już ujęta jako dochody budżetowe w budżecie Unii przed dniem 31 grudnia 2020 r. lub w tym dniu.

2. W odniesieniu do grzywny ustalonej przez Unię po dniu 31 grudnia 2020 r. w ramach postępowania, o którym mowa w art. 92 ust. 1, Unia zwraca Zjednoczonemu Królestwu jego udział w kwocie grzywny pobranej przez Unię, gdy grzywna ta staje się ostateczna.

Artykuł 142

Zobowiązania Unii na koniec 2020 r.

1. Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii za swój udział w finansowaniu zobowiązań Unii zaciągniętych do dnia 31 grudnia 2020 r. z wyjątkiem:

- a) zobowiązań, którym odpowiadają aktywa, w tym: pożyczone składniki aktywów w ramach pomocy finansowej Unii i powiązane zobowiązania bilansowe, rzeczowe aktywa trwałe i rezerwy związane z likwidacją obiektów jądrowych należących do Wspólnego Centrum Badawczego oraz wszelkie zobowiązania wynikające z najmu, wartości niematerialne i prawne oraz zapasy, wszelkie aktywa i pasywa dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym, rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów oraz wszelkie rezerwy poza tymi dotyczącymi grzywien, postępowań sądowych i zobowiązań z tytułu gwarancji finansowych; oraz
- b) zobowiązań i aktywów związanych z wykonywaniem budżetu i zarządzaniem zasobami własnymi, w tym zaległych płatności zaliczkowych, należności, środków pieniężnych, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych, między innymi tych związanych z Europejskim Funduszem Rolniczym Gwarancji lub już ujętych w zobowiązaniach pozostających do spłaty (RAL).

2. Zjednoczone Królestwo w szczególności odpowiada za swój udział w zobowiązaniach Unii dotyczących świadczeń emerytalnych i uprawnień do innych świadczeń związanych z zatrudnieniem nabytych w dniu 31 grudnia 2020 r. lub przed tą datą. Płatności dotyczących tych zobowiązań dokonuje się zgodnie z ust. 5 i 6.

3. Do dnia 31 marca każdego roku, począwszy od 2022 r., Unia informuje Zjednoczone Królestwo o płatnościach dokonanych w poprzednim roku dotyczących zobowiązań zaległych na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz o wysokości wkładu Zjednoczonego Królestwa w te płatności.

4. Do dnia 31 marca każdego roku, począwszy od 2022 r., Unia przedkłada Zjednoczonemu Królestwu specjalny dokument o emeryturach dotyczący stanu z dnia 31 grudnia poprzedniego roku w odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w ust. 2, w którym określa się:

- a) kwoty pozostające do zapłaty w odniesieniu do zobowiązań opisanych w ust. 5;
- b) wykonane obliczenia oraz wykorzystane dane i założenia w celu określenia kwoty, jaką Zjednoczone Królestwo ma zapłacić do dnia 30 czerwca bieżącego roku w odniesieniu do pracowniczych świadczeń emerytalnych i wkładów z budżetu Unii do wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego wniesionych w poprzednim roku zgodnie z ust. 6, oraz szacunki tych kwot na rok bieżący;
- c) w odniesieniu do liczby zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2020 r., informacje dotyczące liczby faktycznych beneficjentów i szacowanych przyszłych beneficjentów systemu pracowniczych świadczeń emerytalnych i systemu ubezpieczenia chorobowego na koniec poprzedniego roku oraz na temat ich całkowitych świadczeń przysługujących im po okresie zatrudnienia, do jakich mają prawo w tej dacie; oraz

- d) zaległe zobowiązania Zjednoczonego Królestwa, obliczone z wykorzystaniem wyceny aktuarialnej zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości Sektora Publicznego, oraz wyjaśnienie zmian tych zobowiązań w porównaniu z poprzednim rokiem.

Dokument ten można zaktualizować do dnia 30 września tego samego roku, aby odzwierciedlić ostateczne dane za rok poprzedni.

5. W odniesieniu do zobowiązań Zjednoczonego Królestwa dotyczących świadczeń emerytalnych oraz uprawnień do innych świadczeń związanych z zatrudnieniem, o których mowa w ust. 2, w kontekście świadczeń emerytalnych członków i osób zajmujących wysokie stanowiska publiczne w UE objętych rozporządzeniem Rady nr 422/67/EWG, 5/67/Euratom⁽¹⁴⁸⁾, decyzją Parlamentu Europejskiego 2005/684/WE, Euratom⁽¹⁴⁹⁾ oraz rozporządzeniem Rady (UE) 2016/300⁽¹⁵⁰⁾, Zjednoczone Królestwo wnosi wkład w zobowiązania zapisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Unii w roku budżetowym 2020 w 10 transzach, począwszy od dnia 31 października 2021 r.

6. W odniesieniu do zobowiązań Zjednoczonego Królestwa dotyczących świadczeń emerytalnych oraz uprawnień do innych świadczeń związanych z zatrudnieniem, o których mowa w ust. 2, w kontekście świadczeń emerytalnych urzędników Unii, określonych zgodnie z art. 77 do 84 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, oraz w kontekście świadczeń emerytalnych pracowników zatrudnionych na czas określony, pracowników kontraktowych i asystentów parlamentarnych, określonych odpowiednio zgodnie z art. 33–40, art. 101–114 i art. 135 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo wnosi co roku wkład w płatności netto dokonywane z budżetu Unii na rzecz każdego beneficjenta oraz w powiązane składki z budżetu Unii do wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego na każdego beneficjenta lub osobę, która jest uprawniona do świadczeń za pośrednictwem beneficjenta. Opłacanie tego wkładu rozpoczyna się dnia 30 czerwca 2022 r.

W odniesieniu do świadczeń emerytalnych, o których mowa w akapicie pierwszym, płatność wnoszona przez Zjednoczone Królestwo stanowi sumę płatności netto dokonanych przez budżet Unii w poprzednim roku na rzecz każdego beneficjenta pomnożonych przez udział Zjednoczonego Królestwa i przez specyficzną wartość procentową odpowiadającą każdemu beneficjentowi (zwaną dalej „specyficzną wartością procentową”). Specyficzne wartości procentowe są następujące:

- a) w przypadku beneficjenta otrzymującego emeryturę dnia 1 stycznia 2021 r. specyficzna wartość procentowa wynosi 100 %;
- b) w przypadku każdego innego beneficjenta świadczeń emerytalnych, specyficzną wartość procentową oblicza się jako stosunek między prawami do świadczeń emerytalnych nabytymi zgodnie z regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej, a szczególnie jego załącznikiem VIII, w dniu 31 grudnia 2020 r. lub przed tym dniem, w tym świadczeniami emerytalnymi przeniesionymi według stanu na ten dzień, a prawami do świadczeń emerytalnych nabytymi w dniu przejścia na emeryturę lub śmierci, jeśli nastąpiła wcześniej, lub w dniu opuszczenia systemu przez daną osobę;
- c) do celów wkładu z budżetu do wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego, specyficzną wartość procentową oblicza się jako stosunek między liczbą lat, w których beneficjent opłacał składki w systemie świadczeń emerytalnych do dnia 31 grudnia 2020 r., oraz całkowitą liczbą lat w momencie przejścia na emeryturę, w których beneficjent lub osoba objęta regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej, będąca podstawą praw wynikających ze wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego, opłacali składki w systemie świadczeń emerytalnych.

W przypadku beneficjenta renty rodzinnej lub renty sieroczej określonej zgodnie z regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej, wartość tę oblicza się w oparciu o karierę osoby objętej tym regulaminem pracowniczym, będącej podstawą renty rodzinnej lub renty sieroczej.

Do chwili wygaśnięcia zobowiązań związanych z niniejszym ustępem, w danym roku (zwanym dalej „rokiem N”) Zjednoczone Królestwo może przedłożyć Unii, przed dniem 1 marca roku N, wniosek dotyczący zapłaty zobowiązań zaległych na dzień 31 grudnia roku N. Unia ustala kwotę zaległych zobowiązań w odniesieniu do świadczeń emerytalnych i wynikających ze wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego świadczeń po okresie zatrudnienia, korzystając z tej samej metodologii jak w ust. 4 lit. d). Jeśli Zjednoczone Królestwo zaakceptuje tę kwotę, wpłaci ją w pięciu transzach, przy czym pierwsza płatność ma miejsce w roku N+1. Zjednoczone Królestwo pokrywa również swoje zobowiązania za rok N według procedury określonej w niniejszym ustępie. Po dokonaniu tej płatności, oraz pod warunkiem że dokonano płatności, o których mowa w ust. 5, pozostałe zobowiązania na podstawie niniejszego artykułu wygasają. Komitet ds. postanowień finansowych, o którym mowa w art. 165 ust. 1 lit. f), oraz Wspólny Komitet powiadamia się o tej sytuacji.

⁽¹⁴⁸⁾ Rozporządzenie Rady 422/67/EWG, 5/67/Euratom z dnia 25 lipca 1967 r. określające uposażenie przewodniczącego i członków Komisji, a także prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości (Dz.U. 187 z 8.8.1967, s. 1).

⁽¹⁴⁹⁾ Decyzja 2005/684/WE, Euratom Parlamentu Europejskiego z dnia 28 września 2005 r. w sprawie przyjęcia statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 262 z 7.10.2005, s. 1).

⁽¹⁵⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2016/300 z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia uposażenia osób zajmujących wysokie stanowiska publiczne w UE (Dz.U. L 58 z 4.3.2016, s. 1).

Artykuł 143

Warunkowe zobowiązania finansowe związane z pożyczkami na pomoc finansową, EFIS, EFZR oraz z upoważnieniem EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich

1. Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii za swój udział w warunkowych zobowiązaniach finansowych Unii wynikających z operacji finansowych:

- a) w sprawie których Parlament Europejski i Rada lub Komisja Europejska podjęły decyzję przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, jeżeli takie operacje finansowe dotyczą pożyczek na pomoc finansową, w sprawie których podjęto decyzje zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 407/2010 ⁽¹⁵¹⁾, rozporządzeniem Rady (WE) nr 332/2002 ⁽¹⁵²⁾ lub decyzjami Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przyznania różnym państwom pomocy makrofinansowej na podstawie wpłat zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 ⁽¹⁵³⁾ lub rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2728/94 ⁽¹⁵⁴⁾;
- b) zatwierdzonych przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy przez organy, podmioty lub osoby, którym bezpośrednio powierza się wykonywanie operacji finansowych w związku z gwarancjami budżetowymi, których udzielono albo na rzecz EBI za pośrednictwem EFIS zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/1017 albo w drodze upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 480/2009 lub rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2728/94 i decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE ⁽¹⁵⁵⁾ lub decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2011/UE ⁽¹⁵⁶⁾, albo których udzielono na rzecz kwalifikujących się partnerów (EFZR).

W dniu 31 lipca 2019 r. Unia przekaze Zjednoczonemu Królestwu szczegółowe sprawozdanie na temat wspomnianych wyżej operacji finansowych, zawierające – dla każdego rodzaju instrumentu – informacje dotyczące:

- a) zobowiązań finansowych wynikających z tych operacji finansowych na dzień wejścia w życie niniejszej Umowy;
- b) w stosownych przypadkach rezerw utrzymywanych w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy w poszczególnych funduszach gwarancyjnych lub na rachunkach powierniczych na pokrycie zobowiązań finansowych, o których mowa w lit. a), i poszczególnych rezerw objętych zobowiązaniem, ale jeszcze niewpłaconych.

W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Unii za lata 2019 i 2020 płatności realizowane z rezerw, o których mowa w akapicie drugim lit. b), od daty wejścia w życie niniejszej Umowy odpowiednio do dnia 31 grudnia 2019 r. i 2020 r. wykazuje się dla tych samych operacji finansowych, o których mowa w niniejszym ustępie, ale w przypadku których decyzję podjęto w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie.

Na zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa wobec Unii w związku z operacjami finansowymi, o których mowa w niniejszym ustępie, nie ma wpływu żadna restrukturyzacja tych operacji finansowych. W szczególności ekspozycja finansowa Zjednoczonego Królestwa nie może wzrosnąć w ujęciu nominalnym w porównaniu z sytuacją bezpośrednio poprzedzającą taką restrukturyzację.

2. W odniesieniu do operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za jego udział:

- a) we wszelkich kwotach odzyskanych przez Unię od dłużników będących w zwłoce lub we wszelkich kwotach związanych z nienależnymi płatnościami; oraz
- b) we wszelkich dochodach netto wynikających z różnicy między przychodami finansowymi i operacyjnymi a wydatkami finansowymi i operacyjnymi, ujętymi jako dochody, ogólne lub przeznaczone na określony cel, w budżecie Unii.

⁽¹⁵¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej (Dz. U. L 118 z 12.5.2010, s. 1).

⁽¹⁵²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1).

⁽¹⁵³⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

⁽¹⁵⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2728/94 z dnia 31 października 1994 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 293 z 12.11.1994, s. 1).

⁽¹⁵⁵⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie udzielenia gwarancji UE dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z działaniami z zakresu finansowania wspierającymi projekty inwestycyjne poza granicami Unii (Dz.U. L 135 z 8.5.2014, s. 1).

⁽¹⁵⁶⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie udzielenia gwarancji UE dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby projektów poza granicami Unii oraz uchylecia decyzji nr 633/2009/WE (Dz.U. L 280 z 27.10.2011, s. 1).

W odniesieniu do dochodów z zarządzania aktywami stanowiącymi rezerwy dla instrumentów, w przypadku których tworzone są rezerwy, Unia oblicza odsetek dochodów jako stosunek dochodów netto z zarządzania aktywami za poprzedni rok do łącznych rezerw istniejących na koniec poprzedniego roku. Kwota zobowiązania wobec Zjednoczonego Królestwa z tytułu dochodów z zarządzania aktywami stanowiącymi rezerwy jest równa kwocie uzyskanej w wyniku pomnożenia bieżących rezerw Zjednoczonego Królestwa, o których mowa w ust. 5, przez ten odsetek dochodów.

3. Do dnia 31 marca 2021 r., w odniesieniu do każdego instrumentu, o którym mowa w ust. 1, zakładającego tworzenie rezerw z budżetu Unii, Unia informuje Zjednoczone Królestwo o:

a) jego początkowej kwocie rezerw obliczonej jako udział Zjednoczonego Królestwa w sumie:

- (i) rezerw utworzonych w odpowiednim funduszu gwarancyjnym do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- (ii) kwoty rezerw objętych zobowiązaniem, ale jeszcze niewpłaconych do dnia 31 grudnia 2020 r.; oraz
- (iii) płatności zrealizowanych od daty wejścia w życie niniejszej Umowy do dnia 31 grudnia 2020 r. związanych z operacjami finansowymi, w przypadku których decyzję podejmuje się w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie; oraz

b) jego domyślnym wskaźniku zasilenia rezerw, obliczonym jako stosunek początkowej kwoty rezerw Zjednoczonego Królestwa dla danego instrumentu do kwoty operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, na dzień 31 grudnia 2020 r., w przypadku których podjęto decyzję przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

4. Dnia 31 marca każdego roku, począwszy od 2021 r., do czasu amortyzacji, wygaśnięcia lub zakończenia operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu informacje o tych operacjach finansowych. W odniesieniu do każdego rodzaju instrumentu informacje te dotyczą:

- a) zobowiązań warunkowych niespłaconych na dzień 31 grudnia poprzedniego roku;
- b) płatności zrealizowanych w poprzednim roku przez Unię w odniesieniu do tych operacji finansowych i zagregowanej kwoty tych płatności po dniu 31 grudnia 2020 r.;
- c) bieżących rezerw Zjednoczonego Królestwa i jego bieżącego wskaźnika zasilenia rezerw określonego w ust. 5;
- d) zwrotów dokonanych na rzecz Zjednoczonego Królestwa w poprzednim roku zgodnie z ust. 6 lit. a) i zagregowanej kwoty takich zwrotów po dniu 31 grudnia 2020 r.;
- e) kwot odzyskanych i dochodów netto ujętych w budżecie Unii, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do poprzedniego roku;
- f) w razie potrzeby innych użytecznych informacji dotyczących operacji finansowych w poprzednim roku.

5. Do dnia 31 marca każdego roku, dla każdego instrumentu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli na mocy aktu podstawowego tworzy się rezerwy z budżetu Unii, Unia:

a) oblicza bieżący poziom rezerw Zjednoczonego Królestwa, określane jako kwota początkowych rezerw Zjednoczonego Królestwa pomniejszona o:

- (i) udział Zjednoczonego Królestwa w zagregowanej kwocie płatności, o których mowa w ust. 4 lit. b), realizowanych z budżetu Unii po dniu 31 grudnia 2020 r. w odniesieniu do operacji finansowych, w sprawie których podjęto decyzję przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
- (ii) udział Zjednoczonego Królestwa w kwocie dokonanych w poprzednich latach umorzeń zobowiązań pozostających do spłaty, o których mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (ii) niniejszego artykułu, zgodnie z powiadomieniem na podstawie art. 140 ust. 3;
- (iii) zagregowaną kwotę zwrotów dokonanych na rzecz Zjednoczonego Królestwa od dnia 1 stycznia 2021 r., o której mowa w ust. 4 lit. d);

b) powiadamia Zjednoczone Królestwo o bieżącym wskaźniku zasilenia rezerw określonym jako stosunek bieżących rezerw Zjednoczonego Królestwa do kwoty operacji finansowych, o których mowa w ust. 4 lit. a).

6. Każdego roku począwszy od 2022 r.:

a) jeżeli bieżący wskaźnik zasilenia rezerw Zjednoczonego Królestwa dla instrumentu przekracza jego domyślny wskaźnik zasilenia rezerw dla takiego instrumentu, Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa z tytułu takiego instrumentu do wysokości kwoty uzyskanej w wyniku pomnożenia kwoty zobowiązań finansowych, o których mowa w ust. 4 lit. a), przez różnicę między bieżącym wskaźnikiem zasilenia rezerw a domyślnym wskaźnikiem zasilenia rezerw. Zobowiązanie Unii nie przekracza bieżących rezerw Zjednoczonego Królestwa obliczonych zgodnie z ust. 5;

b) jeżeli w danym roku bieżący wskaźnik zasilenia rezerw Zjednoczonego Królestwa dla instrumentu przyjmuje wartość ujemną, Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii z tytułu tego instrumentu za kwotę ujemnych bieżących rezerw. W następnych latach Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii z tytułu tego instrumentu za swój udział w płatnościach dokonanych zgodnie z ust. 4 lit. b) niniejszego artykułu i udział Zjednoczonego Królestwa w kwocie dokonanych w poprzednich latach umorzeń zobowiązań pozostających do spłaty, o których mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (ii) niniejszego artykułu, zgodnie z powiadomieniem na podstawie art. 140 ust. 3.

7. Jeżeli bieżące rezerwy Zjednoczonego Królestwa mają wartość dodatnią z chwilą wygaśnięcia operacji finansowych Unii związanych z instrumentem, o których mowa w ust. 1, Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za kwotę bieżących rezerw Zjednoczonego Królestwa obliczonych zgodnie z ust. 5.

8. Po dniu 31 grudnia 2020 r., jeżeli z budżetu Unii realizowane są płatności z tytułu operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, w związku z instrumentem, dla którego akt podstawowy nie przewiduje tworzenia rezerw, Zjednoczone Królestwo odpowiada wobec Unii z tytułu takiego instrumentu za swój udział w zrealizowanych płatnościach zgodnie z powiadomieniem na podstawie ust. 4 lit. b).

9. Na użytek niniejszego artykułu, jeżeli zobowiązania finansowe, płatności, kwoty odzyskane lub inne kwoty dotyczą operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, ale wskutek zastosowania mechanizmu podziału ryzyka lub mechanizmu podporządkowania nie można bezpośrednio ustalić, czy wynikają one z danej operacji finansowej, stosowne zobowiązania finansowe, płatności, kwoty odzyskane lub inne kwoty, które należy ustalić na potrzeby stosowania niniejszego artykułu, oblicza się proporcjonalnie na podstawie stosunku kwoty operacji finansowych, co do których podjęto decyzję lub które zatwierdzono przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego obliczenia do łącznej kwoty operacji finansowych na dzień 31 grudnia.

10. Jeżeli operacje finansowe, o których mowa w ust. 1, nie ulegają amortyzacji, takie operacje finansowe uważa się po upływie 10 lat za ulegające amortyzacji proporcjonalnie do amortyzacji pozostałych amortyzowanych operacji.

Artykuł 144

Instrumenty finansowe objęte wykonaniem pośrednim lub bezpośrednim finansowane z programów WRF na lata 2014–2020 lub finansowanych w ramach wcześniejszych perspektyw finansowych

1. Od daty wejścia w życie niniejszej Umowy do czasu pełnej amortyzacji operacji finansowych, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu, Unia określa operacje finansowe:

a) co do których Komisja Europejska podjęła decyzję przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy i które w stosownych przypadkach zostały zatwierdzone przez instytucje finansowe, którym Komisja Europejska powierzyła wykonanie instrumentu finansowego w ramach programu WRF na lata 2014–2020 lub w ramach wcześniejszych perspektyw finansowych, objętego wykonaniem pośrednim lub bezpośrednim; oraz

b) co do których podjęto decyzję i które w stosownych przypadkach zostały zatwierdzone w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie.

W dniu 31 lipca 2019 r. Unia przedstawi w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 143 ust. 1 akapit drugi, następujące informacje dotyczące instrumentów finansowych, objętych wykonaniem pośrednim lub bezpośrednim, finansowanych z programów WRF na lata 2014–2020 lub finansowanych w ramach wcześniejszych perspektyw finansowych:

a) zobowiązania finansowe wynikające z operacji, co do których przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy Komisja Europejska lub podmiot, któremu Komisja Europejska powierzyła wykonanie instrumentu finansowego, podjęły decyzje; oraz

b) płatności dokonane przez Komisję Europejską z tytułu instrumentów finansowych i kwoty zaangażowane na rzecz instrumentów finansowych, które nie zostały jeszcze wypłacone w tym dniu.

Na zobowiązanie Unii wobec Zjednoczonego Królestwa w związku z operacjami finansowymi, o których mowa w niniejszym ustępie, nie ma wpływu restrukturyzacja tych operacji finansowych w zakresie, w jakim taka restrukturyzacja nie skutkuje wzrostem ekspozycji finansowej wobec kontrahenta, w ujęciu nominalnym, w porównaniu z wartością tej ekspozycji bezpośrednio przed restrukturyzacją.

2. Dnia 31 marca każdego roku, począwszy od 2021 r., do czasu amortyzacji, wygaśnięcia lub zakończenia operacji finansowych, w odniesieniu do każdego instrumentu finansowego, o którym mowa w ust. 1, Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu dostępne informacje o operacjach finansowych, o których mowa w ust. 1, w sprawie których podjęto decyzję lub które zatwierdzono przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy i o tych, w sprawie których podjęto decyzję lub które zatwierdzono w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie. W przypadku każdego instrumentu informacje te dotyczą:

- a) zobowiązań finansowych według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku wynikających z operacji finansowych, co do których Komisja Europejska podjęła decyzję lub które zatwierdził podmiot, któremu Komisja Europejska powierzyła wykonanie instrumentu finansowego, przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
- b) łącznych zobowiązań finansowych według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku wynikających z operacji finansowych, co do których decyzję podjęła Komisja Europejska lub podmiot, któremu Komisja Europejska powierzyła wykonanie instrumentu;
- c) stosunku kwot, o których mowa w lit. a) i b);
- d) płatności dokonanych z funduszu rezerw lub z rachunków powierniczych u podmiotów, którym powierzono prowadzenie tych funduszy lub rachunków powierniczych, jeżeli takie płatności związane są z operacjami finansowymi, co do których Komisja Europejska podjęła decyzję lub które zatwierdził podmiot, któremu Komisja Europejska powierzyła wykonanie instrumentu finansowego, po dacie wejścia w życie niniejszej Umowy;
- e) części kwot zwróconych Unii zgodnie z art. 209 ust. 3 rozporządzenia finansowego, innych niż zwroty przewidziane w lit. f) niniejszego ustępu, związanej z operacjami finansowymi, co do których podjęto decyzję lub które zatwierdzono przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
- f) zwrotów ze środków instrumentu finansowego w funduszu rezerw lub na rachunkach powierniczych;
- g) części kwoty w funduszu rezerw lub na rachunkach powierniczych, która nie została wypłacona i która została odzyskana przez Komisję Europejską;
- h) w razie potrzeby innych użytecznych informacji dotyczących operacji finansowych w poprzednim roku.

3. Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za udział Zjednoczonego Królestwa w każdej kwocie, o której mowa w ust. 2 lit. d)–g).

4. Na użytek niniejszego artykułu, jeżeli zobowiązania finansowe, płatności, kwoty odzyskane lub inne kwoty dotyczą operacji finansowych, o których mowa w ust. 1, ale nie można bezpośrednio ustalić, czy wynikają one z konkretnej operacji finansowej wskutek zastosowania mechanizmu podziału ryzyka lub mechanizmu podporządkowania, stosowne zobowiązania finansowe, płatności, kwoty odzyskane lub inne kwoty, które należy ustalić na użytek stosowania niniejszego artykułu, oblicza się proporcjonalnie na podstawie stosunku, o którym mowa w ust. 2 lit. c).

Artykuł 145

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za jego udział w aktywach netto Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali w likwidacji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Unia zwraca Zjednoczonemu Królestwu stosowną kwotę w pięciu równych rocznych transzach płatnych w dniu 30 czerwca każdego roku, począwszy od dnia 30 czerwca 2021 r.

Artykuł 146

Inwestycja Unii w EFI

Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za jego udział w inwestycji Unii w opłacony kapitał EFI według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Unia zwraca Zjednoczonemu Królestwu stosowną kwotę w pięciu równych rocznych transzach płatnych w dniu 30 czerwca każdego roku, począwszy od dnia 30 czerwca 2021 r.

Artykuł 147

Zobowiązania warunkowe w związku ze sprawami sądowymi

1. Zjednoczone Królestwo odpowiada za swój udział w płatnościach wymaganych do wywiązania się ze zobowiązań warunkowych Unii, które stają się wymagalne w związku ze sprawami sądowymi dotyczącymi interesów finansowych Unii związanych z budżetem, a w szczególności w związku z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2988/95, lub w związku ze sprawami sądowymi dotyczącymi realizacji programów i polityk Unii, pod warunkiem że stan faktyczny stanowiący przedmiot tych spraw zaistniał nie później niż dnia 31 grudnia 2020 r.

Unia odpowiada wobec Zjednoczonego Królestwa za jego udział we wszelkich kwotach odzyskanych następnie środków związanych z płatnościami, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Do dnia 31 marca każdego roku Unia informuje Zjednoczone Królestwo o kwotach, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 148

Płatności po 2020 r.

1. Datami odniesienia dla płatności realizowanych przez Zjednoczone Królestwo na rzecz Unii lub przez Unię na rzecz Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r. są 30 czerwca i 31 października każdego roku dla kwot:

- a) o których mowa w art. 49 ust. 2, art. 50 i 53, art. 62 ust.2, art. 63 ust.1 lit. e), art. 63 ust. 2, art. 99 ust. 3 i art. 100 ust. 2;
- b) o których mowa w art. 84 ust. 1;
- c) o których mowa w art. 136 ust. 3 lit. a), b), c), e) i f), do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dacie dostosowania lub korekty;
- d) wynikających ze środków naprawczych, jakie Zjednoczone Królestwo ma podjąć w odniesieniu do zasobów własnych należnych za lata finansowe do 2020 r. w wyniku kontroli prowadzonych zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 608/2014 lub rozporządzeniem (EWG, Euratom) nr 1553/89 lub z innych powodów, do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dacie środka naprawczego;
- e) o których mowa w art. 140 ust. 4, w dwóch transzach w datach odniesienia dla płatności, przy czym pierwsza transza wynosi połowę wartości drugiej transzy;
- f) o których mowa w art. 140 ust. 5, w dniu 30 czerwca po potwierdzeniu przez Zjednoczone Królestwo, że akceptuje ono wniosek Unii do komitetu ds. postanowień finansowych, o którym mowa w art. 165 ust. 1 lit. f), i do Wspólnego Komitetu;
- g) o których mowa w art. 141, do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dostosowaniu zasobów własnych dla państw członkowskich wynikającym z ostatecznego ujęcia grzywny w budżecie Unii;
- h) o których mowa w art. 142 ust. 1, do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dacie powiadomienia, o którym mowa w ust. 3;
- i) o których mowa w art. 142 ust. 5 i ust. 6 akapit czwarty, w dniu 31 października każdego roku;
- j) o których mowa w art. 142 ust. 6 akapit pierwszy, w dniu 30 czerwca każdego roku;
- k) o których mowa w art. 143 i 144, do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dacie powiadomienia, o którym mowa w art. 143 ust. 4 i art. 144 ust. 2;
- l) o których mowa w art. 145 i 146;
- m) o których mowa w art. 147 ust. 2, do kolejnej daty odniesienia przypadającej po dacie komunikatu, o którym mowa w tym artykule;
- n) o których mowa w ust. 3 jako ewentualnych odsetkach naliczonych.

Płatności, których data odniesienia przypada na dzień 30 czerwca, są realizowane w czterech równych miesięcznych transzach, natomiast płatności, których data odniesienia przypada na dzień 31 października, są realizowane w ośmiu równych miesięcznych transzach. Wszystkie płatności są dokonywane do ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca, począwszy od daty odniesienia lub, w przypadku gdy data odniesienia przypada na dzień, który nie jest dniem roboczym, od ostatniego dnia roboczego przed datą odniesienia.

2. Jeżeli Unia ma wciąż do dokonania płatności na rzecz Zjednoczonego Królestwa lub jeżeli Zjednoczone Królestwo ma wciąż do dokonania płatności na rzecz Unii, dnia 16 kwietnia i 16 września każdego roku Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu dokument wskazujący stosowne kwoty do zapłaty, wyrażone w euro i w funtach szterlingach, według kursu wymiany stosowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roboczym danego miesiąca. Unia lub Zjednoczone Królestwo dokonują płatności kwot netto nie później niż w datach podanych w ust. 1.

3. Wszelkie opóźnienie w płatnościach Zjednoczonego Królestwa na rzecz Unii lub w płatnościach Unii na rzecz Zjednoczonego Królestwa stanowi podstawę do naliczenia odsetek zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014.

ROZDZIAŁ 3

Europejski Bank Centralny

Artykuł 149

Zwrot opłaconego kapitału

Europejski Bank Centralny, w imieniu Unii, zwraca Bankowi Anglii opłacony kapitał wniesiony przez Bank Anglii. Datę zwrotu i inne uzgodnienia praktyczne określa się zgodnie z Protokołem (nr 4) do Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

ROZDZIAŁ 4

Europejski Bank Inwestycyjny

Artykuł 150

Ciągłość odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa i zwrot opłaconego kapitału

1. Zjednoczone Królestwo jest w dalszym ciągu odpowiedzialne, zgodnie z niniejszym artykułem, za operacje finansowe zatwierdzone przez EBI przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, zgodnie z ust. 2 (zwane dalej „operacjami finansowymi EBI”), nawet jeżeli wynikająca z nich ekspozycja finansowa powstaje w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie, oraz Zjednoczone Królestwo jest w dalszym ciągu odpowiedzialne za inne rodzaje ryzyka przyjęte przez EBI, jak określono w akapicie drugim.

Zakres odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa obejmuje operacje finansowe EBI oraz ryzyko związane z zarządzaniem aktywami i pasywami oraz ryzyko operacyjne, które można przypisać operacjom finansowym EBI, zgodnie z ust. 6. W przypadku innych rodzajów ryzyka, które nie są związane z konkretnymi operacjami finansowymi i których nie można przypisać puli operacji finansowych powstałej po dacie wejścia w życie niniejszej Umowy, odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa odnosi się do kwoty proporcjonalnej do stosunku pozostałej ekspozycji wynikającej z operacji finansowych EBI do łącznej kwoty operacji finansowych w chwili, gdy zgodnie z ust. 6 powstaje odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa.

Zakres stosowania niniejszego artykułu nie obejmuje wdrożenia jakiegokolwiek strategii EBI dotyczącej wzrostu w okresie po wystąpieniu.

2. Operacje finansowe EBI obejmują pożyczki, gwarancje, inwestycje środków, inwestycje kapitałowe, obligacje i inne produkty zastępujące pożyczki, a także wszelkie inne operacje finansowe, z udziałem kontrahentów lub dotyczące projektów na terytorium i poza terytorium państw członkowskich, w tym operacje gwarantowane przez osoby trzecie, w tym państwa członkowskie lub Unię.

Odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa z tytułu operacji finansowych EBI ma zastosowanie, w przypadku gdy ekspozycja finansowa EBI:

- a) wynika z zatwierdzenia przez Radę Dyrektorów EBI dokonanego przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy lub decyzji przyjętej na podstawie upoważnienia Rady Dyrektorów udzielonego przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy;
- b) wynika z restrukturyzacji operacji finansowej EBI w zakresie, w jakim taka restrukturyzacja nie skutkuje wzrostem ekspozycji finansowej wobec kontrahenta, w ujęciu nominalnym, w porównaniu z wartością tej ekspozycji bezpośrednio przed restrukturyzacją;
- c) wynika ze zmiany w operacji finansowej EBI, jeżeli taka zmiana została zatwierdzona przez Radę Dyrektorów EBI w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub po tej dacie w zakresie, w jakim taka zmiana nie skutkuje wzrostem ekspozycji finansowej wobec kontrahenta, w porównaniu z wartością tej ekspozycji bezpośrednio przed taką zmianą; lub
- d) wynika z instytucjonalnego udziału EBI w kapitale EBI i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

Dla potrzeb ustalenia granic odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa na podstawie ust. 3 i 5, uznaje się, że ekspozycja EBI z tytułu operacji finansowych EBI, które – ze względu na swój charakter – nie podlegają amortyzacji, zwłaszcza inwestycji kapitałowych, odnawialnych upoważnień przyznanym EBI oraz udziału w kapitale EBI i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, amortyzuje się w następujący sposób: przez okres 10 lat od daty wejścia w życie niniejszej Umowy uznaje się, że kwota niepodlegającej amortyzacji ekspozycji z tytułu operacji finansowej EBI pozostaje na poziomie kwoty zatwierdzonej przez EBI przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, pomniejszonej o wszelkie zbycia dokonane przez EBI od tej daty. Po tym okresie uznaje się, że kwota ta zmniejsza się proporcjonalnie do amortyzacji pozostałej ekspozycji, podlegającej amortyzacji, z tytułu operacji finansowych EBI.

3. Na użytek ust. 1 Zjednoczone Królestwo odpowiada za swój udział w niewniesionym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo dokonuje płatności na rzecz EBI do wysokości swojej odpowiedzialności zgodnie z niniejszym ustępem, gdy zgodnie z ust. 6 powstaje odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa.

Ta całkowita odpowiedzialność zgodnie z niniejszym ustępem nie może w żadnym momencie przekraczać kwoty udziału Zjednoczonego Królestwa w niewniesionym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

Jeżeli kwota pozostałej ekspozycji EBI z tytułu operacji finansowych EBI, o których mowa w ust. 1, jest niższa niż łączna kwota kapitału subskrybowanego EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, kwota odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa na podstawie niniejszego ustępu, w dowolnym czasie, jest ograniczona do kwoty uzyskanej w wyniku zastosowania stosunku udziału Zjednoczonego Królestwa w kapitale subskrybowanym EBI do łącznego kapitału subskrybowanego EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy (zwanego dalej „udziałem Zjednoczonego Królestwa w kapitale subskrybowanym”) do różnicy między kwotą takiej pozostałej ekspozycji w danym czasie i łącznym opłaconym kapitałem subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

4. EBI wypłaca Zjednoczonemu Królestwu, w imieniu Unii, kwotę równą udziałowi Zjednoczonego Królestwa w opłaconym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy. Wpłaty tej dokonuje się zgodnie z Protokołem nr 5 w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Wpłaty tej dokonuje się w 12 rocznych transzach. Pierwszych 11 transz, każda w wysokości 300 000 000 EUR, jest należnych w dniu 15 grudnia każdego roku, począwszy od 2019 r. Pozostała kwota w wysokości 195 903 950 EUR jest należna dnia 15 grudnia 2030 r. Płatności dokonywane zgodnie z niniejszym ustępem nie zwalniają Zjednoczonego Królestwa z jego odpowiedzialności na mocy ust. 5.

5. Oprócz odpowiedzialności na mocy ust. 3, na użytek ust. 1 Zjednoczone Królestwo odpowiada za swój udział w opłaconym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy. Zjednoczone Królestwo dokonuje płatności na rzecz EBI do wysokości swojej odpowiedzialności, zgodnie z niniejszym ustępem, gdy powstaje odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa na mocy ust. 6.

Całkowita odpowiedzialność zgodnie z niniejszym ustępem nie może w żadnym momencie przekraczać kwoty udziału Zjednoczonego Królestwa w opłaconym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.

Jeżeli kwota pozostałej ekspozycji EBI z tytułu operacji finansowych EBI, o których mowa w ust. 1, jest niższa niż łączna kwota opłaconego kapitału subskrybowanego EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, kwota odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa zgodnie z niniejszym ustępem, w dowolnym czasie, jest ograniczona do kwoty uzyskanej w wyniku zastosowania odsetka udziału Zjednoczonego Królestwa w kapitale subskrybowanym do kwoty takiej pozostałej ekspozycji w danym czasie.

6. Odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa zgodnie z niniejszym artykułem powstaje, na zasadzie równego traktowania w odniesieniu do państw członkowskich, gdy EBI wymaga od państw członkowskich dokonania płatności z tytułu ich niewniesionego kapitału subskrybowanego lub gdy wykorzystywany jest opłacony kapitał subskrybowany państw członkowskich.

Gdy powstaje odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa zgodnie z ust. 3, Zjednoczone Królestwo dokonuje płatności kwoty należnej EBI na tych samych warunkach, jakie mają zastosowanie wobec państw członkowskich (w tym w odniesieniu do harmonogramu i warunków płatności), zgodnie z decyzją Rady Dyrektorów EBI w stosownym czasie. Decyzja EBI wymagająca od państw członkowskich dokonania płatności z tytułu ich niewniesionego kapitału subskrybowanego może być w szczególności związana z charakterem zdarzeń niosących ryzyko i z sytuacją finansową EBI w związku z jego zobowiązaniami do płatności, stanem jego aktywów i zobowiązań, jego pozycją na rynkach finansowych i zasadami planowania awaryjnego i planowania przywrócenia zwykłego funkcjonowania obowiązującymi w danym czasie.

Gdy powstaje odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa zgodnie z ust. 5, Zjednoczone Królestwo dokonuje płatności kwoty należnej EBI w euro, w terminie 30 dni od daty pierwszego żądania EBI i z zastrzeżeniem akapitu czwartego niniejszego ustępu.

Odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa powstała zgodnie z ust. 5 jest pokrywana z udziału Zjednoczonego Królestwa w opłaconym kapitale subskrybowanym EBI według stanu bezpośrednio przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, do wysokości kwoty jeszcze niewypłaconej Zjednoczonemu Królestwu zgodnie z ust. 4. Kwota rocznych transz, których mowa w ust. 4, zostaje odpowiednio pomniejszona. Jeżeli odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa nie może zostać w pełni pokryta zgodnie z tą metodą, Zjednoczone Królestwo dokonuje na rzecz EBI płatności pozostałej należnej kwoty.

EBI, w imieniu Unii, w każdym przypadku dokonuje przypisania zdarzeń leżących u podstaw powstania odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa do stosownej puli operacji finansowych lub ryzyk oraz określa kwotę, którą Zjednoczone Królestwo jest zobowiązane zapłacić EBI, w następujący sposób:

- a) w zakresie, w jakim zdarzenia te można przypisać operacjom finansowym EBI lub powiązanemu ryzyku związanemu z zarządzaniem aktywami i pasywami lub ryzyku operacyjnemu, Zjednoczone Królestwo wypłaca EBI odpowiednio odpowiadającą udziałowi Zjednoczonego Królestwa w kapitale subskrybowanym część łącznej kwoty, którą państwa członkowskie mają obowiązek wpłacić, lub odpowiadającą udziałowi Zjednoczonego Królestwa w kapitale subskrybowanym część łącznej kwoty, w której wykorzystuje się opłacony kapitał subskrybowany państw członkowskich;
- b) w zakresie, w jakim zdarzenia te można przypisać innym rodzajom ryzyka i nie można ich przypisać żadnej określonej operacji finansowej lub puli operacji finansowych powstałej po dacie wejścia w życie niniejszej Umowy, Zjednoczone Królestwo wypłaca EBI kwotę wynikającą z lit. a) pomnożoną przez stosunek pozostałej ekspozycji wynikającej z operacji finansowych EBI do łącznej kwoty operacji finansowych w chwili powstania odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa.

7. Z wyjątkiem płatności określonych w ust. 4 EBI nie jest zobowiązany do dokonania żadnej innej płatności, żadnego innego zwrotu ani zapłaty wynagrodzenia z tytułu zakończenia członkostwa Zjednoczonego Królestwa w EBI lub z tytułu zachowania przez Zjednoczone Królestwo odpowiedzialności zgodnie z niniejszym artykułem.

8. Dnia 31 lipca 2019 r. EBI poinformuje Zjednoczone Królestwo o ekspozycji Zjednoczonego Królestwa wynikającej z operacji finansowych EBI i granicach odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa zgodnie z ust. 3 i 5, uwzględniając sytuację finansową EBI i odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa na dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

Dnia 31 marca każdego roku, począwszy od 2020 r., do czasu wygaśnięcia odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa zgodnie z niniejszym artykułem, EBI poinformuje Zjednoczone Królestwo o pozostałej ekspozycji Zjednoczonego Królestwa wynikającej z operacji finansowych EBI i granicach odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa zgodnie z ust. 3 i 5, uwzględniając sytuację finansową EBI i odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Powiadomienie to obejmuje też informacje o wszelkich istotnych zmianach, które zdaniem EBI mają znaczny wpływ na odpowiedzialność Zjednoczonego Królestwa. EBI przekazuje niezwłocznie informacje, jeżeli takie zmiany nastąpią w ciągu roku.

EBI niezwłocznie przekazuje Zjednoczonemu Królestwu informacje dotyczące każdego przyszłego powstania odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa na mocy niniejszego artykułu, zgodnie z informacjami przekazanymi państwu członkowskiemu. Informacje te obejmują informacje o charakterze zdarzenia powodującego powstanie odpowiedzialności i o obliczeniach kwot do zapłaty. Zjednoczone Królestwo traktuje te informacje jako ściśle poufne do czasu uchylecia przez EBI poufności lub do czasu powstania odpowiedzialności Zjednoczonego Królestwa, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Artykuł 151

Udział Zjednoczonego Królestwa w grupie EBI po dacie wystąpienia

Począwszy od daty wejścia w życie niniejszej Umowy ani Zjednoczone Królestwo ani projekty zlokalizowane w Zjednoczonym Królestwie nie kwalifikują się do nowych operacji finansowych prowadzonych przez grupę EBI, które są zastrzeżone dla państw członkowskich, w tym operacji finansowych na mocy upoważnień Unii. Podmioty mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie są traktowane jak podmioty znajdujące się poza Unią.

Podpisanie operacji finansowych związanych ze Zjednoczonym Królestwem, z podmiotami ze Zjednoczonego Królestwa lub z projektami w Zjednoczonym Królestwie, zatwierdzonych przez grupę EBI przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, może nastąpić po tej dacie na tej samej podstawie, na której zostały one pierwotnie zatwierdzone.

Rozdział 5

Europejski Fundusz Rozwoju i gwarancja Zjednoczonego Królestwa na mocy umów wewnętrznych dotyczących EFR

Artykuł 152

Udział w Europejskim Funduszu Rozwoju

1. Zjednoczone Królestwo pozostaje stroną Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) do czasu zamknięcia 11. EFR i wszystkich poprzednich niezamkniętych EFR oraz przyjmuje w tym względzie te same zobowiązania co państwa członkowskie w ramach umowy wewnętrznej, na mocy której ustanowiono EFR (zwanej dalej „umową wewnętrzną dotyczącą 11. EFR”) ⁽¹⁵⁷⁾, oraz przyjmuje zobowiązania wynikające z poprzednich EFR do czasu ich zamknięcia, w tym wszelkie takie zobowiązania wynikające z rozporządzeń Rady (UE) 2015/322 ⁽¹⁵⁸⁾ i (UE) 2015/323 ⁽¹⁵⁹⁾, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej Umowie. Zjednoczone Królestwo jest związane decyzjami Rady określającymi wkłady roczne państw członkowskich przyjętymi na mocy art. 21 rozporządzenia (UE) 2015/323. Beneficjenci ze Zjednoczonego Królestwa nadal kwalifikują się do udziału w projektach realizowanych w ramach 11. EFR i poprzednich EFR na tych samych warunkach co przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.
2. W drodze odstępstwa od art. 7 niniejszej Umowy Zjednoczone Królestwo może uczestniczyć, w charakterze obserwatora bez prawa głosu, w posiedzeniach Komitetu EFR ustanowionego zgodnie z art. 8 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR oraz w posiedzeniach Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego ustanowionego zgodnie z art. 9 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR.
3. Kraje i terytoria zamorskie, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. e), korzystają z 11. EFR do czasu jego zamknięcia oraz z poprzednich EFR do czasu ich zamknięcia.
4. Zjednoczonemu Królestwu zwraca się jego udział w instrumencie inwestycyjnym EFR w ramach kolejnych okresów EFR w terminie zapadalności inwestycji. Zwrotu dokonuje się zgodnie z metodą określoną w art. 144. O ile nie uzgodniono inaczej, udział kapitałowy Zjednoczonego Królestwa nie może być ponownie rozdysponowany po zakończeniu okresu rozliczeniowego 11. EFR ani przeniesiony na kolejne okresy.

Artykuł 153

Ponowne wykorzystanie umorzonych środków

Jeżeli kwoty pochodzące z projektów realizowanych w ramach 10. EFR lub kwoty pochodzące z poprzednich EFR nie zostały rozdysponowane zgodnie z art. 1 ust. 3 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR lub zostały umorzone zgodnie z art. 1 ust. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, nie można ponownie wykorzystać udziału Zjednoczonego Królestwa w tych kwotach.

Akapit pierwszy ma zastosowanie do udziału Zjednoczonego Królestwa w środkach, które nie zostały rozdysponowane lub zostały umorzone w ramach 11. EFR po dniu 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 154

Gwarancja Zjednoczonego Królestwa na mocy kolejnych umów wewnętrznych dotyczących EFR

Zjednoczone Królestwo odpowiada w odniesieniu do swoich gwarancji na mocy art. 9 umowy wewnętrznej dotyczącej 4. EFR ⁽¹⁶⁰⁾, art. 8 umowy wewnętrznej dotyczącej 5. EFR ⁽¹⁶¹⁾, 6. EFR ⁽¹⁶²⁾, 7. EFR ⁽¹⁶³⁾ i 8. EFR ⁽¹⁶⁴⁾, art. 6 umowy wewnętrznej dotyczącej 9. EFR ⁽¹⁶⁵⁾ i art. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 10. EFR ⁽¹⁶⁶⁾ i 11. EFR.

⁽¹⁵⁷⁾ Umowa wewnętrzna między przedstawicielami rządów państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranych w Radzie, w sprawie finansowania pomocy unijnej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/322 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie realizacji 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 1).

⁽¹⁵⁹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).

⁽¹⁶⁰⁾ Dz.U. L 25 z 30.1.1976, s. 168.

⁽¹⁶¹⁾ Dz.U. L 347 z 22.12.1980, s. 210.

⁽¹⁶²⁾ Dz.U. L 86 z 31.3.1986, s. 210.

⁽¹⁶³⁾ Dz.U. L 229 z 17.8.1991, s. 288.

⁽¹⁶⁴⁾ Dz.U. L 156 z 29.5.1998, s. 108.

⁽¹⁶⁵⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 355.

⁽¹⁶⁶⁾ Dz.U. L 247 z 9.9.2006, s. 32.

Zjednoczone Królestwo zachowuje prawo do swojego udziału we wszelkich kwotach odzyskanych zgodnie z warunkami gwarancji państw członkowskich oraz prawo do salda swojego – jako państwa członkowskiego – rachunku płatnego na żądanie. Udział Zjednoczonego Królestwa, o którym mowa w niniejszym akapicie, jest proporcjonalny do jego uczestnictwa w poszczególnych umowach w sprawie gwarancji.

ROZDZIAŁ 6

Fundusze powiernicze i Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji

Artykuł 155

Zobowiązania w ramach funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji

1. Zjednoczone Królestwo realizuje zobowiązania, które podjęło przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy w odniesieniu do kryzysowego funduszu powierniczego Unii Europejskiej na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce, ustanowionego decyzją Komisji z dnia 20 października 2015 r. ⁽¹⁶⁷⁾, w odniesieniu do wszelkich przyszłych funduszy powierniczych Unii Europejskiej ustanowionych przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy oraz w odniesieniu do Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, ustanowionego decyzją Komisji z dnia 24 listopada 2015 r. ⁽¹⁶⁸⁾ ze wszelkimi zmianami do niej przyjętymi przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy.
2. Zjednoczone Królestwo może uczestniczyć w stosownych organach związanych z Instrumentem Pomocy dla Uchodźców w Turcji na zasadach przewidzianych dla darczyńców zgodnie z art. 234 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

ROZDZIAŁ 7

Agencje Rady i operacje w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony

Artykuł 156

Zobowiązania Zjednoczonego Królestwa od daty wejścia w życie niniejszej Umowy

Do dnia 31 grudnia 2020 r. Zjednoczone Królestwo wnosi wkład w finansowanie Europejskiej Agencji Obrony, Instytutu Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem i Centrum Satelitarne Unii Europejskiej, a także wnosi wkład w pokrycie kosztów operacji w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, według kluczy do ustalenia wkładu określonych odpowiednio w art. 14 ust. 9 lit. a) decyzji Rady (UE) 2016/1353 ⁽¹⁶⁹⁾, art. 10 ust. 3 decyzji Rady 2014/75/WPZiB ⁽¹⁷⁰⁾, art. 10 ust. 3 decyzji Rady 2014/401/WPZiB ⁽¹⁷¹⁾ i art. 41 ust. 2 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej i zgodnie z art. 5 niniejszej Umowy.

Artykuł 157

Zobowiązania Zjednoczonego Królestwa po dniu 31 grudnia 2020 r.

1. Na podstawie sprawozdań finansowych tych agencji, w zakresie, w jakim na dzień 31 grudnia 2020 nie utworzono rezerw na stosowne zobowiązania, Zjednoczone Królestwo dokonuje spłaty swojego udziału w następujących zobowiązaniach według klucza do ustalenia swojego wkładu w odniesieniu do każdej z poniższych agencji na podstawie ich zbadanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2020 r.:
 - a) zobowiązania emerytalne wobec pracowników Europejskiej Agencji Obrony, Instytutu Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem i Centrum Satelitarne Unii Europejskiej;
 - b) wszelkie zobowiązania wynikające z likwidacji Unii Zachodnioeuropejskiej.
2. Płatności związanych ze zobowiązaniami, o których mowa w ust. 1, dokonuje się do dnia 30 czerwca 2021 r.

⁽¹⁶⁷⁾ Decyzja Komisji z dnia 20 października 2015 r. w sprawie utworzenia kryzysowego funduszu powierniczego Unii Europejskiej na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce (C(2015) 7293).

⁽¹⁶⁸⁾ Decyzja Komisji z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie koordynacji działań Unii i państw członkowskich przy użyciu mechanizmu koordynacji – Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji (Dz.U. C 407 z 8.12.2015, s. 8).

⁽¹⁶⁹⁾ Decyzja Rady (UE) 2016/1353 z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie przepisów finansowych Europejskiej Agencji Obrony i uchylająca decyzję 2007/643/WPZiB (Dz.U. L 219 z 12.8.2016, s. 98).

⁽¹⁷⁰⁾ Decyzja Rady 2014/75/WPZiB z dnia 10 lutego 2014 r. w sprawie Instytutu Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (Dz.U. L 41 z 12.2.2014, s. 13).

⁽¹⁷¹⁾ Decyzja Rady 2014/401/WPZiB z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie Centrum Satelitarne Unii Europejskiej i uchylenia wspólnego działania 2001/555/WPZiB w sprawie ustanowienia Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Dz.U. L 188 z 27.6.2014, s. 73).

CZĘŚĆ SZÓSTA

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE I KOŃCOWE

TYTUŁ I

Spójna wykładnia i stosowanie

Artykuł 158

Sprawy kierowane do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące części drugiej

1. W przypadku gdy w sprawie rozpoczętej w pierwszej instancji w ciągu ośmiu lat od zakończenia okresu przejściowego przed sądem w Zjednoczonym Królestwie zostanie podniesione pytanie o wykładnię części drugiej niniejszej Umowy, sąd ten może, jeżeli uzna, że decyzja w tej kwestii jest niezbędna do wydania wyroku w tej sprawie, zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie takiego pytania.

Jeżeli jednak przedmiotem sprawy przed sądem w Zjednoczonym Królestwie jest decyzja w sprawie wniosku podjęta zgodnie z art. 18 ust. 1 lub 4 lub art. 19, o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym można zwrócić się tylko w przypadku, gdy sprawa rozpoczęła się w pierwszej instancji w ciągu ośmiu lat od daty, od której rozpoczęto stosowanie art. 19.

2. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do wydawania orzeczeń w trybie prejudycjalnym na wnioski na podstawie ust. 1. Skutki prawne w Zjednoczonym Królestwie tych orzeczeń w trybie prejudycjalnym są takie same jak skutki prawne orzeczeń w trybie prejudycjalnym wydanych na podstawie art. 267 TFUE w Unii i państwach członkowskich.

3. W przypadku gdy Wspólny Komitet przyjmie decyzję na podstawie art. 132 ust. 1, okres ośmiu lat, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, ulega automatycznemu przedłużeniu o odpowiednią liczbę miesięcy, o jaką zostaje przedłużony okres przejściowy.

Artykuł 159

Monitorowanie wdrożenia i stosowania części drugiej

1. Wdrożenie i stosowanie części drugiej w Zjednoczonym Królestwie monitoruje niezależny organ (zwany dalej „organem”), który ma uprawnienia, odpowiadające uprawnieniom Komisji Europejskiej działającej na mocy Traktatów, do prowadzenia z własnej inicjatywy postępowań dotyczących zarzucanych naruszeń części drugiej przez organy administracyjne Zjednoczonego Królestwa oraz do rozpatrywania skarg obywateli Unii i członków ich rodzin na potrzeby prowadzenia takich postępowań. Organ jest również uprawniony, w następstwie tych skarg, do podejmowania działań przed właściwym sądem w Zjednoczonym Królestwie w ramach stosownego postępowania sądowego w celu znalezienia odpowiedniego środka zaradczego.

2. Zarówno Komisja Europejska jak i organ informują corocznie specjalny komitet praw obywatelskich, o którym mowa w art. 165 ust. 1 lit. a), o wdrożeniu i stosowaniu części drugiej odpowiednio w Unii i Zjednoczonym Królestwie. Przekazane informacje dotyczą w szczególności środków podjętych w celu wdrożenia lub przestrzegania części drugiej oraz liczby i rodzaju wniesionych skarg.

3. Nie wcześniej niż osiem lat po zakończeniu okresu przejściowego Wspólny Komitet ocenia funkcjonowanie organu. W następstwie takiej oceny komitet ten może postanowić, w dobrej wierze, zgodnie z art. 164 ust. 4 lit. f) i art. 166, że Zjednoczone Królestwo może zlikwidować organ.

Artykuł 160

Właściwość Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odniesieniu do niektórych postanowień części piątej

Bez uszczerbku dla art. 87 niniejszej Umowy, do wykładni i stosowania mającego zastosowania prawa Unii, o którym mowa w art. 136 i art. 138 ust. 1 i 2 niniejszej Umowy, zastosowanie mają art. 258, art. 260 i art. 267 TFUE. W tym celu wszelkie odniesienia zawarte w art. 258, art. 260 i art. 267 TFUE do państwa członkowskiego traktuje się jako odniesienia obejmujące również Zjednoczone Królestwo.

Artykuł 161

Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej

1. Jeżeli sąd w państwie członkowskim kieruje pytanie dotyczące wykładni niniejszej Umowy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o decyzji sądu krajowego zawierającej takie pytanie powiadamia się Zjednoczone Królestwo.

2. Przepisy prawa Unii dotyczące postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 267 TFUE stosuje się odpowiednio do wniosków o wydanie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej składanych na podstawie art. 158 niniejszej Umowy.

Przepisy prawa Unii dotyczące postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej stosuje się do postępowań przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 160 niniejszej Umowy.

3. W sprawach wnoszonych przed Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z ust. 1 oraz art. 158 i 160 niniejszej Umowy oraz art. 12 Protokołu dotyczącego stref suwerennych:

- a) Zjednoczone Królestwo może uczestniczyć w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej na tych samych zasadach co państwo członkowskie;
- b) prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa mogą reprezentować lub wspomagać strony w takich postępowaniach przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej; w takich przypadkach prawnicy ci są pod każdym względem traktowani jako prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami państw członkowskich, reprezentujący lub wspomagający stronę przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Artykuł 162

Udział Komisji Europejskiej w sprawach toczących się w Zjednoczonym Królestwie

Jeżeli wymaga tego spójna wykładnia i spójne stosowanie niniejszej Umowy, Komisja Europejska może przekazywać na piśmie uwagi sądom Zjednoczonego Królestwa odnoszące się do spraw w toku, które dotyczą wykładni Umowy. Komisja Europejska może również, za zgodą danego sądu, przedstawić uwagi ustnie. Przed formalnym przedstawieniem uwag Komisja Europejska informuje Zjednoczone Królestwo o takim zamiarze.

Artykuł 163

Regularny dialog i wymiana informacji

W celu ułatwienia spójnej wykładni niniejszej Umowy oraz przy pełnym poszanowaniu niezależności sądów Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i sądy najwyższego szczebla w Zjednoczonym Królestwie prowadzą regularny dialog, podobny do dialogu prowadzonego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej z sądami najwyższego szczebla państw członkowskich.

TYTUŁ II

Postanowienia instytucjonalne

Artykuł 164

Wspólny Komitet

1. Niniejszym ustanawia się Wspólny Komitet, w skład którego wchodzi przedstawiciele Unii i Zjednoczonego Królestwa. Wspólnemu Komitetowi współprzewodniczą Unia i Zjednoczone Królestwo.
2. Wspólny Komitet zbiera się na wniosek Unii lub Zjednoczonego Królestwa, a w każdym przypadku co najmniej raz w roku. Wspólny Komitet określa swój harmonogram posiedzeń i porządek obrad za obopólną zgodą. Wspólny Komitet funkcjonuje zgodnie z regulaminem określonym w załączniku VIII do niniejszej Umowy.
3. Wspólny Komitet odpowiada za wdrożenie i stosowanie niniejszej Umowy. Unia i Zjednoczone Królestwo mogą zgłaszać Wspólnemu Komitetowi dowolne kwestie dotyczące wdrożenia niniejszej Umowy, jej stosowania i wykładni.
4. Wspólny Komitet:
 - a) nadzoruje i ułatwia wdrożenie i stosowanie niniejszej Umowy;
 - b) decyduje o zadaniach specjalnych komitetów i nadzoruje ich prace;

- c) poszukuje odpowiednich sposobów i metod zapobiegania problemom, które mogą się pojawić w dziedzinach objętych niniejszą Umową, lub rozwiązywania sporów, które mogą powstać w związku z wykładnią i stosowaniem niniejszej Umowy;
 - d) rozpatruje wszelkie istotne kwestie dotyczące dziedzin objętych niniejszą Umową;
 - e) przyjmuje decyzje i formułuje zalecenia zgodnie z art. 166; oraz
 - f) przyjmuje zmiany w niniejszej Umowie w przypadkach w niej przewidzianych.
5. Wspólny Komitet może:
- a) przekazać obowiązki specjalnym komitetom, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w ust. 4 lit. b), e) i f);
 - b) ustanawiać specjalne komitety inne niż komitety utworzone na mocy art. 165, aby wspierały Wspólny Komitet w wykonywaniu jego zadań;
 - c) zmieniać zadania przypisane specjalnym komitetom i rozwiązywać takie komitety;
 - d) do końca czwartego roku następującego po zakończeniu okresu przejściowego, przyjmować decyzje zmieniające niniejszą Umowę z wyjątkiem jej części pierwszej, czwartej i szóstej, pod warunkiem że takie zmiany są konieczne, by poprawić błędy, uzupełnić brakujące informacje lub skorygować inne niedociągnięcia, lub zaradzić sytuacjom nieprzewidzianym w chwili podpisywania niniejszej Umowy, oraz z zastrzeżeniem że takie decyzje nie mogą zmienić istotnych elementów niniejszej Umowy;
 - e) przyjmować zmiany regulaminu określonego w załączniku VIII; oraz
 - f) podejmować inne czynności, które są związane z wypełnianiem jego funkcji zgodnie z decyzją Unii i Zjednoczonego Królestwa.
6. Wspólny Komitet przedstawia sprawozdanie roczne na temat funkcjonowania niniejszej Umowy.

Artykuł 165

Specjalne komitety

1. Niniejszym ustanawia się następujące specjalne komitety:
- a) komitet do spraw praw obywatelskich;
 - b) komitet do spraw innych postanowień dotyczących wystąpienia;
 - c) komitet do spraw związanych z wdrożeniem Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej;
 - d) komitet do spraw związanych z wdrożeniem Protokołu dotyczącego stref suwerennych na Cyprze;
 - e) komitet do spraw związanych z wdrożeniem Protokołu w sprawie Gibraltaru; oraz
 - f) komitet ds. postanowień finansowych.

W skład specjalnych komitetów wchodzi przedstawiciele Unii i przedstawiciele Zjednoczonego Królestwa.

2. Specjalne komitety funkcjonują zgodnie z regulaminem określonym w załączniku VIII niniejszej Umowy.

O ile w niniejszej Umowie nie określono inaczej lub o ile współprzewodniczący nie postanowili inaczej, specjalne komitety zbierają się na posiedzeniach co najmniej raz w roku. Dodatkowe posiedzenia mogą być organizowane na wniosek Unii, Zjednoczonego Królestwa lub Wspólnego Komitetu. Specjalnym komitetom współprzewodniczą przedstawiciele Unii i Zjednoczonego Królestwa. Specjalne komitety określają swój harmonogram posiedzeń i porządek obrad za obopólną zgodą. Specjalne komitety mogą sporządzać projekty decyzji i zaleceń oraz przedkładać je Wspólnemu Komitetowi do przyjęcia.

3. Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają, aby ich przedstawiciele w specjalnych komitetach dysponowali odpowiednią wiedzą ekspercką na tematy będące przedmiotem dyskusji.

4. Specjalne komitety informują Wspólny Komitet o swoim harmonogramie posiedzeń i porządku obrad z odpowiednim wyprzedzeniem oraz składają Wspólnemu Komitetowi sprawozdania z wyników i wniosków wszystkich swoich posiedzeń. Utworzenie lub istnienie specjalnego komitetu nie stanowi przeszkody dla Unii ani Zjednoczonego Królestwa, aby kierować dowolne kwestie bezpośrednio do Wspólnego Komitetu.

*Artykuł 166***Decyzje i zalecenia**

1. Na użytek niniejszej Umowy Wspólny Komitet jest uprawniony do przyjmowania decyzji dotyczących wszelkich kwestii, w przypadku których przewiduje to niniejsza Umowa i do wydawania Unii i Zjednoczonemu Królestwu stosownych zaleceń.
2. Decyzje przyjmowane przez Wspólny Komitet są wiążące dla Unii i Zjednoczonego Królestwa; Unia i Zjednoczone Królestwo są zobowiązane wykonywać te decyzje. Decyzje te wywierają takie same skutki prawne co niniejsza Umowa.
3. Wspólny Komitet podejmuje decyzje i formułuje zalecenia za obopólną zgodą.

*TYTUŁ III***Rozstrzygnięcie sporów***Artykuł 167***Współpraca**

Unia i Zjednoczone Królestwo nieustająco dążą do porozumienia w sprawie wykładni i stosowania niniejszej Umowy oraz podejmują w drodze współpracy i konsultacji wszelkie starania, by wypracować zadowalające dla obu stron rozwiązanie wszelkich kwestii, które mogą wpływać na funkcjonowanie niniejszej Umowy.

*Artykuł 168***Wyłączność**

W przypadku wszelkich sporów między Unią i Zjednoczonym Królestwem wynikających z niniejszej Umowy, Unia i Zjednoczone Królestwo mogą korzystać wyłącznie z procedur przewidzianych w niniejszej Umowie.

*Artykuł 169***Konsultacje i komunikaty w ramach Wspólnego Komitetu**

1. Unia i Zjednoczone Królestwo dążą do rozstrzygnięcia wszelkich sporów co do wykładni i stosowania postanowień niniejszej Umowy, podejmując w dobrej wierze konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Strona pragnąca rozpocząć konsultacje powiadamia o tym Wspólny Komitet na piśmie.
2. Wszelkie komunikaty i powiadomienia między Unią i Zjednoczonym Królestwem przewidziane w niniejszym tytule przekazuje się w ramach Wspólnego Komitetu.

*Artykuł 170***Wszczęcie postępowania arbitrażowego**

1. Bez uszczerbku dla art. 160, jeżeli nie osiągnięto wspólnie uzgodnionego rozwiązania w terminie trzech miesięcy od daty przekazania Wspólnemu Komitetowi pisemnego powiadomienia zgodnie z art. 169 ust. 1, Unia lub Zjednoczone Królestwo mogą wnieść o powołanie organu arbitrażowego. Taki wniosek przekazuje się na piśmie drugiej stronie i do Biura Międzynarodowego Stałego Trybunału Arbitrażowego. We wniosku podaje się przedmiot sporu, który ma zostać wniesiony do organu arbitrażowego, oraz streszczenie argumentów prawnych na poparcie wniosku.
2. Unia i Zjednoczone Królestwo mogą zgodnie postanowić, że z wnioskiem o powołanie organu arbitrażowego można wystąpić przed upływem terminu określonego w ust.1.

*Artykuł 171***Powołanie organu arbitrażowego**

1. Nie później niż z końcem okresu przejściowego Wspólny Komitet sporządza wykaz 25 osób, które są zdolne do pełnienia funkcji członka organu arbitrażowego i wyrażają chęć pełnienia takiej funkcji. W tym celu Unia i Zjednoczone Królestwo proponują po dziesięć osób. Unia i Zjednoczone Królestwo proponują też wspólnie pięć osób do pełnienia funkcji przewodniczącego organu arbitrażowego. Wspólny Komitet zapewnia, aby wykaz stale spełniał powyższe wymogi.

2. W wykazie sporządzonym zgodnie z ust. 1 figurują wyłącznie osoby o niekwestionowanej niezależności, które mają kwalifikacje wymagane w ich odpowiednich państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych lub są prawnikami o uznanej kompetencji oraz posiadają wiedzę specjalistyczną lub doświadczenie w dziedzinie prawa Unii i prawa międzynarodowego publicznego. Wykaz nie może obejmować osób, które są członkami, urzędnikami albo innymi pracownikami instytucji Unii Europejskiej, rządu państwa członkowskiego lub rządu Zjednoczonego Królestwa.

3. W skład organu arbitrażowego wchodzi pięciu członków.

4. W terminie 15 dni od daty wniosku, o którym mowa w art. 170, powołuje się organ arbitrażowy zgodnie z ust. 5 i 6.

5. Unia i Zjednoczone Królestwo wskazują po dwóch członków spośród osób podanych w wykazie sporządzonym zgodnie z ust. 1. Członkowie organu arbitrażowego w drodze konsensu wybierają przewodniczącego spośród osób wskazanych wspólnie przez Unię i Zjednoczone Królestwo do pełnienia funkcji przewodniczącego.

W przypadku gdy członkowie organu arbitrażowego nie mogą dojść do porozumienia w sprawie wyboru przewodniczącego w terminie określonym w ust. 4, Unia lub Zjednoczone Królestwo mogą zwrócić się do Sekretarza Generalnego Stałego Trybunału Arbitrażowego z wnioskiem o dokonanie wyboru przewodniczącego w drodze losowania spośród osób wspólnie zaproponowanych przez Unię i Zjednoczone Królestwo do pełnienia funkcji przewodniczącego.

6. Sekretarz Generalny Stałego Trybunału Arbitrażowego dokonuje wyboru, o którym mowa w ust. 5 akapit drugi, w terminie pięciu dni od daty wniosku, o którym mowa w ust. 5. Przedstawiciele Unii i Zjednoczonego Królestwa mają prawo być obecni przy tym wyborze.

7. Datą powołania organu arbitrażowego jest data zakończenia procedury wyboru.

8. W przypadku gdy wykaz, o którym mowa w ust. 1, nie został sporządzony przed upływem terminu określonego w ust. 4, Unia i Zjednoczone Królestwo wskazują w terminie pięciu dni po dwie osoby na członków organu arbitrażowego. Jeżeli zgodnie z ust. 1 zaproponowano osoby, członków organu arbitrażowego wskazuje się spośród tych osób. Następnie zgodnie z procedurą określoną w ust. 5. powołuje się przewodniczącego. W przypadku gdy Unia i Zjednoczone Królestwo nie zaproponowały wspólnie, w terminie kolejnych pięciu dni, co najmniej jednej osoby do pełnienia funkcji przewodniczącego, Sekretarz Generalny Stałego Trybunału Arbitrażowego proponuje, w terminie pięciu dni, po konsultacji z Unią i Zjednoczonym Królestwem, osobę do pełnienia funkcji przewodniczącego, która spełnia warunki określone w ust. 2. O ile w terminie pięciu dni Unia lub Zjednoczone Królestwo nie wniosą sprzeciwu co do tej propozycji, na przewodniczącego powołuje się osobę zaproponowaną przez Sekretarza Generalnego Stałego Trybunału Arbitrażowego.

9. W przypadku niepowołania organu arbitrażowego w terminie trzech miesięcy od daty wniosku złożonego zgodnie z art. 170, Sekretarz Generalny Stałego Trybunału Arbitrażowego powołuje, na wniosek Unii albo Zjednoczonego Królestwa, w terminie 15 dni od daty takiego wniosku, po konsultacji z Unią i Zjednoczonym Królestwem, osoby spełniające warunki, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, na członków organu arbitrażowego.

Artykuł 172

Regulamin

Do postępowań w sprawie rozstrzygania sporów określonych w niniejszym tytule zastosowanie ma regulamin zawarty w części A załącznika IX (zwany dalej „regulaminem”). Wspólny Komitet sprawuje stały nadzór nad funkcjonowaniem tych postępowań w sprawie rozstrzygania sporów i może wprowadzać zmiany do regulaminu.

Artykuł 173

Ramy czasowe dla postępowania przed organem arbitrażowym

1. Organ arbitrażowy powiadamia o swoim orzeczeniu Unię, Zjednoczone Królestwo i Wspólny Komitet w terminie 12 miesięcy od daty jego powołania. Jeżeli organ arbitrażowy stwierdził, że nie może zachować tego terminu, jego przewodniczący powiadamia o tym na piśmie Unię i Zjednoczone Królestwo, podając powody opóźnienia oraz planowaną datę zakończenia swoich prac.

2. W terminie 10 dni od daty powołania organu arbitrażowego Unia lub Zjednoczone Królestwo mogą przedłożyć wniosek zawierający uzasadnienie, wskazując, że sprawa jest pilna. W takim przypadku organ arbitrażowy rozstrzyga o pilnym charakterze sprawy w terminie 15 dni od daty otrzymania takiego wniosku. Jeżeli organ arbitrażowy stwierdził, że sprawa jest pilna, dokłada wszelkich starań, aby powiadomić o swoim orzeczeniu Unię i Zjednoczone Królestwo w terminie sześciu miesięcy od daty jego powołania.

Artykuł 174

Spory, w których występują kwestie dotyczące prawa Unii

1. W razie przekazania do arbitrażu, zgodnie z niniejszym tytułem, sporu, w którym występuje kwestia dotycząca wykładni pojęcia prawa Unii, przepisu prawa Unii, do którego niniejsza Umowa się odnosi, lub kwestia dotycząca tego, czy Zjednoczone Królestwo wypełniło swoje zobowiązania wynikające z art. 89 ust. 2, organ arbitrażowy nie może orzekać co do żadnej z tych kwestii. W takim przypadku organ arbitrażowy występuje do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wydanie orzeczenia w tej kwestii. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do wydania takiego orzeczenia, które jest dla organu arbitrażowego wiążące.

Organ arbitrażowy występuje z wnioskiem, o którym mowa w akapicie pierwszym, po wysłuchaniu Stron.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 akapit pierwszy zdanie pierwsze, jeżeli Unia lub Zjednoczone Królestwo uważa, że należy wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Unia lub Zjednoczone Królestwo może wystąpić o to do organu arbitrażowego. W takim przypadku organ arbitrażowy przedkłada wniosek, o którym mowa w ust. 1, chyba że dana kwestia nie dotyczy wykładni pojęcia prawa Unii, wykładni przepisu prawa Unii, do którego niniejsza Umowa się odnosi, ani nie dotyczy tego, czy Zjednoczone Królestwo wypełniło swoje zobowiązania wynikające z art. 89 ust. 2. Organ arbitrażowy przedstawia uzasadnienie swojej oceny. W terminie dziesięciu dni od daty przedstawienia takiej oceny każda ze stron może zwrócić się do organu arbitrażowego o weryfikację jego oceny i w terminie 15 dni od daty wniosku zwołuje się rozprawę, podczas której następuje wysłuchanie stron. Organ arbitrażowy przedstawia uzasadnienie swojej oceny.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, bieg terminów określonych w art. 173 ulega zawieszeniu do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Organ arbitrażowy nie jest obowiązany do wydania orzeczenia w terminie krótszym niż 60 dni od daty wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

4. Art. 161 ust. 2 akapit pierwszy i art. 161 ust. 3 stosuje się odpowiednio do postępowań przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej wszczętych zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 175

Wykonanie orzeczenia organu arbitrażowego

Orzeczenie organu arbitrażowego jest wiążące dla Unii i Zjednoczonego Królestwa. Unia i Zjednoczone Królestwo podejmują wszelkie niezbędne środki, aby wykonać w dobrej wierze orzeczenie organu arbitrażowego i dążą do uzgodnienia terminu wykonania takiego orzeczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 176.

Artykuł 176

Rozsądny termin wykonania orzeczenia

1. Nie później niż 30 dni od daty powiadomienia Unii i Zjednoczonego Królestwa o orzeczeniu organu arbitrażowego, w przypadku gdy organ arbitrażowy orzekł na korzyść skarżącego, pozwany powiadamia skarżącego o terminie, jaki uważa za niezbędny, by wykonać orzeczenie (zwanym dalej „rozsądnym terminem wykonania”).

2. Jeżeli Unia i Zjednoczone Królestwo nie porozumiały się co do rozsądnego terminu wykonania orzeczenia organu arbitrażowego, skarżący, w terminie 40 dni od daty powiadomienia przez pozwanego zgodnie z ust. 1, zwraca się na piśmie do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wyznaczenie rozsądnego terminu wykonania. Równocześnie skarżący powiadamia o takim wniosku pozwanego. W terminie 40 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy powiadamia Unię i Zjednoczone Królestwo o swojej decyzji w sprawie wyznaczenia terminu wykonania orzeczenia.

3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek zgodnie z ust. 2, powołuje się nowy organ arbitrażowy zgodnie z art. 171. Powiadomienie o decyzji następuje w terminie 60 dni od daty powołania nowego organu arbitrażowego.

4. Co najmniej miesiąc przed upływem rozsądnego terminu wykonania pozwany informuje skarżącego na piśmie o postępach w wykonaniu wydanego przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w art. 173.

5. Unia i Zjednoczone Królestwo mogą za obopólną zgodą przedłużyć rozsądny termin wykonania.

Artykuł 177

Przeгляд wszelkich środków podjętych w celu wykonania orzeczenia organu arbitrażowego

1. Przed upływem rozsądnego terminu wykonania pozwany powiadamia skarżącego o wszelkich środkach podjętych przez niego w celu wykonania orzeczenia organu arbitrażowego.
2. Jeżeli po upływie rozsądnego terminu wykonania skarżący uważa, że pozwany nie wykonał wydanego przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w art. 173, skarżący może zwrócić się z pisemnym wnioskiem do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie orzeczenia w tej sprawie. W terminie 90 dni od daty złożenia takiego wniosku organ arbitrażowy powiadamia Unię i Zjednoczone Królestwo o swoim orzeczeniu.
3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek zgodnie z ust. 2, powołuje się nowy organ arbitrażowy zgodnie z art. 171. Powiadomienie o wydaniu orzeczenia następuje w terminie 60 dni od daty powołania nowego organu arbitrażowego.
4. W przypadku gdy w sprawie skierowanej do organu arbitrażowego zgodnie z ust. 2 występuje kwestia odnosząca się do wykładni pojęcia prawa Unii lub przepisu prawa Unii, do którego niniejsza Umowa się odwołuje, stosuje się odpowiednio art. 174.

Artykuł 178

Środki tymczasowe w razie niewykonania orzeczenia

1. Jeżeli organ arbitrażowy orzeknie zgodnie z art. 177 ust. 2, że pozwany nie wykonał jego orzeczenia, o którym mowa w art. 173, na wniosek skarżącego organ ten może nałożyć karę ryczałtową lub okresową karę pieniężną na rzecz skarżącego. Przy ustalaniu wysokości kary ryczałtowej lub okresowej kary pieniężnej organ arbitrażowy uwzględni wagę i czas trwania niewykonania orzeczenia oraz związanie z tym naruszenia zobowiązania.
2. Jeżeli w terminie miesiąca od daty wydania przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, pozwany nie zapłacił nałożonej na niego kary ryczałtowej lub okresowej kary pieniężnej lub jeżeli w terminie sześciu miesięcy od daty wydania przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w art. 177 ust. 2, pozwany w dalszym ciągu nie wykonuje wydanego przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w art. 173, skarżący jest uprawniony, po powiadomieniu pozwanego, zawiesić zobowiązania wynikające z:
 - a) wszelkich postanowień niniejszej Umowy innych niż zawarte w części drugiej; lub
 - b) części dowolnej innej umowy między Unią a Zjednoczonym Królestwem na warunkach określonych w takiej umowie.

W powiadomieniu wskazuje się postanowienia, których stosowanie skarżący zamierza zawiesić. Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu stosowania części umowy, o których mowa w lit. b), skarżący rozważa najpierw, czy zawieszenie stosowania postanowień niniejszej Umowy zgodnie z lit. a) stanowiłoby właściwą reakcją na naruszenie. Zawieszenie musi być adekwatne do naruszenia zobowiązania oraz uwzględnić wagę takiego naruszenia i naruszonych praw oraz, w przypadku gdy zawieszenie wynika z faktu, że pozwany nie wykonuje wydanego przez organ arbitrażowy orzeczenia, o którym mowa w art. 173, uwzględnić to, czy na pozwanego nałożono okresową karę pieniężną i czy pozwany ją zapłacił lub czy nadal ją płaci.

Skarżący może zastosować zawieszenie w każdym czasie, lecz nie wcześniej niż dziesięć dni po dacie powiadomienia, chyba że pozwany wniósł o arbitraż na mocy ust. 3.

3. Jeżeli pozwany uważa, że zakres zawieszenia określony w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, jest nieproporcjonalny, może zwrócić się na piśmie do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie orzeczenia w tej sprawie. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się skarżący przed upływem dziesięciodniowego terminu, o którym mowa w ust. 2. W terminie 60 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy powiadamia Unię i Zjednoczone Królestwo o swoim orzeczeniu. Do czasu powiadomienia przez organ arbitrażowy o swoim orzeczeniu nie wolno zawieszać zobowiązań, a każde zawieszenie powinno być zgodne z orzeczeniem organu arbitrażowego.
4. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek zgodnie z ust. 2, powołuje się nowy organ arbitrażowy zgodnie z art. 171. W takich przypadkach powiadomienie o orzeczeniu następuje w terminie 90 dni od daty powołania nowego organu arbitrażowego.
5. Zawieszenie zobowiązań jest tymczasowe i stosuje się wyłącznie do czasu wycofania lub zmiany środka, który uznano za sprzeczny z postanowieniami niniejszej Umowy, w sposób zapewniający zgodność z postanowieniami niniejszej Umowy, lub do czasu uzgodnienia przez Unię i Zjednoczone Królestwo innego sposobu rozstrzygnięcia sporu.

Artykuł 179

Przegląd wszelkich środków podjętych po zastosowaniu środków tymczasowych

1. W przypadku gdy skarżący zawiesił zobowiązania zgodnie z art. 178 lub organ arbitrażowy nałożył okresową karę pieniężną na pozwanego zgodnie z art. 178 ust. 1, pozwany powiadamia skarżącego o wszelkich środkach, jakie podjął, aby wykonać orzeczenie organu arbitrażowego, i o swoim wniosku o zakończenie zawieszenia zobowiązań zastosowanego przez skarżącego lub zakończenie stosowania okresowej kary pieniężnej.
2. Jeżeli w terminie 45 dni od daty przekazania powiadomienia Unia i Zjednoczone Królestwo nie osiągną porozumienia co do kwestii, czy środek, którego dotyczy powiadomienie, przywraca stan zgodności z postanowieniami niniejszej Umowy, każda ze stron może zwrócić się na piśmie do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie orzeczenia w tej sprawie. Równocześnie o takim wniosku powiadamia się drugą stroną. Powiadomienie Unii i Zjednoczonego Królestwa oraz Wspólnego Komitetu o orzeczeniu organu arbitrażowego następuje w terminie 75 dni od daty złożenia wniosku.

Jeżeli organ arbitrażowy orzeknie, że pozwany doprowadził do stanu zgodności z postanowieniami niniejszej Umowy lub jeżeli skarżący nie zwróci się w terminie 45 dni od daty przekazania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie orzeczenia w tej sprawie:
 - a) zawieszenie zobowiązań ustaje w terminie 15 dni albo od daty wydania orzeczenia przez organ arbitrażowy albo od daty upływu 45-dniowego terminu;
 - b) stosowanie okresowej kary pieniężnej ustaje w dniu następującym albo po dacie orzeczenia wydanego przez organ arbitrażowy albo po dacie upływu 45-dniowego terminu;
3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek zgodnie z ust. 2, powołuje się nowy organ arbitrażowy zgodnie z art. 171. Powiadomienie o wydaniu orzeczenia następuje w takim przypadku w terminie 90 dni od daty powołania nowego organu arbitrażowego.
4. W przypadku gdy w sprawie skierowanej do organu arbitrażowego zgodnie z ust. 2 występuje kwestia dotycząca wykładni pojęcia prawa Unii lub przepisu prawa Unii, do którego niniejsza Umowa się odwołuje, stosuje się odpowiednio art. 174.

Artykuł 180

Decyzje i orzeczenia organu arbitrażowego

1. Organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, by podejmować decyzje w drodze konsensu. Jednak w przypadku gdy nie jest możliwe podjęcie decyzji w drodze konsensu, dana kwestia jest rozstrzygana większością głosów. W żadnym przypadku nie publikuje się jednak zdań odrębnych członków organu arbitrażowego.
2. Orzeczenia organu arbitrażowego są wiążące dla Unii i Zjednoczonego Królestwa. W orzeczeniu określa się okoliczności faktyczne sprawy, wskazuje mające zastosowanie postanowienia niniejszej Umowy oraz podaje uzasadnienie dokonanych ustaleń i rozstrzygnięcia. Unia i Zjednoczone Królestwo ogłaszają orzeczenia organu arbitrażowego w całości z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

Artykuł 181

Członkowie organu arbitrażowego

1. Członkowie organu arbitrażowego są niezależni, pełnią tę funkcję we własnym imieniu i nie podlegają instrukcjom żadnej organizacji ani rządu oraz przestrzegają kodeksu postępowania zawartego w części B załącznika IX. Wspólny Komitet może wprowadzać zmiany do tego kodeksu postępowania.
2. Od chwili powołania organu arbitrażowego jego członkom przysługuje immunitet jurysdykcyjny w Unii i Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do czynności podejmowanych przez nich w związku ze sprawowaniem przez nich funkcji w tym organie arbitrażowym.

TYTUŁ IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 182

Protokoły i załączniki

Protokół w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej, Protokół dotyczący stref suwerennych na Cyprze, Protokół w sprawie Gibraltaru oraz załączniki I-IX stanowią integralną część niniejszej Umowy.

Artykuł 183

Autentyczne teksty i depozytariusz

Niniejsza Umowa została sporządzona w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są na równi autentyczne.

Depozytariuszem niniejszej Umowy jest Sekretarz Generalny Rady.

Artykuł 184

Negocjacje w sprawie przyszłych stosunków

Unia i Zjednoczone Królestwo dokładają wszelkich starań, w dobrej wierze i w pełnym poszanowaniu swoich odpowiednich porządków prawnych, aby podjąć niezbędne kroki w celu szybkiego wynegocjowania umów regulujących ich przyszłe stosunki, o których mowa w deklaracji politycznej z dnia 25 listopada 2018 r., oraz w celu przeprowadzenia stosownych procedur związanych z ratyfikacją lub zawarciem tych umów dla zapewnienia, aby w zakresie w jakim jest to możliwe umowy te miały zastosowanie od chwili zakończenia okresu przejściowego.

Artykuł 185

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsza Umowa wchodzi w życie dnia 30 marca 2019 r. W przypadku gdy przed tą datą depozytariusz niniejszej Umowy nie otrzyma pisemnego powiadomienia o zakończeniu niezbędnych procedur wewnętrznych przez Unię i przez Zjednoczone Królestwo, niniejsza Umowa nie wchodzi w życie.

Sporządzając pisemne powiadomienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, Unia może, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, które powołało się na podstawowe zasady swojego prawa krajowego, oświadczyć, że w okresie przejściowym oprócz podstaw odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, o których mowa w decyzji ramowej 2002/584/WSiSW, wykonujące nakaz organy sądowe takiego państwa członkowskiego mogą odmówić wydawania Zjednoczonemu Królestwu swoich obywateli na podstawie europejskiego nakazu aresztowania. W takim przypadku Zjednoczone Królestwo może oświadczyć, nie później niż po upływie miesiąca od daty otrzymania oświadczenia Unii, że wykonujące nakaz organy sądowe Zjednoczonego Królestwa mogą odmówić wydawania jego obywateli takiemu państwu członkowskiemu.

Części druga i trzecia, z wyjątkiem art. 19, art. 34 ust. 1, art. 44 i art. 96 ust. 1, a także tytuł I części szóstej i art. 169–181 mają zastosowanie od chwili zakończenia okresu przejściowego.

Protokół w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej stosuje się od chwili zakończenia okresu przejściowego, z wyjątkiem następujących postanowień tego Protokołu, które stosuje się od daty wejścia w życie niniejszej Umowy:

- art. 1, 2 i 3;
- art. 6 ust. 1 akapit trzeci ostatnie zdanie, akapit czwarty, akapit piąty ostatnie zdanie oraz akapit szósty;
- art. 6 ust. 2 akapit pierwszy zdanie drugie;
- art. 12 ust. 2 ostatnie zdanie;
- art. 14 ust. 3;
- art. 16;
- art. 17 ust. 1–4 i 6;
- art. 21;
- art. 4 ust. 3 zdanie trzecie i art. 5 ust. 2 załącznika 2;
- art. 4 ust. 1 zdanie drugie, art. 8 ust. 1 i art. 13 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika 3;
- art. 1 ust. 4, art. 2 ust. 3, art. 7 ust. 2 ostatnie zdanie i art. 8 akapit pierwszy załącznika 4; oraz
- akapit pierwszy załącznika 9.

Protokół dotyczący stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze, z wyjątkiem jego art. 11, stosuje się od chwili zakończenia okresu przejściowego.

Protokół w sprawie Gibraltaru, z wyjątkiem jego art. 1, przestaje mieć zastosowanie z zakończeniem okresu przejściowego.

Sporządzono w ...

PROTOKOŁY

PROTOKÓŁ W SPRAWIE IRLANDII / IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Unia i Zjednoczone Królestwo,

UWZGLĘDNIAJĄC więzi historyczne oraz trwałe charakter dwustronnych stosunków między Irlandią a Zjednoczonym Królestwem,

PRZYPOMINAJĄC, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii stanowi znaczne i wyjątkowe wyzwanie dla wyspy Irlandii, oraz potwierdzając, że osiągnięcia procesu pokojowego i wynikające z niego korzyści i zobowiązania będą nadal sprawą najwyższej wagi dla pokoju, stabilności i pojednania na wyspie,

UZNAJĄC, że wyjątkowa sytuacja wyspy Irlandii wymaga wyjątkowego rozwiązania w celu zapewnienia uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii,

PRZYPOMINAJĄC, że Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwana dalej „Umową o wystąpieniu”), której podstawą jest art. 50 TUE, nie ma na celu ustanowienia stałych przyszłych stosunków pomiędzy Unią a Zjednoczonym Królestwem,

PRZYPOMINAJĄC, że Unia i Zjednoczone Królestwo zamierzają zastąpić rozwiązanie awaryjne dotyczące Irlandii Północnej późniejszą umową określającą alternatywne uzgodnienia mające zagwarantować w trwały sposób, że wyspa Irlandia nie zostanie podzielona twardą granicą,

UWZGLĘDNIAJĄC wspólny cel Unii i Zjednoczonego Królestwa, jakim są bliskie przyszłe stosunki obejmujące ambitne uzgodnienia celne w oparciu o jednolity obszar celny przewidziany w niniejszym Protokole, przy pełnym poszanowaniu swoich odpowiednich porządków prawnych,

POTWIERDZAJĄC, że należy chronić wszystkie elementy porozumienia wielkopiątkowego czyli porozumienia z Belfastu zawartego 10 kwietnia 1998 r. przez rząd Zjednoczonego Królestwa, rząd Irlandii oraz pozostałych uczestników wielostronnych negocjacji (zwanego dalej „Porozumieniem z 1998 r.”), które załączono do porozumienia brytyjsko-irlandzkiego z tego samego dnia (zwanego dalej „Porozumieniem brytyjsko-irlandzkim”), z uwzględnieniem kolejnych umów i uzgodnień związanych z wdrażaniem tego porozumienia,

UZNAJĄC, że współpraca pomiędzy Irlandią Północną a Irlandią stanowi centralny element Porozumienia z 1998 r. i ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia pojednania i normalizacji stosunków na wyspie Irlandii, oraz przypominając o funkcji, zadaniach i gwarancjach rządu Irlandii Północnej, Zgromadzenia Irlandii Północnej oraz Rady Ministerialnej Północ-Południe (w tym postanowieniach dotyczących unionistów i nacjonalistów), zgodnie z Porozumieniem z 1998 r.,

ODNOTOWUJĄC, że prawo Unii zapewniło ramy wspomagające postanowienia dotyczące praw, gwarancji i równości szans zawarte w Porozumieniu z 1998 r.,

UZNAJĄC, że obywatelom irlandzkim w Irlandii Północnej, jako obywatelom Unii, będą nadal przysługiwać prawa, możliwości i korzyści, na które będą mogli się powoływać oraz z których będą mogli korzystać, a także że niniejszy Protokół powinien pozostawać bez uszczerbku dla i nie powinien naruszać praw, możliwości i tożsamości, jakie wiążą się z obywatelstwem Unii dla mieszkańców Irlandii Północnej, którzy zdecydują się powołać się na swoje prawo do obywatelstwa irlandzkiego w rozumieniu załącznika 2 do Porozumienia brytyjsko-irlandzkiego pt. „Deklaracja w sprawie postanowień art. 1 ust. (vi) w odniesieniu do obywatelstwa”,

PRZYPOMINAJĄC o zobowiązaniu się Zjednoczonego Królestwa do ochrony współpracy Północ-Południe i jego gwarancję uniknięcia twardej granicy, w tym wszelkiej fizycznej infrastruktury i związanych z tym kontroli, a także pamiętając, że wszelkie przyszłe uzgodnienia muszą być zgodne z tymi nadrzędnymi wymogami,

ODNOTOWUJĄC, że żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie stanowi przeszkody dla Zjednoczonego Królestwa, aby zapewnić nieograniczony dostęp do rynku dla towarów przemieszczanych z Irlandii Północnej do pozostałej części rynku wewnętrznego Zjednoczonego Królestwa,

PODKREŚLAJĄC wspólny cel Unii i Zjednoczonego Królestwa, jakim jest uniknięcie kontroli w portach i w portach lotniczych w Irlandii Północnej, w możliwie największym zakresie, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i z uwzględnieniem odpowiednich systemów regulacyjnych Unii i Zjednoczonego Królestwa oraz ich wdrażania,

PRZYPOMINAJĄC, że we wspólnym sprawozdaniu negocjatorów Unii Europejskiej i rządu Zjednoczonego Królestwa z dnia 8 grudnia 2017 r. z postępów poczynionych w trakcie pierwszego etapu negocjacji prowadzonych na mocy art. 50 TUE w sprawie uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej przedstawiono trzy różne scenariusze ochrony współpracy Północ-Południe oraz uniknięcia twardej granicy, oraz że niniejszy Protokół opiera się na trzecim scenariuszu, zakładającym pełną zgodność z tymi zasadami unii celnej i rynku wewnętrznego Unii, które obecnie wspierają lub będą wspierać w przyszłości współpracę Północ-Południe, gospodarkę obejmującą całą wyspę oraz ochronę Porozumienia z 1998 r., i mającym obowiązywać, o ile i dopóki nie zostanie uzgodnione alternatywne rozwiązanie wdrażające inny scenariusz,

ODNOTOWUJĄC, że zgodnie z art. 132 Umowy o wystąpieniu okres przejściowy może zostać przedłużony za obopólną zgodą,

PRZYPOMINAJĄC, że Unia i Zjednoczone Królestwo przeprowadziły analizę, z której wynika, że współpraca Północ-Południe opiera się w dużym stopniu na wspólnych ramach prawnych i politycznych Unii,

ODNOTOWUJĄC, że w związku z tym wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii skutkuje znacznymi wyzwaniem dla utrzymania i rozwoju współpracy Północ-Południe,

PRZYPOMINAJĄC, że Zjednoczone Królestwo nadal zobowiązuje się do ochrony i wspierania stałej współpracy Północ-Południe oraz Wschód-Zachód w odniesieniu do wszystkich aspektów i ram współpracy politycznej, gospodarczej oraz w zakresie bezpieczeństwa, kwestii społecznych i rolnictwa, w tym do utrzymania działalności organów odpowiedzialnych za wdrażanie współpracy Północ-Południe,

UZNAJĄC potrzebę wdrożenia niniejszego Protokołu w celu utrzymania koniecznych warunków stałej współpracy Północ-Południe, w tym ewentualnych nowych ustaleń zgodnie z Porozumieniem z 1998 r.,

PRZYPOMINAJĄC o zobowiązaniach Unii i Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do programów finansowania PEACE i INTERREG dla Północy i Południa realizowanych w ramach obecnych wieloletnich ram finansowych oraz do utrzymania obecnych udziałów w finansowaniu w odniesieniu do przyszłych programów,

POTWIERDZAJĄC zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa do ułatwiania skutecznego i terminowego tranzytu przez jego terytorium towarów przemieszczanych z Irlandii do innego państwa członkowskiego lub do państwa trzeciego, bądź w odwrotnym kierunku,

ZDECYDOWANE zapewnić, aby stosowanie niniejszego Protokołu miało możliwie najmniejszy wpływ na codzienne życie społeczności zarówno w Irlandii, jak i w Irlandii Północnej,

ŚWIADOME, że konieczne jest pełne przestrzeganie praw i obowiązków Irlandii wynikających z zasad unii celnej oraz rynku wewnętrznego Unii,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które załącza się do Umowy o wystąpieniu:

Artykuł 1

Cele i związek z późniejszą umową

1. Niniejszy Protokół pozostaje bez uszczerbku dla postanowień Porozumienia z 1998 r. w odniesieniu do statusu konstytucyjnego Irlandii Północnej oraz zasady zgody, w myśl której wszelkie zmiany tego statusu wymagają zgody większości jej mieszkańców.
2. Niniejszy Protokół zapewnia poszanowanie podstawowych funkcji państwa i integralności terytorialnej Zjednoczonego Królestwa.
3. Niniejszy Protokół określa uzgodnienia konieczne do uwzględnienia wyjątkowych okoliczności na wyspie Irlandii, utrzymania koniecznych warunków stałej współpracy Północ-Południe, uniknięcia twardej granicy i zapewnienia ochrony Porozumienia z 1998 r. we wszystkich jego aspektach.
4. Umowa o wystąpieniu nie ma na celu określenia stałych stosunków między Unią a Zjednoczonym Królestwem. Postanowienia niniejszego Protokołu mają zatem być stosowane jedynie tymczasowo, biorąc pod uwagę zobowiązanie Unii i Zjednoczonego Królestwa określone w art. 2 ust. 1. Postanowienia niniejszego Protokołu mają zastosowanie, o ile i dopóki nie zastąpi ich, w całości lub w części, późniejsza umowa.

Artykuł 2

Późniejsza umowa

1. Unia i Zjednoczone Królestwo dokładają wszelkich starań, aby do dnia 31 grudnia 2020 r. zawrzeć umowę, która zastąpi niniejszy Protokół w całości lub w części.
2. Każda późniejsza umowa między Unią i Zjednoczonym Królestwem określa, które części niniejszego Protokołu zostają przez nią zastąpione. Po tym, jak po wejściu w życie Umowy o wystąpieniu zacznie obowiązywać późniejsza umowa między Unią i Zjednoczonym Królestwem, niniejszy Protokół nie będzie stosowany albo przestanie być stosowany, w zależności od sytuacji, w całości lub w części, od daty rozpoczęcia stosowania takiej późniejszej umowy i zgodnie z postanowieniami tej umowy określającymi jej skutek w odniesieniu do niniejszego Protokołu, niezależnie od art. 20.

Artykuł 3

Przedłużenie okresu przejściowego

Zjednoczone Królestwo, uwzględnivszy postępy poczynione w kierunku zawarcia umowy, o której mowa w art. 1 ust. 4 i art. 2 ust. 1 niniejszego Protokołu, może w dowolnym momencie przed dniem 1 lipca 2020 r. wystąpić o przedłużenie okresu przejściowego, o którym mowa w art. 126 Umowy o wystąpieniu. Jeśli Zjednoczone Królestwo wystąpi z takim wnioskiem, okres przejściowy może zostać przedłużony zgodnie z art. 132 Umowy o wystąpieniu.

Artykuł 4

Prawa osób fizycznych

1. Zjednoczone Królestwo zapewnia, by w wyniku jego wystąpienia z Unii nie doszło do ograniczenia praw, gwarancji ani równości szans, określonych w części Porozumienia z 1998 r. zatytułowanej „Prawa, gwarancje i równość szans”, w tym w obszarze ochrony przed dyskryminacją, zgodnie z tym co przewidziano w przepisach prawa Unii wymienionych w załączniku 1 do niniejszego Protokołu, oraz wdraża postanowienia niniejszego ustępu za pomocą specjalnego mechanizmu.

2. Zjednoczone Królestwo nadal ułatwia odnośne działania instytucji i organów ustanowionych na podstawie Porozumienia z 1998 r. – w tym Komisji ds. praw człowieka w Irlandii Północnej, Komisji ds. równości w Irlandii Północnej oraz Wspólnego komitetu przedstawicieli Komisji ds. praw człowieka w Irlandii Północnej i w Irlandii – na rzecz poszanowania praw człowieka oraz norm dotyczących równości.

Artykuł 5

Wspólna strefa podróżowania

1. Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą w dalszym ciągu dokonywać ustaleń między sobą w odniesieniu do przepływu osób między swoimi terytoriami (zwanego dalej „wspólną strefą podróżowania”) przy pełnym poszanowaniu praw osób fizycznych wynikających z prawa Unii.

2. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby wspólna strefa podróżowania i związane z tym prawa i przywileje mogły w dalszym ciągu mieć zastosowanie bez wpływu na zobowiązania Irlandii wynikające z prawa Unii, zwłaszcza w odniesieniu do swobodnego przepływu do i z Irlandii oraz w obrębie tego kraju obywateli Unii i członków ich rodzin, niezależnie od ich obywatelstwa.

Artykuł 6

Jednolity obszar celny, przemieszczanie towarów

1. Do czasu, gdy zaczną obowiązywać przyszłe stosunki, ustanawia się jednolity obszar celny między Unią a Zjednoczonym Królestwem (zwany dalej „jednolitym obszarem celnym”). W związku z tym Irlandia Północna wchodzi w skład tego samego obszaru celnego, co Wielka Brytania.

Jednolity obszar celny obejmuje:

- a) obszar celny Unii określony w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽¹⁾; oraz
- b) obszar celny Zjednoczonego Królestwa.

Zasady określone w załączniku 2 do niniejszego Protokołu mają zastosowanie w odniesieniu do całego handlu towarami między terytoriami, o których mowa w akapicie drugim, jak również, o ile tak przewidziano, między jednolitym obszarem celnym a państwami trzecimi. W celu zapewnienia równych warunków działania wymaganych do prawidłowego funkcjonowania postanowień niniejszego ustępu, zastosowanie mają postanowienia zawarte w załączniku 4 do niniejszego Protokołu. W stosownych przypadkach Wspólny Komitet może zmienić załącznik 4 w celu określenia wyższych standardów dla takich równych warunków działania.

Przed dniem 1 lipca 2020 r. Wspólny Komitet przyjmie szczegółowe zasady dotyczące handlu towarami między dwiema częściami jednolitego obszaru celnego na potrzeby wdrożenia niniejszego ustępu. W przypadku nieprzyjęcia odnośnej decyzji przed dniem 1 lipca 2020 r. zastosowanie ma załącznik 3 do niniejszego Protokołu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

W drodze odstępstwa od akapitu trzeciego produkty rybołówstwa i akwakultury, określone w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 ⁽²⁾ (zwane dalej „produktami rybołówstwa i akwakultury”), nie są objęte ani zasadami określonymi w załączniku 2 i 4 do niniejszego Protokołu, ani zasadami, o których mowa w akapicie czwartym niniejszego ustępu, chyba że między Unią a Zjednoczonym Królestwem obowiązuje umowa o dostępie do wód i uprawnieniach do połowów. Zgodnie z art. 184 Umowy o wystąpieniu Unia i Zjednoczone Królestwo dokładają wszelkich starań, aby zawrzeć i ratyfikować taką umowę przed dniem 1 lipca 2020 r.

Wspólny Komitet może przyjmować decyzje zmieniające załącznik 3 do niniejszego Protokołu, jeśli takie zmiany są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania postanowień niniejszego ustępu. Takie decyzje nie mogą zmienić istotnych elementów niniejszego Protokołu ani Umowy o wystąpieniu.

Akapit drugi pozostaje bez uszczerbku dla szczególnych uzgodnień zawartych w Protokole dotyczącym stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze.

2. Przepisy określone w art. 5 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej (z wyłączeniem wód terytorialnych Zjednoczonego Królestwa). Wspólny Komitet określi jednak warunki, również pod względem ilościowym, na jakich niektóre produkty rybołówstwa i akwakultury wprowadzone na obszar celny Unii, zdefiniowany w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, przez statki pływające pod banderą Zjednoczonego Królestwa, których port rejestracji znajduje się w Irlandii Północnej, są zwolnione z opłat celnych.

Przepisy prawa Unii wymienione w załączniku 5 do niniejszego Protokołu mają zastosowanie, na warunkach tam określonych, do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Art. 30 i 110 TFUE mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej. Zakazuje się stosowania ograniczeń ilościowych w odniesieniu do wywozu i przywozu między Unią i Irlandią Północną.

Artykuł 7

Ochrona rynku wewnętrznego Zjednoczonego Królestwa

1. Żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie stanowi przeszkody dla Zjednoczonego Królestwa, aby zapewnić nieograniczony dostęp do rynku dla towarów przemieszczanych z Irlandii Północnej do pozostałej części rynku wewnętrznego Zjednoczonego Królestwa. Przepisy prawa Unii mające zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu, które zabraniają wywozu towarów lub go ograniczają mają zastosowanie wyłącznie do handlu między obszarami, o których mowa w art. 6 ust. 1 akapit drugi, w ściśle wymaganym zakresie wynikającym ze zobowiązań międzynarodowych Unii. Zjednoczone Królestwo zapewnia pełną ochronę na podstawie międzynarodowych wymogów i zobowiązań, które są istotne z punktu widzenia zakazów i ograniczeń dotyczących wywozu towarów z Unii do państw trzecich, jak określono w prawie Unii.

2. Biorąc pod uwagę, że Irlandia Północna stanowi integralną część rynku wewnętrznego Zjednoczonego Królestwa, Unia i Zjednoczone Królestwo dokładają wszelkich starań, aby ułatwić wymianę handlową między częścią terytorium Zjednoczonego Królestwa, do którego zastosowanie ma rozporządzenie (UE) nr 952/2013 na mocy art. 6 ust. 2 niniejszego Protokołu, a innymi częściami terytorium Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z mającym zastosowanie prawodawstwem i z uwzględnieniem ich odpowiednich systemów regulacyjnych oraz ich wdrażania. Wspólny Komitet dokonuje stałego przeglądu stosowania niniejszego ustępu i przyjmuje odpowiednie zalecenia w celu uniknięcia, w możliwie najszerszym zakresie, kontroli w portach i w portach lotniczych w Irlandii Północnej.

3. Żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie stanowi przeszkody dla przedstawiania produktów pochodzących z Irlandii Północnej jako pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa przy wprowadzaniu ich do obrotu w Wielkiej Brytanii.

4. Żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie ma wpływu na prawo Zjednoczonego Królestwa do regulowania wprowadzania do obrotu w innych częściach Zjednoczonego Królestwa towarów z Irlandii Północnej, które odpowiadają przepisom technicznym, przeszły ocenę, zostały zarejestrowane lub uzyskały świadectwo, homologację lub zezwolenie, na mocy przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku 5 do niniejszego Protokołu.

Artykuł 8

Przepisy techniczne, oceny, rejestracje, świadectwa, homologacje i zezwolenia

1. Bez uszczerbku dla przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku 5 do niniejszego Protokołu, ocena legalności wprowadzania towarów do obrotu w Irlandii Północnej jest dokonywana na podstawie prawa Zjednoczonego Królestwa oraz, w odniesieniu do towarów przywożonych z Unii, na podstawie art. 34 i 36 TFUE.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

2. Jeśli przepisy prawa Unii mające zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu przewidują obowiązek wskazania państwa członkowskiego, również w formie skróconej, na nadrukach, oznakowaniach, etykietach lub za pomocą innych środków, Zjednoczone Królestwo w odniesieniu Irlandii Północnej jest oznaczane jako „UK(NI)” lub „United Kingdom (Northern Ireland)”. Jeśli przepisy prawa Unii mające zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu przewidują obowiązek wskazania w formie kodu numerycznego, Zjednoczone Królestwo w odniesieniu Irlandii Północnej jest oznaczane za pomocą odróżniającego się kodu numerycznego.

3. W drodze odstępstwa od art. 15 ust. 1 niniejszego Protokołu oraz od art. 7 Umowy o wystąpieniu, w zakresie uznawania w jednym państwie członkowskim przepisów technicznych, ocen, rejestracji, świadectw, homologacji i zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez organy innego państwa członkowskiego albo przez jednostkę mającą siedzibę w innym państwie członkowskim, odniesień do państw członkowskich w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu nie odczytuje się jako obejmujących Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej, jeżeli chodzi o przepisy techniczne, oceny, rejestracje, świadectwa, homologacje i zezwolenia wydane lub przeprowadzone przez organy Zjednoczonego Królestwa albo jednostki mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do rejestracji, świadectw, homologacji i zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez właściwe organy Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do zakładów, instalacji i pomieszczeń w Irlandii Północnej, jeśli taka rejestracja, świadectwo, homologacja lub zezwolenie mogą wymagać inspekcji zakładu, instalacji lub pomieszczenia.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do świadectw weterynaryjnych ani etykiet urzędowych materiału rozmnożeniowego roślin, które są wymagane przepisami prawa Unii mającymi zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu.

Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla ważności w Irlandii Północnej ocen, rejestracji, świadectw, homologacji i zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych, na podstawie przepisów prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu, przez właściwe organy Zjednoczonego Królestwa albo jednostki mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Wszelkie oznakowania zgodności, logo lub podobne elementy wymagane w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu, które są zamieszczane przez podmioty gospodarcze na podstawie oceny, rejestracji, świadectwa, homologacji lub zezwolenia wydanego przez właściwe organy Zjednoczonego Królestwa lub jednostki mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie muszą zawierać oznaczenie „UK(NI)”.

Zjednoczone Królestwo nie może wszczynać w odniesieniu do Irlandii Północnej procedur sprzeciwu, procedur ochronnych ani procedur arbitrażowych przewidzianych w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu, o ile takie procedury dotyczą przepisów technicznych, norm, ocen, rejestracji, świadectw, homologacji lub zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez właściwe organy państw członkowskich lub jednostki mające siedzibę w państwach członkowskich.

Akapit pierwszy nie stanowi przeszkody dla przeprowadzenia testów i zwolnienia w Irlandii Północnej przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje partii produktów leczniczych wwiezionych do Irlandii Północnej lub wyprodukowanych na jej terytorium.

Artykuł 9

VAT i akcyza

Przepisy prawa Unii wymienione w załączniku 6 do niniejszego Protokołu dotyczące towarów mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Wspólny Komitet regularnie omawia wdrożenie niniejszego artykułu i w razie potrzeby przyjmuje niezbędne środki w celu jego właściwego stosowania.

Artykuł 10

Rolnictwo i środowisko

Przepisy prawa Unii wymienione w załączniku 5 do niniejszego Protokołu mają zastosowanie, na warunkach określonych w tym załączniku, do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Artykuł 11

Jednolity rynek energii elektrycznej

Przepisy prawa Unii regulujące hurtowe rynki energii elektrycznej wymienione w załączniku 7 do niniejszego Protokołu mają zastosowanie, na warunkach określonych w tym załączniku, do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Artykuł 12

Pomoc państwa

1. Przepisy prawa Unii wymienione w załączniku 8 do niniejszego Protokołu mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, w tym w odniesieniu do środków wspierających produkcję rolną i handel produktami rolnymi w Irlandii Północnej, jeśli chodzi o środki mające wpływ na objęty niniejszym Protokołem handel między Unią a częścią terytorium Zjednoczonego Królestwa, do której stosuje się rozporządzenie (UE) nr 952/2013 na mocy art. 6 ust. 2 niniejszego Protokołu.

2. Niezależnie od ust. 1, przepisy prawa Unii, o których mowa w tym ustępie, nie mają zastosowania do środków wprowadzonych przez organy Zjednoczonego Królestwa w celu wsparcia produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi w Irlandii Północnej do określonego maksymalnego łącznego rocznego poziomu wsparcia oraz pod warunkiem, że określony minimalny odsetek tego wsparcia objętego wyłączeniem jest zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. Maksymalny łączny roczny poziom wsparcia objętego wyłączeniem i ten minimalny odsetek są określane zgodnie z procedurami wskazanymi w załączniku 9.

3. W przypadku gdy Komisja Europejska bada informacje dotyczące środka wprowadzonego przez organy Zjednoczonego Królestwa, który podlega ust. 1 i może stanowić pomoc niezgodną z prawem, zapewnia ona, aby Zjednoczone Królestwo było w pełni i regularnie informowane o postępach i wynikach badania tego środka.

Komisja Europejska i niezależny organ, o którym mowa w art. 9 załącznika 4, przyjmują uzgodnienia administracyjne niezbędne do właściwego wdrożenia, odpowiednio, niniejszego artykułu i części czwartej załącznika 4 oraz prowadzą przegląd tych uzgodnień.

Artykuł 13

Inne obszary współpracy Północ-Południe

1. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w art. 6 ust. 2 oraz art. 7–12 oraz przy pełnym poszanowaniu prawa Unii niniejszy Protokół jest wdrażany i stosowany w celu utrzymania koniecznych warunków stałej współpracy Północ-Południe, w tym w dziedzinie środowiska, zdrowia, rolnictwa, transportu, edukacji i turystyki, jak również w dziedzinie energii, telekomunikacji, działalności nadawczej, rybołówstwa śródlądowego, sprawiedliwości i bezpieczeństwa, szkolnictwa wyższego i sportu.

Przy pełnym poszanowaniu prawa Unii Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą w dalszym ciągu dokonywać nowych ustaleń opartych na postanowieniach Porozumienia z 1998 r. w innych dziedzinach współpracy Północ-Południe na wyspie Irlandii.

2. Wspólny Komitet dokonuje regularnego przeglądu zakresu, w jakim wdrożenie i stosowanie niniejszego Protokołu pozwala utrzymać konieczne warunki współpracy Północ-Południe. Wspólny Komitet może wydawać Unii i Zjednoczonemu Królestwu odpowiednie zalecenia w tym zakresie, w tym na zalecenie specjalnego komitetu.

Artykuł 14

Wdrażanie, stosowanie, nadzór i egzekwowanie

1. Bez uszczerbku dla ust. 4, władze Zjednoczonego Królestwa są odpowiedzialne za wdrożenie i stosowanie przepisów prawa Unii mających – na mocy niniejszego Protokołu – zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej.

2. Bez uszczerbku dla ust. 4, przedstawiciele Unii mają prawo być obecni w trakcie wszelkich działań organów Zjednoczonego Królestwa związanych z wdrażaniem i stosowaniem przepisów prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu, a Zjednoczone Królestwo przedstawia, na wniosek, wszystkie odpowiednie informacje dotyczące takich działań. Zjednoczone Królestwo ułatwia taką obecność przedstawicieli Unii i dostarcza im wymaganych informacji. W przypadku gdy przedstawiciel Unii zwraca się do organów Zjednoczonego Królestwa o przeprowadzenie środków kontroli w indywidualnych przypadkach z należycie uzasadnionych powodów, organy Zjednoczonego Królestwa realizują te środki kontroli.

3. Praktyczne ustalenia robocze odnoszące się do wykonywania praw przedstawicieli Unii, o których mowa w ust. 2, określa Wspólny Komitet na wniosek specjalnego komitetu.

4. W odniesieniu do art. 6 ust. 2 oraz art. 8–12 niniejszego Protokołu, jak również art. 7 ust. 1 załącznika 4 do niniejszego Protokołu, w zakresie środków państw członkowskich, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii mają – w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, a także w odniesieniu do osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Zjednoczonego Królestwa – kompetencje powierzone im na mocy prawa Unii. W szczególności Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy na mocy Traktatów do orzekania w tym zakresie. W tym względzie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie stosuje się art. 267 akapit drugi i trzeci TFUE.
5. Akty instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii przyjęte zgodnie z ust. 4 mają takie same skutki prawne w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie, jak na obszarze Unii i jej państw członkowskich.
6. Przy reprezentowaniu strony bądź wspieraniu jej w postępowaniach administracyjnych, wynikających z wykonywania uprawnień instytucji, organów i jednostek administracyjnych Unii, o których mowa w ust. 4, prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa są pod każdym względem traktowani tak samo jak prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami państw członkowskich, którzy reprezentują stronę bądź ją wspierają w takich postępowaniach administracyjnych.
7. W sprawach wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie ust. 4:
 - a) Zjednoczone Królestwo może uczestniczyć w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej na tych samych zasadach co państwo członkowskie;
 - b) prawnicy uprawnieni do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa mogą reprezentować lub wspierać stronę przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w takim postępowaniu i są pod każdym względem traktowani tak samo jak uprawnieni do występowania przed sądami państw członkowskich prawnicy reprezentujący lub wspierający stronę przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Artykuł 15

Postanowienia wspólne

1. Na użytek niniejszego Protokołu wszelkie odniesienia do Zjednoczonego Królestwa w stosownych postanowieniach Umowy o wystąpieniu odczytuje się jako odniesienia do Zjednoczonego Królestwa albo – w zależności od sytuacji – do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Niezależnie od wszelkich innych postanowień niniejszego Protokołu, wszelkie odniesienia do obszaru zdefiniowanego w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, zawarte w mających zastosowanie postanowieniach Umowy o wystąpieniu i niniejszego Protokołu oraz w przepisach prawa Unii mających na podstawie niniejszego Protokołu zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, odczytuje się jako obejmujące część terytorium Zjednoczonego Królestwa, do której stosuje się rozporządzenie (UE) nr 952/2013 na mocy art. 6 ust. 2 niniejszego Protokołu.

Na użytek art. 6 ust. 1 akapit pierwszy termin „obszar celny” ma takie samo znaczenie, jak w art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r.

Tytuły I i III części trzeciej i część szóstą Umowy o wystąpieniu stosuje się bez uszczerbku dla postanowień niniejszego Protokołu.

2. Na użytek niniejszego Protokołu stosuje się następujące definicje:

- „państwo trzecie” oznacza państwo lub terytorium, które nie należy do obszarów celnych, o których mowa w art. 6 ust. 1 akapit drugi;
- „część jednolitego obszaru celnego” oznacza obszar celny Unii zdefiniowany w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, albo obszar celny Zjednoczonego Królestwa.

3. Niezależnie od art. 4 ust. 4 i 5 Umowy o wystąpieniu, przy wdrażaniu i stosowaniu postanowień niniejszego Protokołu, które odnoszą się do prawa Unii lub do jego pojęć lub przepisów, stosuje się wykładnię zgodną z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

4. Niezależnie od art. 6 ust. 1 Umowy o wystąpieniu i o ile nie przewidziano inaczej, wszelkie odniesienia w niniejszym Protokole do aktu Unii odczytuje się jako odniesienia do tego aktu z uwzględnieniem jego zmian lub do aktu zastępującego go.

5. W przypadku przyjęcia przez Unię nowego aktu, który jest objęty zakresem niniejszego Protokołu, ale nie zmienia ani nie zastępuje aktu Unii wymienionego w załącznikach do niniejszego Protokołu, Unia informuje Zjednoczone Królestwo o przyjęciu tego aktu w ramach Wspólnego Komitetu. Na wniosek Unii lub Zjednoczonego Królestwa Wspólny Komitet przeprowadza wymianę opinii na temat skutków nowo przyjętego aktu dla należytego funkcjonowania niniejszego Protokołu w ciągu 6 tygodni od daty złożenia wniosku.

Możliwie jak najszybciej po poinformowaniu Zjednoczonego Królestwa przez Unię w ramach Wspólnego Komitetu, Wspólny Komitet:

- a) przyjmuje decyzję o dodaniu nowo przyjętego aktu do odpowiedniego załącznika do niniejszego Protokołu; albo
- b) jeżeli nie można osiągnąć porozumienia w sprawie dodania nowo przyjętego aktu do odpowiedniego załącznika do niniejszego Protokołu, bada wszelkie dalsze możliwości utrzymania dobrego funkcjonowania niniejszego Protokołu i podejmuje w tym celu wszelkie konieczne decyzje.

Jeżeli Wspólny Komitet nie podejmie decyzji, o której mowa w akapicie drugim, w rozsądnym terminie, Unia jest uprawniona, po powiadomieniu Zjednoczonego Królestwa, do wprowadzenia odpowiednich środków zaradczych. Środki takie stają się skuteczne najwcześniej 6 miesięcy po poinformowaniu Zjednoczonego Królestwa przez Unię zgodnie z akapitem pierwszym, jednak takie środki w żadnym przypadku nie stają się skuteczne przed datą, w której nowo przyjęty akt prawny zostanie wdrożony w Unii.

6. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu oraz od art. 7 Umowy o wystąpieniu, o ile Unia nie uzna, że całkowity lub częściowy dostęp Zjednoczonego Królestwa lub – w zależności od sytuacji – Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do Irlandii Północnej jest absolutnie niezbędny, aby Zjednoczone Królestwo mogło wywiązać się ze zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu, w tym gdy taki dostęp jest niezbędny, ponieważ dostępu do odpowiednich informacji nie można umożliwić za pośrednictwem grupy roboczej, o której mowa w art. 17 niniejszego Protokołu, ani w żaden inny praktyczny sposób, w odniesieniu do dostępu do jakichkolwiek sieci, systemów informacyjnych lub baz danych utworzonych na podstawie prawa Unii, odniesień do państw członkowskich i właściwych organów państw członkowskich w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu nie odczytuje się jako obejmujących Zjednoczone Królestwo lub – w zależności od sytuacji – Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

7. Organy Zjednoczonego Królestwa nie pełnią roli wiodącego organu ds. procedur oceny ryzyka, badań, zatwierdzeń i zezwoleń przewidzianych w prawie Unii mającym zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu.

8. Art. 346 i 347 TFUE mają zastosowanie do niniejszego Protokołu w zakresie środków wprowadzonych przez państwo członkowskie lub Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Artykuł 16

Specjalny komitet

Komitet do spraw wdrożenia Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej, ustanowiony na mocy art. 165 Umowy o wystąpieniu (zwany dalej „specjalnym komitetem”):

- a) ułatwia wdrożenie i stosowanie niniejszego Protokołu;
- b) bada wnioski dotyczące wdrożenia i stosowania niniejszego Protokołu przedstawione przez Radę Ministerialną Północ-Południe oraz organy odpowiedzialne za wdrażanie współpracy Północ-Południe utworzone na mocy Porozumienia z 1998 r.;
- c) rozpatruje wszelkie kwestie mające znaczenie dla art. 4 niniejszego Protokołu, na które zwróciła uwagę Komisja ds. praw człowieka w Irlandii Północnej, Komisja ds. równości w Irlandii Północnej oraz Wspólny komitet przedstawicieli Komisji ds. praw człowieka w Irlandii Północnej i Irlandii;
- d) omawia wszelkie kwestie podnoszone przez Unię lub Zjednoczone Królestwo, które mają znaczenie dla niniejszego Protokołu i rodzą trudności; oraz
- e) przedstawia Wspólnemu Komitetowi zalecenia w sprawie funkcjonowania niniejszego Protokołu.

Artykuł 17

Wspólna konsultacyjna grupa robocza

1. Niniejszym ustanawia się wspólną konsultacyjną grupę roboczą ds. wdrażania Protokołu (zwaną dalej „grupą roboczą”). Służy ona jako forum wymiany informacji i wzajemnych konsultacji.

2. Grupa robocza składa się z przedstawicieli Unii i Zjednoczonego Królestwa oraz pełni swoje funkcje pod nadzorem specjalnego komitetu, któremu składa sprawozdania. Grupa robocza nie ma uprawnień do podejmowania wiążących decyzji poza uprawnieniami do przyjmowania własnego regulaminu, o którym mowa w ust. 6.

3. W ramach grupy roboczej:
 - a) Unia i Zjednoczone Królestwo wymieniają, w odpowiednich terminach, informacje na temat planowanych, przygotowanych i ostatecznych stosownych środków wykonawczych w odniesieniu do aktów Unii wymienionych w załącznikach do niniejszego Protokołu;
 - b) Unia informuje Zjednoczone Królestwo o planowanych aktach Unii objętych zakresem niniejszego Protokołu, w tym o aktach, które zmieniają lub zastępują akty Unii wymienione w załącznikach do niniejszego Protokołu;
 - c) Unia przekazuje Zjednoczonemu Królestwu wszelkie informacje, jakie uzna za istotne, aby umożliwić Zjednoczonemu Królestwu wywiązać się w pełni z zobowiązań wynikających z Protokołu; oraz
 - d) Zjednoczone Królestwo przekazuje Unii wszystkie informacje, jakie państwa członkowskie są zobowiązane przekazywać sobie nawzajem lub instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii na podstawie aktów Unii wymienionych w załącznikach do niniejszego Protokołu.
4. Grupie roboczej współprzewodniczą Unia i Zjednoczone Królestwo.
5. Grupa robocza zbiera się co najmniej raz w miesiącu, chyba że Unia i Zjednoczone Królestwo za obopólną zgodą postanowią inaczej. W stosownych przypadkach Unia i Zjednoczone Królestwo mogą wymienić informacje, o których mowa w ust. 3 lit. c) i d), w okresach między posiedzeniami.
6. Grupa robocza przyjmuje za obopólną zgodą swój regulamin.
7. Unia zapewnia, aby wszelkie opinie wyrażone przez Zjednoczone Królestwo na forum grupy roboczej i wszelkie informacje przedstawione przez Zjednoczone Królestwo w ramach grupy roboczej, w tym dane techniczne i naukowe, były bez zbędnej zwłoki przekazywane odpowiednim instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii.

Artykuł 18

Środki ochronne

1. Jeżeli stosowanie niniejszego Protokołu prowadzi do poważnych trudności gospodarczych, społecznych lub środowiskowych, które mogą się utrzymywać, lub do przesunięcia handlu, Unia lub Zjednoczone Królestwo mogą zastosować jednostronnie odpowiednie środki ochronne. Takie środki ochronne są ograniczone pod względem zakresu i okresu obowiązywania do tego, co jest absolutnie niezbędne do zaradzenia sytuacji. Pierwszeństwo przyznaje się środkom, które w najmniejszym stopniu zakłóca funkcjonowanie niniejszego Protokołu.
2. Jeżeli środek ochronny podjęty – odpowiednio do sytuacji – przez Unię lub przez Zjednoczone Królestwo, zgodnie z ust. 1, wprowadza nierównowagę między prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszego Protokołu, Unia lub Zjednoczone Królestwo – odpowiednio do sytuacji – może zastosować proporcjonalne środki równoważące, jakie są absolutnie niezbędne do usunięcia nierównowagi. Pierwszeństwo przyznaje się środkom, które w najmniejszym stopniu zakłóca funkcjonowanie niniejszego Protokołu.
3. Środki ochronne i równoważące zastosowane zgodnie z ust. 1 i 2 podlegają procedurom określonym w załączniku 10 do niniejszego Protokołu.

Artykuł 19

Ochrona interesów finansowych

Unia i Zjednoczone Królestwo zwalczają nadużycia finansowe i wszelkie inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii lub interesy finansowe Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 20

Przegląd

Jeżeli w dowolnym momencie po zakończeniu okresu przejściowego Unia lub Zjednoczone Królestwo uznają, że niniejszy Protokół, w całości lub w części, nie jest już konieczny do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 3 i powinien przestać obowiązywać, w całości lub w części, mogą powiadomić o tym drugą stronę, podając uzasadnienie.

W terminie 6 miesięcy od takiego powiadomienia Wspólny Komitet zbiera się na szczeblu ministerialnym w celu rozpatrzenia powiadomienia, uwzględniając wszystkie cele określone w art. 1. Wspólny Komitet może wystąpić o opinię do instytucji utworzonych na mocy Porozumienia z 1998 r.

Jeżeli po rozpatrzeniu powiadomienia zgodnie z akapitem drugim, i działając przy pełnym poszanowaniu art. 5 Umowy o wystąpieniu, Unia i Zjednoczone Królestwo podejmą w ramach Wspólnego Komitetu wspólną decyzję, że Protokół, w całości lub w części, nie jest już konieczny do osiągnięcia jego celów, Protokół, w całości lub w części, przestaje obowiązywać. W takim przypadku Wspólny Komitet kieruje do Unii i Zjednoczonego Królestwa zalecenia w sprawie niezbędnych środków, uwzględniając obowiązki stron Porozumienia z 1998 r.

Artykuł 21

Załączniki

Załączniki 1–10 stanowią integralną część niniejszego Protokołu.

ZAŁĄCZNIK I

PRZEPISY PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 4 UST. 1

- Dyrektywa Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług ⁽¹⁾
- Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾
- Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne ⁽³⁾
- Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽⁴⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylająca dyrektywę Rady 86/613/EWG ⁽⁵⁾
- Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37.

⁽²⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 6 z 10.1.1979, s. 24.

ZAŁĄCZNIK 2

Artykuł 1

Zakres

1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 6 ust. 1 niniejszego Protokołu niniejszy załącznik stosuje się do wszystkich towarów:

- a) wyprodukowanych na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, w tym towarów całkowicie lub częściowo uzyskanych lub wyprodukowanych z produktów pochodzących z państw trzecich, które znajdują się w swobodnym obrocie na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa; lub
- b) przywożonych z państw trzecich i znajdujących się w swobodnym obrocie na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa;
- c) uzyskanych lub wyprodukowanych na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, przy wytworzeniu których wykorzystano produkty pochodzące z państw trzecich niebędące w swobodnym obrocie na obszarze celnym Unii ani na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, pod warunkiem że dopełniono formalności przywozowych, a wszelkie należności celne lub opłaty o skutku równoważnym, które są należne od tych towarów lub produktów pochodzących z państw trzecich użytych do ich wytworzenia, zostały nałożone w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz.

Określenie „całkowicie uzyskane” w lit. a) ma takie samo znaczenie na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, jak na obszarze celnym Unii.

2. Towary z państw trzecich uznaje się za znajdujące się w swobodnym obrocie na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, jeżeli dopełniono formalności przywozowych, a wszelkie należności celne lub opłaty o skutku równoważnym, które są należne, zostały nałożone przez Unię lub Zjednoczone Królestwo w ich części jednolitego obszaru celnego i jeżeli w odniesieniu do tych towarów nie skorzystano z całkowitego lub częściowego zwrotu takich ceł lub opłat.

3. W odniesieniu do towarów uzyskanych lub wyprodukowanych na obszarze celnym Unii lub na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, przy wytworzeniu których użyto produktów pochodzących z państw trzecich niebędących w swobodnym obrocie na obszarze celnym Unii ani na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, ale które to towary nie są objęte ust. 1 lit. c), część jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, stosuje przepisy prawa celnego mające zastosowanie do towarów pochodzących z państw trzecich.

Artykuł 2

Wymiana handlowa między częściami jednolitego obszaru celnego

1. Zakazuje się stosowania ceł przywozowych i wywozowych oraz opłat o skutku równoważnym w handlu pomiędzy częściami jednolitego obszaru celnego. Zakaz ten stosuje się również do ceł o charakterze fiskalnym.

Opłaty za przeprowadzenie kontroli celnych lub dowolne inne zastosowanie przepisów prawa celnego w handlu między częściami jednolitego obszaru celnego uznaje się za mające skutek równoważny należnościom celnym. Jeżeli jednak organy celne świadczą szczególne usługi, zezwala się na pobieranie opłat lub uzyskiwanie zwrotu kosztów, w szczególności w przypadku:

- a) wnioskowanej obecności funkcjonariuszy celnych poza oficjalnymi godzinami urzędowania lub w miejscach innych niż miejsca celne;
- b) przeprowadzania analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz pobierania opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do wydanych decyzji lub informacji udzielonych w odpowiedzi na wniosek;
- c) kontroli lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji, lub zniszczenia towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych;
- d) nadzwyczajnych środków kontroli, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

2. Art. III, V oraz XI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (zwanego dalej „GATT 1994”) zostają włączone do niniejszego Protokołu i stanowią jego część oraz stosuje się je odpowiednio w handlu między częściami jednolitego obszaru celnego.

3. Zasady określone w niniejszym załączniku nie stanowią przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytowych, jeżeli te zakazy lub ograniczenia są uzasadnione względami moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej, bądź ochrony własności przemysłowej lub handlowej. Zakazy te i ograniczenia nie mogą jednak stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między częściami jednolitego obszaru celnego.
4. Żadne z postanowień niniejszego załącznika nie może być interpretowane jako:
- wymagające od Unii lub Zjednoczonego Królestwa dostarczenia lub zezwolenia na dostęp do informacji, których ujawnienie Unia lub Zjednoczone Królestwo uznaje za sprzeczne z podstawowymi interesami swojego bezpieczeństwa; lub
 - uniemożliwiające Unii lub Zjednoczonemu Królestwu podjęcie dowolnego działania uznanego przez Unię lub Zjednoczone Królestwo za niezbędne do ochrony podstawowych interesów swojego bezpieczeństwa:
 - związanego z produkcją lub handlem bronią, amunicją lub materiałami wojennymi lub odnoszącego się do produkcji lub handlu innymi towarami i materiałami prowadzonych bezpośrednio lub pośrednio dla celów zaopatrzenia sił zbrojnych;
 - odnoszącego się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania; lub
 - podjętego w czasie wojny lub w obliczu innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub
 - uniemożliwiające Unii lub Zjednoczonemu Królestwu przeprowadzenie dowolnego działania w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Artykuł 3

Taryfa celna mająca zastosowanie do handlu z państwami trzecimi

- Zjednoczone Królestwo dostosowuje taryfy i przepisy mające zastosowanie na jego obszarze celnym do:
 - Wspólnej Taryfy Celnej Unii określonej w art. 56 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013;
 - unijnych przepisów dotyczących pochodzenia towarów, określonych w tytule II rozdział 2 rozporządzenia (UE) nr 952/2013; oraz
 - unijnych przepisów dotyczących wartości celnej towarów, określonych w tytule II rozdział 3 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
- W żadnym przypadku Zjednoczone Królestwo nie może:
 - stosować na swoim obszarze celnym, w odniesieniu do jakiegokolwiek towaru lub przywozu z państwa trzeciego, taryfy celnej, która jest niższa niż Wspólna Taryfa Celna; lub
 - stosować lub przyznawać na swoim obszarze celnym preferencje taryfowe jakimkolwiek towarom na podstawie reguł pochodzenia, które różnią się od reguł regulujących przyznawanie takich preferencji temu samemu towarowi przez Unię na jej obszarze celnym.
- Zjednoczone Królestwo nie może stosować ani przyznawać na swoim obszarze celnym żadnych kontyngentów, kontyngentów taryfowych lub zawieszenia ceł bez uprzedniej zgody Wspólnego Komitetu.
- Zjednoczone Królestwo jest informowane o wszelkich podjętych przez Unię decyzjach o zmianie Wspólnej Taryfy Celnej, zawieszeniu lub ponownym wprowadzeniu ceł oraz o wszelkich decyzjach dotyczących kontyngentów, kontyngentów taryfowych lub zawieszeń ceł w odpowiednim czasie umożliwiającym mu dostosowanie się do takiej decyzji. W razie potrzeby przeprowadzone mogą zostać konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu.

Artykuł 4

Polityka handlowa

- Jednolity obszar celny jest zgodny z odpowiednimi postanowieniami art. XXIV GATT 1994. W tym celu Zjednoczone Królestwo harmonizuje politykę handlową mającą zastosowanie do jego obszaru celnego ze wspólną polityką handlową Unii w zakresie niezbędnym do nadania skuteczności art. 6 ust. 1 niniejszego Protokołu i art. 3 niniejszego załącznika oraz poprzez stosowanie przepisów handlowych innych niż cła, w szczególności środków objętych art. XI:1 GATT 1994, które są zasadniczo takie same jak środki stosowane przez Unię.

2. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby w odniesieniu do produktów objętych art. 6 ust. 1 niniejszego Protokołu jego listy koncesyjne, o których mowa w art. II GATT 1994, były w pełni dostosowane do list koncesyjnych Unii, a zobowiązania dotyczące kontyngentów taryfowych były zgodne z tymi zobowiązaniami Unii i z postanowieniami art. 3 niniejszego załącznika. Unia i Zjednoczone Królestwo zgadzają się współpracować w zakresie kwestii WTO dotyczących podziału kontyngentów taryfowych WTO oraz w zakresie niezbędnym do funkcjonowania jednolitego obszaru celnego.

3. Unijny system ochrony handlu, a także ogólny system preferencji taryfowych Unii (zwany dalej „GSP”) obejmują obie części jednolitego obszaru celnego. Unia konsultuje ze Zjednoczonym Królestwem wszelkie środki ochrony handlu lub działania w ramach systemu GSP, które zamierza przyjąć. Co najmniej 6 miesięcy przed datą zakończenia okresu przejściowego Wspólny Komitet określi procedury dotyczące stosowania postanowień niniejszego ustępu.

Artykuł 5

Współpraca administracyjna

1. W uzupełnieniu szczególnej współpracy przewidzianej w załączniku 3 do niniejszego Protokołu organy administracyjne Unii, w tym jej państw członkowskich, oraz organy Zjednoczonego Królestwa odpowiedzialne za wdrożenie postanowień niniejszego załącznika udzielają sobie wzajemnej pomocy administracyjnej w celu zapewnienia zgodności z tymi przepisami w odniesieniu do handlu towarami między częściami jednolitego obszaru celnego lub z państwami trzecimi.

2. Co najmniej 6 miesięcy przed datą zakończenia okresu przejściowego Wspólny Komitet przyjmie odpowiednie przepisy dotyczące wzajemnej pomocy administracyjnej, o której mowa w ust. 1, w tym w odniesieniu do odzyskiwania długów.

Artykuł 6

Szczególne środki zaradcze

1. W drodze odstępstwa od art. 170–179 Umowy o wystąpieniu oraz art. 6 ust. 1 niniejszego Protokołu i art. 2 niniejszego załącznika, w przypadku nieprzestrzegania przez Zjednoczone Królestwo obowiązków określonych w art. 1, 3 i 4 niniejszego załącznika w odniesieniu do towarów i produktów z państw trzecich, Unia może, jeżeli uzna to za konieczne do ochrony integralności jednolitego rynku, nałożyć cła lub inne ograniczenia na przemieszczanie odpowiednich towarów wprowadzanych na obszar celny Unii lub z niego wyprowadzanych. Towarów tych nie uznaje się za objęte zakresem niniejszego załącznika, jak określono w art. 1 ust. 1.

2. Jeżeli Unia stwierdzi na podstawie obiektywnych informacji, że na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa wystąpił błąd we wdrażaniu załącznika 3 do niniejszego Protokołu i błąd ten wywiera skutki w zakresie ceł przywozowych, Unia zwraca się do Wspólnego Komitetu o określenie właściwych środków w celu zaradzenia zaistniałej sytuacji.

3. Część szósta Umowy o wystąpieniu ma zastosowanie do wszelkich sporów dotyczących stosowania niniejszego artykułu.

ZAŁĄCZNIK 3

Artykuł 1

Stosowanie kodeksów celnych

Bez uszczerbku dla postanowień załącznika 2 do niniejszego Protokołu, unijny kodeks celny i wszelkie inne środki i kontrole mające zastosowanie na obszarze celnym Unii oraz ustawa Zjednoczonego Królestwa z 2018 r. o podatkach (handlu transgranicznym) (*Taxation (Cross-border Trade) Act 2018*) i przepisy wykonawcze do tej ustawy, a także inne odpowiednie przepisy mające zastosowanie na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa stosuje się w handlu towarami między dwoma częściami jednolitego obszaru celnego na warunkach określonych w niniejszym Protokole i w niniejszym załączniku.

Artykuł 2

Formalności dotyczące art. 1 ust. 1 lit. c) załącznika 2

1. Na potrzeby wdrożenia art. 1 ust. 1 lit. c) załącznika 2 do niniejszego Protokołu formalności przywozowe uznaje się za dopełnione w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz, z chwilą zatwierdzenia dokumentu niezbędnego do udowodnienia, że dany towar objęty jest zakresem załącznika 2, zgodnie z jego art. 1 ust. 1.
2. Zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, powoduje, że należności celne lub opłaty o skutku równoważnym, w przypadku gdy takie należności celne lub opłaty są należne od danych towarów lub od pochodzących z państw trzecich produktów użytych do ich wytworzenia, zgodnie z art. 3 załącznika 2 do niniejszego Protokołu, zostają nałożone w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz. Powoduje ono również zastosowanie środków polityki handlowej opisanych w art. 4 załącznika 2, którym towary te mogą podlegać.
3. Za moment nałożenia należności celnych lub opłat o skutku równoważnym, o których mowa w ust. 2, uznaje się moment, w którym właściwe organy celne przyjmują zgłoszenie wywozowe dotyczące danych towarów.
4. Dłużnikiem jest osoba składająca zgłoszenie. W przypadku przedstawicielstwa pośredniego osoba, w której imieniu złożono zgłoszenie, również staje się dłużnikiem.

Artykuł 3

Dokument potwierdzający

Bez uszczerbku dla art. 5, dowodem, że towar objęty jest zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu, jak określono w jego art. 1 ust. 1, jest dokument potwierdzający wystawiony na wniosek eksportera przez organy celne w częściach jednolitego obszaru celnego.

Artykuł 4

Świadectwo przewozowe A. UK.

1. Dokumentem potwierdzającym, o którym mowa w art. 3, jest świadectwo przewozowe A. UK. Unia sporządza wzór świadectwa przewozowego A. UK. oraz uwagi wyjaśniające i informuje o nich Wspólny Komitet. Korzystanie z tego wzoru jest obowiązkowe.
2. Świadectwo przewozowe A. UK. może być stosowane wyłącznie gdy:
 - a) po dokonaniu wywozu i przed zgłoszeniem ich do przywozu towary nie zostały zmienione, przekształcone w jakikolwiek sposób ani poddane operacjom innym niż operacje służące zachowaniu ich w dobrym stanie lub dodawaniu lub umieszczaniu znaków, etykiet, pieczęci lub innej dokumentacji w celu zapewnienia zgodności z określonymi wymogami krajowymi obowiązującymi w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz;
 - b) towary były składowane lub wystawiane w państwie trzecim, pod warunkiem że pozostają one pod dozorem celnym w tym państwie trzecim.
3. Bez uszczerbku dla ust. 2, dzielenie przesyłek może mieć miejsce w państwie trzecim, jeżeli prowadzone jest przez eksportera lub na jego odpowiedzialność i pod warunkiem, że przesyłki pozostają pod dozorem celnym w tym państwie trzecim.

4. Uznaje się, że wymogi ust. 2 zostały spełnione, chyba że organy celne w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, mają powody przypuszczać, że tak nie jest. W takich przypadkach organy celne mogą zażądać od zgłaszającego udokumentowania zgodności, czego można dokonać za pomocą dowolnych środków.
5. Świadcstwo przewozowe A. UK. zostaje poświadczane przez organy celne w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz, gdy towary, do których się odnosi, są wywożone. Jest ono udostępniane eksporterowi zaraz po dokonaniu lub zapewnieniu rzeczywistego wywozu.
6. Świadcstwo przewozowe A. UK. może zostać poświadczane tylko wtedy, gdy może służyć jako dokument potwierdzający wymagany do celów określenia, czy dany towar objęty jest zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu, zgodnie z jego art. 1 ust. 1.
7. Eksporter występujący z wnioskiem o wystawienie świadectwa przewozowego A. UK. musi być przygotowany do przedłożenia w każdym momencie, na żądanie organów celnych części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz i w której wystawiane jest świadectwo przewozowe A. UK., wszystkich odpowiednich dokumentów potwierdzających status danych produktów oraz spełnienie pozostałych wymogów niniejszego Protokołu i załącznika 2 do niniejszego Protokołu.
8. Organy celne wystawiające świadectwo podejmują wszelkie kroki niezbędne do zweryfikowania statusu produktów i wypełnienia innych wymogów niniejszego Protokołu i niniejszego załącznika. W tym celu mają one prawo wezwać do przedstawienia wszelkich rozsądnych dowodów, jak również przeprowadzić wszelkie kontrole, jakie uznają za stosowne. Organy celne wystawiające świadectwo zapewniają również należyte wypełnienie świadectw. W szczególności sprawdzają, czy pole przeznaczone na opis produktów zostało wypełnione w sposób wykluczający możliwość dodania fałszywych wpisów.
9. Świadcstwo przewozowe A. UK. przedkładane jest organom celnym w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, w terminie czterech miesięcy od daty wystawienia świadectwa przez organy celne części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz.
10. Świadcstwa przewozowe A. UK. przedłożone organom celnym w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, mogą zostać przyjęte po upływie terminu przedłożenia określonego w ust. 9, jeżeli niezachowanie terminu przedłożenia tych dokumentów jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami.
11. W pozostałych przypadkach przedłożenia świadectw po terminie organy celne części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, przyjmują świadectwa przewozowe A. UK., jeżeli odnośne towary zostały im przedstawione przed upływem terminu określonego w ust. 9.

Artykuł 5

Świadcstwa przewozowe A. UK. wystawione z mocą wsteczną

1. Niezależnie od art. 4 ust. 5, świadectwo przewozowe A. UK. może, w drodze wyjątku, zostać wystawione po dokonaniu lub zapewnieniu rzeczywistego wywozu towarów, do których się odnosi, o ile spełnione są następujące warunki:
 - a) nie zostało ono wystawione w chwili dokonywania wywozu z powodu błędów lub nieumyślnych pominięć lub zaistnienia szczególnych okoliczności; lub
 - b) wykazano przed organami celnymi, że świadectwo przewozowe A. UK. zostało wystawione, ale nie zostało z przyczyn technicznych przyjęte przy przywozie.
2. W celu wdrożenia ust. 1 eksporter musi podać w swoim wniosku miejsce i datę wywozu produktów, do których odnosi się świadectwo przewozowe A. UK., oraz podać przyczyny złożenia wniosku.
3. Organy celne mogą wystawić świadectwo przewozowe A. UK. z mocą wsteczną jedynie po stwierdzeniu, że wniosek o wystawienie świadectwa złożono zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Przedkładanie świadectw przewozowych A. UK.

1. Świadcstwa przewozowe A. UK. przedkłada się organom celnym w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, zgodnie z procedurami ustanowionymi w tej części jednolitego obszaru celnego. Organy te mogą zażądać tłumaczenia świadectwa. Mogą one również zażądać, aby do zgłoszenia przywozowego zostało dołączone oświadczenie importera, że towary są objęte zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu, jak określono w jego art. 1 ust. 1.

2. Stwierdzenie drobnych niezgodności między oświadczeniami zawartymi w świadectwach przewozowych A. UK. a oświadczeniami podanymi w dokumencie przedłożonym organom celnym w celu dopełnienia formalności przywozowych dla danych towarów nie powoduje samo w sobie nieważności świadectw, jeżeli zostanie należycie dowiedzione, że świadectwa odpowiadają przedstawionym towarom.
3. Oczywiste błędy formalne, takie jak błędy pisarskie, na świadectwach przewozowych A. UK. nie powinny powodować odrzucenia tych świadectw, jeżeli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do poprawności oświadczeń zawartych w tych świadectwach.

Artykuł 7

Zastąpienie świadectw przewozowych A. UK.

Od momentu, gdy towary znajdują się pod kontrolą urzędu celnego w jednej z części jednolitego obszaru celnego, możliwe jest zastąpienie oryginalnego świadectwa przewozowego A. UK. jednym lub większą liczbą świadectw przewozowych A. UK. w celu wysyłki wszystkich lub części tych towarów do innego miejsca przeznaczenia w granicach jednolitego obszaru celnego. Zastępcze świadectwa przewozowe A. UK. wystawiane są przez urząd celny, pod kontrolą którego znajdują się produkty.

Artykuł 8

Współpraca administracyjna

1. Organy celne państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa przekazują sobie wzajemnie, za pośrednictwem Komisji Europejskiej, wzory odcisków pieczęci używanych w ich urzędach celnych przy wystawianiu świadectw przewozowych A. UK. oraz adresy organów celnych odpowiedzialnych za weryfikację tych świadectw.
2. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszego Protokołu Unia i Zjednoczone Królestwo udzielają sobie, za pośrednictwem właściwych organów administracji celnej, wzajemnej pomocy przy kontroli autentyczności świadectw przewozowych A. UK. oraz poprawności podanych w nich informacji.

Artykuł 9

Weryfikacja świadectw przewozowych A. UK.

1. Późniejsza weryfikacja świadectw przewozowych A. UK. jest przeprowadzana wyrywkowo lub zawsze wtedy, gdy organy celne w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, mają uzasadnione wątpliwości dotyczące autentyczności świadectw, statusu przedmiotowych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego Protokołu oraz załączników do niego, pod warunkiem, że taka weryfikacja jest podejmowana nie później niż 3 lata po wydaniu świadectwa przewozowego A. UK. przez organy celne w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonano wywozu.
2. Na potrzeby postanowień ust. 1 organy celne w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, przesyłają organom celnym w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz, świadectwo przewozowe A. UK. oraz fakturę, o ile została ona przekazana, albo kopię tych dokumentów, uzasadniając, w stosownych przypadkach, potrzebę zbadania sprawy. Jako uzasadnienie wniosku o weryfikację przekazywane są wszelkie uzyskane dokumenty lub informacje wskazujące na to, że informacje podane na świadectwie przewozowym A. UK. są nieprawdziwe.
3. Weryfikacja jest przeprowadzana przez organy celne w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz. Na potrzeby weryfikacji mają one prawo wezwać do przedstawienia wszelkich rozsądnych dowodów, jak również przeprowadzić kontrole ksiąg rachunkowych podmiotu wywożącego lub inne kontrole, jakie uznają za stosowne.
4. Jeżeli w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji organy celne w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, podejmą w odniesieniu do przedmiotowych produktów decyzję o odmowie traktowania określonego w załączniku 2, podmiotowi przywożącemu proponuje się zwolnienie tych produktów, z zastrzeżeniem zastosowania wobec nich środków ostrożności uznanych za konieczne.
5. Organy celne wnioskujące o weryfikację są informowane o wynikach tej weryfikacji w ciągu maksymalnie 10 miesięcy. Wyniki te muszą wyraźnie wskazywać na to, czy dokumenty są autentyczne i czy przedmiotowe produkty były objęte zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu, jak określono w art. 1 ust. 1 tego załącznika, oraz czy spełniają wymogi niniejszego Protokołu i załączników do niego.
6. Jeżeli w przypadku uzasadnionych wątpliwości w ciągu 10 miesięcy nie zostanie udzielona odpowiedź lub jeżeli odpowiedź nie zawiera dostatecznych informacji pozwalających na stwierdzenie autentyczności przedmiotowego dokumentu bądź faktycznego statusu produktu, wnioskujące organy celne odmawiają traktowania określonego w niniejszym Protokole i załącznikach do niego, z wyjątkiem wyjątkowych okoliczności.

*Artykuł 10***Spory dotyczące procedury weryfikacji**

1. Jeżeli w odniesieniu do procedur weryfikacji określonych w art. 9 powstanie spór, który nie może być rozwiązany pomiędzy organami celnymi wnioskującymi o weryfikację a organami celnymi, które są odpowiedzialne za przeprowadzenie tej weryfikacji, lub spór dotyczący wykładni niniejszego załącznika, te spory przekazywane są Wspólnemu Komitetowi.
2. Na wniosek Unii Europejskiej lub Zjednoczonego Królestwa, w ciągu 90 dni od daty przekazania do rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, w ramach Wspólnego Komitetu odbywają się konsultacje celem rozstrzygnięcia wspomnianych różnic opinii. Okres konsultacji może być w indywidualnych przypadkach wydłużony za obopólną pisemną zgodą. Po upływie tego okresu organ celny w części jednolitego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, może podjąć decyzję w sprawie statusu przedmiotowych towarów.
3. We wszystkich przypadkach spory między podmiotem przywożącym i organami celnymi w części pojedynczego obszaru celnego, do której dokonywany jest przywóz, są rozstrzygane na podstawie ustawodawstwa tej części pojedynczego obszaru celnego.

*Artykuł 11***Sankcje**

Wobec każdej osoby, która na potrzeby uzyskania traktowania określonego w niniejszym Protokole oraz w załączniku 2 do niniejszego Protokołu sporządza dokument zawierający nieprawdziwe informacje lub przyczynia się do sporządzenia takiego dokumentu, stosowane są sankcje. Takie sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

*Artykuł 12***Postanowienia dotyczące towarów przewożonych przez podróżnych**

Jeżeli nie są przeznaczone do celów handlowych, towary przewożone przez podróżnych z jednej części jednolitego obszaru celnego do drugiej części jednolitego obszaru celnego korzystają z traktowania określonego w załączniku 2 do niniejszego Protokołu bez konieczności przedstawienia świadectwa, o którym mowa w art. 3–11 niniejszego załącznika, o ile towary te zostały zgłoszone jako towary objęte zakresem załącznika 2, jak określono w art. 1 ust. 1 tego załącznika, i nie ma wątpliwości co do prawidłowości takiego zgłoszenia.

Wspólny Komitet regularnie omawia wdrożenie niniejszego artykułu i w razie potrzeby przyjmuje niezbędne środki w celu jego właściwego stosowania.

*Artykuł 13***Przesyłki pocztowe**

Przesyłki pocztowe, w tym paczki pocztowe, korzystają z traktowania określonego w załączniku 2 do niniejszego Protokołu bez konieczności przedstawienia świadectwa, o którym mowa w art. 3–11 niniejszego załącznika, o ile opakowanie lub dokumenty towarzyszące nie zawierają wskazania, że znajdujące się w środku towary nie są objęte zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu, jak określono w art. 1 ust. 1 tego załącznika. Takie wskazanie ma formę etykiety, którą umieszczają we wszystkich takich przypadkach właściwe organy w części jednolitego obszaru celnego, z której dokonywany jest wywóz.

Unia sporządza wzór etykiety, o której mowa w pierwszym akapicie, i informuje o nim Wspólny Komitet. Korzystanie z etykiety opartej na tym wzorze jest obowiązkowe.

Wspólny Komitet regularnie omawia wdrożenie niniejszego artykułu i w razie potrzeby przyjmuje niezbędne środki w celu jego właściwego stosowania.

ZAŁĄCZNIK 4

CZĘŚĆ PIERWSZA

OPODATKOWANIE

Artykuł 1

Opodatkowanie

1. Unia i Zjednoczone Królestwo uznają zasady dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, w tym globalne standardy dotyczące przejrzystości, wymiany informacji i sprawiedliwego opodatkowania, a także standardy OECD dotyczące przeciwdziałania erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków (BEPS), oraz zobowiązują się do ich wdrażania. Unia i Zjednoczone Królestwo będą upowszechniać dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych, pogłębiać międzynarodową współpracę w obszarze opodatkowania i ułatwiać pobór dochodów podatkowych.

2. W ramach zobowiązań Unii i Zjednoczonego Królestwa, o których mowa w ust. 1, Zjednoczone Królestwo kontynuuje stosowanie przepisów prawa krajowego transponujących następujące przepisy prawa Unii, obowiązujące w dniu zakończenia okresu przejściowego:

- a) dyrektywę Rady 2011/16/UE ⁽¹⁾;
- b) dyrektywę Rady (UE) 2016/1164 ⁽²⁾; oraz
- c) art. 89 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ⁽³⁾.

3. Unia i Zjednoczone Królestwo potwierdzają swoje zobowiązanie na rzecz ograniczania szkodliwych środków podatkowych, zgodnie z kierunkiem wyznaczonym w planie przeciwdziałania BEPS określonym przez OECD i państwa grupy G20.

W tym kontekście Zjednoczone Królestwo potwierdza swoje zobowiązanie do stosowania kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej określonego w konkluzjach Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1997, zgodnie z mandatem i kryteriami określonymi we wspomnianych konkluzjach, a także wytycznych dotyczących kodeksu postępowania, obowiązujących w dniu zakończenia okresu przejściowego.

4. Wspólny Komitet może określać środki niezbędne do wdrożenia ust. 2 i omawia wszystkie kwestie związane z wdrożeniem ust. 3.

5. Art. 170–181 Umowy o wystąpieniu nie mają zastosowania do sporów odnoszących się do wykładni i stosowania ust. 1, 3 i 4 niniejszego artykułu.

CZĘŚĆ DRUGA

OCHRONA ŚRODOWISKA

Artykuł 2

Nieobniżanie poziomu ochrony środowiska

1. Mając na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania jednolitego obszaru celnego, Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają, aby poziom ochrony środowiska określony w przepisach ustawowych i wykonawczych oraz w stosowanych praktykach nie został obniżony poniżej poziomu przewidzianego we wspólnych normach mających zastosowanie w Unii i w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego w odniesieniu do dostępu do informacji o środowisku, udziału społeczeństwa, dostępu do wymiaru sprawiedliwości w kwestiach dotyczących środowiska; ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko; emisji przemysłowych; emisji do powietrza oraz celów i pułapów w zakresie jakości powietrza; ochrony przyrody i różnorodności biologicznej; gospodarowania odpadami; ochrony i zachowania środowiska wodnego; ochrony i zachowania środowiska morskiego; ograniczania i eliminowania zagrożeń dla zdrowia ludzkiego lub środowiska wynikających z produkcji, stosowania, uwalniania i usuwania substancji chemicznych, jak również do zapobiegania tym zagrożeniom; oraz do zmiany klimatu.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 64 z 11.3.2011, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (Dz.U. L 193 z 19.7.2016, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

2. Uwzględniając zasady wspólne w dniu zakończenia okresu przejściowego oraz swoje zaangażowanie w realizację przyjętej w 1992 r. deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju, realizując zobowiązania określone w niniejszym artykule Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają w swoich odpowiednich przepisach w dziedzinie środowiska zgodność z następującymi zasadami:

- a) zasadą ostrożności;
- b) zasadą działania zapobiegawczego;
- c) zasadą naprawiania szkody w środowisku w pierwszym rzędzie u źródła; oraz
- d) zasadą „zanieczyszczający płaci”.

3. Uwzględniając wspólne standardy, o których mowa w ust. 1, Wspólny Komitet przyjmuje decyzje określające minimalne zobowiązania dotyczące:

- a) ograniczenia krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń powietrza;
- b) maksymalnej zawartości siarki w paliwach żeglugowych, jakie mogą być stosowane na wodach terytorialnych, w wyłącznych strefach ekonomicznych, w tym w obszarze kontroli emisji SO_x (SO_x-ECA) wyznaczonym na terenie Morza Północnego i Morza Bałtyckiego, oraz w portach państw członkowskich Unii i Zjednoczonego Królestwa; oraz
- c) najlepszych dostępnych technik, w tym dopuszczalnych wartości emisji w odniesieniu do emisji przemysłowych.

Decyzje te stosuje się od daty zakończenia okresu przejściowego.

4. Unia i Zjednoczone Królestwo przyjmują niezbędne środki w celu wywiązania się ze swoich odpowiednich zobowiązań w zakresie międzynarodowych umów dotyczących działań przeciw zmianom klimatu, w tym umów wdrażających Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, takich jak Porozumienie paryskie z 2015 r.

5. Zjednoczone Królestwo realizuje system ustalania cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla o co najmniej tej samej skuteczności i zakresie, jak system wprowadzony dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE⁽⁴⁾.

6. Unia i Zjednoczone Królestwo potwierdzają swoje zaangażowanie na rzecz skutecznego wdrażania wielostronnych porozumień dotyczących środowiska, których są stroną, w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych oraz stosowanych praktykach.

7. Art. 170–181 Umowy o wystąpieniu nie mają zastosowania do sporów odnoszących się do wykładni i stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 3

Działania monitorujące i egzekwowanie przepisów w dziedzinie ochrony środowiska

1. Odnotowując, że skuteczne stosowanie prawa Unii odzwierciedlającego wspólne standardy, o których mowa w art. 2 ust. 1, jest zapewniane na terytorium Unii przez działające na mocy Traktatów Komisję Europejską oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo zapewnia skuteczne egzekwowanie art. 2, a także swoich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz stosowanych praktyk odzwierciedlających te wspólne standardy, bez uszczerbku dla art. 2 ust. 7.

Zjednoczone Królestwo zapewnia możliwość wszczęcia postępowań administracyjnych i sądowych umożliwiających organom publicznym i członkom społeczeństwa skuteczne i terminowe działania przeciwko naruszeniom przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk Zjednoczonego Królestwa, a także skuteczne środki zaradcze, w tym środki tymczasowe, zapewniające, aby wszelkie kary były skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz miały rzeczywiste i zniechęcające skutki.

2. Zjednoczone Królestwo wdraża przejrzysty system skutecznego krajowego monitorowania, nadzorowania i egzekwowania realizacji zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu oraz z art. 2, a także składania sprawozdań w tym zakresie, przez niezależny i posiadający odpowiednie zasoby organ lub organy (zwany dalej „niezależnym organem”).

Niezależny organ dysponuje uprawnieniami do przeprowadzania z własnej inicjatywy postępowań wyjaśniających w sprawie zarzucanych naruszeń ze strony podmiotów publicznych i organów Zjednoczonego Królestwa, a także do rozpatrywania skarg na potrzeby prowadzenia takich postępowań. Niezależny organ dysponuje wszelkimi niezbędnymi uprawnieniami pozwalającymi na pełnienie swoich funkcji, w tym uprawnieniami do żądania informacji. Niezależny organ jest również uprawniony do podejmowania działań przed właściwym sądem w Zjednoczonym Królestwie w ramach stosownego postępowania sądowego w celu uzyskania odpowiedniego środka zaradczego.

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

CZĘŚĆ TRZECIA

STANDARDY PRACY I STANDARDY SPOŁECZNE

Artykuł 4

Nieobniżanie standardów pracy i standardów społecznych

1. Mając na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania jednolitego obszaru celnego, Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają, aby poziom ochrony określony w przepisach ustawowych i wykonawczych oraz w stosowanych praktykach nie został obniżony poniżej poziomu przewidzianego we wspólnych normach mających zastosowanie w Unii i w Zjednoczonym Królestwie w dniu zakończenia okresu przejściowego, w odniesieniu do ochrony pracy i ochrony socjalnej, a także podstawowych praw w pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, uczciwych warunków pracy i standardów zatrudnienia, prawa do informacji i konsultacji na szczeblu przedsiębiorstwa oraz restrukturyzacji.
2. Art. 170–181 Umowy o wystąpieniu nie mają zastosowania do sporów odnoszących się do wykładni i stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 5

Wielostronne standardy i porozumienia w zakresie pracy i kwestii socjalnych

1. Uwzględniając znaczenie międzynarodowej współpracy i międzynarodowych porozumień w zakresie pracy oraz wysokiego poziomu ochrony pracy i ochrony socjalnej w powiązaniu ze skutecznością tej ochrony, Unia i Zjednoczone Królestwo chronią i promują dialog społeczny dotyczący kwestii zatrudnienia między pracownikami i pracodawcami, ich odpowiednimi organizacjami, a także z władzami.
2. Unia i Zjednoczone Królestwo potwierdzają swoje zaangażowanie na rzecz skutecznego wdrażania w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych oraz praktykach konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz postanowień Europejskiej karty społecznej Rady Europy, ratyfikowanych i przyjętych odpowiednio przez Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie.
3. Unia i Zjednoczone Królestwo wymieniają informacje dotyczące odpowiednio sytuacji i postępów państw członkowskich oraz Zjednoczonego Królestwa w zakresie ratyfikowania konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, które są sklasyfikowane przez Międzynarodową Organizację Pracy jako aktualne, oraz zrewidowanej Europejskiej karty społecznej i powiązanych protokołów.
4. Art. 170–181 Umowy o wystąpieniu nie mają zastosowania do sporów odnoszących się do wykładni i stosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Działania monitorujące i egzekwowanie standardów pracy i standardów społecznych

Odnotowując, że skuteczne stosowanie prawa Unii odzwierciedlającego wspólne standardy, o których mowa w art. 4 ust. 1, jest zapewniane na terytorium Unii przez działające na mocy Traktatów Komisję Europejską oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo zapewnia skuteczne egzekwowanie art. 4, a także swoich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk odzwierciedlających te wspólne standardy na swoim całym terytorium, bez uszczerbku dla art. 4 ust. 2.

Zjednoczone Królestwo utrzymuje skuteczny system inspekcji pracy, zapewnia możliwość wszczynania postępowań administracyjnych i sądowych umożliwiających skuteczne działania przeciwko naruszeniom przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk Zjednoczonego Królestwa, a także skuteczne środki zaradcze zapewniające, aby wszelkie kary były skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz miały rzeczywiste i zniechęcające skutki.

CZĘŚĆ CZWARTA

POMOC PAŃSTWA

Artykuł 7

Pomoc państwa

1. Mając na względzie zachowanie solidnych i obszernych ram kontroli pomocy państwa, które zapobiegają nadmiernym zakłóceniom wymiany handlowej i konkurencji, do Zjednoczonego Królestwa zastosowanie mają przepisy prawa Unii dotyczące pomocy państwa wymienione w załączniku 8 do niniejszego Protokołu, w odniesieniu do środków, które wpływają na tę wymianę handlową między częściami jednolitego obszaru celnego, która jest objęta zakresem załącznika 2. W odniesieniu do takich środków przyjętych przez organy Zjednoczonego Królestwa odniesienia do Komisji Europejskiej w tych przepisach prawnych Unii odczytuje się jednak jako odnoszące się do niezależnego organu, o którym mowa w art. 9.

2. Niezależnie od ust. 1, przepisy prawa Unii, o których mowa w tym ustępie, nie mają zastosowania do środków wprowadzonych przez organy Zjednoczonego Królestwa w celu wsparcia produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa, do określonego maksymalnego łącznego rocznego poziomu wsparcia oraz pod warunkiem, że określony minimalny odsetek tego wsparcia objętego wyłączeniem jest zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. Maksymalny łączny roczny poziom wsparcia objęty wyłączeniem i ten minimalny odsetek są określane przez Wspólny Komitet zgodnie z procedurami przewidzianymi w art. 8 niniejszego załącznika.

3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla art. 12 niniejszego Protokołu oraz art. 14 ust. 4 i 5 niniejszego Protokołu w odniesieniu do jego art. 12.

Artykuł 8

Procedury, o których mowa w art. 7 ust. 2

Wspólny Komitet określa początkowy maksymalny łączny roczny poziom wsparcia objętego wyłączeniem oraz początkowy minimalny odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 2, uwzględniając najnowsze dostępne informacje. Przy określaniu początkowego maksymalnego łącznego rocznego poziomu wsparcia objętego wyłączeniem uwzględnia się strukturę przyszłego systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie oraz roczną średnią wartość łącznej kwoty wydatków poniesionych na obszarze celnym Zjednoczonego Królestwa w ramach wspólnej polityki rolnej realizowanej na podstawie bieżących WRF na lata 2014–2020. Przy określaniu początkowego minimalnego odsetka wsparcia uwzględnia się strukturę przyszłego systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie oraz odsetek łącznych wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej w Unii, który był zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa, zgodnie z notyfikacjami dotyczącymi przedmiotowego okresu.

Wspólny Komitet dostosowuje poziom wsparcia i odsetek, o których mowa w akapicie pierwszym, określone przy uwzględnieniu struktury systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie, do wszelkich zmian łącznej kwoty wsparcia dostępnej w ramach wspólnej polityki rolnej w Unii realizowanej na podstawie każdego kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Jeżeli Wspólny Komitet nie określi początkowego poziomu wsparcia oraz odsetka zgodnie z akapitem pierwszym do dnia zakończenia okresu przejściowego lub nie dostosuje poziomu wsparcia oraz odsetka zgodnie z akapitem drugim w ciągu roku od wejścia w życie przyszłych wieloletnich ram finansowych, zawieszają się stosowanie art. 7 ust. 2 do czasu określenia lub dostosowania przez Wspólny Komitet poziomu wsparcia i odsetka.

Artykuł 9

Niezależny organ

1. Zjednoczone Królestwo ustanawia lub utrzymuje organ, który jest funkcjonalnie niezależny (zwany dalej „niezależnym organem”). Podczas wykonywania swych obowiązków i uprawnień niezależny organ posiada niezbędne gwarancje niezależności od wpływów politycznych lub innych wpływów zewnętrznych i działa w sposób bezstronny.

2. W odniesieniu do środków przyjętych przez organy Zjednoczonego Królestwa objętych zakresem art. 7 ust. 1 niezależny organ ma uprawnienia i sprawuje funkcje równoważne uprawnieniom i funkcjom Komisji Europejskiej działającej na mocy przepisów prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu. Niezależnemu organowi przyznaje się odpowiednie zasoby niezbędne do pełnego stosowania i skutecznego egzekwowania, zgodnie z art. 7 ust. 1, przepisów prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu. Zasoby te obejmują zasoby ludzkie, techniczne i finansowe, lokale i infrastrukturę.

3. Decyzje niezależnego organu wywołują takie same skutki prawne dla Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie, jak skutki prawne wywoływane w Unii i w jej państwach członkowskich przez porównywalne decyzje Komisji Europejskiej działającej na mocy przepisów prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu.

Artykuł 10

Współpraca

1. W celu zapewnienia stałego nadzoru w obszarze pomocy państwa na całym jednolitym obszarze celnym Komisja Europejska i niezależny organ prowadzą współpracę.

2. Komisja Europejska i niezależny organ:
 - a) wymieniają informacje i uwagi na temat wdrażania, stosowania i wykładni przepisów prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu oraz
 - b) przekazują sobie, w indywidualnych przypadkach, informacje i uwagi na temat konkretnych spraw z zakresu pomocy państwa mających wpływ na tę wymianę handlową między częściami jednolitego obszaru celnego, która jest objęta zakresem załącznika 2 do niniejszego Protokołu. Komisja Europejska i niezależny organ wymieniają te informacje z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności zachowania tajemnicy zawodowej i handlowej.
3. Jeżeli niezależny organ postanowi wszcząć postępowanie, o którym mowa w art. 108 ust. 2 akapit pierwszy i drugi TFUE, w odniesieniu do środków przyjętych przez organy Zjednoczonego Królestwa objętych zakresem art. 7 ust. 1, niezależny organ informuje Komisję Europejską o tej decyzji i umożliwia jej przedłożenie uwag w terminach określonych w rozporządzeniu Rady (UE) 2015/1589 ⁽⁵⁾.
4. Niezależny organ konsultuje się z Komisją Europejską w sprawie wszelkich projektów decyzji, które ma zamiar przyjąć zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 9. Komisja Europejska ma maksymalnie 3 miesiące na przedstawienie swojej opinii, a niezależny organ uwzględnia tę opinię w największym możliwym stopniu przed przyjęciem decyzji. W sprawach pilnych niezależny organ może zwrócić się do Komisji o przedstawienie swojej opinii w najszybszym możliwym terminie.

Jeżeli w okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym, Komisja Europejska uzna, że potrzebuje dodatkowych informacji, zanim będzie w stanie wyrazić opinię, może zwrócić się do niezależnego organu o takie informacje. Bieg wspomnianego terminu przedstawienia opinii jest przerwany z datą wniosku Komisji Europejskiej o dodatkowe informacje i zaczyna biec od nowa od daty otrzymania odpowiedzi niezależnego organu.

Niezależny organ nie przyjmuje projektu decyzji, dopóki Komisja Europejska nie przedstawi swojej opinii zgodnie z akapitem pierwszym.

Artykuł 11

Sądy Zjednoczonego Królestwa

1. Odnotowując, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest na mocy Traktatów właściwy do orzekania w sprawie aktów Komisji Europejskiej w obszarze pomocy państwa, w odniesieniu do środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo, objętych zakresem art. 7 ust. 1 niniejszego załącznika, Zjednoczone Królestwo zapewnia właściwość sądów w Zjednoczonym Królestwie w zakresie:
 - a) oceny i egzekwowania spełniania przez organy Zjednoczonego Królestwa zobowiązania wynikającego z art. 108 ust. 3 TFUE, dotyczącego powiadamiania o proponowanym środku i niewprowadzania go w życie do czasu jego zatwierdzenia przez niezależny organ;
 - b) oceny zgodności decyzji podjętych przez niezależny organ z przepisami prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionymi w załączniku 8 do niniejszego Protokołu;
 - c) oceny i egzekwowania wykonania przez organy Zjednoczonego Królestwa decyzji niezależnego organu oraz nakładania sankcji w przypadku braku ich wykonania;
 - d) orzekania w sprawie skarg dotyczących zaniechania działania przez niezależny organ i w zakresie nakazania temu organowi podjęcia działania; oraz
 - e) orzekania w sprawie powództw o odszkodowania z tytułu szkód poniesionych przez osoby prywatne i przyznawania takich odszkodowań.
2. Komisja Europejska i zainteresowane strony mają legitymację procesową do wnoszenia takich spraw przed sądami w Zjednoczonym Królestwie.

Pojęcie „zainteresowane strony” w akapicie pierwszym ma to samo znaczenie, jak w przepisach prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu.

3. Komisja Europejska ma prawo do interwencji w sprawach, o których mowa w art. 1, wniesionych przed sądami w Zjednoczonym Królestwie przez niezależny organ lub dowolną zainteresowaną stronę.

Artykuł 12

Przejrzystość

Bez uszczerbku dla przepisów prawa Unii w obszarze pomocy państwa wymienionych w załączniku 8 do niniejszego Protokołu, Zjednoczone Królestwo utrzymuje system zapewniający przejrzystość pomocy państwa, w przypadku gdy przyznana pomoc indywidualna przekracza 500 000 EUR.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

*Artykuł 13***Konsultacje**

1. Jeżeli Unia uzna, że stosowanie lub wdrażanie przez Zjednoczone Królestwo art. 7 i art. 9–12 grozi poważnym naruszeniem równych warunków konkurencji między częściami jednolitego obszaru celnego, może zwrócić się o konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu w celu znalezienia obustronnie akceptowalnego rozwiązania.
2. Konsultacje odbywają się na podstawie pisemnego wniosku zawierającego wyjaśnienie przyczyn, dla których Unia zwróciła się o konsultacje. Posiedzenie Wspólnego Komitetu odbywa się w ciągu 30 dni od złożenia wniosku.
3. Jeżeli w ramach Wspólnego Komitetu nie znaleziono wspólnie uzgodnionego rozwiązania w ciągu 30 dni od posiedzenia Wspólnego Komitetu, o którym mowa w ust. 2, Unia może przyjąć środki tymczasowe zgodnie z art. 14.

*Artykuł 14***Środki tymczasowe**

1. Unia jest uprawniona, po powiadomieniu Zjednoczonego Królestwa, do przyjęcia odpowiednich środków zaradczych:
 - a) zgodnie z art. 13 ust. 3; lub
 - b) gdy Unia uzna, że Zjednoczone Królestwo nie wykonało swoich zobowiązań na mocy art. 7 i art. 9–12 niniejszego załącznika i jeżeli Unia rozpoczęła konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu zgodnie z art. 169 Umowy o wystąpieniu, pod warunkiem że Unia uzna, iż niewykonanie przez Zjednoczone Królestwo zobowiązań grozi naruszeniem równych warunków konkurencji między częściami jednolitego obszaru celnego.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. b), odpowiednie środki zaradcze wprowadzone przez Unię mogą stać się skuteczne najwcześniej 30 dni po powiadomieniu Zjednoczonego Królestwa przez Unię.
3. Odpowiednie środki zaradcze wprowadzone przez Unię przestają obowiązywać gdy:
 - a) Unia uzna, że zagrożenie dla równych warunków konkurencji między częściami jednolitego obszaru celnego zostało usunięte; lub
 - b) w sprawach skierowanych do arbitrażu zgodnie z art. 170 Umowy o wystąpieniu organ arbitrażowy uzna, że Zjednoczone Królestwo nie naruszyło swoich zobowiązań na mocy art. 7 i art. 9–12 niniejszego załącznika.

*Artykuł 15***Koordinacja**

1. Wykonywanie przez niezależny organ uprawnień na podstawie art. 9 niniejszego załącznika w odniesieniu do środków przyjętych przez organy Zjednoczonego Królestwa objętych zakresem art. 7 ust. 1 niniejszego załącznika pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Komisji Europejskiej na podstawie art. 14 ust. 4 niniejszego Protokołu w odniesieniu do art. 12 niniejszego Protokołu.

W szczególności:

- a) decyzja niezależnego organu nie może powodować uzasadnionych oczekiwań wynikających z prawa Unii w odniesieniu do stosowania art. 12 niniejszego Protokołu;
 - b) jeżeli Komisja Europejska, działając na podstawie art. 12 niniejszego Protokołu, i niezależny organ, działając na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 9 niniejszego załącznika, podejmą decyzje w sprawie tego samego środka przyjętego przez organy Zjednoczonego Królestwa, decyzja niezależnego organu pozostaje bez uszczerbku dla skutków prawnych w Zjednoczonym Królestwie decyzji Komisji Europejskiej wydanej na podstawie art. 14 ust. 5 niniejszego Protokołu.
2. Jeżeli niezależny organ uzyska w dowolny sposób informacje o środku przyjętym przez organy Zjednoczonego Królestwa, który może być objęty zakresem zarówno art. 12 ust. 1 niniejszego Protokołu, jak i art. 7 ust. 1 niniejszego załącznika, może nieformalnie skonsultować się z Komisją Europejską, czy uznaje ona ten środek za objęty zakresem art. 12 ust. 1 niniejszego Protokołu.

CZĘŚĆ PIĄTA

KONKURENCJA

Artykuł 16

Zasady

Unia i Zjednoczone Królestwo uznają znaczenie wolnej i niezakłóconej konkurencji we wzajemnych stosunkach handlowych i inwestycyjnych. Unia i Zjednoczone Królestwo uznają, że antykonkurencyjne praktyki handlowe, koncentracja przedsiębiorstw oraz ingerencje państwa mogą zakłócać należyte funkcjonowanie rynków i osłabiać korzyści płynące z liberalizacji handlu.

Niniejsza część pozostaje bez uszczerbku dla przepisów szczegółowych mających w Unii zastosowanie do produktów rolnych zgodnie z art. 42 TFUE oraz dla równoważnych przepisów, ustawowych i wykonawczych oraz praktyk mających zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie.

Artykuł 17

Porozumienia między przedsiębiorstwami

1. Zakazuje się następujących praktyk, o ile mogą one wpływać na handel między Unią a Zjednoczonym Królestwem: wszelkich porozumień między przedsiębiorstwami, decyzji związków przedsiębiorstw oraz praktyk uzgodnionych, których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji, a w szczególności polegających na:

- a) ustalaniu w sposób bezpośredni lub pośredni cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków transakcji;
- b) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji, rynków, rozwoju technicznego lub inwestycji;
- c) podziale rynków lub źródeł zaopatrzenia;
- d) stosowaniu wobec partnerów handlowych nierównych warunków do świadczeń równoważnych i stwarzaniu im przez to niekorzystnych warunków konkurencji;
- e) uzależnianiu zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów zobowiązań dodatkowych, które ze względu na swój charakter lub zwyczaj handlowe nie mają związku z przedmiotem tych kontraktów.

2. Wszelkie porozumienia lub decyzje zakazane na mocy niniejszego artykułu są nieważne z mocy prawa.

3. Postanowienia ust. 1 mogą jednak zostać uznane za niemające zastosowania do:

- każdego porozumienia lub kategorii porozumień między przedsiębiorstwami,
- każdej decyzji lub kategorii decyzji związków przedsiębiorstw,
- każdej praktyki uzgodnionej lub kategorii praktyk uzgodnionych,

które przyczyniają się do polepszenia produkcji lub dystrybucji produktów bądź do popierania postępu technicznego lub gospodarczego, przy zastrzeżeniu dla użytkowników słuszej części zysku, który z tego wynika, oraz bez:

- a) nakładania na zainteresowane przedsiębiorstwa ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- b) dawania przedsiębiorstwom możliwości eliminowania konkurencji w stosunku do znacznej części danych produktów.

Artykuł 18

Nadużycie pozycji dominującej

Zakazuje się nadużywania przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw pozycji dominującej na terytorium Unii i Zjednoczonego Królestwa jako całości lub na znacznej jego części, w zakresie, w jakim może to wpływać na handel między Unią a Zjednoczonym Królestwem.

Nadużywanie takie może polegać w szczególności na:

- a) narzucaniu w sposób bezpośredni lub pośredni niesłusznym cen zakupu lub sprzedaży albo innych niesłusznym warunków transakcji;
- b) ograniczaniu produkcji, rynków lub rozwoju technicznego ze szkodą dla konsumentów;

- c) stosowaniu wobec partnerów handlowych nierównych warunków do świadczeń równoważnych i stwarzaniu im przez to niekorzystnych warunków konkurencji;
- d) uzależnianiu zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów zobowiązań dodatkowych, które ze względu na swój charakter lub zwyczaj handlowe nie mają związku z przedmiotem tych kontraktów.

Artykuł 19

Koncentracja przedsiębiorstw

Za niezgodną z prawem uznaje się koncentrację przedsiębiorstw, która podlega zgłoszeniu Zjednoczonemu Królestwu lub Unii, bądź co najmniej jednemu państwu członkowskiemu, i która grozi znaczącym zakłóceniem skutecznej konkurencji lub znacznym osłabieniem konkurencji, w szczególności w wyniku stworzenia lub wzmocnienia pozycji dominującej, w zakresie w jakim wpływa to na handel między Unią a Zjednoczonym Królestwem, chyba że przedstawiono lub nałożono środki zaradcze, aby odpowiednio zaradzić stwierdzonym problemom w zakresie konkurencji.

Artykuł 20

Przedsiębiorstwa publiczne, przedsiębiorstwa, którym przyznano specjalne lub wyłączne prawa lub przywileje, oraz wyznaczeni monopoliści

1. W przypadku przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw, którym państwa członkowskie lub Zjednoczone Królestwo przyznało specjalne lub wyłączne prawa, Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają, aby nie były wprowadzane ani utrzymane w mocy żadne środki sprzeczne z zasadami zawartymi w art. 17, 18 i 19.
2. Przedsiębiorstwa zobowiązane do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub mające charakter monopolu skarbowego podlegają zasadom zawartym w art. 17, 18 i 19, o ile stosowanie tych zasad nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Rozwój handlu nie może być naruszony w zakresie sprzecznym z interesami Unii i Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 21

Wykładnia

Unia i Zjednoczone Królestwo wdrażają i stosują art. 17–20 niniejszego załącznika w zakresie, w jakim odzwierciedlają one pojęcia prawa Unii, korzystając do celów wykładni z kryteriów wynikających ze stosowania art. 101, 102 i 106 TFUE, a także z wszystkich właściwych aktów przyjętych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii, w tym ram, wytycznych, zawiadomień i innych aktów mających zastosowanie w Unii.

Artykuł 22

Wdrożenie

1. Unia i Zjednoczone Królestwo podejmują wszelkie właściwe środki dla zapewnienia, aby ich reguły konkurencji w skuteczny sposób przeciwdziałały wszystkim praktykom określonym w art. 17–20.

W szczególności Zjednoczone Królestwo przyjmuje lub utrzymuje w mocy prawo konkurencji, które w skuteczny sposób przeciwdziała wszystkim praktykom określonym w art. 17–20.

2. Unia i Zjednoczone Królestwo egzekwują na swoich terytoriach zasady, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy.

Na potrzeby akapitu pierwszego Zjednoczone Królestwo ustanawia lub utrzymuje organ, który jest funkcjonalnie niezależny (zwany dalej „niezależnym organem”), lub większą liczbę takich organów. Niezależny organ posiada niezbędne gwarancje niezależności od wpływów politycznych lub innych wpływów zewnętrznych i musi być w stanie wypełniać swoje obowiązki i wykonywać swoje uprawnienia w sposób bezstronny. Organ ten jest odpowiednio wyposażony we wszystkie uprawnienia i zasoby niezbędne do pełnego stosowania i skutecznego egzekwowania prawa konkurencji, o którym mowa w ust. 1.

3. Zjednoczone Królestwo stosuje prawo konkurencji, o którym mowa w ust. 1, w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny, z poszanowaniem zasad sprawiedliwości proceduralnej i prawo danych przedsiębiorstw do obrony, bez względu na ich przynależność państwową czy status własnościowy.

*Artykuł 23***Współpraca**

1. Aby wspierać skuteczne egzekwowanie zasad konkurencji, Unia i Zjednoczone Królestwo uznają, że w ich wspólnym interesie leży promowanie współpracy w zakresie kształtowania polityki konkurencji oraz badania spraw dotyczących przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i łączenia przedsiębiorstw.
2. Na użytek ust. 1 organy ochrony konkurencji Unii i Zjednoczonego Królestwa będą dążyć do koordynowania, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, działań w zakresie egzekwowania przepisów i zasad w tych samych lub powiązanych sprawach.
3. Aby ułatwić współpracę, o której mowa w ust. 1, organy ochrony konkurencji Unii i Zjednoczonego Królestwa mogą wymieniać informacje.
4. Podczas realizacji celów niniejszego artykułu Unia i Zjednoczone Królestwo lub organy ochrony konkurencji Unii i Zjednoczonego Królestwa mogą zawrzeć odrębną umowę lub uzgodnić osobne ramy dotyczące współpracy między organami ochrony konkurencji.

*Artykuł 24***Działania monitorujące i rozstrzyganie sporów**

1. Odnotowując, że w Unii skuteczne egzekwowanie przepisów jest zapewniane przez działające na mocy Traktatów Komisję i Trybunał Sprawiedliwości, Zjednoczone Królestwo zapewnia skuteczne egzekwowanie postanowień art. 17–20 i nie osłabia skuteczności publicznego i prywatnego egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk w dziedzinie konkurencji. W szczególności Zjednoczone Królestwo zapewnia możliwość wszczynania postępowań administracyjnych i sądowych umożliwiających skuteczne i terminowe działania przeciwko naruszeniom, a także skuteczne środki zaradcze, w tym środki tymczasowe, zapewniające, aby wszelkie kary były skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz miały rzeczywiste i zniechęcające skutki.
2. Art. 170–181 Umowy o wystąpieniu nie mają zastosowania do sporów odnoszących się do wykładni i stosowania art. 16–23 niniejszego załącznika.

CZĘŚĆ SZÓSTA

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE, PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRYM PRZYZNANO SPECJALNE PRAWA LUB PRZYWILEJE, ORAZ WYZNACZENI MONOPOLIŚCI*Artykuł 25***Neutralne regulacje**

1. Unia i Zjednoczone Królestwo szanują i jak najlepiej wykorzystują właściwe normy międzynarodowe, w tym między innymi wytyczne OECD dotyczące ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych.
 2. Wszelkie organy lub funkcje regulacyjne ustanowione lub utrzymywane w Unii lub w Zjednoczonym Królestwie:
 - a) aby zapewnić skuteczność funkcji regulacyjnej, są niezależne od jakichkolwiek przedsiębiorstw podlegających ich regulacjom i nie ponoszą przed tymi przedsiębiorstwami żadnej odpowiedzialności, oraz
 - b) działają w sposób bezstronny w podobnych okolicznościach w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw podlegających ich regulacjom.
 3. Unia i Zjednoczone Królestwo zapewniają egzekwowanie przepisów ustawowych i wykonawczych w spójny i niedyskryminacyjny sposób.
-

ZAŁĄCZNIK 5

PRZEPISY PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 2 ORAZ ART. 10

1. Ogólne aspekty celne ⁽¹⁾

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny ⁽²⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego ⁽³⁾
- Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, cel i innych obciążeń ⁽⁴⁾

2. Ochrona interesów finansowych Unii

Na potrzeby stosowania aktów wymienionych w niniejszej sekcji właściwe pobieranie należności celnych przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej uznaje się za element ochrony interesów finansowych Unii.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 ⁽⁵⁾
- Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽⁶⁾

3. Statystyki dotyczące handlu

- Rozporządzenie (WE) nr 638/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie danych statystycznych Wspólnoty odnoszących się do handlu towarami między państwami członkowskimi oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3330/91 ⁽⁷⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 471/2009 z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1172/95 ⁽⁸⁾

4. Ogólne aspekty związane z handlem

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 ⁽⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/479 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł wywozu ⁽¹⁰⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/936 z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł dotyczących przywozu wyrobów włókienniczych z niektórych państw trzecich, nieobjętych umowami dwustronnymi, protokołami, innymi ustaleniami lub innymi szczegółowymi regułami Unii dotyczącymi przywozu ⁽¹¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiające obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ Podział na sekcje i podsekcje w niniejszym załączniku służy wyłącznie celom informacyjnym.

⁽²⁾ Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 82 z 22.3.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 102 z 7.4.2004, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 152 z 16.6.2009, s. 23.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 34.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 160 z 25.6.2015, s. 1.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1.

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. wprowadzające nadzwyczajne środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej (Bałkany Zachodnie) ⁽¹³⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1566 z dnia 13 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia w odniesieniu do Ukrainy tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu ⁽¹⁴⁾
- Obowiązki wynikające z umów międzynarodowych zawartych przez Unię albo przez państwa członkowskie działające w jej imieniu, albo wspólnie przez Unię i jej państwa członkowskie, w zakresie, w jakim odnoszą się do handlu towarami między Unią a państwami trzecimi.

5. Instrumenty ochrony handlu

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej ⁽¹⁵⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1037 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej ⁽¹⁶⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu ⁽¹⁷⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/755 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu z niektórych państw trzecich ⁽¹⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/476 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie środków, które Unia może podjąć po przyjęciu przez organ ds. rozstrzygania sporów WTO sprawozdania dotyczącego zagadnień antydumpingowych i antysubsydyjnych ⁽¹⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/477 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie środków, które Unia może podjąć w stosunku do połączonego oddziaływania środków antydumpingowych lub antysubsydyjnych i środków ochronnych ⁽²⁰⁾

6. Rozporządzenia dotyczące dwustronnych środków ochronnych

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 654/2014 z dnia 15 maja 2014 r. dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3286/94 ustanawiające procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu ⁽²¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1145 z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie środków ochronnych przewidzianych w Umowie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Konfederacją Szwajcarską ⁽²²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/475 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie środków ochronnych przewidzianych w Umowie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Republiką Islandii ⁽²³⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/938 z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie środków ochronnych przewidzianych Umową między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii ⁽²⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 332/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie pewnych procedur dotyczących stosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony ⁽²⁵⁾

⁽¹³⁾ Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 254 z 30.9.2017, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 55.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 33.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 6.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 11.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 50.

⁽²²⁾ Dz.U. L 191 z 17.7.2015, s. 1.

⁽²³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 1.

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 160 z 25.6.2015, s. 57.

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 103 z 5.4.2014, s. 10.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/752 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie procedur dotyczących stosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Czarnogóry, z drugiej strony ⁽²⁶⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 19/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej i mechanizmu stabilizacyjnego dotyczącego bananów, zawartych w Umowie o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią, Peru i Ekwadorem, z drugiej strony ⁽²⁷⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 20/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej i mechanizmu stabilizacyjnego dotyczącego bananów, zawartych w Umowie ustanawiającej stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ameryką Środkową, z drugiej strony ⁽²⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/400 z dnia 9 marca 2016 r. wdrażające klauzulę ochronną i mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu ceł przewidziane w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/401 z dnia 9 marca 2016 r. wdrażające mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu ceł przewidziany w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony ⁽³⁰⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/941 z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie niektórych procedur stosowania Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a byłą jugosłowiańską republiką Macedonii, z drugiej strony ⁽³¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/940 z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie niektórych procedur stosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony, oraz stosowania Umowy przejściowej w sprawie handlu i spraw związanych z handlem między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony ⁽³²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/939 z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie określonych procedur stosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii, z drugiej strony ⁽³³⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2011 z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej zawartej w umowie o wolnym handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Korei ⁽³⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/355 z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pewnych procedur dotyczących stosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Kosowem *, z drugiej strony ⁽³⁵⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1076 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie stosowania uzgodnień dotyczących produktów pochodzących z niektórych państw wchodzących w skład grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) przewidzianych w umowach ustanawiających lub prowadzących do ustanowienia umów o partnerstwie gospodarczym ⁽³⁶⁾

7. Inne

- Rozporządzenie (WE) nr 816/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie udzielania licencji przymusowych na patenty dotyczące wytwarzania produktów farmaceutycznych przeznaczonych na wywóz do krajów, w których występują problemy związane ze zdrowiem publicznym ⁽³⁷⁾

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 16.

⁽²⁷⁾ Dz.U. L 17 z 19.1.2013, s. 1.

⁽²⁸⁾ Dz.U. L 17 z 19.1.2013, s. 13.

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 53.

⁽³⁰⁾ Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 62.

⁽³¹⁾ Dz.U. L 160 z 25.6.2015, s. 76.

⁽³²⁾ Dz.U. L 160 z 25.6.2015, s. 69.

⁽³³⁾ Dz.U. L 160 z 25.6.2015, s. 62.

⁽³⁴⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2011, s. 19.

* Użycie tej nazwy nie ma wpływu na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

⁽³⁵⁾ Dz.U. L 57 z 3.3.2017, s. 59.

⁽³⁶⁾ Dz.U. L 185 z 8.7.2016, s. 1.

⁽³⁷⁾ Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 1.

8. Towary – przepisy ogólne

- Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego ⁽³⁸⁾, z wyłączeniem przepisów w sprawie zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE ⁽³⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 ⁽⁴⁰⁾
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG ⁽⁴¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 764/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające procedury dotyczące stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylające decyzję nr 3052/95/WE ⁽⁴²⁾
- Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów ⁽⁴³⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98 z dnia 7 grudnia 1998 r. w sprawie funkcjonowania rynku wewnętrznego w odniesieniu do swobodnego przepływu towarów pomiędzy państwami członkowskimi ⁽⁴⁴⁾
- Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe ⁽⁴⁵⁾

9. Pojazdy silnikowe, w tym ciągniki rolnicze lub leśne

- Dyrektywa Rady 70/157/EWG z dnia 6 lutego 1970 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do dopuszczalnego poziomu hałasu i układu wydechowego pojazdów silnikowych ⁽⁴⁶⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 540/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie poziomu dźwięku pojazdów silnikowych i zamiennych układów tłumiących oraz zmieniające dyrektywę 2007/46/WE i uchylające dyrektywę 70/157/EWG ⁽⁴⁷⁾
- Dyrektywa 2005/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. dotycząca homologacji typu pojazdów mechanicznych pod względem ich przydatności do ponownego użycia, zdolności do recyklingu i odzysku oraz zmieniająca dyrektywę Rady 70/156/EWG ⁽⁴⁸⁾
- Dyrektywa 2006/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotycząca emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 70/156/EWG ⁽⁴⁹⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów ⁽⁵⁰⁾
- Dyrektywa 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiająca ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów ⁽⁵¹⁾

⁽³⁸⁾ Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1.

⁽³⁹⁾ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12.

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

⁽⁴¹⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 82.

⁽⁴²⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 21.

⁽⁴³⁾ Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4.

⁽⁴⁴⁾ Dz.U. L 337 z 12.12.1998, s. 8.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. L 210 z 7.8.1985, s. 29.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. L 42 z 23.2.1970, s. 16.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 131.

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. L 310 z 25.11.2005, s. 10.

⁽⁴⁹⁾ Dz.U. L 161 z 14.6.2006, s. 12.

⁽⁵⁰⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1.

⁽⁵¹⁾ Dz.U. L 263 z 9.10.2007, s. 1.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylające dyrektywę 2007/46/WE ⁽⁵²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 78/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do ochrony pieszych i innych niechronionych użytkowników dróg, zmieniające dyrektywę 2007/46/WE i uchylające dyrektywy 2003/102/WE i 2005/66/WE ⁽⁵³⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych ⁽⁵⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 79/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych napędzanych wodorem oraz zmieniające dyrektywę 2007/46/WE ⁽⁵⁵⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i dyrektywę 2007/46/WE oraz uchylające dyrektywy 80/1269/EWG, 2005/55/WE i 2005/78/WE ⁽⁵⁶⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców ⁽⁵⁷⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/758 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wymagań dotyczących homologacji typu na potrzeby wdrożenia systemu pokładowego eCall opartego na numerze alarmowym 112 oraz zmiany dyrektywy 2007/46/WE ⁽⁵⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 443/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. określające normy emisji dla nowych samochodów osobowych w ramach zintegrowanego podejścia Wspólnoty na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z lekkich pojazdów dostawczych ⁽⁵⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 510/2011 z dnia 11 maja 2011 r. określające normy emisji dla nowych lekkich samochodów dostawczych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ z lekkich pojazdów dostawczych ⁽⁶⁰⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 167/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych ⁽⁶¹⁾

10. Urządzenia do podnoszenia i mechanicznego przemieszczania

- Dyrektywa Rady 73/361/EWG z dnia 19 listopada 1973 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do zaświadczeń i oznakowań lin drucianych, łańcuchów i haków ładunkowych ⁽⁶²⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/33/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów ⁽⁶³⁾

11. Urządzenie gazowe

- Dyrektywa Rady 92/42/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie wymogów sprawności dla nowych kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym ⁽⁶⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/426 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe oraz uchylenia dyrektywy 2009/142/WE ⁽⁶⁵⁾

⁽⁵²⁾ Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1.

⁽⁵³⁾ Dz.U. L 35 z 4.2.2009, s. 1.

⁽⁵⁴⁾ Dz.U. L 200 z 31.7.2009, s. 1.

⁽⁵⁵⁾ Dz.U. L 35 z 4.2.2009, s. 32.

⁽⁵⁶⁾ Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 1.

⁽⁵⁷⁾ Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 52.

⁽⁵⁸⁾ Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 77.

⁽⁵⁹⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 1.

⁽⁶⁰⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2011, s. 1.

⁽⁶¹⁾ Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 1.

⁽⁶²⁾ Dz.U. L 335 z 5.12.1973, s. 51.

⁽⁶³⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 251.

⁽⁶⁴⁾ Dz.U. L 167 z 22.6.1992, s. 17.

⁽⁶⁵⁾ Dz.U. L 81 z 31.3.2016, s. 99.

12. Zbiorniki ciśnieniowe

- Dyrektywa Rady 75/324/EWG z dnia 20 maja 1975 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do dozowników aerozoli ⁽⁶⁶⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/35/UE z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz uchylająca dyrektywy Rady 76/767/EWG, 84/525/EWG, 84/526/EWG, 84/527/EWG oraz 1999/36/WE ⁽⁶⁷⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych ⁽⁶⁸⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/29/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych ⁽⁶⁹⁾

13. Przyrządy pomiarowe

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/34/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących przyrządów pomiarowych oraz metod kontroli metrologicznej ⁽⁷⁰⁾
- Dyrektywa Rady 75/107/EWG z dnia 19 grudnia 1974 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do butelek wykorzystywanych jako pojemniki pomiarowe ⁽⁷¹⁾
- Dyrektywa Rady 76/211/EWG z dnia 20 stycznia 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do paczkowania według masy lub objętości niektórych produktów w opakowaniach jednostkowych ⁽⁷²⁾
- Dyrektywa Rady 80/181/EWG z dnia 20 grudnia 1979 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do jednostek miar i uchylająca dyrektywę 71/354/EWG ⁽⁷³⁾
- Dyrektywa 2007/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiająca zasady dotyczące nominalnych ilości produktów w opakowaniach jednostkowych, uchylająca dyrektywy Rady 75/106/EWG i 80/232/EWG oraz zmieniająca dyrektywę Rady 76/211/EWG ⁽⁷⁴⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/17/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie uchylecia dyrektyw Rady 71/317/EWG, 71/347/EWG, 71/349/EWG, 74/148/EWG, 75/33/EWG, 76/765/EWG, 76/766/EWG i 86/217/EWG w odniesieniu do metrologii ⁽⁷⁵⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych ⁽⁷⁶⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych ⁽⁷⁷⁾

14. Wyroby budowlane, maszyny, koleje linowe, środki ochrony indywidualnej

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG ⁽⁷⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/425 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie środków ochrony indywidualnej oraz uchylecia dyrektyw Rady 89/686/EWG ⁽⁷⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/424 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń kolei linowych i uchylecia dyrektywy 2000/9/WE ⁽⁸⁰⁾

⁽⁶⁶⁾ Dz.U. L 147 z 9.6.1975, s. 40.

⁽⁶⁷⁾ Dz.U. L 165 z 30.6.2010, s. 1.

⁽⁶⁸⁾ Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 164.

⁽⁶⁹⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 45.

⁽⁷⁰⁾ Dz.U. L 106 z 28.4.2009, s. 7.

⁽⁷¹⁾ Dz.U. L 42 z 15.2.1975, s. 14.

⁽⁷²⁾ Dz.U. L 46 z 21.2.1976, s. 1.

⁽⁷³⁾ Dz.U. L 39 z 15.2.1980, s. 40.

⁽⁷⁴⁾ Dz.U. L 247 z 21.9.2007, s. 17.

⁽⁷⁵⁾ Dz.U. L 71 z 18.3.2011, s. 1.

⁽⁷⁶⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 107.

⁽⁷⁷⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 149.

⁽⁷⁸⁾ Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 5.

⁽⁷⁹⁾ Dz.U. L 81 z 31.3.2016, s. 51.

⁽⁸⁰⁾ Dz.U. L 81 z 31.3.2016, s. 1.

- Dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniająca dyrektywę 95/16/WE ⁽⁸¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 i (UE) nr 167/2013 oraz zmieniające i uchylające dyrektywę 97/68/WE ⁽⁸²⁾
- Dyrektywa 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń ⁽⁸³⁾

15. Urządzenia elektryczne i radiowe

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej ⁽⁸⁴⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej ⁽⁸⁵⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia ⁽⁸⁶⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE ⁽⁸⁷⁾

16. Tekstylna, obuwie

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1007/2011 z dnia 27 września 2011 r. w sprawie nazewnictwa włókien tekstylnych oraz etykietowania i oznakowywania składu surowcowego wyrobów włókienniczych, a także uchylenia dyrektywy Rady 73/44/EWG oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 96/73/WE i 2008/121/WE ⁽⁸⁸⁾
- Dyrektywa 94/11/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do etykietowania materiałów używanych w głównych częściach składowych obuwia przeznaczonego do sprzedaży konsumentom ⁽⁸⁹⁾

17. Kosmetyki, zabawki

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych ⁽⁹⁰⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek ⁽⁹¹⁾

18. Rekreacyjne jednostki pływające

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylająca dyrektywę 94/25/WE ⁽⁹²⁾

19. Materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego ⁽⁹³⁾

⁽⁸¹⁾ Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 24.

⁽⁸²⁾ Dz.U. L 252 z 16.9.2016, s. 53.

⁽⁸³⁾ Dz.U. L 162 z 3.7.2000, s. 1.

⁽⁸⁴⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 79.

⁽⁸⁵⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 309.

⁽⁸⁶⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 357.

⁽⁸⁷⁾ Dz.U. L 153 z 22.5.2014, s. 62.

⁽⁸⁸⁾ Dz.U. L 272 z 18.10.2011, s. 1.

⁽⁸⁹⁾ Dz.U. L 100 z 19.4.1994, s. 37.

⁽⁹⁰⁾ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 59.

⁽⁹¹⁾ Dz.U. L 170 z 30.6.2009, s. 1.

⁽⁹²⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 90.

⁽⁹³⁾ Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 1.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych ⁽⁹⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych ⁽⁹⁵⁾

20. Produkty lecznicze

- Rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków ⁽⁹⁶⁾

Odniesień do Wspólnoty w art. 2 akapit drugi oraz w art. 48 akapit drugi tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmujących Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

- Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi ⁽⁹⁷⁾

Odniesień do Wspólnoty w art. 8 ust. 2 i art. 16b ust. 1 tej dyrektywy, jak również odniesień do Unii w art. 104 ust. 3 akapit drugi tej dyrektywy nie należy rozumieć jako obejmujących Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej z wyjątkiem zezwoleń udzielonych przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Produktu leczniczego, na który udzielono zezwolenia w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, nie uznaje się w Unii za referencyjny produkt leczniczy.

- Rozporządzenie (WE) nr 1901/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie produktów leczniczych stosowanych w pediatrii oraz zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1768/92, dyrektywę 2001/20/WE, dyrektywę 2001/83/WE i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 ⁽⁹⁸⁾, z wyłączeniem art. 36

- Rozporządzenie (WE) nr 141/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie sierocych produktów leczniczych ⁽⁹⁹⁾

- Rozporządzenie (WE) nr 1394/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie produktów leczniczych terapii zaawansowanej i zmieniające dyrektywę 2001/83/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 726/2004 ⁽¹⁰⁰⁾

- Dyrektywa 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych ⁽¹⁰¹⁾

Odniesienia do Wspólnoty w art. 12 ust. 2 i art. 74 akapit drugi tej dyrektywy nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej, z wyjątkiem zezwoleń udzielonych przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Weterynaryjnego produktu leczniczego, na który udzielono zezwolenia w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, nie uznaje się w Unii za referencyjny produkt leczniczy.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 470/2009 z dnia 6 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowe procedury określania maksymalnych limitów pozostałości substancji farmakologicznie czynnych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2377/90 oraz zmieniające dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁰²⁾

- Art. 13 dyrektywy 2001/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie zbliżania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, odnoszących się do wdrożenia zasady dobrej praktyki klinicznej w prowadzeniu badań klinicznych produktów leczniczych, przeznaczonych do stosowania przez człowieka ⁽¹⁰³⁾

- Rozdział IX rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylenia dyrektywy 2001/20/WE ⁽¹⁰⁴⁾

⁽⁹⁴⁾ Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 27.

⁽⁹⁵⁾ Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 1.

⁽⁹⁶⁾ Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁹⁷⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67.

⁽⁹⁸⁾ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 1.

⁽⁹⁹⁾ Dz.U. L 18 z 22.1.2000, s. 1.

⁽¹⁰⁰⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 121.

⁽¹⁰¹⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1.

⁽¹⁰²⁾ Dz.U. L 152 z 16.6.2009, s. 11.

⁽¹⁰³⁾ Dz.U. L 121 z 1.5.2001, s. 34.

⁽¹⁰⁴⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 1.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/35/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie substancji barwiących, które mogą być dodawane do produktów leczniczych ⁽¹⁰⁵⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/793 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie unikania w Unii Europejskiej przekierowania handlu niektórymi podstawowymi lekami ⁽¹⁰⁶⁾

21. Wyroby medyczne

- Dyrektywa Rady 93/42/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca wyrobów medycznych ⁽¹⁰⁷⁾
- Dyrektywa 98/79/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie wyrobów medycznych używanych do diagnostyki in vitro ⁽¹⁰⁸⁾
- Dyrektywa Rady 90/385/EWG z dnia 20 czerwca 1990 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyrobów medycznych aktywnego osadzania ⁽¹⁰⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG ⁽¹¹⁰⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE ⁽¹¹¹⁾

22. Substancje pochodzenia ludzkiego

- Dyrektywa 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiająca normy jakości i bezpiecznego pobierania, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniająca dyrektywę 2001/83/WE ⁽¹¹²⁾
- Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich ⁽¹¹³⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/53/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa narządów ludzkich przeznaczonych do przeszczepienia ⁽¹¹⁴⁾

23. Chemikalia i produkty powiązane

- Rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów ⁽¹¹⁵⁾
- Dyrektywa 2004/10/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie harmonizacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania zasad dobrej praktyki laboratoryjnej i weryfikacji jej stosowania na potrzeby badań substancji chemicznych ⁽¹¹⁶⁾
- Dyrektywa 2004/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie kontroli i weryfikacji dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL) ⁽¹¹⁷⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym ⁽¹¹⁸⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów ⁽¹¹⁹⁾

⁽¹⁰⁵⁾ Dz.U. L 109 z 30.4.2009, s. 10.

⁽¹⁰⁶⁾ Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 39.

⁽¹⁰⁷⁾ Dz.U. L 169 z 12.7.1993, s. 1.

⁽¹⁰⁸⁾ Dz.U. L 331 z 7.12.1998, s. 1.

⁽¹⁰⁹⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.1990, s. 17.

⁽¹¹⁰⁾ Dz.U. L 117 z 5.5.2017, s. 1.

⁽¹¹¹⁾ Dz.U. L 117 z 5.5.2017, s. 176.

⁽¹¹²⁾ Dz.U. L 33 z 8.2.2003, s. 30.

⁽¹¹³⁾ Dz.U. L 102 z 7.4.2004, s. 48.

⁽¹¹⁴⁾ Dz.U. L 207 z 6.8.2010, s. 14.

⁽¹¹⁵⁾ Dz.U. L 304 z 21.11.2003, s. 1.

⁽¹¹⁶⁾ Dz.U. L 50 z 20.2.2004, s. 44.

⁽¹¹⁷⁾ Dz.U. L 50 z 20.2.2004, s. 28.

⁽¹¹⁸⁾ Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88.

⁽¹¹⁹⁾ Dz.U. L 104 z 8.4.2004, s. 1.

- Rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniające dyrektywę 79/117/EWG ⁽¹²⁰⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów ⁽¹²¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 ⁽¹²²⁾
- Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG ⁽¹²³⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE ⁽¹²⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ⁽¹²⁵⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych ⁽¹²⁶⁾

24. Pestycydy i produkty biobójcze

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽¹²⁷⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG ⁽¹²⁸⁾

Odniesienia do państw członkowskich w art. 43 tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych ⁽¹²⁹⁾

Odniesienia do państwa członkowskiego w art. 3 ust. 3, art. 15 ust. 1, art. 28 ust. 4 oraz art. 75 ust. 1 lit. g) tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

25. Odpady

- Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów ⁽¹³⁰⁾
- Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych ⁽¹³¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE ⁽¹³²⁾
- Dyrektywa Rady 2006/117/Euratom z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego ⁽¹³³⁾

⁽¹²⁰⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7.

⁽¹²¹⁾ Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 60.

⁽¹²²⁾ Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1.

⁽¹²³⁾ Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1.

⁽¹²⁴⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

⁽¹²⁵⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.

⁽¹²⁶⁾ Dz.U. L 47 z 18.2.2004, s. 1.

⁽¹²⁷⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽¹²⁸⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.

⁽¹²⁹⁾ Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

⁽¹³⁰⁾ Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1.

⁽¹³¹⁾ Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10.

⁽¹³²⁾ Dz.U. L 330 z 10.12.2013, s. 1.

⁽¹³³⁾ Dz.U. L 337 z 5.12.2006, s. 21.

26. Środowisko, sprawność energetyczna

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych ⁽¹³⁴⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo ⁽¹³⁵⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE ⁽¹³⁶⁾
- Dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/12/EWG ⁽¹³⁷⁾
- Dyrektywa Rady (UE) 2015/652 z dnia 20 kwietnia 2015 r. ustanawiająca metody obliczania i wymogi w zakresie sprawozdawczości zgodnie z dyrektywą 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych ⁽¹³⁸⁾
- Dyrektywa 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczeń emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz produktach do odnawiania pojazdów, a także zmieniająca dyrektywę 1999/13/WE ⁽¹³⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna ⁽¹⁴⁰⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT ⁽¹⁴¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006 ⁽¹⁴²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową ⁽¹⁴³⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 ⁽¹⁴⁴⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi ⁽¹⁴⁵⁾
- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3254/91 z dnia 4 listopada 1991 r. zakazujące używania potrzasków we Wspólnocie oraz wprowadzania do Wspólnoty skór i innych towarów wytwarzanych z niektórych gatunków dzikich zwierząt, pochodzących z państw, w których chwytta się je za pomocą potrzasków lub metod odłowu niespełniających międzynarodowych norm odłowu humanitarnego ⁽¹⁴⁶⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1007/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie handlu produktami z fok ⁽¹⁴⁷⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1523/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zakazujące wprowadzania do obrotu oraz przywozu do Wspólnoty lub wywozu ze Wspólnoty skór z kotów i psów oraz produktów zawierających takie skóry ⁽¹⁴⁸⁾
- Dyrektywa Rady 83/129/EWG z dnia 28 marca 1983 r. dotycząca przywozu do państw członkowskich skór niektórych gatunków szczeniąt focznych oraz otrzymywanych z nich wyrobów ⁽¹⁴⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urzędzeń biurowych ⁽¹⁵⁰⁾

⁽¹³⁴⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35.

⁽¹³⁵⁾ Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 1.

⁽¹³⁶⁾ Dz.U. L 27 z 30.1.2010, s. 1.

⁽¹³⁷⁾ Dz.U. L 350 z 28.12.1998, s. 58.

⁽¹³⁸⁾ Dz.U. L 107 z 25.4.2015, s. 26.

⁽¹³⁹⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 87.

⁽¹⁴⁰⁾ Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23.

⁽¹⁴¹⁾ Dz.U. L 347 z 30.12.2005, s. 1.

⁽¹⁴²⁾ Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 195.

⁽¹⁴³⁾ Dz.U. L 286 z 31.10.2009, s. 1.

⁽¹⁴⁴⁾ Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1.

⁽¹⁴⁵⁾ Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1.

⁽¹⁴⁶⁾ Dz.U. L 308 z 9.11.1991, s. 1.

⁽¹⁴⁷⁾ Dz.U. L 286 z 31.10.2009, s. 36.

⁽¹⁴⁸⁾ Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 1.

⁽¹⁴⁹⁾ Dz.U. L 91 z 9.4.1983, s. 30.

⁽¹⁵⁰⁾ Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 1.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów ⁽¹⁵¹⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią ⁽¹⁵²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE ⁽¹⁵³⁾

27. Wyposażenie morskie

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylająca dyrektywę Rady 96/98/WE ⁽¹⁵⁴⁾

28. Transport kolejowy

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/797 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie interoperacyjności systemu kolei w Unii Europejskiej ⁽¹⁵⁵⁾ w zakresie, w jakim dotyczy warunków i specyfikacji technicznej wprowadzania na rynek, wprowadzania do obrotu oraz swobodnego przepływu produktów kolejowych

29. Żywność – ogólne

- Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności ⁽¹⁵⁶⁾

Odniesienia do państwa członkowskiego w art. 29 ust. 1 akapit drugi tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 ⁽¹⁵⁷⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności ⁽¹⁵⁸⁾

30. Żywność – higiena

- Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego ⁽¹⁵⁹⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych ⁽¹⁶⁰⁾
- Dyrektywa Rady 89/108/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do głęboko mrożonych środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁶¹⁾

31. Żywność – składniki, śladowe ilości, pozostałości, normy handlowe

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1331/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. ustanawiające jednolitą procedurę wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących ⁽¹⁶²⁾

Odniesienia do państwa członkowskiego w art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

⁽¹⁵¹⁾ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 46.

⁽¹⁵²⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁽¹⁵³⁾ Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1.

⁽¹⁵⁴⁾ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 146.

⁽¹⁵⁵⁾ Dz.U. L 138 z 26.5.2016, s. 44.

⁽¹⁵⁶⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

⁽¹⁵⁷⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

⁽¹⁵⁸⁾ Dz.U. L 404 z 30.12.2006, s. 9.

⁽¹⁵⁹⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55.

⁽¹⁶⁰⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1.

⁽¹⁶¹⁾ Dz.U. L 40 z 11.2.1989, s. 34.

⁽¹⁶²⁾ Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 1.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1332/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie enzymów spożywczych, zmieniające dyrektywę Rady 83/417/EWG, rozporządzenie Rady (WE) nr 1493/1999, dyrektywę 2000/13/WE, dyrektywę Rady 2001/112/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 258/97 ⁽¹⁶³⁾
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności ⁽¹⁶⁴⁾
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1334/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środków aromatyzujących i niektórych składników żywności o właściwościach aromatyzujących do użycia w oraz na środkach spożywczych oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91, rozporządzenia (WE) nr 2232/96 oraz (WE) nr 110/2008 oraz dyrektywę 2000/13/WE ⁽¹⁶⁵⁾
 - Dyrektywa 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych ⁽¹⁶⁶⁾
 - Rozporządzenie (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji ⁽¹⁶⁷⁾
 - Rozporządzenie (WE) nr 2065/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 listopada 2003 r. w sprawie środków aromatyzujących dymu wędzarniczego używanych lub przeznaczonych do użycia w środkach spożywczych lub na ich powierzchni ⁽¹⁶⁸⁾
- Odniesienia do państwa członkowskiego w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.
- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 315/93 z dnia 8 lutego 1993 r. ustanawiające procedury Wspólnoty w odniesieniu do substancji skażających w żywności ⁽¹⁶⁹⁾
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2283 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie nowej żywności, zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 1852/2001 ⁽¹⁷⁰⁾
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylające dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 ⁽¹⁷¹⁾
 - Dyrektywa 1999/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. odnosząca się do ekstraktów kawy i ekstraktów cykorii ⁽¹⁷²⁾
 - Dyrektywa 2000/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 czerwca 2000 r. odnosząca się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁷³⁾
 - Dyrektywa Rady 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do miodu ⁽¹⁷⁴⁾
 - Dyrektywa Rady 2001/111/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁷⁵⁾
 - Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw ⁽¹⁷⁶⁾
 - Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1295/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przywozu chmielu z państw trzecich ⁽¹⁷⁷⁾

⁽¹⁶³⁾ Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 7.

⁽¹⁶⁴⁾ Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 16.

⁽¹⁶⁵⁾ Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 34.

⁽¹⁶⁶⁾ Dz.U. L 183 z 12.7.2002, s. 51.

⁽¹⁶⁷⁾ Dz.U. L 404 z 30.12.2006, s. 26.

⁽¹⁶⁸⁾ Dz.U. L 309 z 26.11.2003, s. 1.

⁽¹⁶⁹⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.1993, s. 1.

⁽¹⁷⁰⁾ Dz.U. L 327 z 11.12.2015, s. 1.

⁽¹⁷¹⁾ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 35.

⁽¹⁷²⁾ Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 26.

⁽¹⁷³⁾ Dz.U. L 197 z 3.8.2000, s. 19.

⁽¹⁷⁴⁾ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 47.

⁽¹⁷⁵⁾ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 53.

⁽¹⁷⁶⁾ Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1.

⁽¹⁷⁷⁾ Dz.U. L 340 z 19.12.2008, s. 45.

- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1375/2007 z dnia 23 listopada 2007 r. w sprawie przywozu ze Stanów Zjednoczonych Ameryki pozostałości z produkcji skrobi z kukurydzy ⁽¹⁷⁸⁾
- Dyrektywa Rady 2001/112/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁷⁹⁾
- Dyrektywa Rady 2001/113/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz słodzonego przecier z kasztanów przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁸⁰⁾
- Dyrektywa Rady 2001/114/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do niektórych rodzajów częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka konserwowanego przeznaczonego do spożycia przez ludzi ⁽¹⁸¹⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2203 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kazein i kazeinianów przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz uchylająca dyrektywę Rady 83/417/EWG ⁽¹⁸²⁾
- Tytuł V rozdział IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 ⁽¹⁸³⁾
- Część II tytuł II rozdział I sekcja 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁸⁴⁾

32. Materiały do kontaktu z żywnością

- Rozporządzenie (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG ⁽¹⁸⁵⁾

Odniesienia do państwa członkowskiego w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmującego Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.
- Dyrektywa Rady 84/500/EWG z dnia 15 października 1984 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących wyrobów ceramicznych przeznaczonych do kontaktu ze środkami spożywczymi ⁽¹⁸⁶⁾

33. Żywność – inne

- Dyrektywa 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego ⁽¹⁸⁷⁾
- Dyrektywa 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego ⁽¹⁸⁸⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/32/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych państw członkowskich dotyczących rozpuszczalników do ekstrakcji stosowanych w produkcji środków spożywczych i składników żywności ⁽¹⁸⁹⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych ⁽¹⁹⁰⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 ⁽¹⁹¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 ⁽¹⁹²⁾

⁽¹⁷⁸⁾ Dz.U. L 307 z 24.11.2007, s. 5.

⁽¹⁷⁹⁾ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 58.

⁽¹⁸⁰⁾ Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 67.

⁽¹⁸¹⁾ Dz.U. L 15 z 17.1.2002, s. 19.

⁽¹⁸²⁾ Dz.U. L 314 z 1.12.2015, s. 1.

⁽¹⁸³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549.

⁽¹⁸⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽¹⁸⁵⁾ Dz.U. L 338 z 13.11.2004, s. 4.

⁽¹⁸⁶⁾ Dz.U. L 277 z 20.10.1984, s. 12.

⁽¹⁸⁷⁾ Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 16.

⁽¹⁸⁸⁾ Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 24.

⁽¹⁸⁹⁾ Dz.U. L 141 z 6.6.2009, s. 3.

⁽¹⁹⁰⁾ Dz.U. L 164 z 26.6.2009, s. 45.

⁽¹⁹¹⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

⁽¹⁹²⁾ Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1.

- Rozporządzenie Rady (Euratom) 2016/52 z dnia 15 stycznia 2016 r. określające maksymalne dozwolone poziomy skażenia promieniotwórczego żywności i pasz po awarii jądrowej lub w innym przypadku zdarzenia radiacyjnego oraz uchylające rozporządzenie (Euratom) nr 3954/87 oraz rozporządzenia Komisji (Euratom) nr 944/89 i (Euratom) nr 770/90 ⁽¹⁹³⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 733/2008 z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie warunków regulujących przywóz produktów rolnych pochodzących z krajów trzecich w następstwie wypadku w elektrowni jądrowej w Czarnobylu ⁽¹⁹⁴⁾

34. Pasje – produkty i higiena

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylające dyrektywę Rady 79/373/EWG, dyrektywę Komisji 80/511/EWG, dyrektywy Rady 82/471/EWG, 83/228/EWG, 93/74/EWG, 93/113/WE i 96/25/WE oraz decyzję Komisji 2004/217/WE ⁽¹⁹⁵⁾
- Dyrektywa 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych ⁽¹⁹⁶⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt ⁽¹⁹⁷⁾

Odniesień do krajowych laboratoriów referencyjnych w pkt 6 załącznika II do tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako mających zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do Irlandii Północnej. Nie uniemożliwia to krajowemu laboratorium referencyjnemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim pełnienia funkcji krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do Irlandii Północnej. Informacje i materiały wymieniane w tym celu między właściwymi organami Irlandii Północnej a krajowym laboratorium referencyjnym w państwie członkowskim nie podlegają dalszemu ujawnieniu przez krajowe laboratorium referencyjne bez uprzedniej zgody tych właściwych organów.

- Dyrektywa Rady 90/167/EWG z dnia 26 marca 1990 r. ustanawiająca warunki przygotowania, wprowadzania do obrotu i użycia pasz leczniczych we Wspólnocie ⁽¹⁹⁸⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz ⁽¹⁹⁹⁾

35. Organizmy zmodyfikowane genetycznie (GMO)

- Rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy ⁽²⁰⁰⁾, z wyjątkiem art. 32 akapit drugi.

Nie uniemożliwia to krajowemu laboratorium referencyjnemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim pełnienia funkcji krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do Irlandii Północnej. Informacje i materiały wymieniane w tym celu między właściwymi organami Irlandii Północnej a krajowym laboratorium referencyjnym w państwie członkowskim nie podlegają dalszemu ujawnieniu przez krajowe laboratorium referencyjne bez uprzedniej zgody tych właściwych organów.

Odniesień do państwa członkowskiego w art. 10 ust. 1 i art. 22 ust. 1 tego rozporządzenia nie należy rozumieć jako obejmujących Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej.

- Rozporządzenie (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE ⁽²⁰¹⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1946/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie transgranicznego przemieszczania organizmów genetycznie zmodyfikowanych ⁽²⁰²⁾
- Część C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG ⁽²⁰³⁾

⁽¹⁹³⁾ Dz.U. L 13 z 20.1.2016, s. 2.

⁽¹⁹⁴⁾ Dz.U. L 201 z 30.7.2008, s. 1.

⁽¹⁹⁵⁾ Dz.U. L 229 z 1.9.2009, s. 1.

⁽¹⁹⁶⁾ Dz.U. L 140 z 30.5.2002, s. 10.

⁽¹⁹⁷⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 29.

⁽¹⁹⁸⁾ Dz.U. L 92 z 7.4.1990, s. 42.

⁽¹⁹⁹⁾ Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 1.

⁽²⁰⁰⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁰¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 24.

⁽²⁰²⁾ Dz.U. L 287 z 5.11.2003, s. 1.

⁽²⁰³⁾ Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1.

36. Żywe zwierzęta, materiał biologiczny i produkty pochodzenia zwierzęcego

Odniesień do krajowych laboratoriów referencyjnych w aktach wymienionych w niniejszej sekcji nie należy rozumieć jako obejmujących laboratorium referencyjne w Zjednoczonym Królestwie. Nie uniemożliwia to krajowemu laboratorium referencyjnemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim pełnienia funkcji krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do Irlandii Północnej. Informacje i materiały wymieniane w tym celu między właściwymi organami Irlandii Północnej a krajowym laboratorium referencyjnym w państwie członkowskim nie podlegają dalszemu ujawnieniu przez krajowe laboratorium referencyjne bez uprzedniej zgody tych właściwych organów.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) ⁽²⁰⁴⁾
- Dyrektywa Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzspółnotowy bydłem i trzodą chlewną ⁽²⁰⁵⁾
- Dyrektywa Rady 91/68/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzspółnotowy owcami i kozami ⁽²⁰⁶⁾
- Dyrektywa Rady 2009/156/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących przemieszczanie i przywóz zwierząt z rodziny koniowatych z państw trzecich ⁽²⁰⁷⁾
- Dyrektywa Rady 2009/158/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzspółnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych ⁽²⁰⁸⁾
- Dyrektywa Rady 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiająca wymagania dotyczące zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych wymaganiami dotyczącymi zdrowia zwierząt ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 90/425/EWG ⁽²⁰⁹⁾
- Dyrektywa Rady 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt wymagane w handlu wewnątrzspółnotowym oraz w przywozie nasienia bydła domowego ⁽²¹⁰⁾
- Dyrektywa Rady 89/556/EWG z dnia 25 września 1989 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzspółnotowy oraz przywóz z państw trzecich zarodków bydła domowego ⁽²¹¹⁾
- Dyrektywa Rady 90/429/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiająca warunki sanitarne odnośnie do zwierząt mające zastosowanie w handlu wewnątrzspółnotowym nasieniem bydła i trzody chlewnej oraz w przywozie ⁽²¹²⁾
- Dyrektywa Rady 92/118/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt i zdrowia publicznego regulujące handel i przywóz do Wspólnoty produktów nieobjętych wyżej wymienionymi warunkami ustanowionymi w szczególnych zasadach wspólnotowych określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 89/662/EWG oraz w zakresie czynników chorobotwórczych do dyrektywy 90/425/EWG ⁽²¹³⁾
- Dyrektywa Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób ⁽²¹⁴⁾
- Dyrektywa Rady 2004/68/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. ustanawiająca warunki zdrowia zwierząt regulujące przywóz do oraz tranzyt przez terytorium Wspólnoty niektórych żywych zwierząt kopytnych, zmieniająca dyrektywy 90/426/EWG oraz 92/65/EWG i uchylająca dyrektywę 72/462/EWG ⁽²¹⁵⁾
- Dyrektywa Rady 2002/99/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiająca przepisy sanitarne regulujące produkcję, przetwarzanie, dystrybucję oraz wprowadzanie produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽²¹⁶⁾

⁽²⁰⁴⁾ Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁰⁵⁾ Dz.U. L 121 z 29.7.1964, s. 1977.

⁽²⁰⁶⁾ Dz.U. L 46 z 19.2.1991, s. 19.

⁽²⁰⁷⁾ Dz.U. L 192 z 23.7.2010, s. 1.

⁽²⁰⁸⁾ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 74.

⁽²⁰⁹⁾ Dz.U. L 268 z 14.9.1992, s. 54.

⁽²¹⁰⁾ Dz.U. L 194 z 22.7.1988, s. 10.

⁽²¹¹⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1989, s. 1.

⁽²¹²⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 62.

⁽²¹³⁾ (Dz.U. L 62 z 15.3.1993, s. 49).

⁽²¹⁴⁾ Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14.

⁽²¹⁵⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 321.

⁽²¹⁶⁾ Dz.U. L 18 z 23.1.2003, s. 11.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 998/2003 ⁽²¹⁷⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) ⁽²¹⁸⁾

37. Zwalczanie chorób zwierząt, zwalczanie chorób odzwierzęcych

Odniesień do krajowych laboratoriów referencyjnych w aktach wymienionych w niniejszej sekcji nie należy rozumieć jako obejmujących laboratorium referencyjne w Zjednoczonym Królestwie. Nie uniemożliwia to krajowemu laboratorium referencyjnemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim pełnienia funkcji krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do Irlandii Północnej. Informacje i materiały wymieniane w tym celu między właściwymi organami Irlandii Północnej a krajowym laboratorium referencyjnym w państwie członkowskim nie podlegają dalszemu ujawnieniu przez krajowe laboratorium referencyjne bez uprzedniej zgody tych właściwych organów.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii ⁽²¹⁹⁾
- Dyrektywa Rady 77/391/EWG z dnia 17 maja 1977 r. wprowadzająca wspólnotowe środki zwalczania brucelozy, gruźlicy i białaczki bydła ⁽²²⁰⁾
- Dyrektywa Rady 78/52/EWG z dnia 13 grudnia 1977 r. ustanawiająca wspólnotowe kryteria w odniesieniu do krajowych planów przyspieszonego zwalczania brucelozy, gruźlicy i enzootycznej białaczki bydła ⁽²²¹⁾
- Dyrektywa Rady 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy, uchylająca dyrektywę 85/511/EWG i decyzje 89/531/EWG i 91/665/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 92/46/EWG ⁽²²²⁾
- Dyrektywa Rady 2005/94/WE z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania grypy ptaków i uchylająca dyrektywę 92/40/EWG ⁽²²³⁾
- Dyrektywa Rady 2001/89/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania klasycznego pomoru świń ⁽²²⁴⁾
- Dyrektywa Rady 92/35/EWG z dnia 29 kwietnia 1992 r. ustanawiająca zasady kontroli i środki zwalczania afrykańskiego pomoru koni ⁽²²⁵⁾
- Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególnie w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniająca dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń ⁽²²⁶⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność ⁽²²⁷⁾
- Dyrektywa Rady 92/66/EWG z dnia 14 lipca 1992 r. wprowadzająca wspólnotowe środki zwalczania rzekomego pomoru drobiu ⁽²²⁸⁾
- Dyrektywa Rady 92/119/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. wprowadzająca ogólne wspólnotowe środki zwalczania niektórych chorób zwierząt i szczególne środki odnoszące się do choroby pęcherzykowej świń ⁽²²⁹⁾
- Dyrektywa 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, zmieniająca decyzję Rady 90/424/EWG i uchylająca dyrektywę Rady 92/117/EWG ⁽²³⁰⁾
- Dyrektywa Rady 2000/75/WE z dnia 20 listopada 2000 r. ustanawiająca przepisy szczególnie dotyczące kontroli i zwalczania choroby niebieskiego języka ⁽²³¹⁾

⁽²¹⁷⁾ Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 1.

⁽²¹⁸⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1.

⁽²¹⁹⁾ Dz.U. L 147 z 31.5.2001, s. 1.

⁽²²⁰⁾ Dz.U. L 145 z 13.6.1977, s. 44.

⁽²²¹⁾ Dz.U. L 15 z 19.1.1978, s. 34.

⁽²²²⁾ Dz.U. L 306 z 22.11.2003, s. 1.

⁽²²³⁾ Dz.U. L 10 z 14.1.2006, s. 16.

⁽²²⁴⁾ Dz.U. L 316 z 1.12.2001, s. 5.

⁽²²⁵⁾ Dz.U. L 157 z 10.6.1992, s. 19.

⁽²²⁶⁾ Dz.U. L 192 z 20.7.2002, s. 27.

⁽²²⁷⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 1.

⁽²²⁸⁾ Dz.U. L 260 z 5.9.1992, s. 1.

⁽²²⁹⁾ (Dz.U. L 62 z 15.3.1993, s. 69).

⁽²³⁰⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 31.

⁽²³¹⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 74.

38. Identyfikacja zwierząt

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 z 17 grudnia 2003 r., ustanawiające system i identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG ⁽²³²⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiające system i identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 ⁽²³³⁾
- Dyrektywa Rady 2008/71/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie identyfikacji i rejestracji świń ⁽²³⁴⁾

39. Hodowla zwierząt

- Art. 37 i art. 64 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świń, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”) ⁽²³⁵⁾

40. Dobrostan zwierząt

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 ⁽²³⁶⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania ⁽²³⁷⁾

41. Zdrowie roślin

- Dyrektywa Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie ⁽²³⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE ⁽²³⁹⁾

42. Materiał rozmnożeniowy roślin

- Dyrektywa Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych ⁽²⁴⁰⁾
- Dyrektywa Rady 68/193/EWG z dnia 9 kwietnia 1968 r. w sprawie wprowadzania do obrotu materiału do wegetatywnego rozmnażania winorośli ⁽²⁴¹⁾
- Dyrektywa Rady 1999/105/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym ⁽²⁴²⁾
- Dyrektywa Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych ⁽²⁴³⁾
- Dyrektywa Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka ⁽²⁴⁴⁾
- Dyrektywa Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw ⁽²⁴⁵⁾

⁽²³²⁾ Dz.U. L 5 z 9.1.2004, s. 8.

⁽²³³⁾ Dz.U. L 204 z 11.8.2000, s. 1.

⁽²³⁴⁾ Dz.U. L 213 z 8.8.2008, s. 31.

⁽²³⁵⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 66.

⁽²³⁶⁾ Dz.U. L 3 z 5.1.2005, s. 1.

⁽²³⁷⁾ Dz.U. L 303 z 18.11.2009, s. 1.

⁽²³⁸⁾ Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1.

⁽²³⁹⁾ Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4.

⁽²⁴⁰⁾ Dz.U. L 125 z 11.7.1966, s. 2309.

⁽²⁴¹⁾ Dz.U. L 93 z 17.4.1968, s. 15.

⁽²⁴²⁾ Dz.U. L 11 z 15.1.2000, s. 17.

⁽²⁴³⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 1.

⁽²⁴⁴⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 12.

⁽²⁴⁵⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 33.

- Dyrektywa Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzoniakami ziemniaków ⁽²⁴⁶⁾
- Dyrektywa Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych ⁽²⁴⁷⁾
- Dyrektywa Rady 2008/90/WE z dnia 29 września 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych oraz roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców ⁽²⁴⁸⁾

43. Kontrole urzędowe, kontrole weterynaryjne

Odniesień do krajowych laboratoriów referencyjnych w aktach wymienionych w niniejszej sekcji nie należy rozumieć jako obejmujących laboratorium referencyjne w Zjednoczonym Królestwie. Nie uniemożliwia to krajowemu laboratorium referencyjnemu mającemu siedzibę w państwie członkowskim pełnienia funkcji krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do Irlandii Północnej. Informacje i materiały wymieniane w tym celu między właściwymi organami Irlandii Północnej a krajowym laboratorium referencyjnym w państwie członkowskim nie podlegają dalszemu ujawnieniu przez krajowe laboratorium referencyjne bez uprzedniej zgody tych właściwych organów.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) ⁽²⁴⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt ⁽²⁵⁰⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽²⁵¹⁾
- Dyrektywa Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich i zmieniająca dyrektywy 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 90/675/EWG ⁽²⁵²⁾
- Dyrektywa Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich ⁽²⁵³⁾
- Dyrektywa Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych mających zastosowanie w handlu wewnątrzspółnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego ⁽²⁵⁴⁾
- Dyrektywa Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzspółnotowym w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego ⁽²⁵⁵⁾

44. Przepisy sanitarne i fitosanitarne – inne

- Dyrektywa Rady 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotycząca zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i β-agonistycznym i uchylająca dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/299/EWG ⁽²⁵⁶⁾
- Dyrektywa Rady 96/23/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego oraz uchylająca dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG ⁽²⁵⁷⁾

⁽²⁴⁶⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 60.

⁽²⁴⁷⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 74.

⁽²⁴⁸⁾ Dz.U. L 267 z 8.10.2008, s. 8.

⁽²⁴⁹⁾ Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1.

⁽²⁵⁰⁾ Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁵¹⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 206.

⁽²⁵²⁾ Dz.U. L 268 z 24.9.1991, s. 56.

⁽²⁵³⁾ Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 9.

⁽²⁵⁴⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 29.

⁽²⁵⁵⁾ Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 13.

⁽²⁵⁶⁾ Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 3.

⁽²⁵⁷⁾ Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 10.

45. Własność intelektualna

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 ⁽²⁵⁸⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych ⁽²⁵⁹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 ⁽²⁶⁰⁾
- Część II tytuł II rozdział I sekcja 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽²⁶¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 608/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003 ⁽²⁶²⁾

46. Rybołówstwo i akwakultura

- Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 3703/85 z dnia 23 grudnia 1985 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania wspólnych norm handlowych w odniesieniu do niektórych świeżych lub schłodzonych ryb ⁽²⁶³⁾
- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2136/89 z dnia 21 czerwca 1989 r. ustanawiające wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i opisy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek i produktów pokrewnych sardynce ⁽²⁶⁴⁾
- Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1536/92 z dnia 9 czerwca 1992 r. ustanawiające wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanego tuńczyka i bonito ⁽²⁶⁵⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 2406/96 z dnia 26 listopada 1996 r. ustanawiające wspólne normy handlowe w odniesieniu do niektórych produktów rybołówstwa ⁽²⁶⁶⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 850/98 z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zachowania zasobów połowowych poprzez środki techniczne dla ochrony niedojrzałych organizmów morskich ⁽²⁶⁷⁾ w zakresie, w jakim dotyczy ono przepisów odnoszących się do minimalnej wielkości organizmów morskich
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 ⁽²⁶⁸⁾, w zakresie, w jakim dotyczy przepisów odnoszących się do norm handlowych
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 ⁽²⁶⁹⁾, w zakresie, w jakim dotyczy przepisów odnoszących się do norm handlowych i informacji dla konsumentów
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE ⁽²⁷⁰⁾, w zakresie, w jakim dotyczy przepisów odnoszących się do norm handlowych dla produktów rybołówstwa i akwakultury

⁽²⁵⁸⁾ Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 16.

⁽²⁵⁹⁾ Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁶⁰⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 14.

⁽²⁶¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁶²⁾ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 15.

⁽²⁶³⁾ Dz.U. L 351 z 28.12.1985, s. 63.

⁽²⁶⁴⁾ Dz.U. L 212 z 22.7.1989, s. 79.

⁽²⁶⁵⁾ Dz.U. L 163 z 17.6.1992, s. 1.

⁽²⁶⁶⁾ Dz.U. L 334 z 23.12.1996, s. 1.

⁽²⁶⁷⁾ Dz.U. L 125 z 27.4.1998, s. 1.

⁽²⁶⁸⁾ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

⁽²⁶⁹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1.

⁽²⁷⁰⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 ⁽²⁷¹⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1035/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające system dokumentacji połowów dla *Dissostichus* spp. ⁽²⁷²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 640/2010 z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie programu dokumentacji połowów tuńczyka błękitnopłetwego *Thunnus thynnus* i zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 1984/2003 ⁽²⁷³⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1100/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanawiające środki służące odbudowie zasobów węgorka europejskiego ⁽²⁷⁴⁾

47. Inne

- Część III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽²⁷⁵⁾, z wyjątkiem rozdziału VI
- rozporządzenie Rady (WE) nr 2964/95 z dnia 20 grudnia 1995 r. wprowadzające rejestrację przywozu i dostaw ropy naftowej do Wspólnoty ⁽²⁷⁶⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 2182/2004 z dnia 6 grudnia 2004 r. dotyczące medali i żetonów podobnych do monet euro ⁽²⁷⁷⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty ⁽²⁷⁸⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE ⁽²⁷⁹⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 116/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie wywozu dóbr kultury ⁽²⁸⁰⁾
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/60/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 ⁽²⁸¹⁾
- dyrektywa Rady 69/493/EWG z dnia 15 grudnia 1969 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących szkła kryształowego ⁽²⁸²⁾
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania ⁽²⁸³⁾
- Dyrektywa Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni ⁽²⁸⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wdrażające art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniające Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiające zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji ⁽²⁸⁵⁾

⁽²⁷¹⁾ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

⁽²⁷²⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 1.

⁽²⁷³⁾ Dz.U. L 194 z 24.7.2010, s. 1.

⁽²⁷⁴⁾ Dz.U. L 248 z 22.9.2007, s. 17.

⁽²⁷⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁷⁶⁾ Dz.U. L 310 z 22.12.1995, s. 5.

⁽²⁷⁷⁾ Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 1.

⁽²⁷⁸⁾ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 9.

⁽²⁷⁹⁾ Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 1.

⁽²⁸⁰⁾ Dz.U. L 39 z 10.2.2009, s. 1.

⁽²⁸¹⁾ Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 1.

⁽²⁸²⁾ Dz.U. L 326 z 29.12.1969, s. 36.

⁽²⁸³⁾ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

⁽²⁸⁴⁾ Dz.U. L 256 z 13.9.1991, s. 51.

⁽²⁸⁵⁾ Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 1.

-
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie ⁽²⁸⁶⁾
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1236/2005 z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania ⁽²⁸⁷⁾
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 2368/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. wprowadzające w życie system certyfikacji Procesu Kimberley dla handlu międzynarodowego surowcem diamentowym ⁽²⁸⁸⁾
 - Obowiązujące środki ograniczające na podstawie art. 215 TFUE, o ile dotyczą handlu towarami między Unią a państwami trzecimi

⁽²⁸⁶⁾ Dz.U. L 146 z 10.6.2009, s. 1.

⁽²⁸⁷⁾ Dz.U. L 200 z 30.7.2005, s. 1.

⁽²⁸⁸⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, s. 28.

ZAŁĄCZNIK 6

PRZEPISY PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 9

1. Podatek od wartości dodanej ⁽¹⁾

- Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽²⁾
- Dyrektywa Rady 2008/9/WE z dnia 12 lutego 2008 r. określająca szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim ⁽³⁾
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej ⁽⁴⁾
- Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń ⁽⁵⁾
- Trzynasta dyrektywa Rady 86/560/EWG z dnia 17 listopada 1986 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – warunki zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty ⁽⁶⁾
- Dyrektywa Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy ⁽⁷⁾
- Dyrektywa Rady 2009/132/WE z dnia 19 października 2009 r. określająca zakres stosowania art. 143 lit. b) i c) dyrektywy 2006/112/WE w odniesieniu do zwolnienia z podatku od wartości dodanej przy ostatecznym imporcie niektórych towarów ⁽⁸⁾
- Dyrektywa Rady 2006/79/WE z dnia 5 października 2006 r. w sprawie zwolnienia od podatku przy przywozie z państw trzecich małych partii towarów o charakterze niehandlowym ⁽⁹⁾
- Zobowiązania wynikające z Umowy pomiędzy Unią Europejską a Królestwem Norwegii o współpracy administracyjnej, zwalczaniu oszustw oraz odzyskiwaniu wierzytelności w dziedzinie podatku od wartości dodanej ⁽¹⁰⁾
- Zobowiązania wynikające z Umowy o współpracy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie zwalczania nadużyć finansowych i innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe stron ⁽¹¹⁾

2. Akcyza

- Dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG ⁽¹²⁾
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012 z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych oraz uchylecia rozporządzenia (WE) nr 2073/2004 ⁽¹³⁾
- Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń ⁽¹⁴⁾
- Dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych ⁽¹⁵⁾
- Dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁾ Pozycje i podpozycje w niniejszym załączniku mają charakter wyłącznie orientacyjny.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 23.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 326 z 21.11.1986, s. 40.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 346 z 29.12.2007, s. 6.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 292 z 10.11.2009, s. 5.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 286 z 17.10.2006, s. 15.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 195 z 1.8.2018, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 46 z 17.2.2009, s. 8.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 12.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 121 z 8.5.2012, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 316 z 31.10.1992, s. 21.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 316 z 31.10.1992, s. 29.

- Dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych ⁽¹⁷⁾
- Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej ⁽¹⁸⁾
- Dyrektywa Rady 95/60/WE z dnia 27 listopada 1995 r. w sprawie banderolowania olejów napędowych i nafty ⁽¹⁹⁾
- Decyzja nr 1152/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie komputeryzacji przepływu wyrobów objętych podatkiem akcyzowym i nadzoru nad nimi ⁽²⁰⁾
- Dyrektywa Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy ⁽²¹⁾
- Dyrektywa Rady 2006/79/WE z dnia 5 października 2006 r. w sprawie zwolnienia od podatku przy przywozie z państw trzecich małych partii towarów o charakterze niehandlowym ⁽²²⁾

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 176 z 5.7.2011, s. 24.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 291 z 6.12.1995, s. 46.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 162 z 1.7.2003, s. 5.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 346 z 29.12.2007, s. 6.

⁽²²⁾ Dz.U. L 286 z 17.10.2006, s. 15.

ZAŁĄCZNIK 7

PRZEPISY PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 11

Następujące akty mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i dostaw energii elektrycznej, handlu energią elektryczną w obrocie hurtowym lub transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

Przepisy dotyczące rynków detalicznych i ochrony konsumentów nie mają zastosowania. Odniesienia do przepisu innego aktu prawnego Unii w aktach wymienionych w niniejszym załączniku nie oznaczają, że przepis ten ma zastosowanie, jeżeli nie ma on zastosowania na innej podstawie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, chyba że jest to przepis regulujący hurtowe rynki energii elektrycznej, który ma zastosowanie w Irlandii i jest konieczny do wspólnego funkcjonowania jednolitego hurtowego rynku energii elektrycznej w Irlandii i Irlandii Północnej.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE ⁽¹⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 ⁽²⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ⁽³⁾
- Dyrektywa 2005/89/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotycząca działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych ⁽⁴⁾
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii ⁽⁵⁾
- Dyrektywa 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) ⁽⁶⁾
- Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 15.

⁽³⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 33 z 4.2.2006, s. 22.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

ZAŁĄCZNIK 8

PRZEPISY PRAWA UNII O KTÓRYCH MOWA W ART. 12 UST. 1 NINIEJSZEGO PROTOKOŁU I ART. 7 UST. 1
ZAŁĄCZNIKA 4

1. Zasady pomocy państwa w TFUE ⁽¹⁾

- Art. 107, 108 i 109 TFUE
- Art. 106 TFUE w zakresie, w jakim dotyczy on pomocy państwa
- Art. 93 TFUE

2. Akty odnoszące się do pojęcia pomocy

- Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa ⁽²⁾
- Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ⁽³⁾
- Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji ⁽⁴⁾

3. Rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych

3.1 Rozporządzenie upoważniające

- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽⁵⁾

3.2 Ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu ⁽⁶⁾

3.3 Rozporządzenia w sprawie sektorowych wyłączeń grupowych

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽⁷⁾
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽⁸⁾
- Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 ⁽⁹⁾
- Komunikat Komisji w sprawie wytycznych interpretacyjnych w odniesieniu do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego ⁽¹⁰⁾
- Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ⁽¹¹⁾

⁽¹⁾ Pozycje i podpozycje w niniejszym załączniku mają charakter wyłącznie orientacyjny.

⁽²⁾ Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 4.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 193 z 1.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 369 z 24.12.2014, s. 37.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 92 z 29.3.2014, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 7 z 11.1.2012, s. 3.

3.4 Rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* ⁽¹²⁾
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym ⁽¹³⁾
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym ⁽¹⁴⁾
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury ⁽¹⁵⁾

4. Przepisy proceduralne

- Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽¹⁶⁾
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁷⁾
- Zawiadomienie Komisji – Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwom członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem ⁽¹⁸⁾
- Zawiadomienie Komisji w sprawie ustalania zasad stosowanych do oceny pomocy państwa niezgodnej z prawem ⁽¹⁹⁾
- Komunikat Komisji w sprawie egzekwowania prawa dotyczącego pomocy państwa przez sądy krajowe ⁽²⁰⁾
- Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽²¹⁾
- Komunikat Komisji – Kodeks najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa ⁽²²⁾
- Komunikat Komisji C(2003) 4582 z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie tajemnicy służbowej w decyzjach dotyczących pomocy państwa ⁽²³⁾

5. Zasady dotyczące zgodności

5.1 Ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania.

- Komunikat Komisji – Kryteria analizy zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ⁽²⁴⁾

5.2 Pomoc dla rolnictwa

- Wytoczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 ⁽²⁵⁾

5.3 Pomoc dla rybołówstwa i akwakultury

- Komunikat Komisji – Wytoczne do analizy pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury ⁽²⁶⁾

⁽¹²⁾ Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 272 z 15.11.2007, s. 4.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, s. 22.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 85 z 9.4.2009, s. 1.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

⁽²²⁾ Jeszcze nieopublikowany w Dz.U.

⁽²³⁾ Dz.U. C 297 z 9.12.2003, s. 6.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 188 z 20.6.2014, s. 4.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 204 z 1.7.2014, s. 1.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 217 z 2.7.2015, s. 1.

- 5.4 Pomoc regionalna
- Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 ⁽²⁷⁾
- 5.5 Pomoc na badania, rozwój i innowacje
- Komunikat Komisji – Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną ⁽²⁸⁾
- 5.6 Pomoc w formie kapitału wysokiego ryzyka
- Komunikat Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka ⁽²⁹⁾
- 5.7 Pomoc na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw
- Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽³⁰⁾
- 5.8 Pomoc szkoleniowa
- Komunikat Komisji – Kryteria analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu ⁽³¹⁾
- 5.9 Pomoc w zakresie zatrudnienia
- Komunikat Komisji – Kryteria analizy zgodności pomocy państwa przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych, podlegającej obowiązkowi zgłoszenia indywidualnego ⁽³²⁾
- 5.10 Przepisy tymczasowe w odpowiedzi na kryzys gospodarczy i finansowy
- Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego ⁽³³⁾
 - Komunikat Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym ⁽³⁴⁾
 - Komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa ⁽³⁵⁾
- 5.11 Ubezpieczenie kredytów eksportowych
- Komunikat Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych ⁽³⁶⁾
- 5.12 Energia i Środowisko
- 5.12.1 Środowisko i energia
- Komunikat Komisji – Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 ⁽³⁷⁾
 - Komunikat Komisji – Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r. ⁽³⁸⁾
- 5.12.2 Energetyka (koszty osierocone)
- Komunikat Komisji dotyczący metodyki analizy pomocy państwa związanej z kosztami osieroconymi ⁽³⁹⁾

⁽²⁷⁾ Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 198 z 27.6.2014, s. 1.

⁽²⁹⁾ Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4.

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1.

⁽³¹⁾ Dz.U. C 188 z 11.8.2009, s. 1.

⁽³²⁾ Dz.U. C 188 z 11.8.2009, s. 6.

⁽³³⁾ Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1.

⁽³⁴⁾ Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1.

⁽³⁵⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

⁽³⁶⁾ Dz.U. C 392 z 19.12.2012, s. 1.

⁽³⁷⁾ Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1.

⁽³⁸⁾ Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4.

⁽³⁹⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf

5.12.3 Węgiel

- Decyzja Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla ⁽⁴⁰⁾

5.13 Przemysł surowcowy i produkcja (stal)

- Komunikat Komisji dotyczący niektórych aspektów traktowania przypadków konkurencji wynikających z wygaśnięcia Traktatu EWWiS ⁽⁴¹⁾

5.14 Usługi pocztowe

- Obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł konkurencji do sektora pocztowego i w sprawie oceny pewnych środków publicznych odnoszących się do usług pocztowych ⁽⁴²⁾

5.15 Produkcja audiowizualna, emisja radiowa i telewizyjna oraz sieci szerokopasmowe

5.15.1 Produkcja audiowizualna

- Komunikat Komisji w sprawie pomocy państwa przeznaczonej na filmy i inne utwory audiowizualne ⁽⁴³⁾

5.15.2 Emisja radiowa i telewizyjna

- Komunikat Komisji w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej ⁽⁴⁴⁾

5.15.3 Sieci szerokopasmowe

- Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych ⁽⁴⁵⁾

5.16 Transport i infrastruktura

- Komunikat Komisji — Wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw kolejowych ⁽⁴⁶⁾
- Wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy publicznej dla transportu morskiego ⁽⁴⁷⁾
- Komunikat Komisji przedstawiający wytyczne w sprawie pomocy państwa uzupełniającej wspólnotowe finansowanie uruchamiania autostrad morskich ⁽⁴⁸⁾
- Komunikat Komisji przedstawiający wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz podmiotów zarządzających statkami ⁽⁴⁹⁾
- Komunikat Komisji — Wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych ⁽⁵⁰⁾

5.17 Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

- Komunikat Komisji – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych ⁽⁵¹⁾

6. Przejrzystość stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi

- Dyrektywa Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw ⁽⁵²⁾

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24.

⁽⁴¹⁾ Dz.U. C 152 z 26.6.2002, s. 5.

⁽⁴²⁾ Dz.U. C 39 z 6.2.1998, s. 2.

⁽⁴³⁾ Dz.U. C 332 z 15.11.2013, s. 1.

⁽⁴⁴⁾ Dz.U. C 257 z 27.10.2009, s. 1.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. C 25 z 26.1.2013, s. 1.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. C 184 z 22.7.2008, s. 13.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. C 13 z 17.1.2004, s. 3.

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. C 317 z 12.12.2008, s. 10.

⁽⁴⁹⁾ Dz.U. C 132 z 11.6.2009, s. 6.

⁽⁵⁰⁾ Dz.U. C 99 z 4.4.2014, s. 3.

⁽⁵¹⁾ Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 15.

⁽⁵²⁾ Dz.U. L 318 z 17.11.2006, s. 17.

ZAŁĄCZNIK 9

PROCEDURY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 12 UST. 2

Wspólny Komitet określa początkowy maksymalny łączny roczny poziom wsparcia objętego wyłączeniem oraz początkowy minimalny odsetek, o których mowa w art. 12 ust. 2, uwzględniając najnowsze dostępne informacje. Przy określaniu początkowego maksymalnego łącznego rocznego poziomu wsparcia objętego wyłączeniem uwzględnia się strukturę przyszłego systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie oraz roczną średnią wartość łącznej kwoty wydatków poniesionych w Irlandii Północnej w ramach wspólnej polityki rolnej realizowanej na podstawie bieżących WRF na lata 2014–2020. Przy określaniu początkowego minimalnego odsetka wsparcia uwzględnia się strukturę przyszłego systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie oraz odsetek łącznych wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej w Unii, który był zgodny z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa, zgodnie z notyfikacjami dotyczącymi przedmiotowego okresu.

Wspólny Komitet dostosowuje poziom wsparcia i odsetek, o których mowa w akapicie pierwszym, określone przy uwzględnieniu struktury systemu wsparcia rolnictwa w Zjednoczonym Królestwie, do wszelkich zmian łącznej kwoty wsparcia dostępnej w ramach wspólnej polityki rolnej w Unii realizowanej na podstawie każdych kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Jeżeli Wspólny Komitet nie zdoła określić początkowego poziomu wsparcia oraz odsetka zgodnie z akapitem pierwszym lub nie zdoła określić poziomu wsparcia oraz odsetka zgodnie z akapitem drugim do dnia zakończenia okresu przejściowego lub w ciągu roku od wejścia w życie przyszłych wieloletnich ram finansowych, w zależności od sytuacji, zawieszają się stosowanie art. 12 ust. 2 do czasu określenia lub dostosowania przez Wspólny Komitet poziomu wsparcia i odsetka.

ZAŁĄCZNIK 10

PROCEDURY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 UST. 3

1. W przypadku gdy Unia lub Zjednoczone Królestwo rozważa wprowadzenie środków ochronnych na mocy art. 18 ust. 1 niniejszego Protokołu, niezwłocznie powiadamia o tym Unię lub Zjednoczone Królestwo, w zależności od sytuacji, za pośrednictwem Wspólnego Komitetu i przekazuje wszelkie odpowiednie informacje.
 2. Unia i Zjednoczone Królestwo niezwłocznie rozpoczynają konsultacje w ramach Wspólnego Komitetu w celu osiągnięcia rozwiązania, które może być zaakceptowane przez obie Strony.
 3. Unia lub Zjednoczone Królestwo, w zależności od sytuacji, nie może wprowadzić środków ochronnych przed upływem miesiąca od daty powiadomienia określonego w pkt 1, chyba że procedura konsultacji określona w pkt 2 została zakończona przed upływem tego terminu. Jeśli wyjątkowe okoliczności wymagające bezzwłocznego działania wykluczają wcześniejsze zbadanie sprawy, Unia lub Zjednoczone Królestwo, w zależności od sytuacji, może niezwłocznie zastosować środki ochronne absolutnie niezbędne do naprawy sytuacji.
 4. Unia lub Zjednoczone Królestwo, w zależności od sytuacji, niezwłocznie powiadamia Wspólny Komitet o wprowadzonych środkach i przekazuje wszelkie odpowiednie informacje.
 5. Wprowadzone środki ochronne podlegają konsultacjom we Wspólnym Komitecie co 3 miesiące począwszy od daty ich przyjęcia mającym na celu ich zniesienie przed datą przewidywanego wygaśnięcia lub ograniczenie zakresu ich stosowania. Unia lub Zjednoczone Królestwo, w zależności od sytuacji, mogą w dowolnym momencie zwrócić się do Wspólnego Komitetu o dokonanie przeglądu takich środków.
 6. Pkt 1–5 stosuje się odpowiednio do środków równoważących, o których mowa w art. 18 ust. 2 niniejszego Protokołu.
-

PROTOKÓŁ DOTYCZĄCY STREF SUWERENNYCH ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ NA CYPRZE

Unia i Zjednoczone Królestwo,

PRZYPOMINAJĄC, że Wspólna Deklaracja w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze dołączona do Aktu Końcowego Traktatu dotyczącego przystąpienia Zjednoczonego Królestwa do Wspólnot Europejskich stanowi, iż uzgodnienia mające zastosowanie do stosunków między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a strefami suwerennymi zostaną określone w ramach ewentualnej umowy między Wspólnotą a Republiką Cypryjską,

POTWIERDZAJĄC, że uzgodnienia mające zastosowanie do stosunków między Unią a strefami suwerennymi po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii powinny być nadal określane w ramach członkostwa Republiki Cypryjskiej w Unii,

UWZGLĘDNIAJĄC postanowienia dotyczące stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa w Akrotiri i Dhekelii (zwanym dalej „strefami suwerennymi”) zawarte w Traktacie dotyczącym ustanowienia Republiki Cypryjskiej i powiązanych wymianach not z dnia 16 sierpnia 1960 r. (zwanym dalej „Traktatem o ustanowieniu”),

POTWIERDZAJĄC, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii nie powinno wpłynąć na prawa i obowiązki Republiki Cypryjskiej wynikające z prawa Unii ani na prawa i obowiązki stron Traktatu o ustanowieniu,

PRZYPOMINAJĄC, że od dnia przystąpienia Republiki Cypryjskiej do Unii prawo Unii stosuje się do stref suwerennych tylko w zakresie niezbędnym do zapewnienia wdrożenia uzgodnień określonych w Protokole nr 3 w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze, dołączonym do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz zmian do Traktatów założycielskich Unii Europejskiej (zwanym dalej „Protokołem nr 3”),

ZWRACAJĄC UWAGĘ, że Wymiana Not z dnia 16 sierpnia 1960 r. między Rządem Zjednoczonego Królestwa i Rządem Republiki Cypryjskiej dotycząca administracji stref suwerennych i dołączona do niej Deklaracja Rządu Zjednoczonego Królestwa stanowi, iż jednym z głównych celów, które mają zostać osiągnięte, jest ochrona interesów osób zamieszkających lub pracujących w strefach suwerennych i wobec tego osoby te powinny w najszerszym możliwym zakresie być traktowane tak samo jak osoby zamieszkałe lub pracujące w Republice Cypryjskiej,

BIORĄC POD UWAGĘ, że Zjednoczone Królestwo zobowiązało się utrzymać stosowanie uzgodnień wypracowanych na podstawie Traktatu o ustanowieniu, zgodnie z którymi władze Republiki Cypryjskiej zarządzają dużą liczbą usług o charakterze publicznym w strefach suwerennych, w tym w dziedzinie rolnictwa, cel i podatków,

MAJĄC NA UWADZE, że strefy suwerenne powinny pozostać częścią obszaru celnego Unii po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

BIORĄC POD UWAGĘ postanowienia Traktatu o ustanowieniu dotyczące uzgodnień celnych między strefami suwerennymi i Republiką Cypryjską, a w szczególności postanowienia części I załącznika F do tego traktatu,

BIORĄC POD UWAGĘ, że Zjednoczone Królestwo zobowiązało się nie ustanawiać punktów celnych ani innych barier granicznych między strefami suwerennymi a Republiką Cypryjską oraz nie tworzyć handlowych lub cywilnych portów morskich ani lotniczych,

PRAGNĄC dokonać odpowiednich uzgodnień w celu osiągnięcia celów uzgodnień zawartych w Protokole nr 3 po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

UWZGLĘDNIAJĄC, że uzgodnienia zawarte w niniejszym Protokole powinny zapewniać właściwe wdrożenie i egzekwowanie odpowiednich przepisów prawa Unii w odniesieniu do stref suwerennych po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

UWZGLĘDNIAJĄC, że należy wypracować odpowiednie uzgodnienia w odniesieniu do ulg i zwolnień z cel i podatków, które mogą nadal przysługiwać siłom zbrojnym Zjednoczonego Królestwa i powiązanemu personelowi po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

UZNAJĄC, że konieczne jest wypracowanie szczególnych uzgodnień dotyczących kontroli towarów i osób przekraczających granice zewnętrzne stref suwerennych, jak również określenie warunków stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii do linii między obszarami, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli, i strefą suwerenną w Dhekelii, co obecnie ma swoje oparcie w Protokole nr 10 w sprawie Cypru załączonego do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz zmian do Traktatów założycielskich Unii Europejskiej (zwanym dalej „Protokołem nr 10”),

UZNAJĄC, że współpraca między Republiką Cypryjską i Zjednoczonym Królestwem jest konieczna w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia uzgodnień zawartych w niniejszym Protokole,

UWZGLĘDNIAJĄC, że na podstawie uzgodnień zawartych w niniejszym Protokole prawo Unii będzie miało zastosowanie do stref suwerennych w niektórych obszarach polityki Unii po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

UZNAJĄC szczególne uzgodnienia dotyczące osób mieszkających i pracujących w strefach suwerennych, których podstawą są Traktat o ustanowieniu i deklaracja z 1960 r., oraz cel spójnego stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii zarówno w Republice Cypryjskiej, jak i w strefach suwerennych w celu wsparcia tych ustaleń,

BIORĄC POD UWAGĘ w tym względzie, że w drodze niniejszego Protokołu Zjednoczone Królestwo powierza Republice Cypryjskiej, jako państwu członkowskiemu Unii, odpowiedzialność za wdrożenie i wykonanie przepisów prawa Unii w strefach suwerennych, zgodnie z niniejszym Protokołem,

PRZYPOMINAJĄC, że Republika Cypryjska jest odpowiedzialna za wdrożenie i egzekwowanie prawa Unii w odniesieniu do towarów przeznaczonych dla stref suwerennych lub z nich pochodzących, wwożonych lub wywożonych przez port lotniczy lub morski na terenie Republiki Cypryjskiej.

PODKREŚLAJĄC, że uzgodnienia zawarte w niniejszym Protokole pozostają bez uszczerbku dla art. 1 i 2 Traktatu o ustanowieniu oraz dla stanowisk Republiki Cypryjskiej i Zjednoczonego Królestwa dotyczących tego traktatu,

UWZGLĘDNIAJĄC, że jedynym celem uzgodnień zawartych w niniejszym Protokole powinno być uregulowanie szczególnej sytuacji stref suwerennych i że nie powinny one mieć zastosowania do żadnych innych terytoriów ani stanowić precedensu,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które załączają się do Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwanej dalej „Umową o wystąpieniu”):

Artykuł 1

Postanowienia ogólne

1. Na użytek niniejszego Protokołu wszelkie odniesienia do Zjednoczonego Królestwa w mających zastosowanie postanowieniach Umowy o wystąpieniu rozumie się jako dotyczące Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do stref suwerennych. Tytuły I, II i III części trzeciej i części szóstej Umowy o wystąpieniu stosuje się bez uszczerbku dla postanowień niniejszego Protokołu.
2. W drodze odstępstwa od art. 4 ust. 4 i 5 Umowy o wystąpieniu, przy wdrażaniu i stosowaniu postanowień niniejszego Protokołu, które odnoszą się do prawa Unii lub do jego pojęć lub przepisów, stosuje się wykładnię zgodną z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
3. Niezależnie od art. 71 Umowy o wystąpieniu, oprócz wszelkich przepisów prawa Unii dotyczących danych osobowych, mających zastosowanie do i obowiązujących na terenie stref suwerennych zgodnie z niniejszym Protokołem, do danych osobowych przetwarzanych na terenie stref suwerennych na podstawie niniejszego Protokołu zastosowanie mają rozporządzenie (UE) 2016/679 i dyrektywa (UE) 2016/680.
4. W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 Umowy o wystąpieniu, wszelkie odniesienia w niniejszym Protokole do aktu Unii rozumie się jako odniesienia do tego aktu z uwzględnieniem jego zmian lub do aktu zastępującego go. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do art. 4 ust. 3 i 10 rozporządzenia Rady (WE) 866/2004 ⁽¹⁾, do którego stosuje się art. 10 ust. 2.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia (Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128).

5. Jeżeli Unia uzna, w drodze odstępstwa od art. 7 i 8 Umowy o wystąpieniu, że całkowity lub częściowy dostęp Zjednoczonego Królestwa, lub – stosownie do przypadku – Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do stref suwerennych, jest absolutnie niezbędny, aby Zjednoczone Królestwo mogło wywiązać się z zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu, w tym w sytuacjach, gdy taki dostęp jest niezbędny, ponieważ uzyskanie dostępu do odpowiednich informacji nie jest możliwe w żaden inny praktyczny sposób, odniesienia do państw członkowskich i właściwych organów państw członkowskich w przepisach prawa Unii mających zastosowanie na mocy niniejszego Protokołu rozumie się – stosownie do przypadku – jako odniesienia obejmujące Zjednoczone Królestwo lub Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do stref suwerennych, w zakresie dostępu do sieci, systemów informatycznych lub baz danych ustanowionych na mocy prawa Unii.

Artykuł 2

Obszar celny Unii

1. Strefy suwerenne, z uwzględnieniem Traktatu o ustanowieniu, stanowią część obszaru celnego Unii. W tym celu przepisy prawa Unii dotyczące ceł i wspólnej polityki handlowej, w tym przepisy prawa Unii przewidujące kontrole celne określonych towarów lub w określonych celach, mają zastosowanie do i na terenie stref suwerennych.

2. Towary wyprodukowane przez producentów w strefach suwerennych i wprowadzone na rynek na obszarze celnym Unii uważa się za towary znajdujące się w swobodnym obrocie.

3. Wszelkie towary przeznaczone do użytku w strefach suwerennych wwozi się na wyspę Cypr przez cywilne porty lotnicze i morskie Republiki Cypryjskiej, a wszelkie formalności celne, kontrole celne i pobór ceł przywózowych należnych za te towary są dokonywane przez organy Republiki Cypryjskiej.

4. Wszelkie towary przeznaczone do wywozu opuszczają wyspę Cypr przez cywilne porty lotnicze i morskie Republiki Cypryjskiej, a wszelkie wywozowe formalności celne i kontrole celne dotyczące tych towarów są dokonywane przez organy Republiki Cypryjskiej.

5. Kontrole celne dokumentów i sprzętu, o których mowa w pkt 3 sekcji 11 załącznika C do Traktatu o ustanowieniu, przeprowadza się zgodnie z postanowieniami tej sekcji.

6. W drodze odstępstwa od ust. 3 i 4 oraz wyłącznie w celu wsparcia działania stref suwerennych jako baz wojskowych, uwzględniając Traktat o ustanowieniu, zastosowanie mają następujące postanowienia:

a) następujące towary można wwozić na wyspę Cypr lub wywozić z niej przez port lotniczy lub morski w strefach suwerennych, z zastrzeżeniem dokonania przez organy Republiki Cypryjskiej wszystkich formalności celnych, kontroli celnych i poboru ceł w związku z tymi towarami:

(i) towary wwożone lub wywożone do celów urzędowych lub wojskowych;

(ii) towary wwożone lub wywożone w bagażu osobistym i wyłącznie na użytek osobisty przez personel Zjednoczonego Królestwa lub w jego imieniu oraz przez inne osoby podróżujące służbowo lub w sprawach związanych z obroną;

b) paczki wysyłane lub otrzymywane przez personel Zjednoczonego Królestwa lub osoby pozostające na utrzymaniu członków personelu i przewożone przez pocztę brytyjskich sił zbrojnych można wwozić na wyspę Cypr lub wywozić z niej przez port lotniczy lub morski w strefach suwerennych pod następującymi warunkami:

(i) paczki przychodzące, adresowane do personelu Zjednoczonego Królestwa lub osób pozostających na utrzymaniu członków personelu, przewozi się w zaplombowanym pojemniku, a po przybyciu przekazuje do urzędu celnego Republiki Cypryjskiej w celu umożliwienia organom Republiki Cypryjskiej przeprowadzenia formalności celnych, kontroli celnych i poboru ceł przywózowych należnych za te towary;

(ii) paczki wychodzące, wysyłane przez personel Zjednoczonego Królestwa lub osoby pozostające na utrzymaniu członków personelu, podlegają kontroli celnej przeprowadzanej przez organy stref suwerennych.

Na użytek niniejszego ustępu „personel Zjednoczonego Królestwa lub osoby pozostające na utrzymaniu członków personelu” oznacza osoby określone w pkt 1 części I załącznika B do Traktatu o ustanowieniu.

Zjednoczone Królestwo udostępnia Republice Cypryjskiej odpowiednie informacje w celu ścisłej współpracy na rzecz zapobiegania unikaniu opłat celnych i podatków, w tym przemytu.

7. Art. 34, 35 i 36 TFUE oraz inne przepisy prawa Unii dotyczące towarów, w szczególności środki przyjęte na podstawie art. 114 TFUE, mają zastosowanie do i na terenie stref suwerennych.

8. Towary przybywające z obszarów Republiki Cypryjskiej, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli, przekraczają linię między tymi obszarami i wschodnią strefą suwerenną zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 866/2004.

Bez uszczerbku dla art. 6 niniejszego Protokołu Zjednoczone Królestwo odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie rozporządzenia (WE) nr 866/2004 w odniesieniu do stref suwerennych zgodnie z przepisami tego rozporządzenia. Zjednoczone Królestwo występuje do organów Republiki Cypryjskiej o przeprowadzanie wszelkich koniecznych kontroli weterynaryjnych i fitosanitarnych oraz kontroli bezpieczeństwa żywności wymaganych na mocy tego rozporządzenia.

9. Zjednoczone Królestwo odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie przepisów prawa Unii, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do towarów przybywających do stref suwerennych lub je opuszczających zgodnie z ust. 6.

Zjednoczone Królestwo odpowiada również za wydawanie wszelkich zezwoleń, upoważnień i certyfikatów, jakie mogą być wymagane w odniesieniu do towarów objętych ust. 1 sekcji 5 załącznika F do Traktatu o ustanowieniu.

10. Republika Cypryjska odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie na terenie stref suwerennych przepisów prawa Unii, o których mowa w ust. 7.

Artykuł 3

Podatki

1. Przepisy prawa Unii dotyczące podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich, przyjęte zgodnie z art. 113 TFUE, mają zastosowanie do i na terenie stref suwerennych.

2. Transakcje mające początek w strefach suwerennych lub przeznaczone dla stref suwerennych traktuje się jak transakcje mające początek w Republice Cypryjskiej lub przeznaczone dla Republiki Cypryjskiej do celów podatku od wartości dodanej (VAT), akcyzy i innych podatków pośrednich.

3. Republika Cypryjska odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie na terenie stref suwerennych przepisów prawa Unii, o których mowa w niniejszym artykule, w tym za pobieranie opłat celnych i podatków należnych od osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie stref suwerennych.

Artykuł 4

Zwolnienie z należności celnych

1. Otrzymane, nabyte lub wwieszone towary lub usługi do użytku sił zbrojnych Zjednoczonego Królestwa lub towarzyszącego personelu cywilnego lub w celu zaopatrzenia ich mes lub kantyn są zwolnione z opłat celnych, VAT i akcyzy, pod warunkiem, że dane osoby kwalifikują się do takiego zwolnienia zgodnie z Traktatem o ustanowieniu. W tym celu Zjednoczone Królestwo wystawia certyfikaty zwolnienia za zgodą Republiki Cypryjskiej w odniesieniu do towarów objętych art. 2 ust. 3.

2. Wszelkie opłaty pobierane przez organy Zjednoczonego Królestwa w strefach suwerennych w związku ze sprzedażą towarów, o których mowa w ust. 1, przekazuje się Republice Cypryjskiej.

Artykuł 5

Zabezpieczenie społeczne

W celu utrzymania ochrony praw osób zamieszkałych lub zatrudnionych na terenie stref suwerennych Zjednoczone Królestwo i Republika Cypryjska dokonują, w stosownych przypadkach, dalszych uzgodnień, aby zapewnić właściwe wdrożenie art. 4 Protokołu nr 3 po zakończeniu okresu przejściowego.

Artykuł 6

Rolnictwo, rybołówstwo oraz regulacje weterynaryjne i fitosanitarne

Postanowienia prawa Unii dotyczące rolnictwa i rybołówstwa w tytule III części trzeciej TFUE oraz akty przyjęte na podstawie tych postanowień, a także przepisy weterynaryjne i fitosanitarne przyjęte w szczególności na podstawie art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE mają zastosowanie do i na terenie stref suwerennych.

Republika Cypryjska odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie na terenie stref suwerennych przepisów prawa Unii, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 7

Kontrola osób przekraczających granice zewnętrzne stref suwerennych

1. Na użytek niniejszego artykułu „granice zewnętrzne stref suwerennych” oznaczają granice morskie oraz porty morskie i lotnicze stref suwerennych, z wyłączeniem ich granic lądowych i morskich z Republiką Cypryjską. Z zastrzeżeniem ust. 6, na użytek ust. 2 i 7 „przejście graniczne” oznacza dowolne przejście graniczne wyznaczone przez organy Zjednoczonego Królestwa do przekraczania granic zewnętrznych stref suwerennych.
2. Zjednoczone Królestwo przeprowadza kontrole osób przekraczających zewnętrzne granice stref suwerennych. Kontrole te obejmują sprawdzanie dokumentów podróży. Wszystkie osoby są poddawane przynajmniej jednokrotnej kontroli, celem ustalenia ich tożsamości. Zjednoczone Królestwo zezwala na przekraczanie zewnętrznych granic stref suwerennych wyłącznie na przejściach granicznych.
3. Obywatele państw trzecich i obywatele Zjednoczonego Królestwa mogą przekraczać zewnętrzne granice stref suwerennych wyłącznie jeśli spełniają następujące warunki:
 - a) posiadają ważny dokument podróży;
 - b) jeżeli jest to wymagane, posiadają ważną wizę do Republiki Cypryjskiej;
 - c) zajmują się działalnością związaną z obronnością lub są członkami rodziny osoby zajmującej się taką działalnością; oraz
 - d) nie stanowią zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego.

Warunek określony w lit. c) nie ma zastosowania do obywateli Zjednoczonego Królestwa przekraczających granicę, o której mowa w ust. 6.

Zjednoczone Królestwo może odstąpić od warunków, o których mowa w akapicie pierwszym, wyłącznie ze względów humanitarnych, ze względu na interes narodowy lub w celu wywiązania się ze swoich zobowiązań międzynarodowych.

Członkowie sił zbrojnych, personel cywilny oraz osoby pozostające na utrzymaniu, w rozumieniu załącznika C do Traktatu o ustanowieniu, traktowani są jako osoby, które nie mają obowiązku uzyskania wizy do Republiki Cypryjskiej.

4. Osoba ubiegająca się o azyl, która dostała się na obszar wyspy Cypr spoza Unii pierwotnie przez jedną ze stref suwerennych, zostanie ponownie przyjęta lub podlega readmisji na terytorium stref suwerennych na wniosek państwa członkowskiego, na którego terytorium przebywa.

Republika Cypryjska kontynuuje współpracę ze Zjednoczonym Królestwem celem wypracowania praktycznych zasad i środków przestrzegania praw i zabezpieczenia potrzeb osób ubiegających się o azyl i nielegalnych migrantów w strefach suwerennych, z uwzględnieniem kwestii humanitarnych i zgodnie z właściwym ustawodawstwem administracji stref suwerennych.

5. Bez uszczerbku dla ust. 6 na granicach lądowych i morskich między strefami suwerennymi a Republiką Cypryjską kontroli osób nie przeprowadza się.

6. Na użytek niniejszego artykułu granica między wschodnią strefą suwerenną a tymi obszarami Republiki Cypryjskiej, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli, jest traktowana jak część granic zewnętrznych stref suwerennych na czas trwania zawieszenia stosowania dorobku prawnego zgodnie z art. 1 Protokołu nr 10. Granicę tę można przekraczać tylko na przejściach granicznych w Strovilii i Pergamosie. Za uprzednią zgodą oraz we współpracy z organami Zjednoczonego Królestwa Republika Cypryjska może podjąć dalsze kroki w celu zwalczania nielegalnej migracji w odniesieniu do osób, które przekroczyły tę granicę.

7. Organy Zjednoczonego Królestwa stosują jednostki mobilne do nadzoru granic zewnętrznych między przejściami granicznymi oraz na przejściach granicznych poza zwykłymi godzinami pracy na granicach zewnętrznych stref suwerennych oraz na granicy między strefą suwerenną w Dhekelii a obszarami, na których rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli. Nadzór ten prowadzony jest w taki sposób, aby odwieść od obchodzenia kontroli przeprowadzanych na przejściach granicznych. Organy Zjednoczonego Królestwa rozlokowują wystarczającą liczbę odpowiednio wyszkolonych funkcjonariuszy w celu przeprowadzania tego rodzaju kontroli i nadzoru.

8. Organy Zjednoczonego Królestwa prowadzą ciągłą, ścisłą współpracę z organami Republiki Cypryjskiej w celu skutecznego wdrożenia kontroli i nadzoru, o których mowa w ust. 6 i 7.

*Artykuł 8***Współpraca**

Republika Cypryjska i Zjednoczone Królestwo współpracują, aby zapewnić skuteczne wdrożenie niniejszego Protokołu, w szczególności w celu zwalczania nadużyć finansowych i wszelkich innych nielegalnych działań mających wpływ na interesy finansowe Unii lub Zjednoczonego Królestwa. Republika Cypryjska i Zjednoczone Królestwo mogą wypracować dalsze uzgodnienia dotyczące wdrożenia dowolnych postanowień niniejszego Protokołu. Republika Cypryjska informuje Komisję Europejską o takich uzgodnieniach przed ich wejściem w życie.

*Artykuł 9***Specjalny komitet**

1. Specjalny komitet do spraw wdrożenia Protokołu dotyczącego stref suwerennych na Cyprze, ustanowiony na mocy art. 165 Umowy o wystąpieniu (zwany dalej „specjalnym komitetem”):

- a) ułatwia wdrożenie i stosowanie niniejszego Protokołu;
- b) omawia wszelkie kwestie podnoszone przez Unię lub Zjednoczone Królestwo, które mają związek z niniejszym Protokołem i rodzą trudności; oraz
- c) przedstawia Wspólnemu Komitetowi zalecenia dotyczące funkcjonowania niniejszego Protokołu, w szczególności dotyczące wniosków w sprawie zmian odniesień do prawa Unii w niniejszym Protokole.

2. Komisja Europejska informuje specjalny komitet o wszelkich sprawozdaniach przedstawionych zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 866/2004 oraz konsultuje ze Zjednoczonym Królestwem wszelkie wnioski Komisji dotyczące przyjęcia aktu zmieniającego lub zastępującego to rozporządzenie, jeśli wpływa to na strefy suwerenne.

*Artykuł 10***Wspólny Komitet**

1. Na zalecenie specjalnego komitetu Wspólny Komitet zmienia wszelkie odniesienia do prawa Unii w niniejszym Protokole.

2. Wspólny Komitet, jeśli uważa, że jest to konieczne w celu utrzymania dobrego funkcjonowania niniejszego Protokołu, może – na zalecenie specjalnego komitetu – podejmować wszelkie decyzje konieczne do zastąpienia postanowień, o których mowa w art. 1 ust. 4, w odniesieniu do niniejszego Protokołu.

3. Na zalecenie specjalnego komitetu Wspólny Komitet może zmienić art. 7 ust. 6 w odniesieniu do przejść granicznych, o których mowa w tym postanowieniu.

*Artykuł 11***Stosowanie art. 6 Protokołu nr 3 okresie przejściowym**

Niezależnie od art. 127 ust. 1 Umowy o wystąpieniu, wszelkie środki przyjęte w okresie przejściowym na mocy art. 6 Protokołu nr 3 nie mają zastosowania do i na terenie stref suwerennych.

*Artykuł 12***Nadzór i egzekwowanie**

1. Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii mają, w odniesieniu do stref suwerennych oraz do osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie tych stref, kompetencje powierzone im przez prawo Unii w odniesieniu do niniejszego Protokołu i przepisów prawa Unii, które mają zastosowanie na jego podstawie. W szczególności Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy zgodnie z Traktatami do orzekania w tym zakresie.

2. Akty instytucji, organów i jednostek organizacyjnych przyjęte zgodnie z ust. 1 mają takie same skutki prawne w odniesieniu do i na terenie stref suwerennych, jak na obszarze Unii i jej państw członkowskich.

*Artykuł 13***Odpowiedzialność za wdrożenie**

1. O ile niniejszy Protokół nie stanowi inaczej, Zjednoczone Królestwo odpowiada za wdrożenie i egzekwowanie niniejszego Protokołu w strefach suwerennych. Niezależnie od ust. 3 właściwe organy Zjednoczonego Królestwa przyjmują przepisy krajowe konieczne do nadania skuteczności niniejszemu Protokołowi w strefach suwerennych.
 2. Zjednoczone Królestwo zachowuje wyłączone prawo do wdrażania i wykonywania niniejszego Protokołu w odniesieniu do swoich organów lub na terenie wszelkich nieruchomości należących do Ministerstwa Obrony Zjednoczonego Królestwa lub przez nie zajmowanych, a także prawo stosowania środków przymusu w ramach egzekwowania przepisów, wymagających uprawnienia do wejścia do budynku mieszkalnego lub do aresztowania. Zjednoczone Królestwo zachowuje prawo stosowania innych środków przymusu w ramach egzekwowania przepisów, o ile ustawodawstwo, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi inaczej.
 3. Republice Cypryjskiej powierza się odpowiedzialność za wdrożenie i wykonanie Protokołu w strefach suwerennych zgodnie z art. 2 ust. 10 oraz art. 3 i 6.
-

PROTOKÓŁ W SPRAWIE GIBALTARU

Unia i Zjednoczone Królestwo,

PRZYPOMINAJĄC, że Zjednoczone Królestwo odpowiada za stosunki zewnętrzne Gibraltaru i że prawo Unii ma zastosowanie do Gibraltaru w zakresie przewidzianym w Akcie przystąpienia z 1972 r. na podstawie art. 355 ust. 3 TFUE,

PRZYPOMINAJĄC, że niniejszy Protokół ma zostać wdrożony zgodnie z porządkami konstytucyjnymi Królestwa Hiszpanii i Zjednoczonego Królestwa,

PRZYPOMINAJĄC, że zgodnie z art. 50 TUE, w związku z art. 106a Traktatu Euratom, oraz z zastrzeżeniem uzgodnień zawartych w niniejszej Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwanej dalej „Umową o wystąpieniu”) z dniem wejścia w życie Umowy o wystąpieniu całość prawa Unii Europejskiej i Euratomu przestanie mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, a tym samym do Gibraltaru,

UWZGLĘDNIAJĄC, że konieczne jest zapewnienie uporządkowanego wystąpienia z Unii w odniesieniu do Gibraltaru,

PODKREŚLAJĄC, że uporządkowane wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii w odniesieniu do Gibraltaru oznacza, że odpowiednio uwzględnia się wszelkie ewentualne negatywne skutki dla bliskich stosunków społeczno-gospodarczych między Gibraltarem i otaczającym go obszarem, zwłaszcza terytorium gmin, które tworzą związek gminny Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar w Królestwie Hiszpanii,

UWZGLĘDNIAJĄC zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa wobec Gibraltaru do rozwiązania w satysfakcjonujący sposób kwestii wypłaty świadczeń do dnia 31 grudnia 2020 r.,

DAŻĄC do dalszego wspierania zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego na tym obszarze, zwłaszcza pod względem warunków pracy, oraz do dalszego zapewniania najwyższego poziomu ochrony środowiska zgodnie z prawem Unii, a także do dalszej poprawy bezpieczeństwa mieszkańców tego obszaru, szczególnie dzięki współpracy policji i organów celnych,

UZNAJĄC korzyści dla rozwoju gospodarczego tego obszaru wynikające ze swobodnego przepływu osób zgodnie z prawem Unii, który będzie miał w dalszym ciągu zastosowanie w okresie przejściowym,

POTWIERDZAJĄC zwłaszcza dążenie do ochrony zdrowia publicznego oraz zwracając uwagę na konieczność zwalczania poważnych skutków zdrowotnych, społecznych i gospodarczych palenia tytoniu,

PODKREŚLAJĄC ponadto konieczność walki z oszustwami i przemytem oraz potrzebę ochrony interesów finansowych wszystkich zainteresowanych stron,

PODKREŚLAJĄC, że niniejszy Protokół pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk prawnych Królestwa Hiszpanii i Zjednoczonego Królestwa w sprawie suwerenności i jurysdykcji,

UWZGLĘDNIAJĄC protokoły ustaleń zawarte między Królestwem Hiszpanii i Zjednoczonym Królestwem w dniu 29 listopada 2018 r. w sprawie praw obywatelskich, wyrobów tytoniowych i innych produktów, współpracy w zakresie ochrony środowiska oraz współpracy policji i organów celnych, a także porozumienie osiągnięte w dniu 29 listopada 2018 r. dotyczące zawarcia umowy w sprawie opodatkowania i ochrony interesów finansowych,

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które załącza się do Umowy o wystąpieniu:

Artykuł 1

Prawa obywatelskie

1. Królestwo Hiszpanii (zwane dalej „Hiszpanią”) i Zjednoczone Królestwo ściśle współpracują w odniesieniu do Gibraltaru w celu przygotowania i wspierania skutecznego wdrożenia części drugiej Umowy o wystąpieniu, dotyczącej praw obywatelskich, którą to część w pełni stosuje się, między innymi, do pracowników przygranicznych mieszkających na Gibraltarze lub w Hiszpanii, w szczególności na terytorium gmin, które tworzą związek gminny Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, i która, w art. 24 i 25, przyznaje pracownikom przygranicznym szczególne prawa.

2. W tym celu właściwe organy przekazują sobie co kwartał aktualne informacje o osobach objętych zakresem części drugiej Umowy o wystąpieniu, które zamieszkują na Gibraltarze lub terytorium gmin tworzących związek gminny Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, w tym w szczególności o pracownikach przygranicznych.

3. Hiszpania i Zjednoczone Królestwo powołają komitet koordynacyjny jako forum służące regularnym dyskusjom między właściwymi organami w celu monitorowania kwestii dotyczących zatrudnienia i warunków pracy. Komitet koordynacyjny składa regularne sprawozdania specjalnemu komitetowi do spraw związanych z wdrożeniem Protokołu w sprawie Gibraltaru (zwanemu dalej „specjalnym komitetem”), ustanowionemu na mocy art. 165 Umowy o wystąpieniu.

Artykuł 2

Prawo lotnicze

Prawo Unii dotyczące transportu lotniczego, które nie miało zastosowania do portu lotniczego na Gibraltarze przed dniem 30 marca 2019 r., zacznie mieć zastosowanie do portu lotniczego na Gibraltarze dopiero od daty określonej przez Wspólny Komitet. Po powiadomieniu przez Zjednoczone Królestwo i Hiszpanię, że osiągnęły one zadowalające porozumienie w sprawie korzystania z portu lotniczego na Gibraltarze, Wspólny Komitet przyjmie decyzję w tej sprawie.

Artykuł 3

Sprawy fiskalne i ochrona interesów finansowych

1. Hiszpania i Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Gibraltaru ustanawiają formy współpracy niezbędnej do osiągnięcia pełnej przejrzystości w kwestiach podatkowych i w zakresie ochrony interesów finansowych wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności przez ustanowienie ulepszonych systemu współpracy administracyjnej w celu zwalczania oszustw, przemytu i prania pieniędzy oraz rozwiązania konfliktów dotyczących rezydencji podatkowej.

2. Gibraltarczycy obowiązani są przestrzegać norm międzynarodowych grupy G-20 i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dotyczących dobrego zarządzania budżetem, przejrzystości, wymiany informacji o szkodliwych praktykach podatkowych, a w szczególności kryteriów ekonomicznego charakteru transakcji, ustanowionych przez Forum OECD ds. Szkodliwych Praktyk Podatkowych, aby Gibraltarczycy mogli uczestniczyć w otwartych ramach OECD w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS).

3. Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby jego ratyfikacja Ramowej konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu, przyjętej dnia 21 maja 2003 r. w Genewie, oraz Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, przyjętego dnia 12 listopada 2012 r. w Seulu, objęła Gibraltarczycy do dnia 30 czerwca 2020 r.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego Zjednoczone Królestwo zapewnia, aby system identyfikowalności i środków ochrony dotyczący wyrobów tytoniowych, który spełnia wymogi i normy określone w prawie Unii, wszedł w życie na Gibraltarczycy do dnia 30 czerwca 2020 r. Taki system zapewnia wzajemny dostęp do informacji dotyczących identyfikowalności wyrobów tytoniowych w Hiszpanii i na Gibraltarczycy.

4. Aby zapobiegać przemytowi wyrobów objętych podatkiem akcyzowym lub specjalnymi podatkami oraz aby zniechęcać do takiego przemytu, Zjednoczone Królestwo zapewnia, obowiązywanie na Gibraltarczycy - w odniesieniu do alkoholu i benzyny - systemu podatkowego, który ma na celu zapobieganie oszustwom związanym z takimi produktami.

Artykuł 4

Ochrona środowiska i rybołówstwo

Hiszpania i Zjednoczone Królestwo powołają komitet koordynacyjny jako forum służące regularnym dyskusjom między właściwymi organami na temat kwestii dotyczących w szczególności gospodarowania odpadami, jakości powietrza, badań naukowych i rybołówstwa. Komitet koordynacyjny zaprasza Unię do udziału w swoich posiedzeniach. Komitet koordynacyjny składa specjalnemu komitetowi regularne sprawozdania.

Artykuł 5

Współpraca policji i organów celnych

Hiszpania i Zjednoczone Królestwo powołają komitet koordynacyjny jako forum służące monitorowaniu wszelkich kwestii związanych ze współpracą policji i organów celnych oraz koordynacji działań między właściwymi organami. Komitet koordynacyjny zaprasza Unię do udziału w swoich posiedzeniach. Komitet koordynacyjny składa specjalnemu komitetowi regularne sprawozdania.

*Artykuł 6***Zadania specjalnego komitetu**

Specjalny komitet:

- a) ułatwia wdrożenie i stosowanie niniejszego Protokołu;
 - b) omawia wszelkie kwestie podnoszone przez Unię lub Zjednoczone Królestwo, które mają związek z niniejszym Protokołem i rodzą trudności;
 - c) analizuje sprawozdania komitetów koordynacyjnych, o których mowa w niniejszym Protokole; oraz
 - d) wydaje Wspólnemu Komitetowi zalecenia w sprawie funkcjonowania niniejszego Protokołu.
-

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I

KOORDYNACJA ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

CZĘŚĆ I

DECYZJE I ZALECENIA KOMISJI ADMINISTRACYJNEJ

Mające zastosowanie ustawodawstwo (seria A):

- Decyzja nr A1 z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽¹⁾;
- Decyzja nr A2 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca wykładni art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników delegowanych i osób wykonujących pracę na własny rachunek, tymczasowo pracujących poza państwem właściwym ⁽²⁾;
- Decyzja nr A3 z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie sumowania nieprzerwanych okresów delegowania przebytych na podstawie rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽³⁾.

Elektroniczna wymiana danych (seria E):

- Decyzja nr E2 z dnia 3 marca 2010 r. w sprawie ustanowienia procedury zarządzania zmianami mającej zastosowanie do danych dotyczących organów określonych w art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 wymienionych w elektronicznym wykazie, który stanowi integralną część EESSI ⁽⁴⁾;
- Decyzja nr E4 z dnia 13 marca 2014 r. dotycząca okresu przejściowego określonego w art. 95 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽⁵⁾;
- Decyzja nr E5 z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie praktycznych porozumień dotyczących okresu przejściowego dla wymiany danych drogą elektroniczną, o której mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽⁶⁾.

Świadczenia rodzinne (seria F):

- Decyzja nr F1 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca wykładni art. 68 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 odnoszącego się do zasad pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych ⁽⁷⁾;
- Decyzja nr F2 z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie wymiany danych między instytucjami do celów przyznawania świadczeń rodzinnych ⁽⁸⁾;

Kwestie przekrojowe (seria H):

- Decyzja nr H1 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca zasad przechodzenia od rozporządzeń Rady (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 do rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 oraz stosowania decyzji i zaleceń Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego ⁽⁹⁾;
- Decyzja nr H3 z dnia 15 października 2009 r. dotycząca daty, którą bierze się pod uwagę przy ustalaniu kursu wymiany, o którym mowa w art. 90 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽¹⁰⁾;
- Decyzja nr H4 z dnia 22 grudnia 2009 r. dotycząca składu i metod działania Komisji Obrachunkowej przy Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 5.

⁽³⁾ Dz.U. C 149 z 8.6.2010, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 187 z 10.7.2010, s. 5.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 152 z 20.5.2014, s. 21.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 233 z 19.7.2017, s. 3.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 11.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 52 z 11.2.2016, s. 11.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 13.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 56.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 107 z 27.4.2010, s. 3.

- Decyzja nr H5 z dnia 18 marca 2010 r. dotycząca współpracy w zwalczaniu nadużyć finansowych i błędów w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽¹²⁾;
- Decyzja nr H6 z dnia 16 grudnia 2010 r. dotycząca stosowania określonych zasad odnoszących się do sumowania okresów zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽¹³⁾;
- Decyzja nr H7 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie przeglądu decyzji nr H3 dotyczącej daty, którą bierze się pod uwagę przy ustalaniu kursu wymiany, o którym mowa w art. 90 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽¹⁴⁾;
- Decyzja nr H8 z dnia 17 grudnia 2015 r. (aktualizacja z niewielkimi doprecyzowaniami technicznymi z dnia 9 marca 2016 r.) w sprawie sposobu funkcjonowania i składu Komisji Technicznej ds. Przetwarzania Danych przy Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego ⁽¹⁵⁾;
- Zalecenie nr H1 z dnia 19 czerwca 2013 r. dotyczące wyroku w sprawie Gottardo, zgodnie z którym przywileje, z jakich korzystają obywatele danego państwa na podstawie dwustronnej umowy z zakresu zabezpieczenia społecznego zawartej z państwem trzecim, muszą być również przyznane pracownikom będącym obywatelami innych państw członkowskich ⁽¹⁶⁾.

Świadczenia emerytalne (seria P):

- Decyzja nr P1 z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie wykładni art. 50 ust. 4, art. 58 i art. 87 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w odniesieniu do przyznawania świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości oraz rent rodzinnych ⁽¹⁷⁾.

Odzyskiwanie wierzytelności (seria R):

- Decyzja nr R1 z dnia 20 czerwca 2013 r. dotycząca wykładni art. 85 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 ⁽¹⁸⁾.

Ubezpieczenia zdrowotne (seria S):

- Decyzja nr S1 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego ⁽¹⁹⁾;
- Decyzja nr S2 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca specyfikacji technicznych europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego ⁽²⁰⁾;
- Decyzja nr S3 z dnia 12 czerwca 2009 r. określająca świadczenia objęte zakresem art. 19 ust. 1 i art. 27 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 oraz art. 25 lit. A) pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽²¹⁾;
- Decyzja nr S5 z dnia 2 października 2009 r. w sprawie wykładni pojęcia „świadczenia rzeczowe”, o którym mowa w art. 1 lit. va) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, w przypadku choroby lub macierzyństwa zgodnie z art. 17, 19, 20, 22, art. 24 ust. 1, art. 25, 26, art. 27 ust. 1, 3, 4 i 5, art. 28, 34 oraz art. 36 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 oraz dla celów kalkulacji kwot podlegających zwrotowi na mocy art. 62, 63 i 64 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽²²⁾;
- Decyzja nr S6 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie rejestracji w państwie członkowskim zamieszkania zgodnie z art. 24 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 oraz tworzenia rejestrów zgodnie z art. 64 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 ⁽²³⁾;
- Decyzja nr S8 z dnia 15 czerwca 2011 r. dotycząca przyznawania protez, sprzętów dużych rozmiarów i innych świadczeń rzeczowych o znacznej wartości, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽²⁴⁾;
- Decyzja nr S9 z dnia 20 czerwca 2013 r. dotycząca procedur zwrotów kosztów w celu wykonania art. 35 i 41 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 ⁽²⁵⁾;

⁽¹²⁾ Dz.U. C 149 z 8.6.2010, s. 5.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 45 z 12.2.2011, s. 5.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 52 z 11.2.2016, s. 13.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 263 z 20.7.2016, s. 3.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 279 z 27.9.2013, s. 13.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 21.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 279 z 27.9.2013, s. 11.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 23.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 26.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 40.

⁽²²⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 54.

⁽²³⁾ Dz.U. C 107 z 27.4.2010, s. 6.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 262 z 6.9.2011, s. 6.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 279 z 27.9.2013, s. 8.

- Decyzja nr S10 z dnia 19 grudnia 2013 r. dotycząca przejścia od rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 i nr 574/72 do rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i nr 987/2009 oraz stosowania procedur zwrotu kosztów ⁽²⁶⁾;
- Zalecenie nr S1 z dnia 15 marca 2012 r. dotyczące finansowych aspektów transgranicznego dawstwa narządów od żywych dawców ⁽²⁷⁾;
- Zalecenie nr S2 z dnia 22 października 2013 r. dotyczące uprawnienia ubezpieczonych i członków ich rodzin do świadczeń rzeczowych w trakcie pobytu w państwie trzecim na mocy dwustronnej umowy między właściwym państwem członkowskim a danym państwem trzecim ⁽²⁸⁾.

Świadczenia z tytułu bezrobocia (seria U):

- Decyzja nr U1 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotycząca art. 54 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 odnoszącego się do zwiększeń zasiłku dla bezrobotnych dla członków rodziny pozostających na utrzymaniu ⁽²⁹⁾;
- Decyzja nr U2 z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie zakresu art. 65 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 dotyczącego uprawnienia do zasiłków dla bezrobotnych osób całkowicie bezrobotnych innych niż pracownicy przygraniczni, które, w okresie ich ostatniego zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, miały miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego innego niż właściwe państwo członkowskie ⁽³⁰⁾;
- Decyzja nr U3 z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie zakresu pojęcia „bezrobocie częściowe” mającego zastosowanie do osób bezrobotnych, o których mowa w art. 65 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽³¹⁾;
- Decyzja nr U4 z dnia 13 grudnia 2011 r. dotycząca procedur zwrotu zgodnie z art. 65 ust. 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i art. 70 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 ⁽³²⁾;
- Zalecenie nr U1 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do osób bezrobotnych prowadzących działalność zawodową lub handlową w niepełnym wymiarze w państwie członkowskim innym niż państwo miejsca zamieszkania ⁽³³⁾;
- Zalecenie nr U2 z dnia 12 czerwca 2009 r. dotyczące stosowania art. 64 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 do bezrobotnych towarzyszących swym małżonkom lub partnerom wykonującym działalność zawodową lub handlową w państwie członkowskim innym niż państwo właściwe ⁽³⁴⁾.

CZĘŚĆ II

AKTY STANOWIĄCE PRZEDMIOT ODNIESIENIA

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ⁽³⁵⁾ zmienione przez:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 988/2009 z dnia 16 września 2009 r. ⁽³⁶⁾;
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1244/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r. ⁽³⁷⁾;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. ⁽³⁸⁾;
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1224/2012 z dnia 18 grudnia 2012 r. ⁽³⁹⁾;
- rozporządzenie Rady (UE) nr 517/2013 z dnia 13 maja 2013 r. ⁽⁴⁰⁾;
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1372/2013 z dnia 19 grudnia 2013 r. ⁽⁴¹⁾, zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1368/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. ⁽⁴²⁾;
- rozporządzenie Komisji (UE) 2017/492 z dnia 21 marca 2017 r. ⁽⁴³⁾

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 152 z 20.5.2014, s. 16.

⁽²⁷⁾ Dz.U. C 240 z 10.8.2012, s. 3.

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 46 z 18.2.2014, s. 8.

⁽²⁹⁾ Dz.U. C 106, 24.4.2010, p. 42.

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 106, 24.4.2010, p. 43.

⁽³¹⁾ Dz.U. C 106, 24.4.2010, p. 45.

⁽³²⁾ Dz.U. C 57, 25.2.2012, p. 4.

⁽³³⁾ Dz.U. C 106, 24.4.2010, p. 49.

⁽³⁴⁾ Dz.U. C 106 z 24.4.2010, s. 51.

⁽³⁵⁾ Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁶⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 43.

⁽³⁷⁾ Dz.U. L 338 z 22.12.2010, s. 35.

⁽³⁸⁾ Dz.U. L 149 z 8.6.2012, s. 4.

⁽³⁹⁾ Dz.U. L 349 z 19.12.2012, s. 45.

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. L 158 z 10.6.2013, s. 1.

⁽⁴¹⁾ Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 27.

⁽⁴²⁾ Dz.U. L 366 z 20.12.2014, s. 15.

⁽⁴³⁾ Dz.U. L 76 z 22.3.2017, s. 13.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁽⁴⁴⁾, zmienione przez:

- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1244/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r.⁽⁴⁵⁾;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r.;⁽⁴⁶⁾
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1224/2012 z dnia 18 grudnia 2012 r.;⁽⁴⁷⁾
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1372/2013 z dnia 19 grudnia 2013 r.;⁽⁴⁸⁾
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1368/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r.;⁽⁴⁹⁾
- rozporządzenie Komisji (UE) 2017/492 z dnia 21 marca 2017 r.⁽⁵⁰⁾

CZĘŚĆ III

DOSTOSOWANIA ROZPORZĄDZENIA (WE) nr 883/2004 I ROZPORZĄDZENIA (WE) nr 987/2009

Na użytek niniejszej Umowy przepisy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 dostosowuje się w następujący sposób:

a) w załączniku II dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–NIEMCY

- a) Artykuł 7 ust. 5 i 6 konwencji z dnia 20 kwietnia 1960 r. o zabezpieczeniu społecznym (ustawodawstwo właściwe dla osób cywilnych pracujących w siłach zbrojnych).
- b) Artykuł 5 ust. 5 i 6 konwencji z dnia 20 kwietnia 1960 r. o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia (ustawodawstwo właściwe dla osób cywilnych pracujących w siłach zbrojnych).

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–IRLANDIA

Artykuł 19 ust. 2 umowy z dnia 14 grudnia 2004 r. o zabezpieczeniu społecznym (dotyczący przenoszenia i zaliczania niektórych świadczeń z tytułu niepełnosprawności).”;

b) w załączniku III dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO”;

c) w załączniku VI dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Zasiłek dochodowy dla osób niepracujących (ESA)

- a) W przypadku przyznania przed dniem 1 kwietnia 2016 r. ESA jest pieniężnym świadczeniem z tytułu choroby na pierwsze 91 dni (etap oceny). Od 92 dnia ESA (etap główny) staje się świadczeniem z tytułu inwalidztwa;
- b) w przypadku przyznania w dniu lub po dniu 1 kwietnia 2016 r. ESA jest pieniężnym świadczeniem z tytułu choroby na pierwsze 365 dni (etap oceny). Od 366 dnia ESA (grupa dotycząca wsparcia) staje się świadczeniem z tytułu inwalidztwa.

Ustawodawstwo Wielkiej Brytanii: część 1 ustawy o reformie systemu opieki społecznej z 2007 r.

Ustawodawstwo Irlandii Północnej: część 1 ustawy o reformie systemu opieki społecznej (Irlandia Północna) z 2007 r.”;

d) w załączniku VIII część 1 dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytur, emerytur państwowych zgodnie z częścią 1 ustawy o emeryturach i rentach z 2014 r., rent wdowich i świadczeń sierocych, z wyjątkiem tych, w odniesieniu do których w roku podatkowym rozpoczynającym się dnia 6 kwietnia 1975 r. lub później:

- (i) zainteresowany spełnił okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa i innego państwa członkowskiego; oraz jeden (lub więcej) rok podatkowy nie był uważany za rok kwalifikujący w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa;

⁽⁴⁴⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. L 338 z 22.12.2010, s. 35.

⁽⁴⁶⁾ Dz.U. L 149 z 8.6.2012, s. 4.

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. L 349 z 19.12.2012, s. 45.

⁽⁴⁸⁾ Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 27.

⁽⁴⁹⁾ Dz.U. L 366 z 20.12.2014, s. 15.

⁽⁵⁰⁾ Dz.U. L 76 z 22.3.2017, s. 13.

- (ii) okresy ubezpieczenia spełnione na mocy ustawodawstwa obowiązującego w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do okresów sprzed 5 lipca 1948 r. byłyby brane pod uwagę na użytek art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia poprzez zastosowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego.

Wszystkie wnioski o przyznanie dodatkowej emerytury lub renty zgodnie z ustawą o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia z 1992 r., sekcja 44, oraz ustawy o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia (Irlandia Północna) z 1992 r., sekcja 44.”;

- e) w załączniku VIII część 2 dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Stopniowane świadczenia emerytalne wypłacane zgodnie z ustawą o powszechnym ubezpieczeniu z 1965 r., sekcja 36 i 37 oraz ustawy o powszechnym ubezpieczeniu (Irlandia Północna) z 1966 r., sekcja 35 i 36.”;

- f) w załączniku X dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Państwowy kredyt emerytalno-rentowy (ustawa z 2002 r. o państwowym kredycie emerytalno-rentowym i ustawa z 2002 r. o państwowym kredycie emerytalno-rentowym (Irlandia Północna));
- b) Zasiłki dla osób poszukujących pracy uzależnione od wysokości dochodu (ustawa z 1995 r. o osobach poszukujących pracy i rozporządzenie z 1995 r. o osobach poszukujących pracy (Irlandia Północna));
- d) Zasiłek dla osób niepełnosprawnych – część dotycząca przemieszczania się (ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia oraz ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia (Irlandia Północna));
- e) Uzależniony od wysokości dochodu zasiłek dochodowy dla osób niepracujących (ustawa o reformie systemu opieki społecznej z 2007 r. i ustawa o reformie systemu opieki społecznej dla Irlandii Północnej z 2007 r.);”;

- g) w załączniku XI dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. W przypadku gdy zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa zainteresowany może mieć prawo do emerytury, jeżeli:

- a) składki byłego współmałżonka są uwzględnione tak, jakby stanowiły własne składki zainteresowanego; lub
- b) obecny lub były współmałżonek zainteresowanego spełnił odpowiednie warunki dotyczące składek, to – o ile w obu przypadkach obecny lub były współmałżonek wykonuje(-ywał) pracę lub prowadził działalność na własny rachunek oraz podlegał ustawodawstwu co najmniej dwóch państw członkowskich – do określenia praw przysługujących w ramach ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa stosuje się przepisy rozdziału 5 tytułu III niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku zawarte we wspomnianym rozdziale 5 odniesienia do »okresów ubezpieczenia« traktuje się jako odniesienia do okresów ubezpieczenia ukończonych przez:

- (i) obecnego lub byłego współmałżonka, jeżeli roszczenie zgłasza:

- mężatka, lub
- osoba, której małżeństwo przestało istnieć z powodów innych niż śmierć współmałżonka; lub

- (ii) byłego małżonka, jeżeli wniosek składa:

- wdowiec, który bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie jest uprawniony do zasiłku dla owdowiałego rodzica, lub
- wdowa, która bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie ma prawa do zasiłku dla owdowiałej matki, zasiłku dla owdowiałego rodzica ani renty wdowiej lub która ma prawo jedynie do renty wdowiej związanej z wiekiem obliczonej zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, gdzie »renta wdowia związana z wiekiem« oznacza rentę wdowią wypłacaną po obniżonej stawce zgodnie z sekcją 39 ust. 4 ustawy z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia.

2. Do celów stosowania art. 6 niniejszego rozporządzenia do przepisów regulujących uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego, zasiłku z tytułu opieki i zasiłku dla osoby niepełnosprawnej, okres zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania, ukończony na terytorium państwa członkowskiego innego niż Zjednoczone Królestwo, jest uwzględniany w stopniu niezbędnym do spełnienia warunków dotyczących wymaganych okresów obecności w Zjednoczonym Królestwie, przed dniem, w którym po raz pierwszy zaistniało uprawnienie do danego świadczenia.

3. Do celów art. 7 niniejszego rozporządzenia w przypadku świadczeń pieniężnych z tytułu inwalidztwa, emerytur lub rent, rent z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz świadczeń z tytułu śmierci każdy beneficjent na mocy ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego, jest uznawany podczas tego pobytu za przebywającego na terytorium tego innego państwa członkowskiego.
4. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 46 niniejszego rozporządzenia, a w czasie, gdy zainteresowany podlega ustawodawstwu innego państwa członkowskiego, wystąpi u niego niezdolność do pracy prowadząca do inwalidztwa, to na użytek sekcji 30A ust. 5 ustawy z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia Zjednoczone Królestwo uwzględni wszystkie okresy, w których ze względu na wspomnianą niezdolność do pracy zainteresowany otrzymał:
 - (i) świadczenia pieniężne z tytułu choroby lub zastępujące je wynagrodzenie; lub
 - (ii) świadczenia w rozumieniu tytuł III rozdział 4 i 5 niniejszego rozporządzenia przyznane na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego ze względu na inwalidztwo wynikające z niezdolności do pracy – tak jakby były one okresami, w których wypłacano świadczenie z tytułu krótkoterminowej niezdolności do pracy zgodnie z sekcją 30A ust. 1–4 ustawy z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia.

Stosując niniejszy przepis, uwzględni się jedynie te okresy, w których zainteresowany był niezdolny do pracy w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa.

5. 1) Do celów ustalenia współczynnika zarobków pozwalającego określić prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa za każdy tydzień pracy, który był przepracowany na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego i który rozpoczął się w odnośnym roku podatkowym w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, uznaje się, że zainteresowany płacił składki jako pracownik lub ma zarobki, za które opłacono składki, a podstawa tych składek była równa dwóm trzecim górnemu limitu zarobków w danym roku.
- 2) Do celów art. 52 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy:
 - a) w jakimkolwiek roku podatkowym rozpoczynającym się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później osoba wykonująca pracę najemną ukończyła okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania wyłącznie w państwie członkowskim innym niż Zjednoczone Królestwo, a w świetle stosowania pkt 5 ust. 1 dany rok stanowi rok kwalifikujący się w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa na użytek art. 52 ust. 1 lit. b) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, to uznaje się, że osoba ta była ubezpieczona przez 52 tygodnie tego roku w tym innym państwie członkowskim;
 - b) jakikolwiek rok podatkowy rozpoczynający się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później nie stanowi roku kwalifikującego się w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa na użytek art. 52 ust. 1 lit. b) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, to wszystkie okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania ukończone w tym roku pomija się.
- 3) Do celów przeliczenia współczynnika zarobków na okresy ubezpieczenia, współczynnik zarobków uzyskany w odnośnym roku podatkowym w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, dzieli się przez dolny limit zarobków w danym roku. Wynik jest przedstawiany jako liczba całkowita, z pominięciem części ułamkowych. Uznaje się, że tak uzyskana liczba przedstawia liczbę pełnych tygodni ubezpieczenia ukończonych na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa w danym roku, ale liczba ta nie może przekraczać liczby tygodni, w których zainteresowany podlegał temu ustawodawstwu w danym roku.”

Na użytek niniejszej Umowy przepisy rozporządzenia (WE) nr 987/2009 dostosowuje się w następujący sposób:

- a) w załączniku 1 dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–BELGIA

- a) Wymiana listów z dnia 4 maja i 14 czerwca 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (odstąpienie od zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)
- b) Wymiana listów z dnia 18 stycznia i 14 marca 1977 r. w sprawie art. 36 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (porozumienie co do zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) zmieniona wymianą listów z dnia 4 maja i 23 lipca 1982 r. (porozumienie co do zwrotu kosztów poniesionych w związku z art. 22 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71)

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–DANIA

Wymiana listów z dnia 30 marca i 19 kwietnia 1977 r., zmieniona wymianą listów z dnia 8 listopada 1989 r. i z dnia 10 stycznia 1990 r., w sprawie umowy dotyczącej rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, kontroli administracyjnych i badań lekarskich

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–ESTONIA

Umowa podpisana w dniu 29 marca 2006 r. między właściwymi władzami Republiki Estonii i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielanych na podstawie tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–IRLANDIA

Wymiana listów z dnia 9 lipca 1975 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (umowa w sprawie zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–HISZPANIA

Umowa z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz (EWG) nr 574/72

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–FRANCJA

- a) Wymiana listów z dnia 25 marca i 28 kwietnia 1997 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)
- b) Umowa z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie konkretnych metod określania kwot zwracanych z tytułu świadczeń rzeczowych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–WŁOCHY

Umowa podpisana w dniu 15 grudnia 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Włoskiej i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2005 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–LUKSEMBURG

Wymiana listów z dnia 18 grudnia 1975 r. i 20 stycznia 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, o których mowa w art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72)

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–WĘGRY

Umowa podpisana w dniu 1 listopada 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Węgierskiej i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na mocy tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–MALTA

Umowa podpisana w dniu 17 stycznia 2007 r. między właściwymi władzami Malty i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na mocy rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–NIDERLANDY

Artykuł 3 zdanie drugie umowy administracyjnej z dnia 12 czerwca 1956 r. w sprawie wykonania konwencji z dnia 11 sierpnia 1954 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–PORTUGALIA

Umowa z dnia 8 czerwca 2004 r. ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–FINLANDIA

Wymiana listów z dnia 1 i 20 czerwca 1995 r. w sprawie art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO–SZWECJA

Umowa z dnia 15 kwietnia 1997 r. w sprawie art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)”.

b) w załączniku 3 dodaje się, co następuje:

„ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO”.

ZAŁĄCZNIK II

PRZEPISY PRAWA UNII, O KTÓRYCH MOWA W ART. 41 UST. 4

1. Dyrektywa Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzspółnotowy bydłem i trzodą chlewną ⁽¹⁾.
2. Dyrektywa Rady 91/68/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzspółnotowy owcami i kozami ⁽²⁾.
3. Rozdział II dyrektywy Rady 2009/156/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących przemieszczanie i przywóz zwierząt z rodziny koniowatych z państw trzecich ⁽³⁾.
4. Rozdział II dyrektywy Rady 2009/158/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzspółnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych ⁽⁴⁾.
5. Rozdział II dyrektywy Rady 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiającej warunki zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych wymaganiami dotyczącymi zdrowia zwierząt ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 90/425/EWG ⁽⁵⁾.
6. Rozdział II dyrektywy Rady 89/556/EWG z dnia 25 września 1989 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzspółnotowy oraz przywóz z państw trzecich zarodków bydła domowego ⁽⁶⁾.
7. Rozdział II dyrektywy Rady 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiającej warunki zdrowotne zwierząt wymagane w handlu wewnątrzspółnotowym oraz w przywozie nasienia bydła domowego ⁽⁷⁾.
8. Rozdział II dyrektywy Rady 90/429/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiającej warunki sanitarne odnośnie do zwierząt mające zastosowanie w handlu wewnątrzspółnotowym nasieniem bydła i trzody chlewnej oraz w przywozie ⁽⁸⁾.
9. Rozdział III dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób ⁽⁹⁾.
10. Rozdział II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 998/2003 ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. 121 z 29.7.1964, s. 1977.

⁽²⁾ Dz.U. L 46 z 19.2.1991, s. 19.

⁽³⁾ Dz.U. L 192 z 23.7.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 74.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 268 z 14.9.1992, s. 54.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1989, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 194 z 22.7.1988, s. 10.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 62.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 1.

ZAŁĄCZNIK III

TERMINY OKREŚLONE DLA SYTUACJI LUB PROCEDUR CELNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 49 UST. 1

Terminy określone w niniejszym załączniku stanowią odpowiednie daty końcowe dla stosowania rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

Sytuacja / procedura	Termin
1. Czasowe składowanie	90 dni , art. 149 rozporządzenia (UE) nr 952/2013
2. Dopuszczenie do obrotu	1 miesiąc + 10 dni po przyjęciu zgłoszenia, art. 146 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 ⁽¹⁾ dotyczący zgłoszenia uzupełniającego; „rozsądny termin” w odniesieniu do weryfikacji, art. 194 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 Nie więcej niż: 60 dni
3. Procedury specjalne	
Termin zamknięcia procedury jest obowiązkowy w przypadku uszlachetniania czynnego, uszlachetniania biernego, końcowego przeznaczenia i odprawy czasowej (D.E. 4/17 w załączniku A do rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446). Zamknięcie procedury celnej przez objęcie kolejną procedurą celną, wyprowadzenie poza obszar celny lub zniszczenie, art. 215 ust.1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.	
a) Tranzyt unijny	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zwolnieniu do procedury
b) Składowanie celne	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zakończeniu okresu przejściowego
c) Wolne obszary celne	Koniec okresu przejściowego
d) Odprawa czasowa	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zwolnieniu do procedury
e) Końcowe przeznaczenie	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zwolnieniu do procedury
f) Uszlachetnianie czynne	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zwolnieniu do procedury
g) Uszlachetnianie bierne	Nie więcej niż: 12 miesięcy po zwolnieniu do procedury
4. Wywóz	150 dni po zwolnieniu do procedury
5. Powrotny wywóz	150 dni po zwolnieniu do procedury

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

ZAŁĄCZNIK IV

WYKAZ SIECI, SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH I BAZ DANYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 50, 53, 99 I 100

1. O ile Unia i Zjednoczone Królestwo nie uzgodnią inaczej, w celu zapewnienia państwom członkowskim i Zjednoczonemu Królestwu możliwości dalszej wymiany informacji w obecnym formacie zapewnia się zgodność wsteczną dla Zjednoczonego Królestwa i Unii w przypadku wszelkich zmian w sieciach, systemach informatycznych i bazach danych, a także zmian w formatach stosowanych przy wymianie informacji.
2. Zjednoczone Królestwo uzyskuje dostęp do danej sieci, danego systemu informatycznego lub danej bazy danych na określony czas. Taki okres określa się dla każdej sieci, każdego systemu informatycznego lub każdej bazy danych. W razie konieczności wymiany informacji między organami celnymi do celów wdrożenia procedur zgodnie z art. 49, gdy elektroniczne przetwarzanie danych nie jest już możliwe zgodnie z niniejszym załącznikiem, stosuje się alternatywne środki wymiany i przechowywania informacji.

Część I: Cła

System informatyczny organów celnych	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
ICS (system kontroli importu)	Składanie deklaracji poprzedzającej przybycie ograniczone do: <ul style="list-style-type: none"> — otrzymywania i wysyłania danych przywózowej deklaracji skróconej (PDS) dotyczących deklaracji złożonych przed zakończeniem okresu przejściowego (w przypadku kolejnych portów lub zmiany kierunku); — otrzymywania i wysyłania danych na temat ryzyka w odniesieniu do tych deklaracji złożonych przed zakończeniem okresu przejściowego. 	31 lipca 2021 r.
NCTS (nowy skomputeryzowany system tranzytowy)	Wszystkie funkcjonalności stosowane do trwających operacji tranzytowych, tj. przemieszczeń zwolnionych do tranzytu przed zakończeniem okresu przejściowego. [Brak możliwości zwalniania nowych operacji tranzytowych po zakończeniu okresu przejściowego.]	31 stycznia 2021 r.
ECS (system kontroli eksportu)	Potwierdzenie wyprowadzenia dla trwających operacji wywozu , tj. towarów zwolnionych do wywozu przed zakończeniem okresu przejściowego: <ul style="list-style-type: none"> — w przypadku operacji z urzędami celnymi wyprowadzenia w Zjednoczonym Królestwie w celu potwierdzenia w ECS wyprowadzenia towarów; — w przypadku operacji z urzędami celnymi wyprowadzenia w państwach członkowskich, tj. urzędy celne wywozu w Zjednoczonym Królestwie mają otrzymywać potwierdzenia wyprowadzenia od urzędów celnych wyprowadzenia w państwach członkowskich. 	31 stycznia 2021 r.
INF (arkusz informacyjny)	<ul style="list-style-type: none"> — Dostęp z prawem do odczytu dla przedsiębiorców ze Zjednoczonego Królestwa do specjalnego portalu dla przedsiębiorców w zakresie systemu INF; — dostęp z prawem do odczytu / zapisu do aktywnych arkuszy informacyjnych INF z prawem do odczytu i zapisu w systemie INF dla urzędów celnych. 	31 grudnia 2021 r.
SURV-RECAP (system nadzorowania taryf – aplikacja odbiorcza)	Przesyłanie elementów danych przez organy celne w Zjednoczonym Królestwie do celów dopuszczenia do obrotu lub procedur wywozu: <ul style="list-style-type: none"> — Zapisy zgłoszeń z nadzoru (Surveillance Declaration Records, SDR) nieprzesłane jeszcze do celów dopuszczenia do obrotu lub procedur wywozu, którymi towary zostały objęte przed zakończeniem okresu przejściowego; 	28 lutego 2021 r.

System informatyczny organów celnych	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
	— elementy SDR do celów dopuszczenia do obrotu kończącego lub zamykającego trwającą procedurę lub sytuację.	
EBTI3 (europejski system wiążącej informacji taryfowej)	Dane wejściowe na potrzeby obliczania długu celnego: Dostęp do informacji o decyzjach dotyczących wiążącej informacji taryfowej (WIT) lub wszelkich kolejnych zdarzeń, które mogą wpływać na pierwotny wniosek lub decyzję [pełen dostęp w celach konsultacji].	8 stycznia 2021 r.
TARIC3 (zintegrowana taryfa celna wspólnoty)	Dane wejściowe na potrzeby obliczania długu celnego: Przesyłanie codziennie aktualizowanych informacji do Zjednoczonego Królestwa po zakończeniu okresu przejściowego, z wyjątkiem danych poufnych (danych dotyczących nadzoru statystycznego).	31 grudnia 2021 r.
QUOTA2 (system zarządzania kontyngentami taryfowymi, plafonami i nadzorami)	Dane wejściowe na potrzeby obliczania długu celnego: Zarządzanie kontyngentami, anulowanie zapytań o kontyngenty i zwrot niewykorzystanych ilości przyznaných w ramach kontyngentów taryfowych.	6 stycznia 2021 r.
SMS TRA, EXP (system zarządzania wzorami)	Dostęp z prawem do odczytu do bazy danych zawierającej wzory pieczęci, plomb i świadectw.	31 stycznia 2021 r.
SMS QUOTA (system zarządzania wzorami)	Dostęp z prawem do odczytu do bazy danych zawierającej świadectwa autentyczności niezbędne do korzystania z kontyngentów.	6 stycznia 2021 r.
OWNRES (narzędzie informatyczne na potrzeby zasobów własnych służące do zgłaszania przypadków nadużyć i nieprawidłowości, w przypadku gdy dotyczą one tradycyjnych zasobów własnych przekraczających kwotę 10 000 EUR, art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 608/2014)	Ograniczony dostęp tylko do spraw dotyczących Zjednoczonego Królestwa (brak dostępu do analiz globalnych).	20 lutego 2026 r.
WOMIS (system zarządzania odpisami i informacjami o odpisach do celów sprawozdań na temat spraw związanych z tradycyjnymi zasobami własnymi zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014)	Pełen dostęp, domyślnie już ograniczony do krajowych sprawozdań o przypadkach odpisania (dostęp z prawem do odczytu począwszy od dnia 1 lipca 2025 r. w ramach likwidacji odrębnego rachunku do dnia 31 grudnia 2025 r.).	30 czerwca 2025 r.
System wspierający	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
EOS/EORI (system przedsiębiorców – rejestracja i identyfikacja przedsiębiorcy)	Dostęp z prawem do odczytu dla powiązanych systemów.	31 grudnia 2021 r.
CDS (system decyzji celnych w ramach UKC)	Dostęp z prawem do odczytu dla przedsiębiorców w Zjednoczonym Królestwie i dla urzędów celnych w Zjednoczonym Królestwie.	31 stycznia 2021 r.

System wspierający	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
CS/RD2 (usługi centralne / dane referencyjne)	Dostęp z prawem do odczytu dla danych referencyjnych; Dostęp z prawem do zapisu dla urzędów celnych NA-UK.	31 grudnia 2021 r.
CS/MIS (usługi centralne / system informacji zarządczej)	Dostęp z prawem do zapisu w celu załadowania niedostępności i statystyk gospodarczych.	31 lipca 2021 r.
GTP (ogólny portal dla przedsiębiorców)	Dostęp do ogólnych funkcji portalu dla przedsiębiorców w Zjednoczonym Królestwie do momentu wyłączenia ostatniego specjalnego portalu dla przedsiębiorców w Zjednoczonym Królestwie.	31 grudnia 2021 r.

Sieć i infrastruktura	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
CCN (wspólna sieć łączności)	Wiąże się z dostępem dla powiązanych systemów.	31 grudnia 2021 r. (lub dłużej, jeżeli jest to konieczne z uwagi na akcyzę lub opodatkowanie)
UUM&DS (system jednolitego zarządzania użytkownikami i podpisu cyfrowego)	Wiąże się z dostępem dla powiązanych systemów.	31 grudnia 2021 r. (lub dłużej, jeżeli jest to konieczne z uwagi na akcyzę lub opodatkowanie)
CCN2 (wspólna sieć łączności 2)	Wiąże się z dostępem dla powiązanych systemów.	31 grudnia 2021 r. (lub dłużej, jeżeli jest to konieczne z uwagi na akcyzę lub opodatkowanie)

Część II: Akcyza

System informatyczny dotyczący akcyzy	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
EMCS Core (system kontroli przemieszczania towarów akcyzowych)	Zawieszenie poboru: Przesyłanie do i ze Zjednoczonego Królestwa raportów odbioru/wywozu (IE818).	31 maja 2021 r.
EMCS Admin Coop (współpraca administracyjna dotycząca systemu kontroli przemieszczania towarów akcyzowych)	— Przesyłanie do i ze Zjednoczonego Królestwa wiadomości dotyczących niezakończonych przemieszczeń (sprawozdania ze zdarzeń, sprawozdania z kontroli, współpraca administracyjna [zapytania dotyczące niezakończonych przemieszczeń w ramach systemu kontroli przemieszczania wyrobów akcyzowych]); — państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo prowadzą współpracę administracyjną w ramach współpracy administracyjnej dotyczącej systemu kontroli przemieszczania towarów akcyzowych w trybie online, aby umożliwić zapytania i audyty dotyczące przemieszczeń do chwili zakończenia okresu przejściowego.	31 maja 2021 r. 31 grudnia 2024 r.

System wspierający	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
SEED (system wymiany informacji dotyczących podatku akcyzowego)	Dostęp z prawem do odczytu, przy czym uprawnienia podmiotów gospodarczych ze Zjednoczonego Królestwa tracą ważność.	31 maja 2021 r.
CS/MISE (usługi centralne / system informacji zarządczej do celów EMCS)	Użycie filtru, aby ograniczyć do przemieszczeń dotyczących Zjednoczonego Królestwa.	31 maja 2021 r.
Sieć i infrastruktura	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
CCN (wspólna sieć łączności)	Wiąże się z dostępem dla powiązanych systemów.	31 maja 2021 r. (lub dłużej, jeżeli jest to konieczne z uwagi na akcyzę lub opodatkowanie)

Część III: VAT

System informatyczny dotyczący VAT	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
VAT-VIES (system wymiany informacji o VAT)	<p>Informacje o rejestracji podatników:</p> <p>Dostęp na zasadzie wzajemności do systemów informatycznych dla Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich (1) w celu wymiany, do dnia 31 grudnia 2024 r., informacji drugiej strony o dokonanych rejestracjach (2) (dane o rejestracji podatników wprowadzone do systemu przed zakończeniem okresu przejściowego), a także informacji drugiej strony o rejestracji podatników zaktualizowanych po zakończeniu okresu przejściowego (np. zakończenie rejestracji podatnika).</p> <p>Transakcje – informacje o obrotach:</p> <p>Dostęp do systemów informatycznych dla Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich na zasadzie wzajemności w celu wymiany informacji zawartych w sprawozdaniach podsumowujących przedłożonych drugiej stronie w odniesieniu do transakcji, które miały miejsce (4) przed zakończeniem okresu przejściowego i w których uczestniczyli podatnicy strony otrzymującej;</p> <p>Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie nie mają dostępu do informacji drugiej strony o obrotach dotyczących transakcji mających miejsce po dniu 31 grudnia 2020 r.</p>	<p>31 grudnia 2024 r. (3)</p> <p>31 grudnia 2024 r.</p>
Zwrot VAT	<p>Dostęp do systemu informatycznego w celu:</p> <p>— przekazywania państwom członkowskim wniosków o zwrot VAT składanych przez podatników mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z dyrektywą 2008/9/WE i rozpatrywania wniosków od państw członkowskich o zwrot VAT składanych przez podatników mających siedzibę w państwie członkowskim;</p>	30 kwietnia 2021 r.

System informatyczny dotyczący VAT	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
	<ul style="list-style-type: none"> — rozpatrywania ⁽⁵⁾ wniosków o zwrot VAT wpływających do Zjednoczonego Królestwa, składanych przez podatników mających siedzibę w państwie członkowskim oraz wniosków o zwrot VAT wpływających do państw członkowskich, składanych przez podatników mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. 	31 stycznia 2022 r.
MOSS (mały punkt kompleksowej obsługi)	<p>Informacje o rejestracji:</p> <p>Dostęp do systemów informatycznych dla Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich na zasadzie wzajemności w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wymiany informacji na temat rejestracji i dokonanych rejestracji; — rozpowszechniania informacji dotyczących nowych rejestracji w MOSS, w przypadku rejestracji, których data rozpoczęcia obowiązywania przypada przed dniem lub w dniu 31 grudnia 2020 r. <p>Deklaracja VAT:</p> <p>Dostęp do systemów informatycznych dla Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich na zasadzie wzajemności w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wymiany informacji na temat deklaracji złożonych za pośrednictwem systemu MOSS; dotyczy deklaracji złożonych przed dniem lub w dniu 31 stycznia 2021 r.; — wymiany zmian w deklaracjach VAT złożonych za pośrednictwem systemu MOSS przed dniem lub w dniu 20 stycznia 2021 r.; — wymiany informacji o deklaracjach VAT dotyczących transakcji z udziałem drugiej strony; — Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie nie mają dostępu do informacji drugiej strony na temat deklaracji VAT dotyczących transakcji mających miejsce po dniu 31 grudnia 2020 r. <p>Informacje na temat płatności:</p> <p>Dostęp do systemów informatycznych dla Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich na zasadzie wzajemności w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wymiany informacji na temat płatności otrzymanych od przedsiębiorstw zarejestrowanych w systemie MOSS przed dniem lub w dniu 31 stycznia 2021 r.; — w odniesieniu do transakcji podlegających opodatkowaniu u drugiej strony: wymiany informacji dotyczących zwrotów lub płatności z tytułu zmian w deklaracjach VAT za pośrednictwem systemu MOSS złożonych przed dniem lub w dniu 31 grudnia 2021 r. 	31 grudnia 2024 r. 20 lutego 2021 r. 20 lutego 2021 r. 20 stycznia 2022 r. 31 grudnia 2024 r. 20 lutego 2021 r. 20 stycznia 2022 r.

(1) Na użytek niniejszego załącznika wyrażenie „dostęp na zasadzie wzajemności” oznacza, że Zjednoczone Królestwo musi zapewnić państwom członkowskim taki sam dostęp do takich danych w Zjednoczonym Królestwie, jaki Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie mają do takich danych w państwach członkowskich.

(2) Do dnia 31 grudnia 2024 r. należy zaktualizować dane Zjednoczonego Królestwa dotyczące numerów identyfikacyjnych VAT jego podatników.

(3) Na użytek niniejszego załącznika wyrażenie „druga strona” oznacza państwo członkowskie w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, a w odniesieniu do państwa członkowskiego – Zjednoczone Królestwo.

(4) W tym transakcje, o których mowa w art. 51 ust. 1.

(5) Na użytek niniejszego tiret „rozpatrywanie” oznacza wykonanie wszystkich czynności dotyczących wniosku w celu umożliwienia jego sfinalizowania, w tym zgłoszenie wszelkich niedozwolonych kwot, wraz z podaniem szczegółowych informacji o sposobie odwołania, oraz spłatę wszelkich dozwolonych kwot, wraz z wymianą wszelkich istotnych wiadomości za pośrednictwem systemu zwrotu VAT.

System wspierający	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
CCN/eFCA Współpraca administracyjna w obszarze VAT (wspólna sieć łączności / centralny formularz zgłoszeniowy eForm)	Przesyłanie wniosków między Zjednoczonym Królestwem i państwami członkowskimi – oraz działania następcze związane z takimi wnioskami – w odniesieniu do współpracy administracyjnej do celów VAT.	31 grudnia 2024 r.
Preferencje dotyczące zwrotu VAT – Baza danych zawierająca informacje podatkowe (TIC)	Dostęp Zjednoczonego Królestwa w celu aktualizacji preferencji Zjednoczonego Królestwa dotyczących zwrotu VAT.	31 marca 2021 r.

Część IV: Pomoc przy odzyskiwaniu podatków i cel

System wspierający	Rodzaj dostępu	Data końcowa okresu dostępu
CCN/eFCA Pomoc przy odzyskiwaniu	Przesyłanie wniosków między Zjednoczonym Królestwem i państwami członkowskimi – oraz działania następcze związane z takimi wnioskami – w odniesieniu do pomocy przy odzyskiwaniu.	31 grudnia 2025 r.

ZAŁĄCZNIK V

EURATOM

W niniejszym załączniku określa się kategorie sprzętu i pozostałego mienia należącego do Wspólnoty mającego związek z zapewnieniem zabezpieczeń na podstawie Traktatu Euratom, znajdującego się w Zjednoczonym Królestwie, które stają się własnością Zjednoczonego Królestwa w dniu zakończenia okresu przejściowego.

W dniu zakończenia okresu przejściowego Komisja Europejska przekazuje Zjednoczonemu Królestwu ostateczny wykaz przekazanego sprzętu i pozostałego mienia Euratom.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 i art. 148 Zjednoczone Królestwo zwraca Unii kwotę odpowiadającą wartości tego sprzętu i pozostałego mienia, obliczoną na podstawie wartości przypisanej temu sprzętowi i pozostałemu mieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2020 r. Komisja Europejska powiadamia Zjednoczone Królestwo o tej wartości po jej ostatecznym zatwierdzeniu.

Sprzęt Euratom znajduje się w następujących obiektach:

- **Sellafield** ⁽¹⁾ – zakładzie przetwarzania paliwa jądrowego w Zjednoczonym Królestwie;
- **Dounreay** ⁽²⁾ – byłym ośrodku badań i rozwoju reaktorów prędkich w Zjednoczonym Królestwie;
- **Sizewell** ⁽³⁾ – obiekcie z dwiema elektrowniami jądrowymi: Sizewell A (niedziałająca) i Sizewell B, w której nadal działa reaktor wodny ciśnieniowy;
- **Capenhurst** ⁽⁴⁾ – zakładzie wzbogacania uranu;
- **Springfields** ⁽⁵⁾ – zakładzie produkcji paliwa;
- innych reaktorach oraz placówkach badawczych, medycznych i pozostałych obiektach, w których wykorzystywany jest sprzęt zabezpieczający.

Sprzęt Euratom składa się z różnych elementów, które obejmują instalacje stałe i związane z nimi urządzenia niezbędne do obsługi tych instalacji stałych oraz tworzą integralną część całego zainstalowanego systemu:

1. Pieczęcie:

- pieczęcie metalowe jednorazowego użytku;
- pieczęcie z włókien światłowodowych do użytku jednorazowego i wielokrotnego; oraz
- czynniki pieczęci.

2. Sprzęt do obserwacji:

- cyfrowe i analogowe systemy obserwacji zabezpieczeń, składające się z jednego komponentu lub większej ich liczby.

3. Sprzętu do pomiaru (próba nieniszcząca):

- różne rodzaje detektorów promieniowania gamma z przedwzmacniaczami oraz elektronicznymi urządzeniami obliczeniowymi do pomiaru promieniowania gamma;
- różne rodzaje detektorów neutronów z przedwzmacniaczami oraz elektronicznymi urządzeniami obliczeniowymi do pomiaru neutronów; jak również
- sprzęt do kaset paliwowych zawierających świeże i wypalone paliwo jądrowe, sprzęt do pomiaru zawartości beczek z uranem i koszulek zawierających pluton, w tym skanery prętów i kaset paliwowych, wagi i ogniwa obciążnikowe.

4. Sprzęt laboratoryjny (tworzący część laboratorium w zakładzie w Sellafield):

- spektrometr mas (TIMS);
- instrumenty pomiarowe oparte na promieniowaniu gamma i promieniowaniu X (np. densytometria wykorzystująca krawędź absorpcji K (ang. K-edge) i fluorescencja rentgenowska); oraz
- komory rękawicowe ze sprzętem analitycznym, w tym densytometrem i wagami analitycznymi.

Aby ułatwić najskuteczniejsze przekazanie tego sprzętu, Zjednoczone Królestwo i Wspólnota wprowadzą niezbędne rozwiązania prawne, aby zwolnić Wspólnotę z obowiązków i zobowiązań wynikających z zawartej przez nią umowy z dnia 25 marca 1994 r. z przedsiębiorstwem British Nuclear Fuels PLC (obecnie Sellafield Ltd).

⁽¹⁾ Sellafield Ltd, SELLAFIELD CA20 1PG, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO.

⁽²⁾ Dounreay Site Restoration Ltd, KW14 7TZ THURSO CAITHNESS, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO.

⁽³⁾ EDF Energy Nuclear Generation Limited – Sizewell B Power Station, SUFFOLK, IP16 4UR LEISTON.

⁽⁴⁾ Urenco UK Limited, Capenhurst Works, CHESTER CH1 6ER, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO.

⁽⁵⁾ Westinghouse Springfields Fuels Ltd, SALWICK PRESTON PR4 0XJ, ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO.

5. Komputery i związane z nimi sprzęt (w biurach i systemach pomiaru):

- komputery osobiste, jak również jak związane z nimi sprzęt, w tym infrastruktura do zdalnego przekazywania danych (zestawy baterii i źródła zasilania, urządzenia umożliwiające kontrolę większej liczby komputerów, sprzęt sieciowy, w tym światłowody, przewody i przetworniki ethernetowe, przełączniki, serwery portów szeregowych, router wirtualnej sieci prywatnej, kontroler czasu i domeny, szafy); jak również
 - związane z nimi serwery, monitory i drukarki.
-

ZAŁĄCZNIK VI

WYKAZ PROCEDUR WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 98

1. Współpraca administracyjna między państwami członkowskimi w związku z deklaracjami dostawcy dotyczącymi pochodzenia towarów, sporządzanymi do celów handlu na warunkach preferencyjnych między Unią a niektórymi państwami (art. 61–66 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
2. Współpraca administracyjna w zakresie weryfikacji świadectw pochodzenia wystawionych przez organy państw trzecich lub upoważnione przez nie agencje (specjalne niepreferencyjne ustalenia dotyczące przywozu) (art. 59 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447) oraz weryfikacji dowodów pochodzenia wystawionych lub sporządzonych przez organy państw trzecich lub eksporterów z państw trzecich (uzgodnienia preferencyjne) (art. 108–111 i art. 125 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447, art. 32 załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1076, art. 55 załącznika VI do decyzji Rady 2013/755/UE oraz równoważne postanowienia umów preferencyjnych).
3. Wzajemna pomoc w kontekście odzyskiwania kwoty należności celnych przywozowych lub wywozowych odpowiadającej długowi celnemu (art. 101 ust. 1 i art. 102 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 165 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
4. Wzajemna pomoc w kontekście przekazania kwoty należności celnych przywozowych lub wywozowych odpowiadającej długowi celnemu przez państwo członkowskie, które przyjęło zabezpieczenie, do państwa członkowskiego, w którym powstał dług celny (art. 92 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 153 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
5. Weryfikacja środków dowodowych potwierdzających unijny status celny (i pomoc administracyjna) (art. 153 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 212 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
6. Wymiana informacji między organami dotycząca towarów powracających (art. 203 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 256 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
7. Współpraca administracyjna w kontekście odzyskania innych opłat za towary objęte procedurą odprawy czasowej zgodnie z konwencją ATA lub konwencją stambulską (art. 226 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 170 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
8. Wzajemna pomoc służąca uzyskaniu dodatkowych informacji w celu podjęcia decyzji w sprawie wniosku o zwrot lub umorzenie (art. 22 i art. 116 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 175 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
9. Weryfikacja i pomoc administracyjna w kontekście kontroli po zwolnieniu towarów, dotyczących informacji o operacjach tranzytu unijnego (art. 48 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 292 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
10. Współpraca administracyjna w kontekście odzyskania innych opłat za towary objęte procedurami tranzytu (art. 226 ust. 3 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 167 i 169 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
11. Powiadomienie o odzyskaniu należności celnych i innych opłat w ramach procedury tranzytu unijnego oraz tranzytu zgodnie z konwencją TIR (art. 226 ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 952/2013, art. 168 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447).
12. Bezpośrednia współpraca i wymiana informacji między państwami członkowskimi dotycząca kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania (art. 19 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009).

ZAŁĄCZNIK VII

WYKAZ AKTÓW / PRZEPISÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 128 UST. 6

1. Rozporządzenie Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (bez uszczerbku dla art. 96 ust. 1 niniejszej Umowy). ⁽¹⁾
2. Tytuły III i IX dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/83/WE z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi, ⁽²⁾ rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1901/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie produktów leczniczych stosowanych w pediatrii, ⁽³⁾ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1394/2007 z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie produktów leczniczych terapii zaawansowanej, ⁽⁴⁾ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 141/2000 z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie sierocych produktów leczniczych ⁽⁵⁾, tytuły III i VII dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/82/WE z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, ⁽⁶⁾ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 470/2009 z dnia 6 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowe procedury określania maksymalnych limitów pozostałości substancji farmakologicznie czynnych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, ⁽⁷⁾ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 726/2004 z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków, ⁽⁸⁾ rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 520/2012 z dnia 19 czerwca 2012 r. w sprawie działań związanych z nadzorem nad bezpieczeństwem farmakoterapii, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 726/2004 i w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/83/WE ⁽⁹⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 1234/2008 z dnia 24 listopada 2008 r. dotyczące badania zmian w warunkach pozwoleń na dopuszczenie do obrotu dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i weterynaryjnych produktów leczniczych. ⁽¹⁰⁾
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów. ⁽¹¹⁾
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin. ⁽¹²⁾
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin ⁽¹³⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 396/2005 z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni. ⁽¹⁴⁾
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych. ⁽¹⁵⁾
7. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi. ⁽¹⁶⁾
8. Art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich. ⁽¹⁷⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67.

⁽³⁾ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 121.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 18 z 22.1.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 152 z 16.6.2009, s. 11.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 159 z 20.6.2012, s. 5.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 334 z 12.12.2008, s. 7.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 1.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 334 z 12.12.2008, s. 25.

9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 391/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach. ⁽¹⁸⁾
 10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie, ⁽¹⁹⁾ art. 6 ust. 3 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy. ⁽²⁰⁾
 11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności. ⁽²¹⁾
 12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych. ⁽²²⁾
 13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz. ⁽²³⁾
-

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 11.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 404 z 30.12.2006, s. 9.

⁽²²⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35.

⁽²³⁾ Dz.U. L 229 z 1.9.2009, s. 1.

ZAŁĄCZNIK VIII

REGULAMIN WSPÓLNEGO KOMITETU I SPECJALNYCH KOMITETÓW*Postanowienie 1***Przewodniczący**

1. Wspólnemu Komitetowi współprzewodniczą członkowie Komisji Europejskiej i przedstawiciele rządu Zjednoczonego Królestwa na poziomie ministerialnym lub urzędnicy wysokiego szczebla wyznaczeni jako ich zastępcy. Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo powiadamiają się wzajemnie na piśmie o wyznaczonych współprzewodniczących i ich zastępcach.
2. Współprzewodniczący przyjmują decyzje przewidziane w niniejszym regulaminie za obopólną zgodą.
3. Współprzewodniczącego, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu, może zastąpić na tym posiedzeniu wyznaczony przedstawiciel. Współprzewodniczący lub jego wyznaczony przedstawiciel niezwłocznie informuje na piśmie drugiego współprzewodniczącego oraz sekretariat Wspólnego Komitetu o wyznaczeniu przedstawiciela.
4. Wyznaczony przedstawiciel współprzewodniczącego wykonuje jego uprawnienia w granicach określonych w wyznaczeniu. Wszelkie odniesienia w niniejszym regulaminie do współprzewodniczących rozumie się jako odniesienia obejmujące wyznaczonego przedstawiciela.

*Postanowienie 2***Sekretariat**

W skład sekretariatu Wspólnego Komitetu (zwanego dalej „sekretariatem”) wchodzi urzędnik Komisji Europejskiej i urzędnik rządu Zjednoczonego Królestwa. Sekretariat, działając z upoważnienia współprzewodniczących, wykonuje zadania powierzone mu na mocy niniejszego regulaminu.

*Postanowienie 3***Udział w posiedzeniach**

1. Przed każdym posiedzeniem Unia i Zjednoczone Królestwo informują się wzajemnie za pośrednictwem sekretariatu o planowanym składzie delegacji.
2. W stosownych przypadkach i zgodnie z decyzją współprzewodniczących do udziału w posiedzeniach Wspólnego Komitetu mogą zostać zaproszeni eksperci lub inne osoby niebędące członkami delegacji w celu przekazania informacji na określony temat.

*Postanowienie 4***Posiedzenia**

1. O ile współprzewodniczący nie postanowią inaczej, posiedzenia Wspólnego Komitetu odbywają się na przemian w Brukseli i Londynie.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 współprzewodniczący mogą postanowić, że posiedzenie Wspólnego Komitetu odbędzie się w formie wideokonferencji lub telekonferencji.
3. Każde posiedzenie Wspólnego Komitetu jest zwoływane przez sekretariat w terminie i miejscu uzgodnionym przez współprzewodniczących. Jeżeli Unia lub Zjednoczone Królestwo wniosły o odbycie posiedzenia, Wspólny Komitet dąży do odbycia go w terminie 30 dni od daty takiego wniosku. W nagłych przypadkach Wspólny Komitet podejmuje starania, by odbyć posiedzenie w krótszym terminie.

*Postanowienie 5***Dokumenty**

Dokumenty w formie pisemnej, na których opierają się obrady Wspólnego Komitetu, są numerowane i przekazywane Unii i Zjednoczonemu Królestwu przez sekretariat jako dokumenty Wspólnego Komitetu.

*Postanowienie 6***Korespondencja**

1. Unia i Zjednoczone Królestwo przesyłają sekretariatowi swoją korespondencję skierowaną do Wspólnego Komitetu. Taka korespondencja może być wysyłana w dowolnej formie pisemnej, w tym przy użyciu poczty elektronicznej.
2. Sekretariat zapewnia, aby korespondencja kierowana do Wspólnego Komitetu była przekazywana współprzewodniczącym i rozsyłana, w stosownych przypadkach, zgodnie z postanowieniem 5.
3. Wszelką korespondencję, której nadawcą lub bezpośrednim odbiorcą są współprzewodniczący, przekazuje się do sekretariatu i rozsyła, w stosownych przypadkach, zgodnie z postanowieniem 5.

*Postanowienie 7***Porządek obrad**

1. Sekretariat sporządza projekt wstępnego porządku obrad każdego posiedzenia. Projekt wstępnego porządku obrad, wraz z odpowiednimi dokumentami, przekazuje się współprzewodniczącym nie później niż na 15 dni przed datą posiedzenia.
2. Wstępny porządek obrad zawiera punkty, o których włączenie do porządku obrad wystąpiła Unia lub Zjednoczone Królestwo. Wszelkie takie wnioski, wraz ze wszystkimi odpowiednimi dokumentami, składa się w sekretariacie nie później niż w na 21 dni przed rozpoczęciem posiedzenia.
3. Nie później niż na 10 dni przed datą posiedzenia współprzewodniczący decydują o wstępnym porządku obrad danego posiedzenia. Mogą zdecydować o opublikowaniu takiego wstępnego porządku obrad lub dowolnej jego części przed rozpoczęciem posiedzenia.
4. Wspólny Komitet przyjmuje porządek obrad na początku każdego posiedzenia. Na wniosek Unii lub Zjednoczonego Królestwa punkty inne niż te ujęte we wstępnym porządku obrad mogą zostać włączone do porządku obrad w drodze decyzji Wspólnego Komitetu.
5. W wyjątkowych przypadkach współprzewodniczący mogą zdecydować o odstąpieniu od terminów określonych w ust. 1 i 2.

*Postanowienie 8***Protokół obrad**

1. O ile współprzewodniczący nie postanowią inaczej, projekt protokołu z każdego posiedzenia sporządza sekretariat, w terminie 21 dni od zakończenia posiedzenia.
2. Protokół obrad zasadniczo zawiera streszczenie każdego punktu ujętego w porządku obrad, a w stosownych przypadkach – informacje o:
 - a) dokumentach przedłożonych przez Wspólny Komitet;
 - b) wszelkich oświadczeniach, o których włączenie do protokołu obrad wniosł jeden ze współprzewodniczących; oraz
 - c) przyjętych decyzjach, wydanych zaleceniach, uzgodnionych wspólnych oświadczeniach i przyjętych wnioskach operacyjnych dotyczących poszczególnych punktów.
3. W protokole obrad zawiera się wykaz imion i nazwisk, stanowisk i funkcji wszystkich osób uczestniczących w posiedzeniu.
4. Protokół obrad zatwierdzają na piśmie współprzewodniczący w terminie 28 dni od daty posiedzenia lub w innym terminie wskazanym przez współprzewodniczących. Członkowie sekretariatu podpisują uprzednio zatwierdzone dwie autentyczne wersje protokołu obrad. Unia i Zjednoczone Królestwo otrzymują po jednej z dwóch autentycznych wersji. Współprzewodniczący mogą zdecydować, że podpisanie i wymiana kopii w formie elektronicznej spełnia powyższy wymóg.
5. Sekretariat sporządza również streszczenie protokołu obrad. Współprzewodniczący, po zatwierdzeniu streszczenia, mogą zdecydować o jego opublikowaniu.

*Postanowienie 9***Decyzje i zalecenia**

1. W okresach między posiedzeniami Wspólny Komitet może przyjmować decyzje lub zalecenia w drodze procedury pisemnej, jeżeli współprzewodniczący zdecydują o zastosowaniu takiej procedury. Procedura pisemna polega na wymianie not między współprzewodniczącymi.
2. Jeżeli Wspólny Komitet przyjmuje decyzje lub zalecenia, w tytule takich aktów podaje się odpowiednio słowo „decyzja” lub „zalecenie”. Sekretariat nadaje każdej decyzji lub zaleceniu numer seryjny oraz odnotowuje datę ich przyjęcia.
3. W decyzjach przyjętych przez Wspólny Komitet określa się dzień, w którym stają się one skuteczne.
4. Współprzewodniczący podpisują decyzje i zalecenia przyjęte przez Wspólny Komitet, a następnie sekretariat natychmiast przesyła je stronom.

*Postanowienie 10***Jawność i poufność**

1. O ile współprzewodniczący nie postanowią inaczej, posiedzenia Wspólnego Komitetu są poufne.
2. Jeżeli Unia lub Zjednoczone Królestwo przekazują Wspólnemu Komitetowi lub dowolnemu specjalnemu komitetowi informacje uznawane za poufne lub chronione przed ujawnieniem na mocy ich przepisów ustawowych i wykonawczych, druga strona traktuje otrzymane informacje jako poufne.
3. Bez uszczerbku dla ust. 2 Unia i Zjednoczone Królestwo mogą indywidualnie zdecydować o opublikowaniu decyzji i zaleceń przyjętych przez Wspólny Komitet swoich odpowiednich dziennikach urzędowych.

*Postanowienie 11***Języki**

1. Językami urzędowymi Wspólnego Komitetu są języki urzędowe Unii i Zjednoczonego Królestwa.
2. Językiem roboczym Wspólnego Komitetu jest język angielski. O ile współprzewodniczący nie postanowią inaczej, Wspólny Komitet prowadzi obrady na podstawie dokumentów sporządzonych w języku angielskim.

*Postanowienie 12***Koszty**

1. Unia i Zjednoczone Królestwo pokrywają wszelkie koszty poniesione przez siebie w związku z udziałem w posiedzeniach Wspólnego Komitetu.
2. Wydatki związane z organizacją posiedzeń i sporządzeniem kopii dokumentów ponosi Unia w odniesieniu do posiedzeń odbywanych w Brukseli i Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do posiedzeń odbywanych w Londynie.
3. Wydatki związane z tłumaczeniem ustnym na język roboczy i z języka roboczego Wspólnego Komitetu w czasie posiedzeń ponosi strona wnosząca o takie tłumaczenie ustne.

*Postanowienie 13***Specjalne komitety**

1. O ile współprzewodniczący nie postanowią inaczej, bez uszczerbku dla ust. 2–3 niniejszego postanowienia, do specjalnych komitetów stosuje się odpowiednio postanowienia 1–12.
2. Specjalnym komitetom współprzewodniczą przedstawiciele wyznaczeni przez Komisję Europejską i rząd Zjednoczonego Królestwa. Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo powiadamiają się wzajemnie o wyznaczonych przedstawicielach.
3. Wszystkie informacje i sprawozdania przedstawiane przez specjalny komitet zgodnie z art. 165 ust. 4 Umowy przekazuje się niezwłocznie Wspólnemu Komitetowi.

*Postanowienie 14***Sprawozdanie roczne**

Do dnia 1 maja następnego roku sekretariat sporządza dla każdego roku kalendarzowego sprawozdanie roczne z funkcjonowania Umowy przewidziane w art. 164 ust. 6 Umowy. Sprawozdanie roczne zatwierdzają i podpisują współprzewodniczący.

ZAŁĄCZNIK IX

REGULAMIN

CZĘŚĆ A

REGULAMIN ROZSTRZYGANIA SPORÓW

I. Definicje

1. Na użytek niniejszego regulaminu stosuje się następujące definicje:
 - a) „Strona” oznacza Unię albo Zjednoczone Królestwo;
 - b) „skarżący” oznacza Stronę, która składa wniosek o powołanie organu arbitrażowego na podstawie art. 170 Umowy;
 - c) „pozwany” oznacza Stronę, której zarzuca się, że dopuściła się naruszenia postanowienia niniejszej Umowy;
 - d) „przedstawiciel Strony” oznacza pracownika lub inną osobę wyznaczoną przez Stronę, który to pracownik lub inna osoba reprezentuje Stronę w sporze rozstrzyganym na podstawie niniejszej Umowy;
 - e) „doradca” oznacza osobę wyznaczoną przez Stronę w celu doradzania lub pomocy tej Stronie w związku z postępowaniem przed organem arbitrażowym;
 - f) „asystent” oznacza osobę, która zgodnie z warunkami swojego powołania prowadzi badania lub pomaga członkowi organu arbitrażowego pod jego kierunkiem i kontrolą.

II. Powiadomienia

2. W odniesieniu do powiadomień dokonywanych pomiędzy Stronami a organem arbitrażowym stosuje się następujące zasady:
 - a) organ arbitrażowy przesyła wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne i inne dokumenty jednocześnie obu Stronom;
 - b) w przypadku gdy Strona przekazuje organowi arbitrażowemu wniosek, zawiadomienie, oświadczenie pisemne lub inny dokument, ma ona obowiązek przesłać w tym samym czasie jego kopię drugiej Stronie; oraz
 - c) w przypadku gdy Strona przekazuje drugiej Stronie wniosek, zawiadomienie, oświadczenie pisemne lub inny dokument w związku ze sporem, ma ona obowiązek przesłać w tym samym czasie jego kopię organowi arbitrażowemu.
3. Wszelkich powiadomień, o których mowa w pkt 2, dokonuje się pocztą elektroniczną lub, w stosownych przypadkach, za pomocą dowolnych innych środków łączności, które zapewniają rejestrację wysłania powiadomienia. Powiadomienie uznaje się za doręczone w dniu jego wysłania, chyba że zostanie udowodnione, że było inaczej. Wszelkie powiadomienia przekazuje się, odpowiednio, do służby prawnej Komisji Europejskiej i do doradcy prawnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Wspólnoty Narodów Zjednoczonego Królestwa.
4. Na pisemny wniosek Stron lub organu arbitrażowego Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego pełni rolę kanału komunikacji pomiędzy Stronami a organem arbitrażowym.
5. Niewielkie błędy pisarskie we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem przed organem arbitrażowym można poprawić, dostarczając nowy dokument, w którym jasno zaznaczono zmiany.
6. Jeżeli ostatni dzień na dostarczenie dokumentu przypada w weekend lub w dniu ustawowo wolnym od pracy dla, stosownie do przypadku, Komisji Europejskiej lub Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Wspólnoty Narodów Zjednoczonego Królestwa, dokument ten można dostarczyć następnego dnia roboczego. Najpóźniej w dniu 30 września każdego roku Unia i Zjednoczone Królestwo informują się nawzajem, a w sytuacji, o której mowa w pkt 4, także Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego, o dniach ustawowo wolnych od pracy dla, odpowiednio, służby prawnej Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Wspólnoty Narodów Zjednoczonego Królestwa.

III. Wyznaczanie i zastępowanie członków organu arbitrażowego

7. Jeżeli zgodnie z art. 171 ust. 5 Umowy członka lub członków organu arbitrażowego wybiera się w drodze losowania, Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego powiadamia Stronę niezwłocznie o dacie, godzinie i miejscu takiego wyboru. Strony mogą być obecne podczas wyboru. Procedurę wyboru przeprowadza się jednak niezależnie od nieobecności jednej ze Stron albo obu Stron.

8. Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego wystosowuje odpowiednie powiadomienie na piśmie do każdej osoby wybranej na członka organu arbitrażowego. W terminie 5 dni od daty tego powiadomienia każda wybrana osoba potwierdza swoją dostępność wobec Biura Międzynarodowego Stałego Trybunału Arbitrażowego i obu Stron.
9. Jeżeli jedna ze Stron uzna, że członek organu arbitrażowego nie spełnia wymogów kodeksu postępowania określonego w części B i w związku z tym powinien zostać zastąpiony, Strona ta powiadamia drugą Stronę w ciągu 15 dni od daty uzyskania dostatecznych dowodów świadczących o nieprzestrzeganiu kodeksu postępowania przez tego członka.
10. Strony konsultują się w ciągu 15 dni od powiadomienia, o którym mowa w pkt 9. Informują one członka organu arbitrażowego o zarzucie nieprzestrzegania kodeksu postępowania i mogą wezwać go do podjęcia kroków w celu naprawienia tej sytuacji. Strony mogą również podjąć wspólną decyzję o odwołaniu tego członka i wyborze nowego zgodnie z art. 171 Umowy.

Jeżeli Strony nie dojdą do porozumienia w sprawie zastąpienia członka organu arbitrażowego innego niż przewodniczący, każda ze Stron może wystąpić z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozstrzygnięcia przewodniczącemu organu arbitrażowego, którego decyzja jest ostateczna.

Jeżeli przewodniczący organu arbitrażowego uzna, że członek organu arbitrażowego nie przestrzega kodeksu postępowania, przeprowadza się wybór nowego członka organu arbitrażowego zgodnie z art. 171 Umowy.

11. Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia w sprawie zastąpienia przewodniczącego, każda ze Stron może wystąpić z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozstrzygnięcia jednej z pozostałych osób, które zostały wspólnie zaproponowane przez Unię i Zjednoczone Królestwo do pełnienia funkcji przewodniczącego zgodnie z art. 171 ust. 1 zdanie trzecie Umowy (zwanej dalej „wybraną osobą”). Nazwisko wybranej osoby losuje Sekretarz Generalnego Stałego Trybunału Arbitrażowego.

W przypadku gdy wybrana osoba uzna, że przewodniczący nie przestrzega kodeksu postępowania dokonywany jest wybór nowego przewodniczącego zgodnie z art. 171 Umowy spośród osób, które zostały wspólnie zaproponowane przez Unię i Zjednoczone Królestwo do pełnienia funkcji przewodniczącego, z wyłączeniem tej wybranej osoby.

IV. Kwestie finansowe

12. Strony dzielą się równo wszystkimi kosztami związanymi z powołaniem i działaniem organu arbitrażowego, w tym wynagrodzeniami i zwrotami wydatków wypłacanymi członkom tego organu.
13. W terminie 7 dni od powołania organu arbitrażowego Strony uzgadniają z nim:
 - a) wynagrodzenie wypłacane członkom organu arbitrażowego i zwroty ich wydatków; wysokość tych świadczeń powinna być racjonalna i zgodna ze standardami WTO;
 - b) wynagrodzenia wypłacane asystentom; w przypadku każdego członka organu arbitrażowego – łączna kwota wynagrodzeń dla asystentów powinna być racjonalna i nie może w żadnym przypadku przekraczać jednej trzeciej wynagrodzenia danego członka.

Uzgodnień tych można dokonać przy użyciu dowolnego środka łączności.

V. Harmonogram i oświadczenia pisemne

14. W terminie 7 dni od daty jego powołania organ arbitrażowy określa – po zasięgnięciu opinii Stron – orientacyjny harmonogram postępowania.
15. Skarżący przekazuje swoje oświadczenie pisemne organowi arbitrażowemu nie później niż w ciągu 20 dni od dnia określenia orientacyjnego harmonogramu. Pozwany przekazuje swoje oświadczenie pisemne organowi arbitrażowemu nie później niż w ciągu 20 dni od dnia otrzymania kopii oświadczenia pisemnego skarżącego.

VI. Działanie organu arbitrażowego

16. Wszystkie posiedzenia organu arbitrażowego prowadzi jego przewodniczący. Organ arbitrażowy może przekazać przewodniczącemu prawo podejmowania decyzji administracyjnych i proceduralnych.

17. O ile niniejsza Umowa lub niniejszy regulamin nie stanowią inaczej, organ arbitrażowy może prowadzić postępowania i obrady przy użyciu dowolnego środka łączności.
18. W obradach organu arbitrażowego mogą brać udział wyłącznie jego członkowie, lecz organ arbitrażowy może zezwolić, aby podczas obrad byli obecni asystenci członków.
19. Za sporządzenie orzeczenia lub decyzji odpowiadają wyłącznie członkowie organu arbitrażowego i zadania tego nie wolno delegować na inną osobę.
20. Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego zapewnia organowi arbitrażowemu obsługę sekretarską oraz pozostałe wsparcie logistyczne.
21. W przypadku pojawienia się kwestii proceduralnych, których nie obejmują postanowienia niniejszej Umowy ani niniejszego regulaminu, organ arbitrażowy może – po zasięgnięciu opinii Stron – podjąć decyzję w sprawie zastosowania odpowiedniej procedury, przy czym procedura ta musi być zgodna z niniejszą Umową i niniejszym regulaminem.
22. Jeżeli organ arbitrażowy uzna, że w ramach postępowania konieczna jest zmiana któregokolwiek z terminów określonych w niniejszym regulaminie lub dokonanie innych dostosowań proceduralnych lub administracyjnych, informuje Strony – na piśmie i po zasięgnięciu opinii Stron – o powodach takich zmian lub dostosowań, wskazując nowe terminy lub dostosowania, które są konieczne.

VII. Rozprawy

23. W oparciu o orientacyjny harmonogram określony na podstawie pkt 14 przewodniczący – po zasięgnięciu opinii Stron i innych członków organu arbitrażowego – powiadamia Strony o dacie, godzinie i miejscu rozprawy. Informacje takie podaje się do wiadomości publicznej, chyba że rozprawa toczy się przy drzwiach zamkniętych.

Organ arbitrażowym może postanowić – w porozumieniu ze Stronami – o odstąpieniu od przeprowadzenia rozprawy.

24. O ile Strony nie postanowią inaczej, rozprawa odbywa się w Hadze, w siedzibie Stałego Trybunału Arbitrażowego.
25. Organ arbitrażowy może zdecydować o przeprowadzeniu dodatkowych rozpraw, jeżeli Strony wyrażą na to zgodę.
26. Obecność wszystkich członków organu arbitrażowego podczas całej rozprawy jest obowiązkowa.
27. O ile Strony nie postanowią inaczej, na rozprawie mogą być obecne następujące osoby, niezależnie od tego, czy rozprawa ma charakter otwarty:
 - a) przedstawiciele Strony;
 - b) doradcy;
 - c) asystenci;
 - d) tłumacze ustni i pisemni oraz sprawozdawcy sądowi organu arbitrażowego; oraz
 - e) biegli, zgodnie z decyzją organu arbitrażowego.
28. Każda ze Stron, nie później niż 5 dni przed datą rozprawy, przekazuje organowi arbitrażowemu i drugiej Stronie wykaz imion i nazwisk osób, które na rozprawie przedstawią w formie ustnej argumenty lub oświadczenia w imieniu danej Strony, oraz wykaz imion i nazwisk innych przedstawicieli oraz doradców, którzy będą obecni na rozprawie.
29. Organ arbitrażowy prowadzi rozprawę w następujący sposób, zapewniając, aby skarżącemu oraz pozwanemu przyznano równą ilość czasu zarówno na przedstawienie argumentów, jak i na odpowiedź na nie:
 - a) argument:
 - (i) argument skarżącego;
 - (ii) argument pozwanego;
 - b) odpowiedź:
 - (i) odpowiedź skarżącego;
 - (ii) replika pozwanego;

30. Organ arbitrażowy może kierować pytania do każdej ze Stron w dowolnym momencie rozprawy.
31. Organ arbitrażowy zapewnia przygotowanie transkrypcji rozprawy i jego dostarczenie Stronom możliwie jak najszybciej po rozprawie. Strony mogą zgłaszać uwagi dotyczące transkrypcji, a organ arbitrażowy może te uwagi uwzględnić.
32. W terminie 10 dni od daty rozprawy każda ze Stron może przekazać organowi arbitrażowemu dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące wszelkich kwestii, które pojawiły się w trakcie rozprawy.

VIII. Pytania pisemne

33. Organ arbitrażowy może w każdym momencie postępowania zwracać się z pytaniami w formie pisemnej do jednej lub obu Stron.
34. Każda Strona ma możliwość przedstawienia pisemnych uwag dotyczących odpowiedzi drugiej Strony na pytania postawione przez organ arbitrażowy w terminie 5 dni od daty otrzymania kopii tych odpowiedzi.

IX. Poufność

35. Wszystkie przekazane organowi arbitrażowemu informacje, które Strona zakwalifikowała jako poufne, są traktowane jako poufne przez drugą Stronę i przez organ arbitrażowy. Przekazując organowi arbitrażowemu oświadczenie pisemne zawierające informacje poufne Strona przekazuje również, w terminie 15 dni, oświadczenie pisemne niezawierające informacji poufnych, które podaje się do wiadomości publicznej.
36. Żadne z postanowień niniejszego regulaminu nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez Stronę jej własnych oświadczeń pisemnych, odpowiedzi na pytania postawione przez organ arbitrażowy lub transkrypcji argumentów przedstawionych w formie ustnej, pod warunkiem, że odnosząc się do informacji przedstawionych przez drugą Stronę, Strona nie ujawnia żadnych informacji, które druga Strona zakwalifikowała jako poufne.
37. Rozprawy przed organem arbitrażowym są jawne dla publiczności, chyba że oświadczenia i argumenty Strony zawierają informacje poufne albo obie Strony uzgodnią, że rozprawa ma się toczyć przy drzwiach zamkniętych. W takich przypadkach Strony zachowują poufność treści rozpraw przed organem arbitrażowym.

X. Kontakty *ex parte*

38. Organ arbitrażowy nie spotyka się ani też nie komunikuje się ustnie w inny sposób ze Stroną pod nieobecność drugiej Strony.

XI. Sprawy pilne

39. W sprawach pilnych, o których mowa w art. 173 ust. 2 Umowy, organ arbitrażowy – po zasięgnięciu opinii Stron – dostosowuje odpowiednio terminy, o których mowa w niniejszym regulaminie. Organ arbitrażowy powiadamia Strony o tych dostosowaniach.

XII. Tłumaczenia pisemne i ustne

40. Językiem postępowania przed organem arbitrażowym jest język angielski. Decyzje organu arbitrażowego są wydawane w języku angielskim.
41. Każda Strona ponosi własne koszty tłumaczenia dokumentów przedstawianych organowi arbitrażowemu, które sporządzono pierwotnie w innym języku niż angielski, a także ewentualne koszty tłumaczenia ustnego podczas rozprawy na potrzeby jej przedstawicieli lub doradców.

CZĘŚĆ B

KODEKS POSTĘPOWANIA CZŁONKÓW ORGANÓW ARBITRAŻOWYCH

Definicje

1. Na użytek niniejszego kodeksu postępowania stosuje się definicję „asystenta” zawartą w regulaminie. Ponadto „kandydat” oznacza osobę, której nazwisko znajduje się w wykazie, o którym mowa w art. 171 ust. 1 Umowy, i którą bierze się pod uwagę przy wyborze członków organu arbitrażowego na mocy tego artykułu.

Obowiązki w ramach procesu

2. Każdy kandydat i członek organu arbitrażowego unika niewłaściwych zachowań lub ich znamion, jest osobą niezależną i bezstronną, unika bezpośrednich lub pośrednich konfliktów interesów i przestrzega wysokich standardów postępowania, aby zachować rzetelność i niezależność postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu. Byli kandydaci lub członkowie organu arbitrażowego stosują się do obowiązków określonych w pkt 8, 9 i 10.

Obowiązki w zakresie ujawniania informacji

3. Przed potwierdzeniem swojego wyboru na członka organu arbitrażowego na podstawie niniejszej Umowy kandydat ma obowiązek ujawnić Stronom na piśmie wszelkie znane mu interesy, związki lub kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność, lub które mogą wywołać rozsądnie uzasadnione wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości w trakcie postępowania przed organem arbitrażowym.
4. Kandydaci i członkowie organu arbitrażowego informują o kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia niniejszego kodeksu postępowania wyłącznie Wspólny Komitet; kwestie te są następnie rozważane przez Unię i Zjednoczone Królestwo.
5. Na każdym etapie postępowania przed organem arbitrażowym jego członkowie mają obowiązek ujawnić Stronom na piśmie wszelkie interesy, związki lub kwestie o charakterze opisanym w pkt 3, o których wiedzą lub właśnie się dowiedzieli.

Należyta staranność członków organu arbitrażowego

6. Po wyborze, członkowie organu arbitrażowego w trakcie całego postępowania wykonują swoje obowiązki w sposób rzetelny i sprawny, przestrzegając przy tym zasad uczciwości i staranności. Członkowie organu arbitrażowego mają w szczególności obowiązki:
 - a) brać pod uwagę jedynie kwestie poruszane w trakcie postępowania przed organem arbitrażowym oraz konieczne do wydania orzeczenia i nie mogą oni delegować tego obowiązku na inną osobę;
 - b) podejmować wszystkie właściwe kroki w celu zapewnienia, aby ich asystenci znali pkt 2, 3, 4, 5, 9 i 10 oraz ich przestrzegali.

Niezależność i bezstronność członków organu arbitrażowego

7. Członkowie organu arbitrażowego:
 - a) są niezależni i bezstronni oraz unikają stwarzania wrażenia niestosownego zachowania lub stronniczości; członkowie nie kierują się własnymi interesami, naciskami z zewnątrz, względami politycznymi, żądaniami społecznymi, lojalnością wobec Unii albo Zjednoczonego Królestwa ani obawą przed krytyką;
 - b) w sposób bezpośredni lub pośredni nie podejmują jakichkolwiek zobowiązań ani nie przyjmują korzyści mogących w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie swoich obowiązków lub stworzyć wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania;
 - c) nie mogą wykorzystywać swojego stanowiska członka organu arbitrażowego do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów i unikają podejmowania działań, które mogą sprawiać wrażenie, że inne osoby mogą wywierać na nich wpływ ze względu na swoją szczególną sytuację;
 - d) nie pozwalają na to, aby relacje lub zobowiązania finansowe, biznesowe, zawodowe, rodzinne lub społeczne miały wpływ na ich postępowanie lub osądy;
 - e) unikają nawiązywania kontaktów lub uzyskiwania korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na ich bezstronność lub które mogą wywołać rozsądnie uzasadnione wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości;
 - f) nie mogą omawiać z jedną Stroną lub obiema Stronami jakichkolwiek kwestii dotyczących przedmiotu lub przebiegu postępowania przed organem arbitrażowym pod nieobecność pozostałych członków organu arbitrażowego.

Obowiązki byłych członków organu arbitrażowego

8. Wszyscy byli członkowie organu arbitrażowego unikają działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki, byli stronniczy lub odnosili korzyści z decyzji lub orzeczenia organu arbitrażowego.

Poufność

9. Żaden członek lub były członek organu arbitrażowego nie może w żadnym czasie:
- a) ujawniać lub wykorzystywać jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji dotyczących postępowania przed organem arbitrażowym lub uzyskanych w trakcie postępowania, z wyjątkiem ujawnienia lub wykorzystania do celów tego postępowania, i w szczególności nie wolno jest mu ujawniać lub wykorzystywać takich informacji w celu uzyskania korzyści osobistych lub korzyści dla innych osób czy też negatywnego wpływu na interesy innych osób;
 - b) ujawniać treści obrad organu arbitrażowego ani opinii innego członka tego organu.
10. Żadnemu z członków organu arbitrażowego nie wolno ujawnić całości ani fragmentów orzeczenia organu arbitrażowego przed jego publikacją zgodnie z niniejszą Umową.
-

Deklaracja polityczna określająca ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem

(2019/C 66 I/02)

WSTĘP

1. Unia Europejska, zwana dalej „Unią”, i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, zwane dalej „Zjednoczonym Królestwem”, („Strony”), uzgodniły niniejszą deklarację polityczną w sprawie swoich przyszłych stosunków, na podstawie art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który przewiduje negocjacje dotyczące umowy określającej warunki wystąpienia danego państwa członkowskiego, z uwzględnieniem ram jego przyszłych stosunków z Unią. W tym kontekście niniejsza deklaracja towarzyszy umowie o wystąpieniu, która została zatwierdzona przez Strony, z zastrzeżeniem ratyfikacji.
2. Unia i Zjednoczone Królestwo są zdecydowane współdziałać na rzecz tego, by utrzymać międzynarodowy porządek oparty na zasadach, praworządność i promowanie demokracji, a także wysokie standardy swobodnego i uczciwego handlu oraz praw pracowniczych, ochrony konsumentów i środowiska, oraz współpracę przeciwko wewnętrznym i zewnętrznym zagrożeniom dla wyznawanych przez Strony wartości i dla ich interesów.
3. W tym duchu niniejsza deklaracja ustanawia parametry ambitnego, szerokiego, pogłębionego i elastycznego partnerstwa w dziedzinach współpracy handlowej i gospodarczej; ścigania przestępstw i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych; polityki zagranicznej; bezpieczeństwa i obrony; oraz szerszych obszarów współpracy. W przypadku gdy w trakcie negocjacji Strony uznają, że leży to w ich wzajemnym interesie, przyszłe stosunki mogą również wykraczać poza obszary współpracy opisane w niniejszej deklaracji politycznej. Podstawą tych stosunków będą wartości i interesy wspólne dla Unii i Zjednoczonego Królestwa. Wartości i interesy te wyrosły na gruncie geografii, historii i ideałów zakorzenionych we wspólnym dla Stron europejskim dziedzictwie. Unia i Zjednoczone Królestwo zgadzają się co do tego, że dobrobyt i bezpieczeństwo wzrastają dzięki stosowaniu zasad swobodnego i uczciwego handlu, obronie praw indywidualnych i praworządności, ochronie pracowników, konsumentów i środowiska oraz wspólnemu stawianiu czoła zewnętrznym i wewnętrznym zagrożeniom dla praw i wartości.
4. Przyszłe stosunki będą opierać się na równowadze praw i obowiązków, z uwzględnieniem zasad każdej ze Stron. Równowaga ta musi zapewniać autonomię procesu decyzyjnego Unii i być zgodna z zasadami Unii, w szczególności w odniesieniu do integralności jednolitego rynku i unii celnej oraz niepodzielności czterech swobód. Musi ona również zapewniać suwerenność Zjednoczonego Królestwa i ochronę jego rynku wewnętrznego, przy poszanowaniu wyniku referendum z 2016 r., również w odniesieniu do rozwoju niezależnej polityki handlowej Zjednoczonego Królestwa i położenia kresu swobodnemu przepływowi osób między Unią a Zjednoczonym Królestwem.
5. Okres członkostwa Zjednoczonego Królestwa w Unii zaowocował wysokim poziomem integracji między gospodarkami Unii a gospodarką Zjednoczonego Królestwa oraz wzajemnym powiązaniem przeszłości i przyszłości obywateli i priorytetów Unii i Zjednoczonego Królestwa. W przyszłych stosunkach niewątpliwie będzie trzeba uwzględnić ten wyjątkowy kontekst. Chociaż stosunki te nie mogą być równoznaczne z prawami lub obowiązkami wynikającymi z członkostwa, Strony są zgodne co do tego, że należy do nich podejść bardzo ambitnie, jeśli chodzi o ich zakres i głębię, oraz uznają, że wraz z upływem czasu mogą one ewoluować. Nade wszystko, powinny to być stosunki, które będą służyć interesom obywateli Unii i Zjednoczonego Królestwa, zarówno dzisiaj, jak i w przyszłości.

CZĘŚĆ I: POSTANOWIENIA WSTĘPNE

I. Podstawa współpracy

- A. *Podstawowe wartości i prawa*
6. Strony uzgadniają, że podstawą przyszłych stosunków powinny być wspólnie wyznawane wartości, takie jak poszanowanie i ochrona praw człowieka i podstawowych wolności, zasad demokratycznych, praworządności i wsparcia dla nieproliferaacji. Strony zgadzają się, że wartości te stanowią zasadniczy warunek wstępny współpracy przewidzianej w niniejszych ramach. Strony potwierdzają również swoje zobowiązanie na rzecz wspierania skutecznego multilateralizmu.
7. W przyszłych stosunkach należy uwzględnić dalsze zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa do poszanowania ram europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC), podczas gdy Unia i jej państwa członkowskie pozostaną związane Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, która potwierdza prawa wynikające w szczególności z EKPC.

- B. *Ochrona danych*
8. Mając na uwadze znaczenie przepływów i wymiany danych w przekroju przyszłych stosunków, Strony są zdecydowane zapewnić wysoki poziom ochrony danych osobowych w celu ułatwienia takich przepływów między sobą.
 9. Przepisy Unii dotyczące ochrony danych przewidują ramy umożliwiające Komisji uznanie, że standardy ochrony danych w państwie trzecim zapewniają adekwatny poziom ochrony, co ułatwia przekazywanie odnośnemu państwu trzeciemu danych osobowych. Na podstawie tych ram Komisja Europejska rozpocznie dokonywanie ocen odnoszących się do Zjednoczonego Królestwa tak szybko, jak będzie to możliwe po jego wystąpieniu z Unii, z zamiarem przyjęcia decyzji do końca 2020 r., o ile spełnione zostaną mające zastosowanie warunki. Odnotowując, że Zjednoczone Królestwo będzie tworzyć swój własny system międzynarodowego przekazywania danych, Zjednoczone Królestwo w tych samych ramach czasowych podejmie kroki mające zapewnić porównywalne ułatwienie transferów danych osobowych do Unii, o ile spełnione zostaną mające zastosowanie warunki. Przyszłe stosunki nie wpłyną na autonomię Stron w zakresie ich odnośnych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.
 10. W tym kontekście Strony powinny również poczynić uzgodnienia w odniesieniu do odpowiedniej współpracy między organami regulacyjnymi.

II. Obszary wspólnego zainteresowania

A. Uczestnictwo w programach Unii

11. Biorąc pod uwagę zamierzony szeroki zakres i głębię przyszłych stosunków oraz bliskie więzi między obywatelami, Strony ustanowią ogólne zasady i warunki uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w programach Unii, z zastrzeżeniem warunków określonych w odpowiednich unijnych instrumentach, w takich obszarach, jak: nauka i innowacje, młodzież, kultura i edukacja, rozwój krajów trzecich i działania zewnętrzne, zdolności obronne, ochrona ludności i przestrzeń kosmiczna. Ustalenia te powinny obejmować sprawiedliwy i stosowny wkład finansowy, przepisy umożliwiające należyte zarządzanie finansowe obu Stronom, sprawiedliwe traktowanie uczestników, a także zarządzanie i konsultacje stosowne do charakteru współpracy między Stronami.
12. Strony przeanalizują również uczestnictwo Zjednoczonego Królestwa w konsorcjach na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC), z zastrzeżeniem warunków określonych w unijnych instrumentach prawnych i w statutach poszczególnych ERIC, oraz z uwzględnieniem poziomu uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w programach Unii dotyczących nauki i innowacji.
13. Strony przywołują swoje wspólne zobowiązanie dotyczące stworzenia przyszłego programu PEACE PLUS, aby kontynuować prace na rzecz pojednania i wspólnej przyszłości w Irlandii Północnej, przy utrzymaniu na przyszły program obecnych procentowych udziałów w finansowaniu.

B. Dialogi

14. Strony powinny podjąć dialog i wymianę w obszarach wspólnego zainteresowania, z myślą o wskazaniu możliwości współpracy, dzielenia się najlepszymi praktykami i wiedzą fachową, oraz współdziałania, m.in. w takich dziedzinach, jak kultura, edukacja, nauka i innowacje. W tych obszarach Strony uznają, jak ważna w ułatwianiu współpracy jest mobilność i czasowy przepływ przedmiotów i wyposażenia. Strony przeanalizują także bieżącą współpracę między grupami w zakresie kultury i edukacji.
15. Ponadto Strony odnotowują, że Zjednoczone Królestwo zamierza przeanalizować możliwości dotyczące przyszłych stosunków z Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).

CZĘŚĆ II: PARTNERSTWO GOSPODARCZE

I. Cele i zasady

16. Strony uznają, że łączą je szczególnie ważne stosunki handlowe i inwestycyjne, wynikające z ponad 45 lat integracji gospodarczej dokonującej się w trakcie członkostwa Zjednoczonego Królestwa w Unii, wielkości obu gospodarek i ich geograficznej bliskości, które to czynniki spowodowały powstanie złożonych i zintegrowanych łańcuchów dostaw.
17. W tym kontekście Strony uzgadniają rozwijanie ambitnego, szeroko zakrojonego i zrównoważonego partnerstwa gospodarczego. Partnerstwo to będzie wszechstronne, obejmie strefę wolnego handlu, a także szerszą współpracę sektorową, w przypadku gdy będzie to leżało we wzajemnym interesie Stron. Podstawą tego partnerstwa będą postanowienia zapewniające równe warunki działania umożliwiające otwartą i uczciwą konkurencję, jak określono w niniejszej części w sekcji XIV. Partnerstwo to powinno w możliwie najszerszym zakresie ułatwiać handel i inwestycje między Stronami, przy jednoczesnym poszanowaniu integralności unijnego jednolitego rynku i unii celnej, a także rynku wewnętrznego Zjednoczonego Królestwa, oraz przy uznaniu, że poza zakresem niniejszego partnerstwa gospodarczego Zjednoczone Królestwo będzie rozwijać niezależną politykę handlową.

18. Strony zachowują swoją autonomię i zdolność do regulowania działalności gospodarczej stosownie do poziomów ochrony, jakie każda ze Stron uzna za właściwe w celu osiągnięcia uzasadnionych celów polityki publicznej, takich jak: zdrowie publiczne, zdrowie i dobrostan zwierząt, usługi społeczne, edukacja publiczna, bezpieczeństwo, środowisko, w tym zmiana klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych, a także promowanie i ochrona różnorodności kulturowej. Z partnerstwem gospodarczym będzie wiązało się uznanie, że zrównoważony rozwój jest jednym z najważniejszych celów Stron. Partnerstwo gospodarcze będzie również przewidywać odpowiednie wyjątki o charakterze ogólnym, w tym w odniesieniu do bezpieczeństwa.
19. Strony przypominają, że są zdecydowane zastąpić rozwiązanie awaryjne (*backstop*) dotyczące Irlandii Północnej późniejszym porozumieniem, które ustanawiałoby alternatywne rozwiązania służące trwałemu zapewnieniu, że na wyspie Irlandii nie powstanie twarda granica.

II. Towary

A. Cele i zasady

20. Strony zamierzają wypracować jak najbliższe stosunki handlowe w dziedzinie towarów z myślą o ułatwieniu swobody legalnego handlu.
21. Stosowne uzgodnienia będą uwzględniać fakt, że po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Strony będą stanowić odrębne rynki i odrębne porządki prawne. Przepływ towarów przez granice może stwarzać zagrożenia dla integralności i właściwego funkcjonowania tych rynków, zarządzanych za pomocą procedur i kontroli celnych.
22. Z myślą o ułatwieniu przepływu towarów przez granice Strony przewidują jednak wszechstronne uzgodnienia, które utworzą strefę wolnego handlu – obejmującą pogłębioną współpracę regulacyjną i celną – i których podstawą będą postanowienia zapewniające równe warunki działania umożliwiające otwartą i uczciwą konkurencję.

B. Taryfy

23. Partnerstwo gospodarcze powinno zapewniać brak taryf, opłat, obciążeń lub ograniczeń ilościowych we wszystkich sektorach, za pomocą ambitnych uzgodnień celnych, które – zgodnie z wyżej wymienionymi celami i zasadami Stron – będą bazować na jednolitym obszarze celnym przewidzianym w umowie o wystąpieniu i go udoskonalać, przez co kontrole dotyczące reguł pochodzenia staną się zbędne.

C. Aspekty regulacyjne

24. Zachowując autonomię regulacyjną, Strony wprowadzą przepisy służące propagowaniu podejść regulacyjnych, które będą przejrzyste, skuteczne, będą promować unikanie zbędnych barier w handlu towarami i w miarę możliwości będą wzajemnie zgodne. Zasady dotyczące barier technicznych w handlu (TBT) oraz środki sanitarne i fitosanitarne (SPS) powinny bazować na odnośnych porozumieniach WTO i wykraczać poza ich zakres. W szczególności zasady TBT powinny określać wspólne reguły w dziedzinach normalizacji, regulacji technicznych, oceny zgodności, akredytacji, nadzoru rynku, metrologii i etykietowania. Strony powinny się nawzajem traktować jako pojedyncze podmioty w odniesieniu do środków SPS, w tym do celów certyfikacji, i uznawać regionalizację na podstawie stosownych informacji epidemiologicznych dostarczonych przez stronę dokonującą wywozu. Strony przeanalizują również możliwość współpracy organów Zjednoczonego Królestwa z agencjami Unii, takimi jak Europejska Agencja Leków (EMA), Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) i Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA).
25. W tym kontekście Zjednoczone Królestwo rozważy ujednoczenie swoich przepisów z przepisami Unii w odnośnych obszarach.

D. Cła

26. Strony wprowadzą ambitne uzgodnienia celne w kontekście realizacji swoich ogólnych celów. W tym celu Strony zamierzają wykorzystać wszystkie dostępne mechanizmy i technologie wspomagające, z pełnym poszanowaniem swoich porządków prawnych i przy zapewnieniu, by organy celne były w stanie chronić interesy finansowe każdej ze Stron i egzekwować polityki publiczne. W tym celu zamierzają rozważyć wzajemne uznawanie programów dotyczących zaufanych przedsiębiorców, współpracę administracyjną w sprawach celnych i wzajemną pomoc, w tym na potrzeby odzyskiwania wierzytelności związanych z podatkami i cłami, a także w drodze wymiany informacji do celów zwalczania oszustw celnych i innych nielegalnych działań.
27. Takie mechanizmy i technologie wspomagające zostaną również wzięte pod uwagę przy opracowywaniu ewentualnych alternatywnych rozwiązań służących trwałemu zapewnieniu, że na wyspie Irlandii nie powstanie twarda granica.

E. *Implikacje dla odpraw i kontroli*

28. Strony przewidują, że zakres zobowiązań Zjednoczonego Królestwa w dziedzinie współpracy celnej i regulacyjnej, w tym w odniesieniu do dostosowania przepisów, zostanie wzięty pod uwagę przy stosowaniu powiązanych odpraw i kontroli, przy uznaniu tego aspektu za czynnik ograniczający ryzyko. Powyższe, w połączeniu z wykorzystaniem wszystkich dostępnych mechanizmów wspomagających opisanych powyżej, może prowadzić do wielu różnych skutków dla procesów administracyjnych, a także odpraw i kontroli, i w tym kontekście Strony odnotowują pragnienie, by zastosować jak najambitniejsze podejście, przy poszanowaniu integralności ich odnośnych rynków i porządków prawnych.

III. Usługi i inwestycje

A. *Cele i zasady*

29. Strony powinny zawrzeć ambitne, wszechstronne i zrównoważone uzgodnienia w zakresie handlu usługami oraz inwestycji w sektorze usług i sektorze pozausługowym, przy poszanowaniu prawa każdej ze Stron do regulowania. Strony powinny dążyć do osiągnięcia poziomu liberalizacji handlu usługami dalece wykraczającego poza zobowiązania w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) i w oparciu o najnowsze umowy o wolnym handlu (FTA).
30. Zgodnie z artykułem V Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS) Strony powinny dążyć do uzyskania znaczącego zakresu sektorowego, obejmującego wszystkie sposoby świadczenia usług i przewidującego brak w zasadzie wszelkich form dyskryminacji w objętych sektorach, ze stosownymi wyjątkami i ograniczeniami. Uzgodnienia powinny zatem objąć sektory, takie jak: usługi świadczone w ramach zawodów regulowanych i usługi biznesowe, usługi telekomunikacyjne, usługi kurierskie i pocztowe, usługi dystrybucji, usługi środowiskowe, usługi finansowe, usługi transportowe i inne usługi będące przedmiotem obopólnego zainteresowania.

B. *Dostęp do rynku i niedyskryminacja*

31. Uzgodnienia powinny obejmować postanowienia dotyczące dostępu do rynku i traktowania narodowego na zasadach państwa przyjmującego względem usługodawców i inwestorów każdej ze Stron; uzgodnienia te powinny też odnosić się do wymagań w zakresie wykonania nakładanych na inwestorów. Zapewniłoby to niedyskryminacyjne traktowanie usługodawców i inwestorów każdej ze Stron, również w odniesieniu do zakładania działalności.
32. Uzgodnienia powinny pozwalać na czasowy wjazd i pobyt osób fizycznych w celach biznesowych w określonych obszarach.

C. *Aspekty regulacyjne*

33. Przy zachowaniu autonomii regulacyjnej, uzgodnienia te powinny jednocześnie objąć postanowienia służące promowaniu podejść regulacyjnych, które będą przejrzyste, wydajne, w miarę możliwości wzajemnie zgodne i które będą propagować unikanie zbędnych wymogów regulacyjnych.
34. W tym kontekście Strony powinny uzgodnić zasady dotyczące regulacji wewnętrznych. Powinny one objąć postanowienia horyzontalne, takie jak procedury udzielania licencji, oraz szczegółowe postanowienia regulacyjne w sektorach będących przedmiotem obopólnego zainteresowania, takich jak usługi telekomunikacyjne, usługi finansowe, usługi doręczania, a także usługi w zakresie międzynarodowego transportu morskiego. Należy również określić postanowienia dotyczące opracowywania i przyjmowania regulacji wewnętrznych, odzwierciedlające dobre praktyki regulacyjne.
35. W tym kontekście Strony powinny ustanowić ramy dobrowolnej współpracy regulacyjnej w obszarach będących przedmiotem obopólnego zainteresowania, w tym wymiany informacji i dzielenia się najlepszymi praktykami.
36. Strony powinny również opracować stosowne uzgodnienia dotyczące tych kwalifikacji zawodowych, które są niezbędne do wykonywania zawodów regulowanych, w przypadkach gdy leży to we wzajemnym interesie Stron.

IV. Usługi finansowe

37. Strony są zdeterminowane do utrzymania stabilności finansowej, integralności rynku, ochrony inwestorów i konsumentów oraz uczciwej konkurencji, przy jednoczesnym poszanowaniu autonomii regulacyjnej i decyzyjnej Stron oraz ich zdolności do podejmowania – w ich własnym interesie – decyzji o równoważności. Pozostaje to bez uszczerbku dla zdolności Stron do przyjmowania lub utrzymania dowolnych środków, gdy jest to niezbędne do celów ostrożnościowych. Strony uzgadniają, że będą ściśle współpracować w sprawach regulacyjnych i nadzorczych na forach organów międzynarodowych.

38. Odnotowując, że obie Strony będą dysponowały ramami równoważności, które umożliwią im stwierdzenie, że systemy regulacyjne i nadzorcze państwa trzeciego są równoważne do stosownych celów, Strony powinny rozpocząć wzajemną ocenę równoważności na podstawie tych ram jak najszybciej po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii, z myślą o ukończeniu tych ocen przed końcem czerwca 2020 r. Strony będą dokonywać przeglądu swoich odnośnych ram równoważności.
39. Strony są zgodne co do tego, że ścisła i ustrukturyzowana współpraca w sprawach regulacyjnych i nadzorczych leży w ich wzajemnym interesie. Podstawą tej współpracy powinno być partnerstwo gospodarcze, a bazować powinna ona na zasadach autonomii regulacyjnej, przejrzystości i stabilności. Powinna obejmować ona kwestię przejrzystości i stosowne konsultacje w procesie przyjmowania, zawieszania i cofania decyzji o równoważności, wymianę informacji i konsultacje dotyczące inicjatyw regulacyjnych oraz innych kwestii leżących we wzajemnym interesie, zarówno na szczeblu politycznym, jak i technicznym.

V. Wymiar cyfrowy

40. W kontekście coraz większej cyfryzacji handlu obejmującej tak usługi, jak i towary, Strony powinny ustanowić postanowienia służące ułatwieniu handlu elektronicznego, eliminowaniu nieuzasadnionych barier w handlu drogą elektroniczną, a także zapewnić otwarte, bezpieczne i wiarygodne środowisko online dla przedsiębiorstw i konsumentów, np. postanowienia dotyczące usług zaufania i usług uwierzytelniania elektronicznego lub braku wymogu uprzedniej autoryzacji wyłącznie ze względu na fakt, że dana usługa jest świadczona drogą elektroniczną. Postanowienia te powinny także ułatwiać transgraniczne przepływy danych i dotyczyć nieuzasadnionych wymogów lokalizacji danych, przy czym należy zauważyć, że ułatwienia takie nie wpłyną na przepisy Stron dotyczące ochrony danych osobowych.
41. Strony powinny wprowadzić postanowienia – w drodze postanowień sektorowych dotyczących usług telekomunikacyjnych – w zakresie uczciwego i równego dostępu dla usługodawców każdej ze Stron do publicznych sieci i usług telekomunikacyjnych; powinny też zająć się kwestią praktyk antykonkurencyjnych.
42. Strony powinny współpracować na forach wielostronnych i forach z udziałem wielu różnych zainteresowanych podmiotów oraz ustanowić dialog na potrzeby wymiany informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących nowych technologii.

VI. Przepływy kapitałowe oraz płatności

43. Strony powinny uwzględnić postanowienia służące umożliwieniu swobodnego przepływu kapitału i płatności związanych z transakcjami zliberalizowanymi na podstawie partnerstwa gospodarczego, z zastrzeżeniem stosownych wyjątków.

VII. Własność intelektualna

44. Strony powinny określić postanowienia dotyczące ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w celu pobudzania innowacji, kreatywności i działalności gospodarczej, które to prawa powinny wykraczać poza standardy zawarte w ramach WTO Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej oraz konwencji Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO), w stosownych przypadkach.
45. Dzięki temu Strony powinny utrzymać obecny wysoki poziom ochrony m.in. niektórych praw przysługujących na mocy prawa autorskiego, takich jak prawo *sui generis* dotyczące baz danych oraz prawo artysty do wynagrodzenia z tytułu zawodowej odsprzedaży. Odnotowując ochronę, którą w umowie o wystąpieniu objęto istniejące oznaczenia geograficzne, Strony powinny dążyć do wprowadzenia ustaleń mających na celu zapewnienie stosownej ochrony ich oznaczeniom geograficznym.
46. Strony powinny zachować swobodę w zakresie ustanawiania własnych systemów w kwestii wyczerpania praw własności intelektualnej.
47. Strony powinny ustanowić mechanizm współpracy i wymiany informacji w zakresie kwestii dotyczących własności intelektualnej będących przedmiotem obopólnego zainteresowania, takich jak odnośne podejścia i procedury dotyczące znaków towarowych, wzorów i modeli oraz patentów.

VIII. Zamówienia publiczne

48. Odnotowując, że Zjednoczone Królestwo zamierza przystąpić do Porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych (GPA), Strony powinny zapewnić sobie wzajemnie na swoich rynkach zamówień publicznych możliwości wykraczające poza zobowiązania, jakie podjęły w ramach GPA, w obszarach obopólnego zainteresowania, bez uszczerbku dla swoich krajowych przepisów mających na celu ochronę własnych podstawowych interesów bezpieczeństwa.

49. Strony powinny także zobowiązać się do przestrzegania norm opartych na normach zawartych w GPA zapewniających przejrzystość możliwości rynkowych oraz przepisów, procedur i praktyk dotyczących zamówień publicznych. Opierając się na tych normach, Strony powinny wyeliminować ryzyko arbitralności podczas udzielania zamówień i udostępnić środki oraz procedury odwoławcze, w tym na drodze sądowej.

IX. Mobilność

50. Odnotowując, że Zjednoczone Królestwo postanowiło, że zasada swobodnego przepływu osób między Unią a Zjednoczonym Królestwem nie będzie już obowiązywać, Strony powinny poczynić uzgodnienia w zakresie mobilności zgodnie z poniższymi zasadami.
51. Uzgodnienia w zakresie mobilności będzie cechować brak dyskryminacji między państwami członkowskimi Unii i będą one oparte na pełnej wzajemności.
52. W tym kontekście Strony dążą do zapewnienia, w drodze przepisów krajowych, ruchu bezwizowego w przypadku wizyt krótkoterminowych.
53. Strony zgadzają się rozważyć warunki wjazdu i pobytu do celów takich jak badania naukowe, studia, szkolenia i wymiany młodzieży.
54. Strony zgadzają się także rozważyć zajęcie się kwestią koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w świetle przyszłego przepływu osób.
55. Zgodnie z własnymi mającymi zastosowanie przepisami Strony zbadają możliwość ułatwienia przekraczania swoich granic do celów legalnego podróżowania.
56. Żadne ustalenia nie będą mogły naruszać uzgodnień dotyczących wspólnej strefy podróżowania (CTA) w zakresie, w jakim mają one zastosowanie między Zjednoczonym Królestwem i Irlandią.
57. W celu wspierania mobilności Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do skutecznego stosowania obowiązujących międzynarodowych aktów z dziedziny prawa rodzinnego, których są stronami. Unia odnotowuje, że Zjednoczone Królestwo zamierza przystąpić do konwencji o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych z 2007 r., którą jest obecnie związane poprzez swoje członkostwo w Unii.
58. Strony zbadają warianty współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach małżeńskich, odpowiedzialności rodzicielskiej i innych powiązanych kwestiach.
59. Uzgodnienia te byłyby uzupełnieniem zobowiązań dotyczących czasowego wjazdu i pobytu osób fizycznych w celach biznesowych w określonych obszarach, o których mowa w sekcji III niniejszej części. Zobowiązania te nie powinny zostać unieważnione prawem którejkolwiek ze Stron do stosowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz wymogów dotyczących wjazdu, pobytu i pracy.

X. Transport

A. Lotnictwo

60. Strony powinny zapewnić lotnicze połączenia pasażerskie i towarowe poprzez kompleksową umowę o transporcie lotniczym (CATA). Umowa CATA powinna obejmować dostęp do rynku i inwestycje rynkowe, bezpieczeństwo lotnicze i ochronę lotnictwa, zarządzanie ruchem lotniczym oraz postanowienia zapewniające otwartą i uczciwą konkurencję, w tym odpowiednie i odnośne wymogi ochrony konsumentów oraz standardy społeczne.
61. Strony powinny wprowadzić dodatkowe uzgodnienia w celu umożliwienia współpracy na rzecz osiągnięcia wysokich standardów bezpieczeństwa lotniczego i ochrony lotnictwa, w tym w ramach ścisłej współpracy między EASA a Urzędem Lotnictwa Cywilnego Zjednoczonego Królestwa (*Civil Aviation Authority – CAA*).

B. Transport drogowy

62. Strony powinny zapewnić porównywalny dostęp do rynku dla przewoźników drogowych towarów i osób, oparty na odpowiednich i odnośnych wymogach w zakresie ochrony konsumentów, standardach społecznych w dziedzinie międzynarodowego transportu drogowego oraz obowiązkach wynikających z międzynarodowych umów w obszarze transportu drogowego, których zarówno Zjednoczone Królestwo, jak i Unia lub jej państwa członkowskie są sygnatariuszami, zwłaszcza dotyczących warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego, niektórych warunków zatrudnienia w międzynarodowym transporcie drogowym, kodeksu drogowego, przewozu drogowego osób oraz towarów niebezpiecznych. Ponadto Strony powinny rozważyć uzgodnienia uzupełniające dotyczące podróżowania prywatnych użytkowników pojazdów.

C. Transport kolejowy

63. Strony zgadzają się, że należy poczynić dwustronne uzgodnienia, w stosownych przypadkach, dotyczące transgranicznych usług kolejowych, w tym w celu ułatwienia dalszego sprawnego funkcjonowania i obsługi takich połączeń kolejowych, jak Belfast–Dublin Enterprise Line i połączenia przez tunel pod Kanałem La Manche.

D. Transport morski

64. Strony odnotowują, że połączenia pasażerskie i towarowe w sektorze transportu morskiego będą opierać się na międzynarodowych ramach prawnych. Strony powinny także poczynić stosowne uzgodnienia dotyczące dostępu do rynku dla międzynarodowych podmiotów oferujących usługi transportu morskiego.
65. Przyszłe stosunki powinny sprzyjać współpracy w zakresie bezpieczeństwa morskiego i ochrony na morzu, w tym wymianie informacji między Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA) i Agencją ds. Morza i Straży Przybrzeżnej Zjednoczonego Królestwa (*United Kingdom Maritime and Coastguard Agency – MCA*), zgodnie ze statusem Zjednoczonego Królestwa jako państwa trzeciego.

XI. Energia**A. Energia elektryczna i gaz**

66. Strony powinny współpracować w celu wspierania racjonalnych kosztowo, czystych i bezpiecznych dostaw energii elektrycznej i gazu, w oparciu o konkurencyjne rynki i niedyskryminacyjny dostęp do sieci.
67. Strony powinny ustanowić ramy ułatwiające techniczną współpracę operatorów sieci energii elektrycznej i gazu oraz organizacji, takich jak europejskie sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej i gazu, w zakresie planowania i wykorzystywania infrastruktury energetycznej łączącej systemy obu Stron. Ramy te powinny także obejmować mechanizmy zapewniające w możliwie największym stopniu bezpieczeństwo dostaw oraz skuteczny handel w ramach połączeń wzajemnych w różnych przedziałach czasowych.

B. Cywilne wykorzystanie technologii jądrowych

68. Z uwagi na znaczenie bezpieczeństwa jądrowego i nieprolifracji przyszłe stosunki powinny obejmować szeroko zakrojone porozumienie o współpracy jądrowej między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) a Zjednoczonym Królestwem w zakresie pokojowego wykorzystywania energii jądrowej; podstawą porozumienia powinny być zobowiązania do przestrzegania własnych obowiązujących wysokich standardów bezpieczeństwa jądrowego. Porozumienie to powinno umożliwić współpracę między wspólnotą Euratom a Zjednoczonym Królestwem i jego organami krajowymi. Powinno to obejmować wymianę informacji w obszarach będących przedmiotem obopólnego zainteresowania, takich jak zabezpieczenia materiałów jądrowych, bezpieczeństwo i współpraca z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej (MAEA). Porozumienie powinno ułatwić handel materiałami jądrowymi i sprzętem jądrowym oraz przewidywać uczestnictwo Zjednoczonego Królestwa jako państwa trzeciego w unijnych systemach monitorowania i wymiany informacji o poziomach promieniotwórczości w środowisku, czyli w systemie wczesnego ostrzegania o zagrożeniach radiologicznych Unii Europejskiej i europejskiej platformie wymiany danych radiologicznych.
69. Strony odnotowują, że Zjednoczone Królestwo jest zainteresowane stowarzyszeniem z programami badawczymi i szkoleniowymi w ramach Euratomu, jak przewidziano w części I sekcja II.
70. Strony odnotowują, że Agencja Dostaw Euratomu zamierza bez zwłoki ponownie ocenić zezwolenia i zatwierdzenia dotyczące umów w sprawie dostaw materiałów jądrowych zawartych między przedsiębiorstwami Unii a przedsiębiorstwami Zjednoczonego Królestwa, których to umów agencja jest współsygnatariuszem.
71. Strony będą również współpracować w drodze wymiany informacji na temat dostaw medycznych izotopów promieniotwórczych.

C. Ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych

72. Strony powinny rozważyć współpracę w zakresie ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych poprzez połączenie krajowego systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych Zjednoczonego Królestwa z unijnym systemem handlu emisjami.

XII. Uprawnienia do połowów

73. Strony powinny współpracować na szczeblu dwustronnym i międzynarodowym w celu zapewnienia utrzymania połowów na zrównoważonym poziomie, promowania ochrony zasobów i dbania o czyste, zdrowe i wydajne środowisko morskie, odnotowując, że Zjednoczone Królestwo będzie niezależnym państwem nadbrzeżnym.
74. Zachowując autonomię regulacyjną, Strony powinny w sposób niedyskryminujący współpracować w zakresie rozwoju środków mających na celu ochronę połowów, racjonalne zarządzanie nimi oraz ich regulowanie. Strony będą blisko współpracować z innymi państwami nadbrzeżnymi i na forach międzynarodowych, w tym w celu zarządzania stadami wspólnie eksploatowanymi.

75. W kontekście ogólnego partnerstwa gospodarczego strony powinny ustanowić nową umowę w zakresie rybołówstwa obejmującą m.in. dostęp do wód i udziały kwotowe.
76. Strony dołożą wszelkich starań, aby zawrzeć i ratyfikować nową umowę w zakresie rybołówstwa przed 1 lipca 2020 r., aby zaczęła obowiązywać w terminie umożliwiającym ustalenie uprawnień do połowów na pierwszy rok po okresie przejściowym.

XIII. Globalna współpraca

77. Strony uznają znaczenie globalnej współpracy na rzecz kwestii będących przedmiotem zainteresowania wszystkich stron pod kątem gospodarczym, środowiskowym i społecznym. W związku z tym, zachowując własną autonomię decyzyjną, Strony – w przypadku gdy jest to w obopólnym interesie – powinny współpracować na forach międzynarodowych, takich jak G-7 i G-20, w tym w następujących dziedzinach:
 - a) zmiana klimatu;
 - b) zrównoważony rozwój;
 - c) zanieczyszczenia transgraniczne;
 - d) zdrowie publiczne i ochrona konsumentów;
 - e) stabilność finansowa; oraz
 - f) walka z protekcjonizmem w handlu.
78. Przyszłe stosunki powinny potwierdzić zaangażowanie Stron na rzecz umów i porozumień międzynarodowych mających na celu zajęcie się problemem zmiany klimatu, w tym umów i porozumień, które wdrażają konwencje Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące zmiany klimatu, np. porozumienia paryskiego.

XIV. Równe warunki działania umożliwiające otwartą i uczciwą konkurencję

79. Przyszłe stosunki muszą zapewnić otwartą i uczciwą konkurencję. Postanowienia, które mają to zapewnić, powinny obejmować pomoc państwa, konkurencję, standardy społeczne i normy w zakresie zatrudnienia oraz ochrony środowiska, zmianę klimatu, a także stosowne kwestie podatkowe, w oparciu o uzgodnienia dotyczące równych warunków działania przewidziane w umowie o wystąpieniu i współmierne z ogólnymi stosunkami gospodarczymi. Strony powinny rozważyć szczegółowy charakter zobowiązań w poszczególnych obszarach, z uwzględnieniem zakresu i głębi przyszłych stosunków. Zobowiązania te powinny obejmować stosowne i odnośne standardy unijne i międzynarodowe, odpowiednie mechanizmy w celu zapewnienia skutecznego wdrażania na szczeblu wewnętrznym, ich egzekwowanie i rozstrzygnięcie sporów w ramach przyszłych stosunków.

CZĘŚĆ III: PARTNERSTWO W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA

I. Cele i zasady

80. Mając na celu bezpieczeństwo Europy i ochronę swoich obywateli, Strony powinny ustanowić szerokie, kompleksowe i zrównoważone partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa. Partnerstwo to będzie uwzględniać bliskość geograficzną i zmieniające się zagrożenia, w tym poważną przestępczość międzynarodową, terroryzm, cyberataki, kampanie dezinformacyjne, zagrożenia hybrydowe, erozję międzynarodowego ładu opartego na zasadach oraz powrót zagrożeń płynących z konkretnych państw. Partnerstwo będzie respektować suwerenność Zjednoczonego Królestwa i autonomię Unii.
81. Strony będą wspierać globalne bezpieczeństwo, dobrobyt i skuteczny multilateralizm w oparciu o wspólne zasady, wartości i interesy. Partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa powinno obejmować współpracę organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, politykę zagraniczną, bezpieczeństwo i obronę, a także współpracę tematyczną w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

II. Współpraca organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

82. Przyszłe stosunki będą przewidywać kompleksową, bliską, wzajemną współpracę organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych prowadzoną w sposób zrównoważony z myślą o zapewnieniu solidnych zdolności operacyjnych do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych, ich wykrywania i ścigania, z uwzględnieniem bliskości geograficznej, wspólnych i rozwijających się zagrożeń stojących przed Stronami, obopólnych korzyści dla bezpieczeństwa i ochrony ich obywateli oraz faktu, że Zjednoczone Królestwo będzie państwem trzecim spoza strefy Schengen niestosującym zasady swobodnego przepływu osób.

83. Strony zgadzają się, że skala i zakres przyszłych uregulowań powinny się charakteryzować odpowiednią równowagą między prawami i obowiązkami: im bliższe i głębsze partnerstwo, tym poważniejsze obowiązki z nim związane. Należy odzwierciedlić zobowiązania, jakie Zjednoczone Królestwo jest gotowe podjąć, w ramach których respektowany będzie porządek prawny Unii, na przykład pod względem dostosowywania przepisów i mechanizmów dotyczących sporów i egzekwowania, łącznie z rolą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w interpretowaniu prawa unijnego. Podstawą przyszłych stosunków powinny być również realizowane od wielu lat zobowiązania w zakresie podstawowych praw osób fizycznych, w tym dalsze przestrzeganie i egzekwowanie postanowień EKPC i odpowiednia ochrona danych osobowych, przy czym oba te elementy to podstawowe wymogi warunkujące planowaną współpracę między Stronami, jak również w zakresie ponadnarodowej zasady *ne bis in idem* i praw procesowych. Ponadto powinny one odzwierciedlać zobowiązanie Unii i jej państw członkowskich do stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
84. Odnotowując te zobowiązania, przyszłe stosunki powinny łączyć uregulowania dotyczące trzech dziedzin współpracy: wymiany danych, współpracy operacyjnej między organami ścigania i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- A. *Wymiana danych*
85. Uznając, że skuteczna i szybka wymiana i analiza danych ma zasadnicze znaczenie dla ścigania przestępstw w dzisiejszym świecie, Strony zgadzają się wprowadzić uregulowania, które odzwierciedlą ten stan rzeczy, tak by reagować na rozwijające się zagrożenia, ukrócić terroryzm i poważną przestępczość, ułatwić prowadzenie postępowań przygotowawczych i ściganie przestępstw oraz zapewnić bezpieczeństwo obywateli.
86. Strony powinny ustanowić wzajemne uregulowania do celów terminowej, skutecznej i efektywnej wymiany danych dotyczących przelotu pasażera (PNR) oraz wyników przetwarzania takich danych przechowywanych w odnośnych krajowych systemach przetwarzania PNR, a także terminowej, skutecznej i efektywnej wymiany danych dotyczących DNA, odcisków palców i danych rejestracyjnych pojazdów (Prüm).
87. Strony powinny rozważyć dalsze uregulowania odpowiadające przeszłemu statusowi Zjednoczonego Królestwa w kontekście wymiany danych, takich jak wymiana informacji o osobach i przedmiotach poszukiwanych lub zaginionych oraz informacji z rejestrów karnych, z myślą o zapewnieniu zdolności, które – na ile jest to możliwe ze względów technicznych i prawnych oraz uznane za niezbędne i będące w interesie obu Stron – zbliżą uregulowania uruchamiane dzięki stosownym mechanizmom unijnym.
- B. *Współpraca operacyjna między organami ścigania i współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych*
88. Strony uznają znaczenie ułatwiania współpracy operacyjnej między organami ścigania i organami wymiaru sprawiedliwości ze Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich, będą zatem wspólnie pracować nad określeniem warunków współpracy Zjednoczonego Królestwa za pośrednictwem Europolu i Eurojustu.
89. Strony powinny ustanowić skuteczne uregulowania oparte na zoptymalizowanych procedurach i terminach, umożliwiające Zjednoczonemu Królestwu i państwu członkowskiemu skuteczne i szybkie przekazywanie osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa i za nie skazanych, z możliwością odstąpienia od wymogu podwójnej karalności czynu, a także określenia możliwości zastosowania tych uregulowań do własnych obywateli i w odniesieniu do przestępstw politycznych.
90. Strony powinny rozważyć dalsze uregulowania odpowiadające przeszłemu statusowi Zjednoczonego Królestwa w kontekście praktycznej współpracy między organami ścigania i między wymiarami sprawiedliwości w sprawach karnych, np. w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, z myślą o zapewnieniu zdolności, które – na ile jest to możliwe ze względów technicznych i prawnych oraz uznane za niezbędne i będące w interesie obu Stron – zbliżą uregulowania uruchamiane dzięki stosownym mechanizmom unijnym.
- C. *Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu*
91. Strony zgadzają się wspierać międzynarodowe wysiłki mające na celu zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i walkę z tymi procederami, w szczególności poprzez przestrzeganie standardów opracowanych przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy (FATF) oraz powiązaną współpracę. Strony zgadzają się na rozwiązania idące dalej niż standardy FATF, jeśli chodzi o przejrzystość w zakresie własności rzeczywistej i położenie kresu anonimowości w związku z używaniem walut wirtualnych, m.in. poprzez zobligowanie podmiotów prowadzących wymianę walut wirtualnych i dostawców kont walut wirtualnych do tego, by z należytą starannością przeprowadzali kontrole klientów.

III. Polityka zagraniczna, bezpieczeństwo i obrona

92. Strony popierają ambitną, bliską i trwałą współpracę w zakresie działań zewnętrznych, aby chronić obywateli przed zagrożeniami zewnętrznymi, w tym nowymi rodzącymi się zagrożeniami, zapobiegać konfliktom, umacniać pokój i bezpieczeństwo międzynarodowe, także poprzez ONZ i NATO, oraz aby zająć się pierwotnymi przyczynami ogólnosięwiatowych wyzwań, takich jak terroryzm czy nielegalna migracja. Strony będą bronić międzynarodowego ładu opartego na zasadach i propagować na całym świecie wyznawane wspólnie wartości.

93. Strony będą promować zrównoważony rozwój i eliminację ubóstwa. W tym względzie będą w dalszym ciągu wspierać realizację oenztowskich celów zrównoważonego rozwoju oraz Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju.
94. Strony będą kształtować i stosować swoje polityki zagraniczne zgodnie ze swoimi odnośnymi interesami strategicznymi i interesami w zakresie bezpieczeństwa, a także w zgodzie ze swoimi odnośnymi porządkami prawnymi. W przypadkach gdy interesy te będą tożsame Strony powinny ściśle współpracować na szczeblu dwustronnym i w ramach organizacji międzynarodowych. Strony powinny wypracować elastyczny i dający się rozbudować model współpracy zapewniający łączenie działań podejmowanych przez Zjednoczone Królestwo z działaniami Unii w celu maksymalizacji efektów, także w czasach kryzysu lub w razie poważnych incydentów.
95. W związku z tym przyszłe stosunki powinny przewidywać stosowne mechanizmy służące prowadzeniu dialogu, konsultacji, koordynacji działań, wymiany informacji i współpracy. Powinny także, w stosownych przypadkach i w obopólnym interesie Stron, umożliwiać delegowanie ekspertów.

A. *Konsultacje i współpraca*

96. Strony powinny ustanowić systematyczne konsultacje i regularne dialogi tematyczne określające obszary i działania, w których ścisła współpraca mogłaby przyczynić się do osiągnięcia wspólnych celów.
97. W tym kontekście dialog polityczny na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) i wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), a także dialogi sektorowe umożliwiłyby prowadzenie na różnych szczeblach (ministrów, wyższych urzędników i grup roboczych) elastycznych konsultacji między Stronami. Wysoki Przedstawiciel może, w stosownych przypadkach, zaprosić Zjednoczone Królestwo na nieformalne posiedzenia ministrów państw członkowskich Unii.
98. Strony powinny dążyć do ścisłej współpracy w państwach trzecich, m.in. w zakresie bezpieczeństwa, usług konsularnych i ochrony konsularnej oraz projektów na rzecz rozwoju, a także w ramach organizacji i forów międzynarodowych, zwłaszcza ONZ. Powinno to umożliwić Stronom, w stosownych przypadkach, wzajemne wspieranie stanowisk, realizowanie działań zewnętrznych i stawianie czoła globalnym wyzwaniom w spójny sposób, m.in. poprzez uzgodnione oświadczenia, démarches i wspólne stanowiska.

B. *Sankcje*

99. Realizując niezależne polityki w zakresie sankcji zgodnie z własnymi politykami zagranicznymi, Strony uznają jednak, że sankcje stanowią wielostronne narzędzie polityki zagranicznej i dostrzegają korzyści związane z prowadzeniem ścisłych konsultacji i współpracy.
100. Konsultacje w sprawie sankcji powinny obejmować wymianę informacji na temat wykazów i odnośnych uzasadnień, ich opracowywania, wdrażania i egzekwowania, a także wsparcie techniczne i dialog w sprawie przyszłych wpisów i systemów. W przypadkach gdy Strony uzgodnią cele polityki zagranicznej leżące u podstaw konkretnego przyszłego systemu sankcji, na stosownych etapach cyklu kreowania polityki w ramach tego systemu sankcji prowadzona będzie pogłębiona wymiana informacji, z możliwością przyjęcia wzajemnie wzmacniających się sankcji.

C. *Operacje i misje*

101. Strony pozytywnie odnoszą się do ścisłej współpracy w ramach dowodzonych przez Unię, zarówno cywilnych, jak i wojskowych, misji i operacji zarządzania kryzysowego. Przyszłe stosunki powinny zatem umożliwić udział Zjednoczonego Królestwa w poszczególnych misjach i operacjach w dziedzinie WPBiO na podstawie umowy w sprawie ram udziału.
102. W przypadkach gdy Zjednoczone Królestwo – po przeprowadzonych na wczesnym etapie konsultacjach i wymianie informacji w ramach dialogu politycznego – zasygnalizuje chęć uczestniczenia w planowanej misji lub operacji w dziedzinie WPBiO otwartej na udział państw trzecich, Strony powinny nasilić kontakty i wymianę informacji na odpowiednich etapach procesu planowania, proporcjonalnie do skali uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa. Dzięki temu Zjednoczone Królestwo mogłoby jak najlepiej dopasować swój wkład i na czas udostępnić wiedzę fachową.
103. Jako państwo uczestniczące w konkretnej misji lub operacji w dziedzinie WPBiO, Zjednoczone Królestwo brałoby udział w konferencji w sprawie formowania i obsady sił, wezwaniu do wniesienia wkładów oraz w spotkaniu komitetu uczestników, tak by możliwa była wymiana informacji o realizacji tej misji lub operacji. Zjednoczone Królestwo powinno również mieć możliwość, w przypadku wojskowych operacji w dziedzinie WPBiO, delegowania personelu do wyznaczonego dowództwa operacji, proporcjonalnie do skali jego uczestnictwa.

D. Rozwijanie zdolności obronnych

104. Przyszłe stosunki Stron powinny wykorzystywać współpracę badawczą i przemysłową pomiędzy ich podmiotami, prowadzoną w ramach wspólnych projektów europejskich, do zwiększania interoperacyjności i wspierania wspólnej efektywności sił zbrojnych. W związku z tym, choć obie Strony powinny zachować swoją odnośną autonomię strategiczną i swobodę działania opierające się na odnośnych solidnych wewnętrznych bazach przemysłowych sektora obronności, Strony zgadzają się – w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy unijne – na:
- uczestnictwo Zjednoczonego Królestwa w ramach odnośnych istniejących i przyszłych projektów Europejskiej Agencji Obrony (EDA) na podstawie porozumienia administracyjnego;
 - udział kwalifikujących się podmiotów brytyjskich we wspólnych projektach w dziedzinie obronności, skupiających podmioty unijne, uzyskujących wsparcie z Europejskiego Funduszu Obronnego (EDF); oraz
 - uczestnictwo Zjednoczonego Królestwa – na zasadzie wyjątku na zaproszenie Rady Unii Europejskiej w formie PESCO – w projektach realizowanych w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO).

E. Wymiana danych wywiadowczych

105. W stosownych przypadkach, w sposób terminowy i na zasadzie dobrowolności, Strony powinny wymieniać dane wywiadowcze, zwłaszcza w dziedzinie zwalczania terroryzmu, zagrożeń hybrydowych i cyberzagrożeń, a także w ramach wsparcia misji i operacji w dziedzinie WPBiO, w których Zjednoczone Królestwo będzie uczestniczyć. Choć Strony będą pozyskiwać dane wywiadowcze w sposób autonomiczny, wymiana takich informacji powinna pomóc w lepszym wspólnym rozpoznaniu sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Europie.
106. Przyszłe stosunki powinny umożliwić terminową wymianę danych wywiadowczych i informacji szczególnie chronionych pomiędzy stosownymi organami w Unii i Zjednoczonym Królestwie. Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen) i Zjednoczone Królestwo powinny współpracować w dziedzinie obserwacji satelitarnej.

F. Przestrzeń kosmiczna

107. Strony powinny rozważyć stosowne uzgodnienia dotyczące współpracy w zakresie przestrzeni kosmicznej.

G. Współpraca na rzecz rozwoju

108. Strony powinny nawiązać dialog umożliwiający opracowywanie wzajemnie wzmacniających się strategii programowania i zapewniania rozwoju.
109. Stosownie do obopólnych interesów Strony powinny rozważyć, w jaki sposób Zjednoczone Królestwo mogłoby uczestniczyć w instrumentach i mechanizmach unijnych, łącznie z koordynacją działań z delegaturami Unii w państwach trzecich.

IV. Współpraca tematyczna*A. Cyberbezpieczeństwo*

110. Strony potwierdzają zwoje zaangażowanie na rzecz wspierania bezpieczeństwa i stabilności w cyberprzestrzeni poprzez pogłębienie współpracy międzynarodowej. Strony zgadzają się wymieniać – na zasadzie dobrowolności i wzajemności i w sposób terminowy – informacje dotyczące m.in. cyberincydentów, technik i pochodzenia sprawców ataków, analizy zagrożeń i najlepsze praktyki z myślą o poprawie ochrony Zjednoczonego Królestwa i Unii przed wspólnymi zagrożeniami.
111. Zjednoczone Królestwo powinno w szczególności ściśle współpracować z zespołem reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach UE (CERT-EU) oraz, z zastrzeżeniem zawarcia stosownego porozumienia zgodnie z przepisami unijnymi, uczestniczyć w niektórych działaniach grupy współpracy utworzonej na podstawie unijnej dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji oraz Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA).
112. Strony powinny wspólnie pracować na rzecz promowania skutecznych globalnych praktyk w zakresie cyberbezpieczeństwa w stosownych organach międzynarodowych.
113. Zjednoczone Królestwo i Unia ustanowią dialog poświęcony cyberbezpieczeństwu w celu promowania współpracy i określenia możliwości przyszłej współpracy w miarę pojawiania się nowych zagrożeń, możliwości i partnerstw.

B. Ochrona ludności

114. Strony powinny prowadzić współpracę w dziedzinie ochrony ludności w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka. Współpraca ta będzie możliwa, jeśli Zjednoczone Królestwo będzie uczestniczyć w Unijnym Mechanizmie Ochrony Ludności w charakterze państwa uczestniczącego.

C. Bezpieczeństwo zdrowotne

115. Strony powinny prowadzić współpracę w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa zdrowotnego zgodnie z obecnymi ustaleniami, jakie Unia poczyniła z państwami trzecimi. Na forach międzynarodowych Strony będą konsekwentnie dążyć do współpracy w kwestiach profilaktyki w zakresie istniejących i pojawiających się zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowotnego, wykrywania tych zagrożeń, przygotowywania się do nich i reagowania na nie.

D. Nielegalna migracja

116. Strony będą współpracować na rzecz zaradzania nielegalnej migracji, w tym napędzającym ją czynnikiem i jej konsekwencjom, uznając przy tym konieczność zapewnienia ochrony najsłabszym grupom społecznym. Współpraca ta będzie obejmować:
- współpracę operacyjną z Europolem w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej w obszarze imigracji;
 - pracę z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej na rzecz wzmocnienia granicy zewnętrznej Unii; oraz
 - dialog na temat wspólnych celów i współpracy, także z państwami trzecimi i forami międzynarodowymi, w celu zajęcia się nielegalną migracją u źródeł.

E. Zwalczanie terroryzmu i brutalnego ekstremizmu

117. Strony powinny współpracować w zakresie zwalczania terroryzmu, brutalnego ekstremizmu i rodzących się zagrożeń, mając na celu zapewnienie ochrony swojego wspólnego bezpieczeństwa i wspólnych interesów. Z uwagi na obopólne korzyści płynące ze zbiorowego dialogu i współpracy operacyjnej, partnerstwo powinno wspierać:
- wymianę najlepszych praktyk i wiedzy fachowej w kluczowych kwestiach i tematach;
 - współpracę z odpowiednimi organami zajmującymi się analizą danych wywiadowczych w celu zapewnienia skutecznej wymiany takich analiz między Stronami, także w zakresie zwalczania terroryzmu; oraz
 - ścisły dialog w sprawie pojawiających się zagrożeń i nowych zdolności.

V. Informacje niejawne i szczególnie chronione informacje jawne

118. Strony zgadzają się zawrzeć porozumienie w sprawie bezpieczeństwa informacji, wraz z uzgodnieniami wykonawczymi, które będzie przewidywać wzajemne gwarancje w zakresie przetwarzania i ochrony informacji niejawnych Stron.
119. W razie potrzeby Strony powinny określić warunki ochrony szczególnie chronionych informacji jawnych, które będą przekazywane i wymieniane między nimi.

CZĘŚĆ IV: UZGODNIENIA INSTYTUCJONALNE I INNE UZGODNIENIA HORYZONTALNE**I. Struktura**

120. Podstawą przyszłych stosunków powinny być nadrzędne ramy instytucjonalne, na które złożą się rozdziały i powiązane umowy dotyczące poszczególnych obszarów współpracy, przy jednoczesnym uznaniu, że dokładna forma prawna tych przyszłych stosunków zostanie określona w ramach formalnych negocjacji. W stosownych przypadkach, Strony mogą ustanowić szczegółowe zasady zarządzania w poszczególnych obszarach.
121. Strony mogą również postanowić, że dana umowa powinna znaleźć się poza zakresem nadrzędnych ram instytucjonalnych i w takich przypadkach powinny przewidzieć stosowne zasady zarządzania.
122. Strony odnotowują, że nadrzędne ramy instytucjonalne mogłyby przyjąć formę układu o stowarzyszeniu.
123. Strony powinny przewidzieć możliwość dokonywania przeglądu przyszłych stosunków.

II. Zarządzanie

124. Aby zapewnić właściwe funkcjonowanie przyszłych stosunków, Strony zobowiązują się prowadzić regularny dialog i ustanowić solidne, skuteczne i efektywne zasady zarządzania tymi stosunkami, ich nadzorowania, realizowania, przeglądu i rozwijania z biegiem czasu, a także zasady służące rozstrzygnięciu sporów i egzekwowaniu na podstawie zasad przewidzianych w umowie o wystąpieniu, w pełnym poszanowaniu swoich własnych porządków prawnych.

A. *Strategiczny kierunek i dialog*

125. Przyszłe stosunki powinny obejmować dialog między Stronami prowadzony w trakcie spotkań na szczycie, a także na szczeblu ministerialnym, technicznym i parlamentarnym. Strony powinny wspierać dialog z udziałem społeczeństwa obywatelskiego.
126. W tym kontekście, na szczeblu spotkań na szczycie i spotkań ministerialnych należy nadzorować przyszłe stosunki, wytyczać strategiczne kierunki działań i omawiać możliwości współpracy w obszarach będących przedmiotem obopólnego zainteresowania, w tym w kwestiach regionalnych i globalnych. Promowałoby to umacnianie stosunków między Stronami, wspierało funkcjonowanie umów oraz umożliwiało rozwój partnerstwa w odpowiedzi na zmieniające się i nieprzewidziane okoliczności.
127. Należy również prowadzić szczegółowe dialogi tematyczne na szczeblu ministerialnym i na szczeblu wysokiej rangi urzędników, ustanowione w ramach partnerstwa gospodarczego i partnerstwa w dziedzinie bezpieczeństwa, a dialogi te powinny się odbywać tak często, jak to konieczne dla skutecznego funkcjonowania przyszłych stosunków.
128. Strony popierają ustanowienie dialogu między Parlamentem Europejskim a parlamentem Zjednoczonego Królestwa, kiedy uznają to za stosowne, tak by oba zgromadzenia mogły wymieniać się poglądami i wiedzą fachową w kwestiach związanych z przyszłymi stosunkami.

B. *Zarządzanie, administracja i nadzór*

129. Strony powinny ustanowić wspólny komitet odpowiedzialny za zarządzanie wdrażaniem i funkcjonowaniem przyszłych stosunków oraz ich nadzorowanie, a także za ułatwianie rozstrzygnięcia sporów, jak określono poniżej, oraz formułowanie zaleceń dotyczących rozwoju tych stosunków.
130. W skład wspólnego komitetu powinni wchodzić przedstawiciele Stron na stosownym szczeblu; komitet ten powinien ustanowić swój regulamin wewnętrzny, podejmować decyzje za obopólną zgodą i spotykać się tak często, jak wymaga tego wykonanie powierzonych mu zadań. W miarę konieczności mógłby on ustanowić wyspecjalizowane podkomitety wspomagające go w wykonywaniu zadań.

C. *Interpretacja*

131. W pełnym poszanowaniu autonomii porządków prawnych obu Stron, Unia i Zjednoczone Królestwo będą dążyć do zapewnienia spójnej interpretacji i realizacji przyszłych stosunków.

D. *Rozstrzygnięcie sporów*

132. Podstawą określonych przez Strony zasad dotyczących rozstrzygnięcia sporów i egzekwowania będą zasady przewidziane w umowie o wystąpieniu. W tym celu Strony powinny w pierwszej kolejności dokładać wszelkich starań, by rozstrzygać ewentualne sprawy dotyczące funkcjonowania przyszłych stosunków w drodze dyskusji i konsultacji. Jeżeli którakolwiek ze Stron uzna to za konieczne, powinna mieć możliwość przekazania sprawy do wspólnego komitetu w celu formalnego rozstrzygnięcia.
133. O ile nie postanowiono inaczej, wspólny komitet może uzgodnić przekazanie sporu, w dowolnym momencie, do niezależnego organu arbitrażowego, a każda ze Stron powinna mieć taką możliwość, w przypadku gdyby wspólny komitet nie wypracował wzajemnie satysfakcjonującego rozstrzygnięcia we wskazanym terminie. Decyzje niezależnego organu arbitrażowego będą wiążące dla Stron.
134. Gdyby dany spór rodził pytanie dotyczące wykładni prawa Unii, na co może również wskazać każda ze Stron, organ arbitrażowy powinien przekazać pytanie do TSUE jako jedyne go arbitra w zakresie prawa Unii, w celu uzyskania wiążącego orzeczenia. Organ arbitrażowy powinien rozstrzygnąć spór zgodnie z orzeczeniem wydanym przez TSUE. W przypadku gdy jedna ze Stron uzna, że organ arbitrażowy powinien być przekazać pytanie dotyczące wykładni prawa Unii do TSUE, może ona zwrócić się do tego organu o zweryfikowanie jego oceny i podanie jej uzasadnienia.
135. W przypadku gdy jedna ze Stron nie podejmie w rozsądnym terminie środków niezbędnych, by zastosować się do wiążącego rozstrzygnięcia sporu, druga ze Stron miałaby prawo żądać rekompensaty finansowej lub podjąć proporcjonalne i tymczasowe środki, w tym zawieszenie swoich obowiązków wchodzących w zakres przyszłych stosunków. W kontekście przyszłych stosunków zostaną także określone warunki pozwalające zawieszać obowiązki wynikające z zapisów dowolnej umowy między Unią a Zjednoczonym Królestwem, również zgodnie z postanowieniami art. 178 umowy o wystąpieniu. Każda ze Stron może przekazać kwestię proporcjonalności takich środków do niezależnego organu arbitrażowego.

III. Wyjątki i środki ochronne

136. W przyszłych stosunkach należy przewidzieć stosowne wyjątki dotyczące bezpieczeństwa; bezpieczeństwo narodowe jest w wyłącznej kompetencji, odpowiednio, państw członkowskich Unii i Zjednoczonego Królestwa.
137. Przeszłe stosunki powinny uwzględniać możliwość uruchomienia przez każdą ze Stron tymczasowych środków ochronnych, które w innym razie stanowiłyby naruszenie jej zobowiązań, w sytuacji wystąpienia znaczących trudności gospodarczych, społecznych lub środowiskowych. Powinno to podlegać rygorystycznym warunkom i obejmować prawo drugiej Strony do podjęcia środków równoważących. Proporcjonalność podjętych środków będzie podlegać niezależnemu arbitrażowi.

CZĘŚĆ V: NASTĘPNE ETAPY

138. Określając ramy przyszłych stosunków między Unią a Zjednoczonym Królestwem, niniejsza deklaracja potwierdza – jak określono w umowie o wystąpieniu – że obie Strony mają wyraźny zamiar, by przygotować, w dobrej wierze, umowy, które nadadzą konkretny kształt tym stosunkom, i rozpocząć formalny proces negocjacyjny jak najszybciej po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii, tak by umowy te mogły wejść w życie do końca 2020 r.
139. Obie Strony potwierdzają, że osiągnięcia, korzyści i zobowiązania związane z procesem pokojowym w Irlandii Północnej nadal będą miały pierwszorzędne znaczenie dla pokoju, stabilności i pojednania. Zgadniają się co do tego, że porozumienie wielkopiątkowe (znane również jako porozumienie z Belfastu) osiągnięte w dniu 10 kwietnia 1998 r. przez rząd Zjednoczonego Królestwa, rząd Irlandii i pozostałych uczestników wielostronnych negocjacji („porozumienie z 1998 r.”) musi być chronione we wszystkich jego elementach i że obejmuje to praktyczne zastosowanie porozumienia z 1998 r. na wyspie Irlandii i całością stosunków określonych w porozumieniu z 1998 r.
140. Strony będą opracowywać umowy prawne nadające konkretny kształt przyszłym stosunkom w dwóch etapach.

I. Przed wystąpieniem

141. W okresie pomiędzy zatwierdzeniem niniejszej deklaracji a wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii każda ze Stron podejmie wstępne prace organizacyjne, z myślą o umożliwieniu szybkiego rozpoczęcia i postępów formalnych negocjacji.
142. W ramach tych prac powinno się określić proponowany harmonogram realizacji niezbędnego programu prac, po wskazaniu obszarów, które mogą wymagać największej uwagi, takich jak elementy związane z alternatywnymi rozwiązaniami służącymi trwałemu zapewnieniu, że na wyspie Irlandii nie powstanie twarda granica.
143. Strony przeanalizują również wymogi logistyczne dotyczące formalnych negocjacji.

II. Po wystąpieniu

144. Po tym jak Unia podejmie kroki niezbędne do rozpoczęcia formalnych negocjacji na mocy art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), planowane jest równoległe prowadzenie przez Strony negocjacji w sprawie umów niezbędnych do nadania przyszłym stosunkom formy prawnej.
145. Bezpośrednio po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii i na podstawie przeprowadzonych przez Strony prac przygotowawczych Strony uzgodnią program obejmujący:
- a) strukturę i format rund negocjacyjnych, również w odniesieniu do równoległych ścieżek; oraz
 - b) formalny harmonogram rund negocjacyjnych.
146. Celem przedmiotowego programu będzie zrealizowanie wspólnego dla Stron zamiaru określonego w pkt 138.

III. Przeglądy okresowe

147. Nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy od daty wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Strony będą zwoływać konferencję wysokiego szczebla, aby podsumowywać postępy i uzgadniać – na tyle, na ile będzie to dla Stron możliwe – dalsze działania.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL